

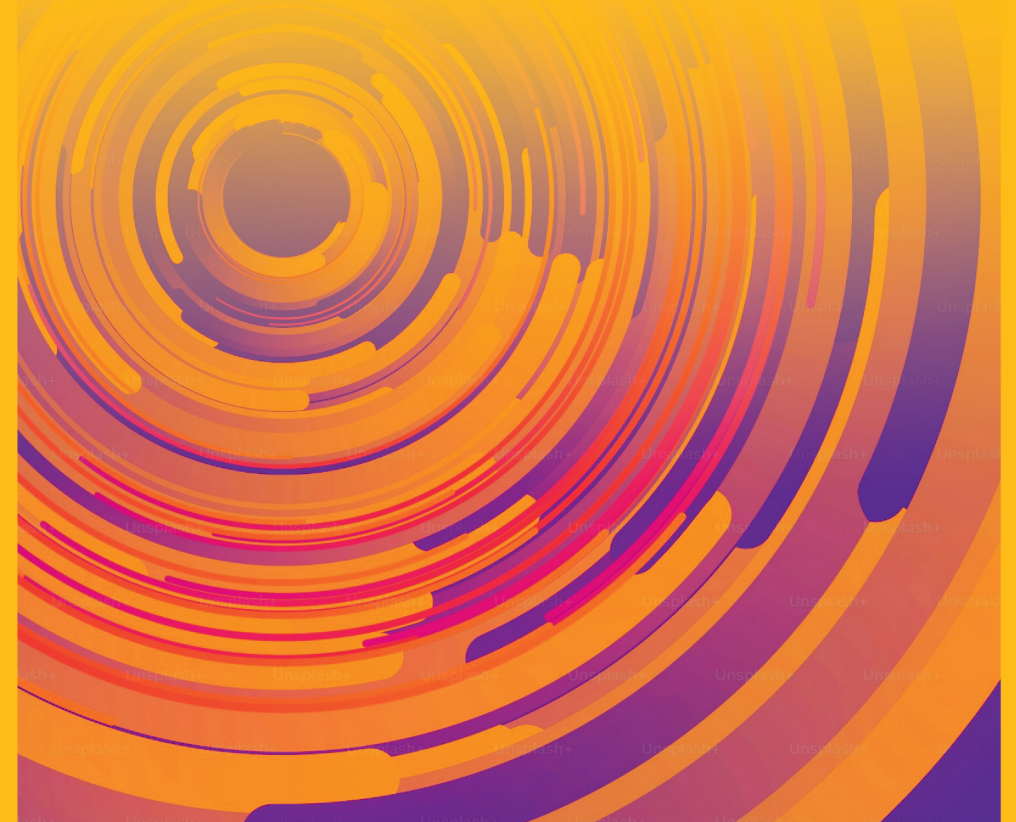

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ЦЕНТР НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Наталія Крамар

A DICTIONARY OF 21ST-CENTURY ENGLISH NEOLOGISMS

СЛОВНИК АНГЛОМОВНИХ НЕОЛОГІЗМІВ ХХІ СТОЛІТТЯ

A DICTIONARY OF 21ST-CENTURY ENGLISH NEOLOGISMS
СЛОВНИК АНГЛОМОВНИХ НЕОЛОГІЗМІВ ХХІ СТОЛІТТЯ

Наталія Крамар

Національна академія наук України
Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов

Наталія Крамар

A DICTIONARY OF 21ST-CENTURY ENGLISH NEOLOGISMS

СЛОВНИК АНГЛОМОВНИХ НЕОЛОГІЗМІВ ХХІ СТОЛІТТЯ

Київ

2026

УДК 811.111(038):811.161.2(038)
ББК 81.432.1

*Рекомендовано до друку Вченою радою Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов
Національної академії наук України*

Рецензенти:

Тараненко Лариса Іванівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Ільченко Ольга Михайлівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України

Крамар Наталія. A Dictionary of 21st-Century English Neologisms / Словник англословних неологізмів ХХІ століття: Видання друге, виправлене і доопрацьоване. — К.: Видавниче підприємство “ЕДЕЛЬВЕЙС,” 2026. — 550 с.

ISBN 978-617-7619-62-7 print

ISBN 978-617-7619-63-4 ebook

Пропонований словник містить понад 1300 слів та словосполучень, які з'явилися в англійській мові у 2000–2025 роках. Неологізми розподілені за 20 темами: «Екологія, клімат, природне середовище», «Будівництво й архітектура», «Наука і технології», «Штучний інтелект», «Політика і суспільство», «Економіка, бізнес і фінанси», «Психологія і ментальне здоров'я», «Покоління людей, сім'я, виховання», «Навчання й освіта», «Стосунки і гендер», «Естетика, одяг, стиль життя», «Література, кіно, музика, мистецтво», «Здоров'я і краса», «Спорт», «Хобі, дозвілля, подорожі», «Їжа і стилі харчування», «Пандемія COVID-19», «Лінгвістика», «Сленг», «Соціальні мережі та інтернет-комунікація». Кожен неологізм супроводжується поясненням і перекладом, а також сучасним і релевантним прикладом його використання з інтернет-джерел (в межах 2019-2025 років). Також вказано рік першого вживання та внесення в Oxford English Dictionary (там, де це актуально). Завдяки тематичній структурі та вказаній хронологічній інформації, пропонований словник буде особливо корисним для дослідників, які вивчають і відстежують лексичні трансформації в англійській мові та їх лексикографічну фіксацію. Словник також стане знахідкою для широкого кола читачів, зокрема студентів і аспірантів, які зацікавлені у сучасних тенденціях розвитку англійської мови і способах відображення у ній новітніх реалій.

The proposed dictionary contains over 1,300 words and expressions that have appeared in the English language between 2000 and 2025. The neologisms are divided into 20 thematic categories. Each entry is accompanied by a definition and translation, as well as a contemporary and relevant example of usage drawn from online sources (2019–2025). The year of first recorded usage and inclusion in the *Oxford English Dictionary* (where applicable) is also provided. Thanks to its thematic structure and chronological data, the dictionary will be especially useful for researchers studying and tracking lexical transformations in English and their lexicographic documentation. It will also be a valuable resource for a broader readership, including students and postgraduates interested in contemporary trends in English language development and the ways in which new realities are reflected in it.

Передмова

Лексичний склад будь-якої мови постійно збагачується неологізмами – назвами для принципово нових реалій чи новими номінаціями для уже відомих понять. Англійська як мова міжнародного спілкування, безумовно, випереджує інші мови у темпах лексичних інновацій. З початку XXI століття ми стали свідками бурхливих суспільно-політичних зрушень, карколомних економічних криз, вражаючих технологічних проєктів і паралізуючих пандемій: усі ці події знайшли своє відображення у мові. Передусім, з'явилося безліч слів та словосполучень, які відбивають подальший науково-технічний поступ людства та його невпинну інтернетизацію: отримують розробку нові різновиди інтернету (*Internet of Things, Internet of Senses*), цифрові технології проникають у всі сфери діяльності суспільства (*digital health, digital agriculture*), онлайн-торгівля впевнено витісняє традиційну торгівлю (*voice shopping, augmented shopping, live stream shopping*), стрімко розвивається ринок цифрових валют (*cryptocurrency, altcoin, crypto exchange*), виникають нові форми онлайн-шахрайства (*vishing, click fraud, cryptojacking*). Соціальні мережі із засобів спілкування перетворюються на платформи для просування товарів, послуг, а також ідей, приносячи прибуток численним інфлуенсерам (*influencer, cleanfluencer, finfluencer*), ютуберам (*YouTuber, EduTuber, BookTuber*) і тіктокерам (*TikTokker, Booktokker*). Піст популярності соціальних мереж

Instagram і Twitter зумовив появу цілої низки неологізмів, похідних від їх назв (*Insta-famous, instagrammable, Tweleb, twitterati*). Залежність людства від інтернет-технологій набуває таких загрозливих масштабів, що дехто вирішує свідомо відмовлятися від них на деякий час для збереження психічного здоров'я (*digital detox, digital asceticism*).

Останні десятиліття також позначені посиленою увагою суспільства до теми зміни клімату та глобального потепління, наслідки якого відчуються уже в усіх куточках нашої планети. Так, спричинені рекордною температурою масові пожежі в Європі влітку 2022 отримали назву *heat apocalypse*, що вдало передає усю серйозність ситуації. Людей, які заперечують зміну клімату (*climate deniers*) стає все менше, натомість зростає песимізм і відчуття невідворотності кліматичної катастрофи (*climate alarmism, climate doomism, climate grief*). Стає зрозумілим, що лише різке зменшення вуглецевого сліду (*carbon footprint*) людства може їй перешкодити, тож докладаються зусилля для розвитку низьковуглецевої економіки (*low-carbon economy*) та досягнення вуглецевої негативності (*carbon negativity*) – тобто стану, коли поглинається більше вуглецевих викидів, ніж виділяється. Окремі люди також намагаються зробити свій внесок у пом'якшення зміни клімату (*climate mitigation*) шляхом зміни свого раціону (*climatarian diet*), повторної переробки одягу (*circular fashion*) та зниження кількості пластику, який вони викидають (*plastic footprint*).

У сфері політики однією із значних подій цього періоду став вихід Великої Британії з Європейського Союзу (*Brexit*) 2020 року, обговорення якого в суспільстві породило цілу низку лексичних та семантичних неологізмів (*Brexiteer, remainer, leaver* тощо). Ріст авторитарного режиму в РФ зумовив виникнення таких понять як *Putinism* і *Putinization*, а в 2022 році – нову актуалізацію терміна *Ruscism* / *рашизм*, вперше вжитого президентом Ічкерії Джохаром Дудаєвим задовго до війни в Україні. Політичні неологізми XXI століття дедалі частіше відображають відчуття системної нестабільності, багатовекторних загроз і геополітичного перегрупування. У лексиці міжнародного дискурсу домінують терміни, що концептуалізують постійні кризи – *polycrisis* (взаємозалежна сукупність глобальних викликів) і *permacrisis* (тривалий стан нестабільності). Геополітичний ландшафт фіксується через метафоричні конструкти на кшталт *Axis of Upheaval* (умовна вісь нестабільності, що включає Росію, Іран, Північну Корею та ін.), або акроніми типу *CRINK* (China, Russia, Iran, North Korea), які сигналізують про нові осі протистояння. На противагу цьому виникає лексика економічного самозахисту – *friendshoring* (також *allyshoring*) як стратегія перенесення виробництва до «дружніх» країн. У сфері глобальної економіки з'являється *bi-globalization* – поняття, що описує світ, розділений на дві великі економічно-політичні сфери впливу.

З 2022 року англомовний лексикон пережив справжній вибух новотворів, пов'язаний із стрімким розвитком генеративного штучного інтелекту, зокрема моделей на кшталт ChatGPT, DALL·E чи Midjourney. У публічному та професійному дискурсі почали активно циркулювати терміни *strong AI* та *weak AI*, які позначають, відповідно, гіпотетичний універсальний інтелект та обмежені системи, здатні виконувати вузькі завдання. Паралельно сформувався тривожний наратив навколо потенційних загроз ШІ, що породив такі терміни, як *p(doom)* – іронічне позначення ймовірності загибелі людства внаслідок ШІ-катастрофи. З розвитком генеративного письма з'явилися неологізми *Algiarism* (штучний інтелект + плагіат), що описує некоректне присвоєння тексту, створеного ШІ, а також *prompt engineering* – мистецтво формулювання ефективних запитів до моделей. Ці та інші неологізми свідчать не лише про технологічний зсув, а й про лінгвістичну реакцію на нові соціальні, етичні та когнітивні виклики епохи ШІ.

Пропоноване видання містить основні слова та вирази, які увійшли в англійську мову в 2000–2025 роках. Для відбору та аналізу лексичних одиниць були використані академічні словники англійської мови (зокрема Oxford English Dictionary, Cambridge Dictionary, Merriam-Webster Dictionary), ресурси Word Spy, Cambridge blog “About Words”, Collins Dictionary: New Word Suggestions, а також наукові статті і дисертації з англійської неології. Словник охоплює лише ті слова та вирази, які мають високий ступінь рекурентності

(тобто не є okazіоналізмами) і актуальні на сьогодні. Для кожного неологізму вказано рік його уведення в обіг, а для тих неологізмів, які включені в Oxford English Dictionary, також вказано рік внесення у цей авторитетний ресурс. Завдяки цьому читачі матимуть змогу не лише збагатити свій англомовний вокабуляр, а й отримати глибше уявлення про рецепцію нових слів та швидкість їх лексикографічної фіксації в англійській мові. Словник укладено за тематичним принципом, що є особливо цінним для дослідників англомовних неологізмів в окремих сферах. Праця супроводжується покажчиком, який допоможе читачам зорієнтуватися у тематичному розділі, до якого включена та чи інша одиниця.

Ілюстративним матеріалом послуговували передусім новинні та аналітичні ресурси, меншою мірою інформаційно-розважальні сайти, форуми та соціальні мережі. Загалом словник нараховує понад 1300 одиниць. Сподіваємось, що ця праця стане в нагоді як спеціалістам (лінгвістам, перекладачам з англійської мови), так і всім зацікавленим людям, які вивчають англійську чи прагнуть вдосконалити свої знання.

Зміст

Екологія, клімат, природне середовище / Ecology, Climate, Environment	10
Будівництво й архітектура / Construction and Architecture.....	46
Наука і технології / Science and Technology	56
Штучний інтелект / Artificial Intelligence	146
Політика і суспільство / Politics and Society.....	156
Економіка, бізнес і фінанси / Economics, Business and Finance.....	214
Психологія і ментальне здоров'я / Psychology and Mental Health	268
Покоління людей, сім'я, виховання / Generations, Family, Upbringing.....	290
Навчання й освіта / Learning and Education.....	314
Стосунки і гендер / Relationships and Gender	323
Естетика, одяг, стиль життя / Aesthetics, Clothes and Lifestyle.....	339
Література, кіно, музика, мистецтво / Literature, Cinema, Music, Art.....	353
Здоров'я і краса / Health and Beauty.....	370

Спорт / Sports.....	385
Хобі, дозвілля, подорожі / Hobbies, Leisure, Travel....	395
Їжа та стилі харчування/ Food and Dietary Styles.....	413
Пандемія COVID-19 / COVID-19 Pandemic.....	429
Лінгвістика/ Linguistics	448
Сленг / Slang	452
Соціальні мережі та інтернет-комунікація / Social Media and Internet Communication.....	462
Показчик.....	504
Література.....	547

Екологія, клімат, природне середовище /

Ecology, Climate, Environment

anthrome / anthropogenic biome п. *антром / антропогенний біом* – біом, який формується під впливом людської діяльності, наприклад, міські райони, сільськогосподарські землі чи індустріальні ландшафти. На відміну від природних біомів, антроми є продуктом тривалої взаємодії людини з природою (див. також **Anthropocene**).

e.g. Anthromes are far more dynamic than their pre-human counterparts and these dynamics are driven by socio-economic factors in addition to ecological factors. (www.newphytologist.org, 2023)

Вперше вжито 2008 року екологом Ерле Елліс.

Anthropocene п. *антропоцен* (від гр. *ἄνθρωπος* – людина й *καίνος* – новий, за аналогією до holocene, pleistocene тощо) – неформальний термін геохронології, що позначає нинішню геологічну епоху, у якій людська діяльність відіграє важливу роль в екосистемі Землі.

e.g. It is time to reorient our curriculum in relation to the Anthropocene and move beyond disciplinary fragmentation for our human and planetary sustainability. (en.unesco.org, 2020)

У вказаному значенні вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2014 року.

apocalypse of heat п. див. **heat apocalypse**

blue carbon п. *блакитний вуглець* – вуглець, який поглинається океанічними та прибережними екосистемами, зокрема водоростями та мангровими заростями.

e.g. This superpower means “blue carbon” (the sequestration and storage of carbon by ocean ecosystems) is gaining attention in the race towards net zero. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

blue economy / Blue Economy п. *блакитна економіка* – стійке використання ресурсів океану для економічного зростання і створення робочих місць, водночас із збереженням здоров'я екосистеми океану.

e.g. The “Blue Economy” comprises the economic activities that create sustainable wealth from the world’s oceans and coasts. (www.middlebury.edu, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

carbon bomb п. *вуглецева бомба* – газо- або нафтовидобувний проєкт, який потенційно може

призвести до катастрофічного зростання вуглецевих викидів.

e.g. The Biden administration is facing a critical test about oil drilling in a vast region of the Arctic with so much crude it has been called a “carbon bomb.” (www.eenews.net, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

carbon bubble *п. вуглецева бульбашка* – концепція, яка передбачає знецінення активів, пов’язаних із викопним паливом, через перехід до екологічно чистих джерел енергії. Інвестори, які вкладали гроші у нафту, газ чи вугілля, можуть зазнати збитків, якщо ці активи втратять вартість через суворіші екологічні закони чи зменшення попиту.

e.g. Deceptive narratives showcased in the media and concealment of risks in audited financial statements operate in tandem to create a dangerous carbon bubble. (www.forbes.com, 2024)

Вперше вжито 2011 року.

carbon footprint *п. вуглецевий слід* – сукупність викидів парникових газів, які утворюються внаслідок діяльності певного суб’єкта.

e.g. To have the best chance of avoiding a 2°C rise in global temperatures, the average global carbon footprint per year

needs to drop to under 2 tons by 2050. (www.nature.org, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

carbon insetting н. (за аналогією до carbon offsetting – вуглецева компенсація) *внутрішня вуглецева компенсація* – практика компенсації вуглецевих викидів компанії за рахунок проєктів у межах ланцюга постачання компанії.

e.g. Carbon insetting can also be more appealing to companies because investing in these inset projects can help make a company's supply chain more resilient and improve the quality of its raw materials. (www.consciouslifeandstyle.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

carbon negativity н. *вуглецева негативність* – досягнення негативного (від'ємного) рівня вуглецевих викидів, коли суб'єкт вбирає вуглецеві викиди з атмосфери більше, ніж виділяє їх.

e.g. Musk launches hunt for 'carbon negativity not neutrality' technology with \$100m XPrize. (www.rechargenews.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

chief environmental commitment officer / CECO п. див.
Chief Green Officer

chief green officer / Chief Green Officer / CGO п. (за аналогією до chief executive officer – головний виконавчий директор, chief financial officer – фінансовий директор тощо) – у великих корпораціях посада людини, відповідальної за розробку і втілення заходів збереження довкілля на рівні компанії. Див. також **chief environmental commitment officer**.

e.g. A chief green officer (CGO) is a job role that involves executing and overseeing a company's green initiatives and programs while ensuring compliance with government rules and regulations. (www.techopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

chief heat officer / Chief Heat Officer п. (за аналогією до chief executive officer – головний виконавчий директор, chief financial officer – фінансовий директор тощо) – у муніципальному управлінні посада людини, яка відповідає за заходи, спрямовані на протидію наслідкам глобального потепління у місті.

e.g. Mayor Eric Garcetti and Krekorian, as well as fellow Council members Bob Blumenfield and Paul Koretz were in attendance as Los Angeles' first Chief Heat Officer was appointed Friday. (www.cbsnews.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

chief sustainability officer / Chief Sustainability Officer / CSO н. (за аналогією до chief executive officer – головний виконавчий директор, chief financial officer – фінансовий директор тощо) *головний директор зі сталого розвитку* – у великих корпораціях посада людини, відповідальної за стійкий розвиток компанії і зменшення її негативного впливу на довкілля.

e.g. Chief sustainability officers help their companies evaluate both their current impact on the environment and determine how to increase their sustainable practices in the future. (www.indeed.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

climatarian diet н. див. **climatarianism**

climatarianism н. *кліматаріанство* – спосіб харчування, основною метою якого є зменшення викидів вуглецю в атмосферу та протидія зміні клімату. Базується на споживанні місцевої органічної їжі, з якомога меншим обсягом м'ясних та молочних продуктів.

e.g. Created by doctors at Lifesum, a global nutrition app, the climatarian diet is designed to improve health and tackle climate change by reducing CO2 by 1.5 tonnes per person annually. (www.runnersworld.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

climate alarmism п. *кліматичний алармізм* – зневажливий термін на позначення тенденції до висвітлення кліматичної кризи в надмірно негативному світлі (на думку спостерігача).

e.g. *This pervasive climate alarmism is the culmination of persistent eco-anxiety over the past decades.* (www.forbes.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

climate (change) denialism п. *заперечення зміни клімату, кліматичний скептицизм* – сукупність організованих спроб применшити значення чи спростувати науковий консенсус про масштаби зміни клімату.

e.g. *“We are seeing very, very little climate denialism in conversations on the right now,” said Catherine Fieschi, a political analyst and founder of Counterpoint, who tracks trends in populist discourse.* (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

climate (change) denier п. *кліматичний скептик* – людина чи організація, яка заперечує зміну клімату.

e.g. *Below is a list of ten of the most prominent climate deniers working actively to mislead the public and delay policy action to address climate change.* (www.beforetheflood.com, 2020)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

climate (change) mitigation п. *пом'якшення зміни клімату* – заходи, спрямовані на протидію глобальному потеплінню та його наслідкам.

e.g. *By providing information on climate change in Europe and its Member States, the EEA supports the implementation of European legislation on climate change mitigation, the evaluation of EU policies and the development of long-term mitigation strategies.* (www.eea.europa.eu, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

climate crime п. *кліматичний злочин* – негативна дія, яка суттєво сприяє кліматичній кризі.

e.g. *From a global perspective, the struggle for ecological justice and the failure to hold climate crimes and carbon criminals accountable is arguably the existential threat facing planet Earth.* (clcjbooks.rutgers.edu, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

climate doomism н. (від doom – загибель, страшний суд) *кліматична приреченість* – віра в те, що зміна клімату є незворотною, тож заходи для її вирішення не мають сенсу.

e.g. *Activists are also clear that change needs to happen now — climate doomism will only delay essential action.* (www.newstatesman.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

climate gentrification н. *кліматична гентрифікація* – тенденція, коли район, який є більш стійким до зміни клімату, стає більш привабливим для інвесторів.

e.g. *Climate gentrification can occur when a neighborhood lacking climate resiliency is made uninhabitable or less attractive to current and potential residents and developers.* (greenlaw.blogs.pace.edu, 2022)

Вперше вжито 2018 року.

climate grief н. *кліматичне горе* див. **ecological grief**

climate inactivist н. *кліматичний антиактивіст* – людина, яка, хоч і прямо не заперечує зміну клімату, але утримується від кліматичного активізму через переконаність у його марності.

e.g. When solutions to the climate crisis are proposed by inactivists, they tend to be timid and unambitious, with faith in future (as yet unrealised) “green” technologies held up as a reason to shy away from serious structural changes now. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

climate justice п. *кліматична справедливість* – термін, який вживається для підкреслення численних етичних та моральних наслідків зміни клімату.

e.g. Young climate leaders have been a powerful force in driving attention to issues of intergenerational climate justice. (climatepromise.undp.org, 2023)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

climate mobility п. *кліматична мобільність* – переміщення людей через наслідки зміни клімату, такі як підвищення рівня моря, посухи, повені, екстремальні температури тощо. Це може включати як вимушену міграцію, так і добровільне переселення, пов'язане з погіршенням умов життя через кліматичні фактори.

e.g. While the relationship between climate change and human mobility is still very much unfolding, and data on this subject remain scarce, the evidence today leaves little doubt that children on the move in the context of climate mobility

are likely to encounter steep barriers to accessing their rights. (data.unicef.org, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

climate porn п. *кліматичне порно* – зневажливий термін на позначення використання алармістської лексики та зображень для висвітлення зміни клімату.

e.g. Climate porn is not business-as-usual and it's getting in the way of devising real solutions to the climate change that humanity is most likely going to experience in this century. (reason.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року.

climate quitter п. – людина, яка кидає роботу у компанії через негативний вплив її діяльності на клімат (переважно ідеться про корпорації у сфері нафти і газу).

e.g. Primarily driven by young people, climate quitting involves leaving positions deemed destructive to the planet in favour of roles focused on fighting climate change. (totalent.eu, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

climate repair п. *відновлення клімату* – заходи протидії зміні клімату. Див. також **climate (change) mitigation**.

e.g. The only way to reverse some of these catastrophic patterns, and to regain a kind of stability in climate and weather systems, is “climate repair” – a strategy we call “reduce, remove, repair” – which demands that we make very rapid progress to net zero global emissions. (theconversation.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

climate strike п. кліматичний страйк – страйк еко-активістів з вимогою вжити заходів для подолання зміни клімату та її наслідків.

e.g. Hundreds of thousands of people in 99 countries have taken part in a coordinated global climate strike demanding urgent action to tackle the ecological crisis. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

climate tech / climate technology п. кліматичні технології – технології, які спрямовані на пом'якшення негативних наслідків зміни клімату та допомогу людству в адаптації до них.

e.g. It will also deliver unprecedented opportunity for entrepreneurs – and the investors backing them – who can turn their climate tech ideas into commercialized products and services, whether that's plant-based foods, carbon

capture, electric vehicles or battery recycling.
(techcrunch.com, 2021)

Вперше вжито 2021.

climate whiplash н. – спричинене зміною клімату явище, коли за тривалими періодами посухи слідує тривалі періоди злив. Див. також **precipitation whiplash, weather whiplash.**

e.g. California's 'climate whiplash' has been worsening for 50 years and will continue. (news.arizona.edu, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

climate-smart adj. *кліматично-орієнтований* – спрямований на протидію та пом'якшення наслідків зміни клімату.

e.g. Climate-smart agriculture techniques can help farmers adapt to and prepare for impacts in order to preserve – and even improve – their livelihoods. (www.rainforest-alliance.org, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

cryoseism н. див. **frost quake**

ecobrick н. *екоцегла* – пластикова пляшка, щільно наповнена пластиковими відходами, яка слугує як

багаторазовий будівельний матеріал для створення меблів, садових споруд, модульних структур, стін та інших споруд. Це допомагає зменшити кількість пластикових відходів, які потрапляють на звалища або забруднюють довкілля.

e.g. It is hoped that ecobricks can be a creative effort to utilize plastic waste to create a positive impact on the environment (waste4change.com, 2023)

Вперше вжито 2003 року.

ecological grief / eco-grief п. екологічне горе – емоційний стан, спричинений усвідомленням масштабів сучасної екологічної катастрофи. Див. також **environmental grief, climate grief**.

e.g. But as the climate crisis worsens, eco-grief is becoming more widespread with research suggesting it is a growing global mental health phenomenon. (atmos.earth, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

Eco-Score п. еко-показник – інформація на упаковці товару (зазвичай у форматі літери і цифри), яка вказує на ступінь впливу виробництва і транспортації цього товару на довкілля. Див. також **green-score**.

e.g. Some retailers are already seizing the opportunity to adopt the eco-score, a unified 'front-of-package' label

representing the environmental impact of food. (www.sia-partners.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

eco-sufficiency п. *еко-достатність* – концепція, згідно з якою люди здатні мати щасливе життя без завдання шкоди екології.

e.g. From a little-known and poorly understood concept, eco-sufficiency has gained traction in recent months to the point where some now regard it as an “unavoidable debate”. (www.iddri.org, 2022).

Вперше вжито 2005 року.

energy crunch п. – глобальний дефіцит на ключових ринках природного газу і нафти, який розпочався 2021 року і призвів до масових перебоїв у постачанні енергії.

e.g. The world is gripped by an energy crunch – a fierce squeeze on some of the key markets for natural gas, oil and other fuels that keep the global economy running and the lights and heat on in homes. (www.cbc.ca, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

energy island п. *енергетичний острів* – платформа у морі, призначена для генерації і зберігання електроенергії з вітряних турбін.

e.g. The world's first energy island will be as big as 18 football pitches (120,000sq m), but there are hopes to make it three times that size. (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

environmental gentrification н. *екологічна джентрифікація* див. **green gentrification**

environmental grief н. *екологічне горе* див. **ecological grief**

fatberg н. (від fat – жир і iceberg – айсберг) *жирберг* – застигла маса в каналізації, яка складається з жиру та різних матеріалів з тривалим періодом розкладання.

e.g. A 40-tonne fatberg the size of a double-decker bus has been cleared from a London sewer by Thames Water engineers who pulled out some of it by hand. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

fire twister н. див. **firenado**

fire whirl н. див. **firenado**

firenado n. (від fire – вогонь і tornado – торнадо) *вогняне торнадо* – сильний небезпечний вихор, створений вогнем. Має форму перевернутого конуса. Див. також **fire whirl, fire twister**.

e.g. A fire tornado, or “firenado,” is exactly what it sounds like: a tornado made out of fire... and it is truly the stuff of nightmares. (wildfiretoday.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

flash drought n. (від flash – спалах) *раптова посуха* – посуха, яка розвивається надзвичайно швидко.

e.g. Flash droughts have an unusually rapid onset and deplete water availability — particularly soil moisture — in a few weeks, or even a few days. (www.discovermagazine.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

flight shame n. *сором за польоти на літаках* – започаткований у Швеції громадський рух за відмову від авіаперельотів з метою зменшення вуглецевих викидів в атмосферу.

e.g. These eco-conscious groups are promoting the flight shame movement, to hopefully convince vacationers to change their plans, and ultimately force airlines to adopt

more eco-friendly sources of fuel. (www.greenmatters.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

forever chemicals *n.* *вічні хімікати* – термін на позначення пер- і поліфторалкільних речовин (англ. PFAS), які надзвичайно стійкі до розпаду в навколишньому середовищі, тому накопичуються у природі й організмах.

e.g. New Environmental Protection Agency (EPA) limits on forever chemicals in drinking water are a step in the right direction to protect the nation's health, but they don't go nearly far enough, according to a Washington Post op-ed by Harvard T.H. Chan School of Public Health's Joseph Allen.(hsph.harvard.edu, 2024)

Вперше вжито 2018 року.

frost quake / frost-quake *n.* (від frost – мороз й earthquake – землетрус) – сейсмічне явище, спричинене раптовим трісканням замерзлого ґрунту і супроводжуване голосним звуком. Див. також ice quake, cryoseism.

e.g. A couple in Kansas recently witnessed their first frost quakes – also known as cryoseisms or ice quakes – after

moving to Concordia before the first cold snaps of the season.
(www.newsnationnow.com, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

global weirding п. – термін на позначення зростання частотності та обсягу екстремальних погодних явищ у світі.

e.g. So could wider adoption of the term “global weirding” help people – including climate sceptics – think more rationally the effects of global warming?
(www.newstatesman.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

Green Friday п. (за аналогією до Black Friday) Зелена П'ятниця – альтернатива Чорній П'ятниці, коли споживачів заохочують утриматися від покупок або робити якомога більш стійкі та екологічні покупки.

e.g. Instead of “shop ‘til you drop”, supporters of Green Friday encourage people to shop more mindfully and sustainably.
(clickatree.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

green gentrification п. зелена джентрифікація – процес, коли екологічні покращення або інвестиції у зелену інфраструктуру (наприклад, нові парки, громадські

сади, велодоріжки, покращення громадського транспорту, зелені насадження) у міських районах призводять до підвищення вартості нерухомості та, як наслідок, до витіснення малозабезпечених мешканців з цих районів. Див. також **environmental gentrification**.

e.g. The researchers assessed green gentrification by analyzing single-family houses sold between 2010 and 2021, tracking the change in home prices before and after the opening of new parks. (attheu.utah.edu, 2024)

Вперше вжито 2004 року.

green gifting н. екологічні подарунки – підхід до дарування подарунків, який має на меті якомога менший негативний вплив на довкілля (передаровування, виготовлення подарунків власноруч із природних матеріалів, використання екологічної упаковки тощо).

e.g. Green Gifting is about getting creative and finding fun and thoughtful alternatives to buying new stuff, so we reduce seasonal waste and leave a lighter footprint on the environment. (wellington.govt.nz, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

green growth н. зелене зростання – гіпотетичний шлях економічного зростання, який не шкодить довкіллю.

e.g. Achieving green growth means promoting economic growth and development while taking care not to alter the natural capital – the resources on which our future depends. (www.ipag.edu, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

Green-Score п. див. **Eco-Score**

green swan п. (за аналогією до **black swan**) *зелений лебідь* – кліматична подія, яка є неочікуваною і рідкісною, але має значні далекосяжні наслідки.

e.g. Combined with a more traditional financial crisis, a green swan event could theoretically threaten the stability of the global banking and insurance sector. (www.forbes.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

greenflation п. (від green – зелений та inflation – інфляція) *зелена інфляція* – зростання цін на метали і мінерали, які потрібні для переходу на відновлювану енергію.

e.g. “Greenflation,” or the costs associated with going green, may be a concern in the short-term in many industries, Vaibhav Chaturvedi, fellow at the Council on Energy, Environment and Water (CEEW), predicts. (cleantechnica.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

greenhushing / green-hushing н. *зелене замовчування* – термін, що описує тенденцію компаній або організацій уникати публічного обговорення чи реклами своїх екологічних ініціатив через страх критики (див. **greenlash**). Замість відкритого діалогу вони можуть приховувати свої досягнення або не брати участі в екологічних кампаніях.

e.g. It gained more widespread coverage after October 2022, when Swiss carbon finance consultancy South Pole highlighted the trend of greenhushing in a report. (www.weforum.org, 2023)

Вперше вжито 2008 року.

greenlash н. (від green – зелений та backlash – негативна реакція, спротив) *екологічний спротив* – термін, що описує реакцію спротиву або негативну відповідь на екологічні ініціативи, які викликають економічний чи соціальний дискомфорт у певних групах. Часто така реакція може виникати через втрату робочих місць у традиційних індустріях (наприклад, вугілля) або відчуття несправедливого розподілу кліматичних зобов'язань.

e.g. The “greenlash” does not mean that the fight against climate breakdown is unwinnable. (www.theguardian.com, 2024)

Вперше вжито 2021 року.

greenstalling н. – ситуація, коли компанії або уряди імітують екологічну відповідальність, але навмисно затягують реальні дії для боротьби зі зміною клімату. Див. також **greenwashing, greenhushing**.

e.g. Greenstalling is much more focused on the paralysis of inaction, however and Foster believes that companies need to remain flexible to “walk the fine line between greenwashing and greenstalling. (www.edie.net, 2024)

Вперше вжито 2024 року.

heat apocalypse н. *температурний апокаліпсис* – термін на позначення аномальної спеки, яка спричиняє чи може спричинити масштабні пожежі.

e.g. Western France is facing a "heat apocalypse", experts have warned, as extreme temperatures continue to hit much of Europe. (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

hydricity н. (від hydrogen – водень і electricity – електрика) *воднева електрика* – комбіноване використання водню і електрики як джерела енергії.

e.g. Therefore, it is imperative to develop an in-depth relationship between the hydricity of transition-metal hydrides and its influencing factors, so that efficient and

suitable hydride-transfer catalysts can be designed.
(wiley.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

ice quake н. див. **frost quake**

last chance tourism / last-chance tourism н. туризм останнього шансу – подорожі до місцевостей, які знаходяться під загрозою зникнення або суттєвої зміни внаслідок кліматичної кризи.

e.g. By 2018, Forbes had named “last chance tourism” as one of the year’s top travel trends, citing an increase in traveler desire to experience unique, vulnerable destinations and greater accessibility to travel by a growing middle class.
(www.tripsavvy.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

lithium fever н. літієва лихоманка – різке зростання видобутку літію і пошуку його родовищ, яке розпочалося 2016 року.

e.g. High in the hills of northern Portugal close to the border with Spain, the remote village of Covas do Barroso is in the grip of what local media call “lithium fever” — and a clash between two conflicting visions of how to protect the environment. (www.ft.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

Lithium Triangle п. *літієвий трикутник* – регіон Анд в межах Аргентини, Болівії і Чилі, який багатий літієм.

e.g. The Lithium Triangle is a lithium-rich region in the Andean southwest corner of South America, spanning the borders of Argentina, Bolivia, and Chile and forming a geographic triangle of lithium resources underneath their salt flats. (www.csis.org, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

low-carbon economy п. *низьковуглецева економіка* – економіка, яка заснована на джерелах енергії, що виділяють низький рівень парникових газів, зокрема діоксиду вуглецю.

e.g. Member States have gone well beyond this minimum proportion, and €40 billion from the ERDF and Cohesion Fund are now scheduled to be invested in the low-carbon economy during 2014-2020 (twice the amount spent in this area during the previous funding period). (ec.europa.eu, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

МАРА (акронім від Most Affected People and Areas) *найбільш постраждалі люди та регіони* – термін, який використовується в екологічному та соціальному активізмі для позначення людей і регіонів, які

найбільше страждають від кліматичних змін або соціально-економічних криз. Зазвичай це стосується країн Глобального Півдня чи маргіналізованих спільнот.

e.g. For climate action to be inclusive of MAPAs, emphasis included messages around finance and adaptation, youth advocacy for climate justice, the pivotal role of carbon markets and lessons for global policymakers.
(www.weforum.org, 2023)

Вперше вжито 2020 року.

megaberg п. (від гр. μέγας – великий і iceberg – айсберг) *мегаберг* – назва айсберга А68, одного з найбільших зареєстрованих у світі айсбергів, який відколовся від Антарктиди 2017 року і остаточно розтанув 2021 року.

e.g. This has enabled the group to assess varying melt rates during the course of the megaberg's three-and-a-half-year existence. (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

micro-sustainability п. *мікро-сталість* – стійкий розвиток, зосереджений на маломасштабних заходах збереження довкілля, які з часом дають значний кумулятивний ефект.

e.g. *The everyday choices we make that may seem small but affect the planet in a grandiose way are defined as micro-sustainability.* (www.mcgillenergyjournal.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

ocean vinyl n. – вінілові платівки, повністю виготовлені з переробленого пластику, знайденого в океані.

e.g. *In 2019, Mercury Prize-nominated singer-songwriter Nick Mulvey achieved a world first by releasing his single In The Anthropocene on what has become known as "ocean vinyl".* (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

oyster-tecture / Oyster-Tecture / oystertecture / Oystertecture n. (від oyster – устриця й architecture – архітектура) *устрична архітектура* – практика вирощення устричних рифів з метою очищення води у водоймах і зменшення інтенсивності хвиль.

e.g. *Orff delights in the popular appeal of Oyster-Tecture, convinced that ecological design should be an enticement to those who see climate change as cause for building a better world.* (www.newyorker.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

plastic footprint н. (за аналогією до **carbon footprint**) *пластиковий слід* – кількість пластику, який використовується і викидається людиною чи компанією за певний період часу.

e.g. In layman's terms, a plastic footprint calculates how much plastic waste a company generates and what negative effects this can have on the impacted environment, society, and economy. (amplphi.io, 2021)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

plastisphere н. (від plastic – пластик і sphere – сфера, за аналогією до biosphere) *пластисфера* – нова екосистема, яка виникла з мікроорганізмів на поверхні пластикового сміття в океані.

e.g. Could the plastisphere evolve in such a way that bacteria would essentially eat it, or at least help us identify ways to break down our plastic waste? (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

pollen vortex н. *пилковий вихор* – велика кількість пилку навесні, яка виникає при підвищенні температури після екстремально холодної зими.

e.g. *The pollen vortex might sound silly, but it appears to be very real for those with allergies across the country.* (weather.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

pollutocrat n. – зневажлива назва на позначення багатих та впливових людей, які найбільше сприяють забрудненню довкілля через подорожі та надмірне споживання.

e.g. *The report builds on Oxfam’s previous research into the links between climate change and inequality, providing fresh evidence of how the very wealthiest “pollutocrats” are making a decisive contribution to planetary destruction.* (blogs.lse.ac.uk, 2024).

Вперше вжито 2005 року.

precipitation whiplash n. див. **climate whiplash**

pyrocene (від грец. πῦρ – вогонь та καινός – новий, за аналогією до holocene, pleistocene тощо) *піроцен* – неформальний термін на позначення сучасної епохи, яка характеризується масштабними пожежами, спричиненими діяльністю людини та змінами клімату. Див. також **Anthropocene**.

e.g. *The concept of the Pyrocene highlights the increasing frequency and intensity of wildfires around the world, driven*

by a combination of climate change, land-use changes, and direct human ignition. (climatebase.org, 2023)

Вперше вжито екологом Стівеном Пайном 2015 року.

Regenuary п. (від regenerative – регенеративний і January – січень, за аналогією до **Vegenuary**) – рух, учасники якого впродовж січня споживають тільки сезонні продукти, які були вирощені в їх місцевості шляхом регенеративного землеробства.

e.g. Regenuary is a movement started by The Ethical Butcher in 2020 to encourage more people to look into the provenance of their food and prioritise local, seasonal products made through regenerative agriculture. (www.specialityfoodmagazine.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

sea snot п. морські шмарклі – слизоподібний органічний вміст, що скупчується у деяких морях (особливо Середземному та Мармуровому) у зв'язку з глобальним потеплінням.

e.g. The mucilage has been informally referred to as 'sea snot' and was first documented in Turkey's waters in 2007. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

shade balls п. *тіньові кульки* – промислові пластмасові вироби круглої форми і чорного кольору, які використовуються у великих кількостях для затінення поверхні водосховищ.

e.g. Officials released a slew of the newly-coined shade balls into the Idaho reservoir in order to combat a natural and highly toxic chemical reaction that occurs when sunlight hits bromide and chlorine. (www.greenmatters.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

solarpunk п. (від solar – сонячний і punk – "панк", субкультура 1960-х – 1970-х, за аналогією до steampunk *стімпанк* – напрям наукової фантастики, який черпає натхнення з парової енергії кінця 19 ст.) *соларпанк* – жанр і напрям мистецтва, який зображає, що могло б бути, якби людству вдалось вирішити екологічні проблеми і стати на шлях стійкого розвитку.

e.g. "Solarpunk is really the only solution to the existential corner of climate disaster we have backed ourselves into as a species," says Michelle Tulumello, a solarpunk art teacher in New York state. (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

solastalgia п. (від лат. solacium – втіха і гр. ἄλγος – біль, страждання) – форма психологічного та

екзистенційного смутку, спричиненого змінами у довкіллі.

e.g. Solastalgia is an emerging form of depression or distress caused by environmental change, such as from climate change, natural disasters, extreme weather conditions, and/or other negative or upsetting alterations to one's surroundings or home. (www.verywellmind.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року у книзі Гленна Альбрехта *Solastalgia: a New Concept in Human Health and Identity*.

subnivium *n.* (від лат. *sub* – під, *nix, nivis* – сніг) *субнівіум* – шар між землею і поверхневим снігом, у якому зимують багато видів тварин.

e.g. "The subnivium is important for the overwintering success of snow cover-dependent organisms, and changes will result in broad-scale shifts in species distributions and further biodiversity patterns," Zhu said. (earthobservatory.nasa.gov, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

vertical farming *n.* *вертикальне фермерство* – промисловий підхід до вирощування придатних у їжу рослин у багатоповерхових теплицях зі штучним освітленням.

e.g. They are creating two vertical farming units – one about the size of a shipping container and the other about half the size – which will act as an initial proof of concept, paving the way for more like them to be built for and used by retailers, caterers, local authorities and schools. (www.ntu.ac.uk, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

water footprint *n.* (за аналогією до **carbon footprint**, **plastic footprint**) *водний слід* – показник, який вимірює загальний обсяг води, використаної для виробництва товару чи послуги, включаючи пряме та непряме споживання води на всіх етапах (наприклад, для вирощування продуктів харчування або виробництва одягу).

e.g. There's no mathematical formula that can be applied to all cases to determine the water footprint of an individual consumer, good, service, or specific geographical area. (www.repsol.com, 2025)

Вперше вжито 2002 року екологом Ар'єном Гукстра, внесено до Oxford English Dictionary 2012 року.

weather whiplash *n.* див. **climate whiplash**

white oil *n.* *біла нафта* – термін на позначення літію, попит на який різко зріс у 21 ст. у зв'язку з його

важливістю для виробництва електромобілів та побутових електростанцій. Див. також **white petroleum**.

e.g. Lithium (known in some spaces as “white oil”) is seen as a key ingredient in the makeup of the rechargeable batteries that will power EVs and keep them running. (www.theassay.com, 2021)

Вперше вжито у 2015-2018 роках.

white petroleum н. див. **white oil**

wild belt / wildbelt н. *дикий пояс* – територія, на якій заборонене будівництво і ведення господарства з метою збереження та відновлення природних умов та біорізноманітності.

e.g. The Wildlife Trusts said ‘wild belt’ areas were needed in urban and rural areas to ensure 30% of England was in nature recovery by 2030. (www.theguardian.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

wish-cycling / wishcycling н. (від wish – бажання і recycling – переробка) – вкидання в контейнери для сортування сміття сумнівних предметів в надії, що їх можна переробити.

e.g. When you try to recycle a “disposable” coffee cup, greasy pizza box, or the ink cartridge from your office printer, wistfully expecting them to embody the next new product on the shelf – you’re actually an unknowing participant in the act of wishcycling. (www.roadrunnerwm.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

Wood Wide Web п. (за аналогією до World Wide Web) – підземна мережа коренів і грибів, яка пов’язує дерева та інші рослини між собою.

e.g. It is not surprising, therefore, that when Nature published Simard’s ground-breaking research, it gave it the title ‘The Wood Wide Web’—not just an inspiration for neural networks, but even for the internet. (www.livemint.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

zombie battery п. зомбі-батареяка – використана батареяка, яка викидається разом з іншим сміттям, без належної утилізації, і таким чином може спричинити пожежі та інші небезпечні ситуації на сміттєпереробних заводах.

e.g. ESA members hope that encouraging the public to recycle batteries responsibly will reduce the number of “zombie batteries” present in general waste and recycling, thereby reducing the number of fires in future. (www.circularonline.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

Будівництво й архітектура / Construction and Architecture

15-minute-city п. *15-хвилинне місто* – концепт міського будівництва, згідно з яким все, що потрібно людині для життя, має бути у доступності в межах 15 хвилин пішки чи на велосипеді.

e.g. *Moreno hopes that the ongoing coronavirus pandemic may also help put the 15-Minute City on the agenda in other countries.* (www.dezeen.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

agrihood п. (від лат. ager – поле й англ. neighbourhood – район) – планове місто, яке будується навколо ферми і спрямоване на забезпечення жителів свіжими продуктами.

e.g. *The Urban Land Institute (ULI), a global member driven-organization of cross-disciplinary real estate and land use experts, defines agrihoods as “single-family, multifamily, or mixed-use communities built with a working farm or community garden as a focus.”* (www.agritecture.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

anti-homeless architecture п. – міська архітектура з захисними елементами, які спрямовані на

перешкоджання її використанню безхатченками. Див. також **hostile architecture**.

e.g. If we do not deconstruct anti-homeless architecture — and advocate for inclusive architecture — not only will homeless populations continue to be ostracized and stigmatized, but we will continue to be bystanders to infrastructure that can kill. (pittnews.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

barkitecture н. (від bark – гавкати і architecture – архітектура) *баркітектура* – оригінальні дизайнерські рішення в домі, створені спеціально під потреби собак (будинкова “архітектура для собак”).

e.g. Barkitecture is about blending functionality, comfort, and design to improve the living experience for both pets and their owners. (brick.com, 2025)

Вперше вжито 2013 року.

city repair н. див. **tactical urbanism**

defensive architecture н. див. **hostile architecture**

D.I.Y. urbanism н. див. **tactical urbanism**

Earthscraper н. (від Earth – Земля і skyscraper – хмарочос) *землечос* – будівля, яка має багато рівнів під землею.

e.g. The increased pressure on housing solutions to accommodate for the growing population while reducing the carbon footprint has led BNKR Arquitectura, based in Mexico City, to formulate a radical solution called the "earthscraper." (www.intechopen.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

energy-plus building н. *будинок стандарту «енергія плюс»* див. **energy-positive building**

energy-positive building н. *енергопозитивна будівля* – будівля, яка протягом року виробляє більше енергії, ніж споживає. На відміну від "енергонульових" (net-zero) будівель, що балансують споживання з виробництвом, енергопозитивна будівля генерує надлишок енергії, яку можна продати назад в електромережу або використовувати для живлення інших об'єктів. Див. також **positive energy building (PEB)**, **energy-plus building**.

e.g. Energy-positive buildings, also known as green buildings, minimise the amount of energy they need to function while maximising the amount of clean, renewable energy they produce. (corp.maxeon.com, 2024)

Вперше вжито у 2000-х рр.

farmscraper н. (від farm – ферма і skyscraper – хмарочос) *ферма-хмарочос* – висотна будівля, де вирощують придатні у їжу рослини.

e.g. Combining a vertical farm and office space into a single 51-storey concept out of Chinese mythology, an Italian architect is completing the Shenzhen skyline with a stunning "farmscraper." (www.goodnewsnetwork.org, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

gentle density п. *помірна щільність* – це містобудівельний підхід, який підтримує помірне збільшення щільності забудови без висоток чи масової урбанізації, з акцентом на житлову комфортність і зелений простір. Наприклад: будівництво дуплексів, триплексів або невеликих багатоквартирних будинків у переважно приватній забудові. Цей підхід набув популярності в контексті міського планування у Канаді, Новій Зеландії та США.

e.g. Gentle Density reflects natural growth patterns and provides a middle road between the excesses of single-family, private universe building, and the multifamily vehicle dump that is the inevitable result of dense housing along traffic corridors that will be underserved by public transit for many decades yet to come. (commonedge.org, 2025)

Вперше вжито 2007 року.

grey belt п. *сірий пояс* – це нова категорія земель, запропонована Лейбористами, яка охоплює низькоякісні або занедбані ділянки в межах зеленого

поясу (green belt), такі як закинуті АЗС, стоянки чи промислові зони. Ці території не виконують основних функцій зеленого поясу, як-от запобігання розростанню міст або збереження історичного характеру поселень.

e.g. Under the Labour government's plans, if a council's housing targets cannot be met some existing green belt land will be re-designated as grey belt. (www.bbc.com, 2024)

Вперше вжито 2024 року Лейбористською партією як частина стратегії вирішення житлової кризи у Великій Британії.

guerrilla urbanism п. див. **tactical urbanism**

hostile architecture п. *ворожа архітектура* – стратегія міського проєктування, яка використовує елементи вбудованого середовища для цілеспрямованого керування поведінкою людей або обмеження певних дій. Див. також **defensive architecture**, **anti-homeless architecture**.

e.g. These aggressive measures are part of the urban design strategy known as defensive architecture, or hostile architecture, and use elements of the built environment to restrict behaviours perceived as antisocial. (newsroom.unsw.edu.au, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

iceberg house / iceberg home н. будинок-айсберг – будинок із великим, багатоярусним підвалом, який може бути більший, ніж сам будинок.

e.g. *So far, big Canadian cities have no rules governing iceberg houses, and several of these huge caves already exist under homes in Vancouver and Toronto.* (www.macleans.ca, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

landscraeper н. (від land – земля і to scrape – шкрябати, за аналогією до skyscraper – хмарочос) – будівля, яка займає багато місця в ширину, але є не дуже високою.

e.g. *Google has reaffirmed its commitment to its new central London headquarters, a horizontal skyscraper known as the "landscraeper", and will move thousands of workers there once it is completed.* (www.theguardian.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

myco-architecture н. (від гр. μύκης – гриб, грибок) міко-архітектура – дизайн та практика зведення будинків із грибів.

e.g. *The myco-architecture project out of NASA's Ames Research Center in California's Silicon Valley is prototyping technologies that could "grow" habitats on the Moon, Mars*

and beyond out of life – specifically, fungi and the unseen underground threads that make up the main part of the fungus, known as mycelia. (www.nasa.gov, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

nail house *n.* – старий будинок, який залишається стояти посеред нової забудови, зокрема через вперте небажання власника продавати його забудовникам.

e.g. But the story of this 'Nail House' in Guangzhou, China is beyond anything we could have imagined. (www.indiatimes.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

parklet *n.* (від *park* – парк) *парклет* – обладнана частина тротуару, яка слугує зоною відпочинку у великих містах.

e.g. While debate over a parklet for Brookland Park Boulevard continues to play out in Richmond's Northside, one of the pop-up patios placed elsewhere in the city is no longer outside the restaurant that requested it. (richmondbizsense.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

plyscrapper *n.* (від *plywood* – деревина і *skyscraper* – хмарочос) – хмарочос, зроблений переважно з дерева.

e.g. *Once completed, Framework will be America's tallest wooden building and its first "plyscraper" — a high-rise building built with panels made of cross-laminated timber (CLT).* (www.wooduchoose.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

pop-up urbanism н. див. **tactical urbanism**

positive energy building (PEB) н. *енергопозитивна будівля* див. **energy-positive building**

sneckdown н. (від snow – сніг і neckdown – звуження дороги) – звуження меж проїжджої частини дороги внаслідок опадів снігу, яке показує, що великі ділянки проїжджої частини не використовуються транспортними засобами.

e.g. *All areas of the roads that are unused by vehicles – as indicated by remaining snowfall – are 'Sneckdowns': pavement extensions made of snow.* (www.headingtonliveablestreets.org.uk, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

sponge city н. *місто-губка* – нова модель міського будівництва, спрямована на уникнення повеней шляхом накопичення надмірної кількості дощової води у зелених насадженнях.

e.g. *A sponge city is designed to create a much more absorbent urban environment so that the groundwater from such events can be drained away more effectively and collected in aquifers for later cleaning and re-use.* (www.chapmantaylor.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

tactical urbanism п. *тактичний урбанізм* – бюджетні тимчасові зміни у плануванні міста, які зазвичай вносяться за ініціативою жителів міста і з залученням їхніх зусиль. Див. також **guerrilla urbanism, pop-up urbanism, city repair, D.I.Y. urbanism.**

e.g. *Tactical urbanism is the term used to describe ‘urban interventions’ that create more ‘people friendly’ streets and spaces – where people feel safe and comfortable moving around, in ways that are good for their health and take care of the planet.* (www.linkedin.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2010 року.

treescraper п. (від tree – дерево і scyscraper – хмарочос) *хмарочос-дерево* – висотна будівля, яка побудована з екологічних матеріалів, енергетично незалежна і за формою нагадує дерево.

e.g. *Each treescraper would be constructed with prefabricated recyclable timber, fitted with a solar array and*

battery array to store surplus electricity, and would include a grey water recycling system and rainwater collection system in order to function completely off-the-grid. (pangeabuilders.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

vertical forest п. *вертикальний ліс* – висока будівля, побудована у такий спосіб, що на усіх її балконах можна садити дерева.

e.g. In collaboration with the Egyptian designer Shima Shalash and Italian landscape architect Laura Gatti, Stefano Boeri Architetti are also making plans for Egypt's very own first-of-a-kind vertical forest. (interestingengineering.com, 2020)

Вперше вжито 2009 року.

Наука і технології / Science and Technology

abandoned DNA н. – ДНК, яку людина залишає після себе ненавмисне (наприклад, у слині на чашці) і яка може бути згодом використана зловмисниками або поліцією в ході розслідування злочинів. Див. також **shed DNA**.

e.g. Police around the country have been taking people's "abandoned" DNA samples and comparing them to commercial genealogy databases in an effort to solve crimes. (www.buting.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

abandonware н. (від to abandon – залишати, занедбувати і software – програмне забезпечення) – програмне забезпечення, яке вже не виставляється на продаж і не підтримується компанією-виробником.

e.g. In a nutshell, downloading abandonware is illegal, but it's rare for a company to actually chase you over it. (www.maketecheasier.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

a-commerce н. див. **augmented commerce**

age tech / agetech н. *ейджтех* – технології, спрямовані на підтримку якості життя людей похилого віку. Це

можуть бути мобільні додатки, пристрої для моніторингу здоров'я або платформи для соціальної взаємодії.

e.g. The number of baby boomers hitting age 65 peaks this year, creating an exploding market for “age tech” innovation that serves their digital needs. (www.csmonitor.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

agribot н. (від agricultural robot) *агробот* – сільськогосподарський робот, який використовується переважно для збирання врожаю.

e.g. Agricultural robots, or 'agribots', are gradually being deployed across the world to assist farmers and improve productivity. (www.themanufacturer.com, 2018)

Вперше вжито 2012 року.

agriculture 4.0 н. див. **digital agriculture**

agrivoltaics н. (від agriculture – сільське господарство і photovoltaics – фотогальваніка) *агровольтаїка* – використання землі одночасно для сільського господарства та виробництва електроенергії шляхом встановлення СЕС.

e.g. A successful agrivoltaics project requires two or more groups who often have very different priorities—the farmer

or land manager and the solar developer—to find a solution that works for both. (www.nrel.gov, 2025)

Вперше вжито 2011 року.

algospeak н. (від algorithm – алгоритм і to speak – говорити) *алгоспiк* – сленг або кодові слова, які користувачі вживають на форумах і в соціальних мережах, щоб обійти обмеження, встановлені адміністраторами.

e.g. Recently, social media saw the birth of a whole new language coined Algospeak, employing code words and phrases to prevent posts from being removed, demoted in rank, or demonetized by automated content moderation systems. (multilingual.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

altermagnetism н. *альтермагнетизм* – клас магнетизму, що поєднує властивості феромагнетиків та антиферомагнетиків, зокрема через чергування напрямку спінів у кристалічних структурах з певною симетрією.

e.g. Altermagnetism is specifically characterized by the interplay of two rotations: a C_2 rotation that maps collinear spin-up and spin-down magnetic moments onto each other, combined with any rotation operator, A , that acts only on the real space lattices associated with each spin center. (chemrxiv.org, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

alternate reality game / ARG н. *гра в альтернативній реальності* – інтерактивний наратив з ігровими елементами, який використовує реальний світ як платформу.

e.g. From April 6th to May 13th, a team affiliated with the Weston Game Lab (WGL) and the College developed and presented A Labyrinth, an alternate reality game that utilized the setting of the UChicago campus as the playspace for a series of interactive quests. (www.uchicagoartsblog.art, 2020)

Вперше вжито 2002 року.

altmetrics н. (від alternative – альтернативний і metrics – метрика) *альтметрія* – сукупність нетрадиційних методів оцінювання рівня наукових публікацій (наприклад, кількість цитувань у соціальних мережах), які покликані доповнювати та підкріплювати визнані науково-метричні категорії, такі як імпакт-фактор і h-індекс.

e.g. Altmetrics are meant to complement, not completely replace, traditional impact measures and are measures of online attention and engagement. (guides.lib.berkeley.edu, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

appification n. (від app – додаток) *аніфікація* – процес перенесення функцій традиційного програмного забезпечення або послуг у формат мобільних додатків.

e.g. The appification of automated systems offers simplified deployment with customizable and pre-built solutions requiring little or no technical expertise, allowing the focus to shift to the intuitive interfaces that enable users to manage and monitor their robotic systems effortlessly. (www.automate.org, 2023)

Вперше вжито 2011 року.

app smashing n. – поєднання різних мобільних додатків для виконання певного завдання чи проєкту.

e.g. Our team is made up of former instructors and instructional designers who have recently been exploring how PlayPosit can function with other tools following recent resurgence around the concept of “app smashing”. (go.playposit.com, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

aquamation n. *аквамація* див. **bio cremation**

augmented commerce n. *доповнена комерція* – продаж товарів із залученням технологій доповненої реальності (AR, augmented reality) для їх випробування покупцем перед покупкою (наприклад, віртуальні

примірки, візуалізація товарів у просторі). Див. також **a-commerce**.

e.g. According to Gartner, we can expect around 100 million consumers that use AR technology during their online and offline shopping this year, which means that the development of A-Commerce application will be must-have for online retailers soon. (www.exposit.com, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

autobesity п. (від auto – авто та obesity – ожиріння) *ожиріння машин* – критичний термін для опису тенденції до виробництва дедалі більших і важчих автомобілів, особливо SUV, що займають більше місця і створюють небезпеку для пішоходів.

e.g. Measuring around 200 centimeters wide, large luxury SUVs leave very little space in cities and autobesity is piling yet more pressure on roads. (www.forbes.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

bidirectional charging п. *двонаправлена зарядка* – технологія, що дозволяє електричному струму рухатися в обох напрямках – як від зарядної станції до акумулятора електромобіля (традиційна зарядка), так і від акумулятора електромобіля назад до зовнішнього джерела (наприклад, електромережі, будинку, іншого електромобіля чи пристрою). Див. також **vehicle-to-grid, vehicle-to-home**.

e.g. Bidirectional charging allows the vehicle to convert stored DC energy back into AC electricity for a variety of uses. (www.cnet.com, 2025)

Вперше вжито на початку 2000-х рр. Однак термін набув популярності після 2013 року, з появою першої комерційно доступної моделі, яка підтримувала цю функцію (Nissan Leaf).

Big Nudging п. (від Big Data – Великі дані і to nudge – спонукати, підштовхувати до чогось) *велике підштовхування* – використання великих масивів даних для керування чи оптимізації поведінкових моделей певної групи людей.

e.g. Some efforts were indeed used for good, such as handwashing campaigns, however, the threats of Big Nudging spreading misinformation appear to outweigh the benefits. (www.accel.ai, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

Big Tech п. – збірний термін на позначення найбільш впливових технологічних компаній світу (зазвичай Amazon, Apple, Google, Facebook, Microsoft). Див. також **GAFA**.

e.g. It is also worth noting that the Big Tech umbrella is not normally used to cover non-Western companies, regardless of their size. With many American businesses blocked from the Chinese market, Tencent, Huawei, Alibaba and Baidu

are behemoths not just of Chinese tech, but in their own right.
(www.newstatesman.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

bio cremation / bio-cremation п. *біокремація* – процес переробки тіла померлої людини шляхом реакції лужного гідролізу, в процесі якого не виділяється діоксид вуглецю, на відміну від звичайної кремації. Див. також **resomation, aquamation, green cremation.**

e.g. Why bio cremation is more environmental friendly than flame based cremation is that there are almost zero air emissions (greenhouse gases, carbon monoxide, mercury, etc.) admitted into the atmosphere. (hackernoon.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

biofacturing п. – використання природних біоматеріалів у процесі виробництва, що поєднує синтетичну біологію з машинним навчанням та автоматизацією.

e.g. Accelerated by automation and machine learning, biofacturing carries out these steps at a scale and speed that enables never-before-seen products at timescales that make traditional manufacturing blush. (www.zymergen.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

bioprinting н. *біопринтинг, біодрук* – частина біоінженерії, що використовує технології 3D друку для створення живих тканин та органів.

e.g. Three-dimensional bioprinting plays an important role in tissue engineering which aims to fabricate functional tissue for applications in regenerative medicine and drug testing. (www.upmbiomedicals.com, 2024)

Вперше вжито 2004 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

blanet н. (від black hole – чорна діра і planet – планета) *бланета* – гіпотетичний клас планет, які можуть бути сформовані навколо надмасивної чорної діри в центрі галактики.

e.g. These black hole planets, or blanets as the team call them, would be quite unlike any conventional planet and raise the possibility of an entirely new class of objects for astronomers to dream about. (astronomy.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

bloatware н. (від to bloat – роздувати і software – програмне забезпечення) – попередньо встановлене програмне забезпечення, яке користувачу не потрібне, але нав'язується йому виробниками смартфонів, планшетів та комп'ютерів.

e.g. Pre-installed bloatware is mostly harmless and only shows ads, which is annoying, but you might not feel the need to delete it right away. (clario.co, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

bossware п. див. **tattleware**

botnet п. (від robot – робот і network – мережа) *ботнет* – комп'ютерна мережа, що складається з декількох хостів із запущеними ботами – автономним програмним забезпеченням.

e.g. The new generation of botnets are peer-to-peer, where bots share commands and information with each other and are not in direct contact with the C&C server. (www.crowdstrike.com, 2022)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2011 року.

breakout room п. *сесійна зала* – окрема кімната обговорення в програмах для організації веб-конференцій, у якій група учасників може відокремитися від основної зустрічі.

e.g. Only meeting organizers on the desktop versions of Teams (Windows and Mac) can create and manage breakout rooms. (support.microsoft.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

brinicle n. (від brine – ропа й icicle – бурулька) – процес утворення специфічної форми морського льоду під час зіткнення потоку крижаної води з низьким вмістом солі з більш солоною океанською.

e.g. Since the brine is denser than the salty sea water and accordingly sinks, the brinicle starts to grow downward. (windy.app, 2022)

Вперше вжито 2011 року, внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

bulletproof hosting n. куленепробивний хостинг – хостинг, який дозволяє вести нелегальну діяльність, заборонену звичайними провайдерами.

e.g. Bulletproof hosting sites are often traced back to Eastern European countries, or to operations in Russia or China, in places where government agencies are unlikely to be knocking their doors down. (www.sentinelone.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

CAPTCHA n. (від Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart – повністю автоматизований публічний тест Тюринга для розрізнення комп'ютерів і людей) *капча* – комп'ютерний тест типу виклик-відповідь, який використовується, щоб визначити, хто використовує систему – людина чи комп'ютер.

e.g. *The first CAPTCHAs involved solving a simple test: observe a short sequence of characters (numbers and letters) and rewrite it.* (supporthost.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2012 року.

cartomizer н. (від cartridge – картридж і atomizer – атомайзер, розпилювач) *картомайзер* – елемент електронної сигарети, яка поєднує у собі картридж і атомайзер.

e.g. *Like atomizers, cartomizers are refilled or “topped up” once the flavor starts to wane, but refilling can be a pain since it requires tipping the cartomizer at an angle to avoid filling the air hole, or doing so via syringe.* (vapingdaily.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

chief hacking officer н. (за аналогією до chief executive officer – головний виконавчий директор, chief financial officer – фінансовий директор) – у великих корпораціях посада людини, відповідальної за тестування систем і програм з метою перевірки їх вразливості до хакерських атак.

e.g. *Mitnick is also the chief hacking officer for KnowBe4, the world’s largest security awareness training and simulated phishing platform that helps organizations globally to manage the ongoing problem of social engineering.* (cybersecurityventures.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

chip-and-PIN (card) п. – кредитна карта з чіпом, для розрахунку якою треба вводити PIN-код.

e.g. Unlike previous cards which utilized a magnetic stripe containing information about the cardholder, chip-and-PIN cards contain a square-shaped microchip that generates and stores unique information for each transaction. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2006 року.

chip crunch п. – термін на позначення світового дефіциту мікросхем, який розпочався 2020 року і суттєво посилюється 2022 року.

e.g. In an interview on "TechCheck," Gelsinger said the global chip crunch may drag on due to constrained availability of key manufacturing tools, serving as an obstacle to expanding capacity levels required to meet elevated demand. (www.cnbc.com, 2022)

Вперше вжито 2020 року.

chumbox п. (від chumming – практика використання рибалками шматків сирого м'яса чи риби як наживки для хижих риб і box – коробка) – реклама на веб-сторінці, яка замаскована під контент-посилання і часто містить шокуючі чи сексуально збудливі зображення. Див. також **chumbucket**.

e.g. And the reason you shouldn't try to monetize your site with chumboxes is as simple as not having much control over what gets injected into your site. (www.danbrioli.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

chumbucket п. див. **chumbox**

claytronics п. (від clay – глина й electronics – електроніка) *клейтроніка* – нова галузь науки, яка вивчає можливості збору різних предметів з окремих універсальних нанороботів мікроскопічних розмірів.

e.g. Claytronics is a system designed to implement the concept of programmable matter, that is, material which can be manipulated electronically in three dimensions in the same way that two-dimensional images can be manipulated through computer graphics. (statnano.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

clearomizer п. (від clear – чистий, ясний і atomizer – атомайзер, насадка для розпилення рідини) – прозорий картридж з рідиною і нагрівальним елементом для електронних сигарет.

e.g. Many people will start vaping on a clearomizer, as newer products will combine an excellent vape experience without the hassle of having to build your own coils. (vaping360.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

click-and-collect / click and collect – 1) n. модель торгівлі, за якої людина здійснює покупку в інтернеті і згодом забирає її у фізичному магазині чи пункті видачі; 2) adj. той, який стосується такої моделі.

e.g. If you have a click-and-collect counter, you need to have employees to handle these orders or make deliveries to parking lots and lockers. (saleslayer.com, 2021)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

collab house n. (від collaboration – співпраця) *коллаб-будунок* – великий будинок, де живуть і співпрацюють люди, які створюють контент для соціальних мереж.

e.g. With their ability to amplify the creative power and social reach of influencers, collab houses deserve the attention of marketers looking to leverage the presence of their brands on social media. (medium.com, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

collaborative tagging n. див. **folksonomy**

commons-based peer production n. *спільне однорангове виробництво* – нова модель соціально-

економічного виробництва, у якому креативна енергія великої кількості людей координується (зазвичай за допомогою інтернету) в межах значних проєктів, зазвичай без традиційної ієрархічної організації. Прикладами такої моделі є YouTube, Linux, Wikipedia.

e.g. This month we'll study commons-based peer production, a system where contributors create shared resources through open, participatory processes.
(futureeconomiesreadinggroup.github.io, 2021)

Вперше вжито 2002 року професором Гарвардської школи права Йохаєм Бенклером.

confirmshaming n. (від to confirm – підтверджувати і to shame – соромити) – маніпулятивний елемент користувацького інтерфейсу, який полягає у формулюваннях, що змушують людину відчувати провину, якщо вона не обере запропонований варіант. Один із темних паттернів (див. **dark pattern**).

e.g. In terms of deception, it's not uncommon for confirmshaming to also resort to dishonesty, touting "exclusive" content that's actually available elsewhere, as Nielsen Norman Group senior user experience specialists Kate Moran and Kim Salazar point out. (builtin.com, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

connectome n. (від to connect – з'єднувати, за аналогією до genome – геном) *конектом* – повний опис структури зв'язків у нервовій системі організму.

e.g. Building off recent successes in the fly, a map of the mouse brain connectome — the wiring diagram of its 70 million neurons — could start to provide this physical picture, and the path to that goal is now starting to take shape. (www.simonsfoundation.org, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

connectomics n. *конектоміка* – міждисциплінарна галузь, яка вивчає конектоми (див. **connectome**).

e.g. Connectomics applied to humans will necessitate a large group of electron microscopes coupled with artificial intelligence to aid in visually tracing neuronal projections and identifying and characterizing synapses. (www.news-medical.net, 2019).

Вперше вжито 2005 року.

cord cutter n. (від cord – кабель) – людина, яка вирішила припинити підписку на кабельне телебачення, зазвичай у зв'язку з переходом на потокові сервіси в інтернеті. Див. також **cord never**.

e.g. For cord-cutters who want to follow their local NBA or MLB team, DirecTV Stream's \$90 Choice package is our live

TV streaming pick because it has access to more regional sports networks than the competition. (www.cnet.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

cord never н. (від cord – кабель) – людина, яка ніколи у житті не підписувалась на кабельне телебачення, зазвичай тому, що користується потоковими сервісами в інтернеті. Див. також **cord cutter**.

e.g. Cord nevers are typically younger people who lean more toward streaming services for their entertainment needs. (powerdigitalmarketing.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

credential stuffing н. підстановка облікових даних – різновид кібер-атаки, яка передбачає використання викрадених даних користувача для отримання неавторизованого доступу до різних сайтів.

e.g. Requiring users to authenticate with something they have, in addition to something they know, is the best defense against credential stuffing. (www.imperva.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

crippleware н. (від cripple – каліка і software – програмне забезпечення) – програмне забезпечення, у

якому деякі з основних функцій навмисне урізані чи заблоковані задля того, щоб клієнти переходили на платну чи більш просунуту версію, де вони працюють у повному обсязі.

e.g. Many consumers dislike crippleware because of the lack of functionality and usability associated with it, and because it reflects a conscious effort on the part of the manufacturer to cripple their own products. (www.easytechjunkie.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

CRISPR (акронім від Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats – короткі паліндромні повтори, регулярно розташовані групами) – технологія редагування геному, що використовує природний механізм захисту бактерій від вірусів.

e.g. Over the past decade, CRISPR has taken the biomedical world and life sciences by storm for its ability to easily and precisely edit DNA. (news.stanford.edu, 2024)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

crowdsensing / crowd sensing / crowd-sensing n. (від crowd – натовп і sensing – зчитування, вимірювання) *крауд-сенсинг* – технологія використання даних з датчиків мобільних пристроїв великої групи людей.

e.g. The availability of a generic crowdsensing platform such as CrowdOS also facilitates the research and development of MCS applications. (cacm.acm.org, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

cryomation п. (від cryogenic – криогенний і cremation – кремація) *кріомація* – альтернативний спосіб поховання, який передбачає заморозку тіла шляхом занурення його в рідкий азот.

e.g. This cryomation process reduces CO2 emissions and allows the remains to completely decompose within 12 month and return to the organic lifecycle. (europeanbusiness.news, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

cyber capabilities п. *кіберможливості* – технічне оснащення та програмне забезпечення, які дозволяють державі чи організації вести шпигунську та іншу підривну діяльність у кіберпросторі.

e.g. Remarking upon another uncanny nature of cyber capabilities, Larry May admitted that the objective of cyber-attacks is never to kill or wound soldiers but to destroy property. (www.e-ir.info, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

cyber footprint п. *кібер-слід* див. **digital footprint**

cyber hoarding п. див. **digital hoarding**

cyber hunting п. кібер-полювання див. **internet hunting**

cyber mercenary п. кібер-найманець – найнята державою чи організацією людина, яка виконує шпигунську та іншу підривну діяльність у кібер-просторі.

e.g. The UN Working Group on the use of mercenaries has identified cyber mercenaries as one category of actors that can generate mercenary-related activities.
(www.hscentre.org, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

Cyber Monday п. кіберпонеділок – понеділок, який настає після Чорної п'ятниці і позначає початок розпродажів в онлайн-магазинах.

e.g. Although Cyber Monday had its origins in the United States, it now happens in other countries as well.
(www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

cyberbalkanization Am. / **cyberbalkanisation** Br. п. кібербалканізація див. **splinternet**

cyberchondria н. (від cyber- – кібер- і hypochondria – іпохондрія) *кіберхондрія* – різновид іпохондрії, за якого люди намагаються самостійно поставити собі діагноз, переглядаючи сайти медичної тематики.

e.g. Cyberchondria is a disorder in which a person searches excessively for health care information online, but rather than finding relief for their concerns, diagnoses themselves with a terrible disease and then feels more anxious. (www.choosingtherapy.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

cyberformance н. (від cyber- – кібер- і performance – перформанс, виступ) *кіберформанс* – театральний виступ, у якому учасники можуть працювати разом в режимі реального часу віддалено через інтернет.

e.g. Cyberformance is a type of reciprocal digital theatre that provides a space for performers and audiences from all over the world to participate in transnational digitized performances making use of technology, interactive computer platforms and participatory applications. (www.tandfonline.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

cybergeddon н. (від cyber- – кібер- і armageddon – армагеддон) *цифровий армагеддон* – термін, який описує можливий катаклізм в результаті

широкомасштабних кібератак з серйозними економічними наслідками.

e.g. In a rare interview, Richard Browne, the acting head of the State's cyber security unit, talks to security correspondent Cormac O'Keeffe about the 'nightmare scenario' of the HSE attack, protecting critical infrastructure, getting more power and resources, and 'Cybergeddon'. (www.irisht Examiner.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

cyberloafing *n.* (від cyber- – кібер- і loafing – неробство) кібербайдикування – використання інтернету для неробочих цілей в робочий час.

e.g. This research examines the perceptions of 'Millennials' on cyberloafing, as a form of workplace deviance, and uncovers their rationale for cyberloafing to better understand, how organisations can mitigate this issue. (www.tandfonline.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

cyber-physical system *n.* кіберфізична система – механізм, який контролюється або відстежується комп'ютерними алгоритмами і залучає інтернет-технології.

e.g. Cyber-physical systems generally combine sensor networks with embedded computing to monitor and control the physical environment, with feedback loops that allows this external stimulus to self-activate either communication, control or computing. (www.rmit.edu.au, 2020)

Вперше вжито 2006 року.

cyberslacking п. див. **cyberloafing**

cybersovereignty / **cyber sovereignty** п. *кіберсуверенітет* – заходи, які держава вживає для управління інтернетом та його обмеження (з політичних чи економічних міркувань) на своїй території. Див. також **digital sovereignty, network sovereignty**.

e.g. Cyber sovereignty is a strong yet nebulous concept, usually referring to the assertion of state control over technology-linked flows, whereby the state both defines and guarantees rights in the digital realm. (www.orfonline.org, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

dark pattern п. *темний паттерн* – прийом проєктування користувацьких інтерфейсів, спрямований на схилення користувача до небажаних чи шкідливих для нього дій.

e.g. Dark patterns are design elements that deliberately obscure, mislead, coerce and/or deceive website visitors into making unintended and possibly harmful choices. (www.nextgov.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

darmstadtium н. *дармштадтій* – штучно синтезований 1994 року хімічний елемент VIII групи періодичної системи (позначення Ds). Названий за місцем відкриття (м. Дармштадт, Німеччина).

e.g. Darmstadtium is a synthetic radioactive metal, created via nuclear bombardment, and has only been produced in minute amounts. (www.chemcool.com, 2022)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

data deluge н. *потоп даних* – явище, коли обсяг даних настільки великий, що перевищує спроможність установи до їх обробки і використання.

e.g. The data deluge refers to the situation where the sheer volume of new data being generated is overwhelming the capacity of institutions to manage it and researchers to make use of it. (itlaw.fandom.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

data journalism п. журналістика даних – напрям журналістики, заснований на обробці великих масивів даних.

e.g. Data journalism can bring scientific discoveries to the forefront of a narrative and make them accessible to readers, whether in the form of a static graphic, an interactive feature, or even a little additional analysis to offer context to a breaking news report. (www.analyticsvidhya.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

data lake п. озеро даних – централізоване сховище, яке вміщає великий обсяг структурованих і неструктурованих даних.

e.g. Just like in a lake you have multiple tributaries coming in, a data lake has structured data, unstructured data, machine to machine, logs flowing through in real-time. (www.guru99.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

datafication п. (від data – дані) датафікація – практика перетворення різноманітних аспектів життя на дані, які можна відстежити і проаналізувати.

e.g. In the current business landscape, datafication has the potential to fundamentally change the way companies make decisions and formulate strategies. (mapsted.com, 2024).

Вперше вжито 2013 року.

DDoS / distributed denial-of-service attack п. *розподілена атака на відмову в обслуговуванні* – напад на комп'ютерну систему з метою зробити комп'ютерні ресурси недоступними користувачам, для яких комп'ютерна система була призначена.

e.g. Distributed denial of service (DDoS) attacks have been part of the criminal toolbox for twenty years, and they're only growing more prevalent and stronger. (www.csoonline.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

decision intelligence п. *інтелектуальне прийняття рішень* – різновид штучного інтелекту, який аналізує великі обсяги даних для полегшення прийняття рішень у бізнесі.

e.g. Visual decision modeling is one of the features of decision intelligence software to show the human decision-makers the available options and their outcomes. (www.infopulse.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

deep learning н. *глибинне навчання* – сукупність методів машинного навчання, які засновані на штучних нейронних мережах.

e.g. Deep learning is a key technology behind driverless cars, enabling them to recognize a stop sign, or to distinguish a pedestrian from a lamppost. (www.mathworks.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

defeaturing / de-featuring н. – процес навмисного спрощення або видалення функцій у продукті, пристрої чи програмному забезпеченні, зазвичай з комерційною або стратегічною метою. Наприклад, компанія може випускати версію смартфона без деяких функцій, щоб змусити користувачів купувати дорожчу модель.

e.g. What companies should instead focus on is defeaturing—removing unnecessary features from their products. (www.forbes.com, 2024)

Вперше вжито 2009 року.

digital agriculture н. *цифрове землеробство* – землеробство з послідовним залученням цифрових технологій, зокрема цифрового аналізу даних. Див. також **agriculture 4.0, e-agriculture, smart agriculture**.

e.g. Digital technologies have the potential to provide farmers with the information and ability to meet these challenges and

seize opportunities for growth. (agriculture.vic.gov.au, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

digital amnesia п. *цифрова амнезія* див. **Google effect**

digital asceticism п. *цифровий аскетизм* – стиль життя, який передбачає обмежене та усвідомлене користування сучасними технологіями. Див. також **media asceticism, techno asceticism.**

e.g. Digital asceticism is “putting off” technology through certain digital practices, as well as having healthy digital practices or “digital hygiene” as others have termed it. (medium.com, 2020)

Вперше вжито 2009 року.

digital dementia п. *цифрова деменція* – погіршення функції мозку внаслідок надмірного використання цифрових технологій (зокрема, незмога пригадати номер телефону, пін-код тощо).

e.g. In fact, our dependence on internet-enabled devices could lead to “digital” dementia — a term coined by German neuroscientist Manfred Spitzer to describe a decline in cognitive abilities more commonly linked with brain injuries. (www.discovermagazine.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

digital detox н. *цифровий детокс* – тимчасове утримання від використання сучасних технологій. Див. також **digital diet**.

e.g. *During digital detox, a person stops using technology like smartphones, computers and televisions.* (7summitpathways.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

digital diet н. *цифрова дієта* – період часу, впродовж якого людина намагається користуватися цифровими пристроями якомога рідше і робить це усвідомлено. Див. також **digital detox**.

e.g. *Pondering what sort of digital diet to put myself on, I came across Mind Over Tech, founded by former sculptor and web developer Jonathan Garner.* (www.ft.com, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

digital footprint н. *цифровий слід, цифровий відбиток* – сукупність інформації про відвідини та дії користувача в мережі. Див. також **cyber footprint**.

e.g. *An example of a digital footprint could be your browsing history, search history, likes, text messages, tagged photos,*

and videos, basically anything that leaves a digital trace that could be linked back to you. (blog.saymine.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року в книзі Тоні Фіша *My Digital Footprint: A Two-sided Digital Business Model Where Your Privacy Will be Someone Else's Business!*

digital health п. *цифрове здоров'я* – збірний термін на позначення цифрових технологій, які використовуються для моніторингу і покращення якості надання послуг у сфері охорони здоров'я. Див. також **mHealth, eHealth**.

e.g. Digital health tools have the vast potential to improve our ability to accurately diagnose and treat disease and to enhance the delivery of health care for the individual. (www.fda.gov, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

digital hoarding п. – різновид синдрому патологічного накопичення (hoarding disorder), за якого людина накопичує надто багато даних на комп'ютері, що часто призводить до стресу. Див. також **cyberhoarding, e-hoarding**.

e.g. In fact, digital hoarding, meaning letting our digital content pile up, can have negative consequences on our wellbeing, on our cybersecurity, and on the environment. (us.norton.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

digital pickpocketing п. див. **electronic pickpocketing**

digital product passport п. *цифровий паспорт продукту* – цифровий документ, який містить детальну інформацію про продукт, зокрема його склад, походження, можливість ремонту, повторного використання чи переробки. Його мета — підвищити прозорість ланцюга постачання і сприяти циркулярній економіці.

e.g. To deliver on its promise of transparency and sustainability, the Digital Product Passport (DPP) relies on a robust structure that consolidates essential product data. (crystallize.com, 2025)

Вперше вжито 2021 року.

digital sovereignty п. *цифровий суверенітет* див. **cybersovereignty**

digital transformation п. *цифрова трансформація* – зміни в організації, галузі чи країні, спричинені використанням цифрових технологій.

e.g. Digital transformation marks a rethinking of how an organization uses technology, people, and processes in pursuit of new business models and new revenue streams, driven by changes in customer expectations around products and services. (www.cio.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

digital twin н. *цифровий двійник* – цифрова копія фізичного об'єкта або процесу, що допомагає оптимізувати бізнес.

e.g. Digital twins are virtual replicas of physical devices that data scientists and IT pros can use to run simulations before actual devices are built and deployed. (www.networkworld.com, 2022)

Вперше вжито 2002 року.

digital vigilantism н. див. **internet vigilantism**

distracted walking н. – використання телефона чи подібного приладу під час ходьби по вулиці (особливо під час перетину дороги), що потенційно може призвести до зіткнення з транспортним засобом чи іншими людьми. Див. також **text-walking**.

e.g. The solution to distracted walking is a fairly simple one: do not use your cell phone or engage in other distracting activities while walking. (www.safety.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

dotcom bubble / dot-com bubble / dot com bubble н. *бульбашка доткомів* – криза, яка розпочалася 1995 року

і досягла свого піку 2000 року, коли акції інтернет-компаній різко обвалилися після значного зростання в ціні.

e.g. *The dotcom bubble was a rapid rise in U.S. technology stock equity valuations fueled by investments in Internet-based companies during the bull market in the late 1990s.* (www.investopedia.com, 2019)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

driverless taxi н. див. **robotaxi**

dumbphone н. (від dumb – тупий і smartphone – смартфон) – мобільний телефон з базовими функціями, який неможливо підключити до інтернету (тобто який не належить до смартфонів).

e.g. *It has features which, in honesty, we have to consider 'Smart' like a 4G radio, GPS, WiFi and the ability to create a mobile hotspot, yet at the same time it still looks like a dumbphone (a lot like a blander 5210).* (www.digitalcameraworld.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

dwel time н. *час на сторінці* – час, який користувач провів на сайті після переходу на нього та до повернення назад до результатів у пошуковій системі.

e.g. Dwell time is the amount of time that goes by from the moment a user clicks on a search result to the moment they return to the search engine results pages (SERPs). (www.semrush.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

e-agriculture п. див. **digital agriculture**

e-cigarette / electronic cigarette п. *електронна сигарета* – електронний пристрій, який створює високодисперсну пару, призначену для інгаляції.

e.g. Studies have found that even e-cigarettes claiming to be nicotine-free contain trace amounts of nicotine. (www.lung.org, 2020)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

ecophagy п. (від гр. οἶκος – дім і φαγεῖν – їсти, поглинати) *екофагія* – гіпотетичний сценарій кінця світу, за якого нанороботи вийдуть з-під людського контролю і поглинуть усе живе на планеті.

e.g. The term 'ecophagy', coined by Freitas, indicates the catastrophic scenario in which nanotechnological automaton synthesized by humans will begin to compete with living ecosystems, using them as reservoirs of chemical resources before finally destroying them. (www.urbanomic.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

e-hailing п. див. **ride-hailing**

eHealth / e-health п. (від electronic health – електронне здоров'я) – використання інформаційних технологій у сфері охорони здоров'я. Див. також **digital health, mHealth**.

e.g. eHealth is a way in which information and communication technologies (ICTs) applied to health are applied through variants such as telemedicine, which many people are familiar with, after taking a video call consultation with health professionals during the pandemic. (www.infobae.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

e-hoarding п. див. **digital hoarding**

e-juice / electronic juice п. *електронний сік* – рідина для електронних сигарет, яка містить нікотин і ароматні добавки. Див. також **e-liquid, vape juice**.

e.g. Although having one or two stand-out flavors is definitely a good thing, considering how good e-juice vendors overall offerings are is very useful when you're thinking about placing an order. (ecigaretterevue.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

electroceuticals n. (від electrical – електричний і pharmaceutical – фармацевтичний) *електроцевтика* – термін на позначання медичних пристроїв, які застосовують механічну, електричну чи світлову стимуляцію для впливу на електричні імпульси в тканинах тіла.

e.g. Given that myelin lipid deficiency is culpable for most demyelinating PNS neuropathies, the results might pave a new way to treat such diseases via electroceuticals. (iopscience.iop.org, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

electronic pickpocketing n. *електронна крадіжка* – викрадення інформації про кредитну картку людини шляхом використання технологій радіочастотної ідентифікації. Див. також **digital pickpocketing**.

e.g. Electronic pickpocketing allows thieves to create copies of cards, which can then be used to open fraudulent accounts or charge items to the victim. (www.mylawquestions.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

e-liquid n. див. **e-juice**

e-skin / electronic skin п. *електронна шкіра* – сенсор, який може зчитувати фізичні параметри людини та імітує властивості справжньої шкіри.

e.g. This 'e-skin' technology has already made it into volunteers and clinics globally, helping to monitor vital signs in premature infants and hydration in athletes, for instance. (www.nature.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

exposome п. (від exposure – дія, вплив) *експосом* – термін на позначення сукупності факторів довкілля, які впливають на регуляцію генів та розвиток організмів.

e.g. The impact of the exposome—the combined physical and social exposures experienced throughout life—on accelerated aging remains unknown. (www.nature.com, 2025)

Вперше вжито 2005 року.

fab lab / fabrication laboratory п. – невелика майстерня, яка надає учасникам можливість самостійно виготовляти необхідні їм деталі на верстатах з числовим програмним керуванням.

e.g. A fab lab is typically equipped with an array of flexible computer-controlled tools that cover several different length

scales and various materials, with the aim to make “almost anything”. (www.fablab-neckar-alb.org, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

femtech (від female technology) н. – програмне забезпечення та цифрові послуги для підтримки та моніторингу репродуктивного здоров'я жінок.

e.g. If investors can get past the cultural taboos, femtech's growth trajectory presents a compelling opportunity for investors to tap into a market with vast potential and unmet needs. (www.rbcx.com , 2024)

Вперше вжито 2016, внесено до Oxford English Dictionary 2025 року.

fog computing н. (за аналогією до cloud computing – хмарні обчислення) *туманні обчислення* – модель обчислення та зберігання даних, що поєднує хмарні обчислення і локальні мережі.

e.g. Fog computing is a decentralized infrastructure that places storage and processing components at the edge of the cloud, where data sources such as application users and sensors exist. (www.spiceworks.com, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

foldable smartphone / foldable п. складаний смартфон – смартфон з гнучким екраном, який можна скласти навпіл (горизонтально чи вертикально).

e.g. Given the price, fortunately, foldable phones tend to offer top specs that rival the highest end flagship phones, so you're not just paying for the screen. (www.techradar.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

folksonomy п. (від folk – народ і taxonomy – таксономія) фолксономія – практика сумісної категоризації інформації, за якої користувачі самі обирають теги для онлайн-елементів. Див. також **collaborative tagging**.

e.g. With the introduction of folksonomy end user is no more a passive user but an active contributor to the indexing and retrieval of content. (www.kminstitute.org, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

foodomics п. фудоміка – науковий напрям, який вивчає складові їжі і її поживні елементи на молекулярному рівні.

e.g. Foodomics based on the combination of several analytical platforms and data processing for genomics, transcriptomics, proteomics and metabolomics studies, provides abundant data and a more comprehensive understanding of the interactions between polyphenols and the GI tract at the molecular level. (www.frontiersin.org, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

forensicate v. (від forensic – судовий) – проводити криміналістичне обстеження.

e.g. State-of the-art technologies such as blockchain and timestamp will be actively put in use to identify and real-time forensicate unauthorized live streaming or clips of protected Olympic property, which will subsequently facilitate administrative or legal enforcement. (www.asiaiplaw.com, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

Fourth Industrial Revolution / 4IR n. *четверта промислова революція* див. **Industry 4.0**

frackademia n. (від fracking – фрекінг і academia – наукова спільнота) – сукупність науковців і наукових установ, які обстоюють доцільність фрекінгу (методу видобутку нафти і газу, який вважається шкідливим для довкілля та здоров'я людей).

e.g. In some cases, underused university libraries and faculties will become dual-purpose “frackademia hubs”, which will usher in a “new generation of innovative partnerships” between industry and research. (www.vishwadha.news, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

fracklog n. (від fracking – фрекінг і backlog – резерв, запас) – нафта і газ, які будуть видобуті шляхом

фрекінгу (гідравлічного розриву пласта), коли ціни на цю сировину будуть вищі, а поки залишаються в землі.

e.g. Two years after the worst crude crash in history, producers are focused on completing existing wells to increase output, cutting further into the so-called fracklog. (www.rigzone.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

fracktivist n. (від fracking – фрекінг і activist – активіст) – людина, яка виступає проти фрекінгу (методу видобутку нафти і газу, який вважається шкідливим для довкілля та здоров'я людей).

e.g. There's also Xiutezcatl, a fracktivist in Colorado fighting shale gas development, Mary, a British photographer-turned-refugee activist in Greece, and Winnie, whose mission is to restore chemical-free farming practices in Uganda. (www.eyeforfilm.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

GAFA n. – акронім від Google, Apple, Facebook і Amazon, чотирьох провідних технологічних компаній світу. Іноді вживається у варіанті GAFAM (разом з Microsoft). Див. також **Big Tech**.

e.g. In this photo illustration, logos of the Google, Apple, Facebook, and Amazon applications (GAFA) are displayed on the screen of an Apple iPhone on May 31, 2018 in Paris, France. (www.bnnbloomberg.ca, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

gamification н. *гейміфікація, ігровізація* – використання ігрових практик у неігровому контексті (наприклад, в освіті) для більш ефективного залучення користувачів.

e.g. *The important measurable metrics of success from gamification include the level of engagement, influence, brand loyalty, time spent on an activity, and the game's ability to go viral.* (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

gastrophysics н. (від gastronomy – гастрономія і physics – фізика) *гастрофізика* – міждисциплінарна галузь науки, яка застосовує принципи фізики і хімії для глибинного розуміння процесів кулінарії.

e.g. *The emerging discipline called gastrophysics employs the full range of concepts, techniques and methods from physics to generate useful scientific input to the complex and holistic reflections on gastronomy.* (www.ingentaconnect.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

Google bombing н. *Google бомбардування* – практика, коли сторінка отримує високий рейтинг у пошуковій системі Google для недотичних запитів. Див. також **Googlewashing**.

e.g. Google bombing generally involves artificially inflating the number of pages that link to a page and the words used in the link's anchor text. (www.wordstream.com, 2020)

Вперше вжито 2001 року.

Google effect п. *Google-ефект* – схильність людей не запам'ятовувати інформацію, яку можна легко знайти в інтернеті за допомогою пошукових систем. Див. також **digital amnesia**.

e.g. The Google effect describes a curious phenomenon whereby people's memory performance is poorer for information that is readily accessible than for information that requires more effort to obtain. (www.psychologytoday.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

googleganger / googlegänger п. (від Google та англ. / нім. *doppelgänger* – доппельгенгер, примарний двійник) – людина з іменем, ідентичним іншій людині, яка виявляє це в процесі пошуку свого імені в Google.

e.g. Friends and family may not even realize a Googleganger exists, which could lead to some interesting questions if the Internet twin happens to be an exotic dancer or a notorious celebrity. (www.publicpeople.org, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

Googlewashing п. див. **Google bombing**

green cremation п. зелена кремація див. **bio cremation**

holoportation п. (від гр. ὅλος – цілий, цілісний і teleportation – телепортація) *холопортація* – технологія, яка дозволяє створювати тривимірні моделі людей і надсилати їх через інтернет.

e.g. Be it the novels of Isaac Asimov or the big sci-fi movie franchises like Star Wars, Holoportation – the ability to construe real-life 3D holograms of people and transmit them to far-off places – was what used to get the technology futurists all excited and gooey. (www.makeuseof.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

homo digitalis п. (від digital – цифровий, за аналогією до homo sapiens, homo videns)– нова суб'єктивація людини, яка формується під впливом практик і технологій цифрової доби. Див. також **homo virtualis**, **homo technicus**.

e.g. This has given rise to what we might call homo digitalis, the next rung on the evolutionary ladder after homo sapiens and homo videns. (blog.olivia-global.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

homo technicus п. див. **homo digitalis**

homo virtualis п. див. **homo digitalis**

honeynet n. (від honeypot – ресурс, який слугує приманкою для зломисників, та internet – інтернет) – мережа, призначена бути атакованою для отримання відомостей про наявні та потенційні вразливості і загрози в мережі. Див. також **honeytoken**.

e.g. If you're interested in testing your security approach, but you're not ready to commit to creating a honeynet, consider penetration testing. (www.okta.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

honeytoken n. (від honeypot – ресурс, який слугує приманкою для зломисників, та token – знак, одиниця даних) – дані, які призначені для приваблення зломисників і виявлення можливостей неправомірного використання даних. Див. також **honeynet**.

e.g. Instead of responding to cyberattacks after they've occurred, honeytokens allow organizations to detected data breach attempts so that targeted resources can be most effectively defended. (www.upguard.com, 2022)

Вперше вжито 2003 року.

hoverbike n. (від to hover – ширяти, зависати і bike – мотоцикл) – транспортний засіб, який нагадує мотоцикл і може зависати у повітрі. Див. також **hovercycle**.

e.g. Developed since 2017 by the Japanese startup A.L.I. Technologies Specializing in research on motorized aerial vehicles, this hoverbike was demonstrated last month at the Fuji Speedway racing circuit in Oyama. (tekdeeps.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

hovercycle п. див. **hoverbike**

hypermiling п. *гіперекономне водіння* – екстремальна економія пального через техніки та стилі водіння (наприклад, занижена швидкість, коустинг).

e.g. If you pay close attention to the road and try to anticipate your next move, you'll be able to use your brakes much less and drive a lot smoother - both of which are good techniques when it comes to hypermiling. (www.evanshalshaw.com, 2023)

Вперше вжито 2006 року.

Industrial Internet of Things / IIoT п. *промисловий інтернет речей* – система об'єднаних комп'ютерних мереж і під'єднаних до них промислових об'єктів з вбудованими датчиками і програмним забезпеченням для збору і обміну даними, з можливістю дистанційного контролю й управління в автоматизованому режимі.

e.g. The industrial Internet of Things (IIoT) market is growing as different industries have found ways to incorporate IoT technology into workforce management initiatives, automation, and customer experience. (www.datamation.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

industry 4.0 п. *промисловість 4.0* – термін, що позначає злиття автоматизованого виробництва, обміну даних і виробничих технологій в єдину саморегульовану систему, з якомога меншим втручанням людини. Див. також **Fourth Industrial Revolution**.

e.g. Industry 4.0 has been defined as “a name for the current trend of automation and data exchange in manufacturing technologies, including cyber-physical systems, the Internet of things, cloud computing and cognitive computing and creating the smart factory”. (www.i-scoop.eu, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

information scent п. – візуальні та мовні ознаки, які допомагають користувачеві зрозуміти, що певний ресурс (зазвичай веб-сторінка) містить потрібну йому інформацію.

e.g. For example, a link titled Food will have high information scent if you’re looking for cheese, but low information scent if

you're looking for a facial cleanser. (www.nngroup.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

infostealer *n.* (від *information* – інформація та *stealer* – крадій) *інфостилер* – шкідливе програмне забезпечення, яке призначене для крадіжки конфіденційної інформації з комп'ютерів та інших пристроїв.

e.g. In an ever-evolving cyber threat landscape, infostealers — malicious programs designed to gather sensitive information from infected systems and send that information back to an attacker — have emerged as a growing threat to individuals and organizations alike. (proton.me, 2024)

Вперше вжито у 2010-х рр.

insurtech *n.* (від *insurance technology*) *страхові технології, іншуртех* – технології у сфері страхування.

e.g. From AI and machine learning to APIs and automation, insurtech companies are reshaping how insurance is bought, sold, managed, and experienced. (www.foliume.com, 2025)

Вперше вжито 2011 року, внесено до Oxford English Dictionary 2023 року.

internet balkanization Am. / **internet balkanisation** Br.
п. балканізація інтернету див. **splinternet**

internet hunting п. – практика полювання, яка передбачає використання дистанційної вогнепальної зброї, яка налаштовується і спрацьовує через веб-камеру. Див. також **cyber hunting, remote controlled hunting**.

e.g. Internet hunting – also called remote controlled hunting – utilizes Internet technology to allow a computer user to hunt large game and exotic animals from their own home. (www.humanesociety.org, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

Internet of Everything / IoE п. – взаємодія між людьми, даними, комунікаціями з використанням системи взаємозв'язаних пристроїв. Позиціонується як просунута фаза інтернету речей (див. **Internet of Things**).

e.g. The Internet of Everything connects to cloud computing, artificial intelligence, big data, the Internet of Things, machine learning and other vital future technologies. (www.salesforce.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

Internet of Senses / IoS п. *інтернет відчуттів* – нова форма інтернету, яка залучатиме всі п'ять відчуттів людини (смак, нюх, зір, слух, дотик).

e.g. The Internet of Senses will rely on technologies including artificial intelligence (AI), virtual reality (VR), augmented reality (AR) and automation to interact with our senses of sight, sound, taste, smell and touch, and experts believe this will enable a myriad of new applications. (www.itpro.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

Internet of Things / IoT п. *інтернет речей* – концепція мережі об'єктів, які під'єднані до інтернету і здатні збирати дані та обмінюватися ними. Див. також **Internet of Everything**.

e.g. The Internet of Things, or IoT, refers to the billions of physical devices around the world that are now connected to the internet, all collecting and sharing data. (www.zdnet.com, 2020)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

Internet of Underwater Things / IoUT п. *інтернет підводних речей* – мережа підводних датчиків і пристроїв, що використовуються для моніторингу океанів, екологічних досліджень і безпеки. Розширення

концепції Інтернету речей (див. **Internet of Things**) для роботи в підводному середовищі.

e.g. The foundations of an underwater wireless network are also being set up, which should be as accessible and reliable as the IoT, the Internet of Underwater Things (IoUT). (spectrum.ieee.org, 2023)

Вперше вжито 2012 року.

internet vigilantism н. *інтернет-вігілантизм* – рух боротьби з онлайн-злочинами в інтернеті. Див. також **digital vigilantism, online vigilantism, netilantism.**

e.g. One noteworthy element of the current environment of entrepreneurial internet vigilantism is that it seems to primarily target white nationalist groups, rather than other sorts of extremist networks (such as those run by jihadists). (cyber.forum.yale.edu, 2021)

Вперше вжито на початку 2000-х років.

interstitium н. (від лат. interstitium – віддаль, проміжок) *інтерстицій, інтерстиціальна тканина* – сполучна тканина, відкрита 2018 року, яка проходить через весь організм й утворює струму паренхіматозних органів.

e.g. In a new study, researchers claim that interstitium – fluid-filled spaces in tissue that are connected throughout the body – should be considered a new “organ” and that these spaces

may play a major part in a lot of what goes on in your body.
(www.webmd.com, 2020)

Вперше вжито 2018 року.

IT-agnostic adj. див. **tech-agnostic**

juice jacking n. – різновид кібератаки, у якій задіяний USB-порт для зарядки телефона чи планшета.

e.g. A simple plug-in to a communal phone charger may cause irreversible breaching of your personal data, through what is known as juice jacking. (www.unh.edu, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

li-fi n. (від light – світло і fidelity – точність, за аналогією до wi-fi, hi-fi) *плазмовий інтернет* – високошвидкісна безпроводна комунікаційна технологія, яка використовує видиме світло у відкритому просторі для передачі даних; оптична версія wi-fi.

e.g. Li-Fi (Light Fidelity) facilitates the wireless method of data transmission through Visible Light Communication (VLC) technology and can be up to 100 times faster than Wi-Fi. (www.jagranjosh.com, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

livermorium n. *ліворморіум* – хімічний елемент з атомним номером 116, синтезований штучно у спільному проєкті науковців з м. Лівермор (США) і

Дубна (РФ). Названий на честь Lawrence Livermore National Laboratory.

e.g. *The IUPAC states Livermorium was chosen because over the years scientists at Livermore have been involved in many areas of nuclear science.* (pls.llnl.gov, 2024)

Вперше вжито 2012 року.

live shopping / live stream shopping n. *шопінг у прямому ефірі* – практика продажу чи придбання товарів онлайн у соціальних мережах.

e.g. *Live shopping comes as the latest commerce trend to combine technological advances and social media channels with the familiar, quaintly nostalgic concept of at-home shopping.* (www.shopify.com, 2020)

Вперше вжито 2019 року.

lootbox / loot box n. (від loot – здобич і box – коробка) *лутбокс* – віртуальний предмет у комп'ютерних іграх, при використанні якого гравець отримує віртуальні предмети різної цінності і призначення, які називаються здобиччю (loot).

e.g. *It said loot boxes in Fifa – which contain digital versions of actual football players who can then play for Fifa gamers' teams – add an element of chance to the Ultimate Team mode, but that they only form part of a broader game of skill.* (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

malvertising n. (від malicious – шкідливий і advertising – реклама) – використання реклами в інтернеті для поширення шкідливих програм.

e.g. Malvertising attacks use infected ads to spread malware or send you to malicious websites – often, you don't even need to click on the ad to get infected. (www.avast.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

mathwashing n. (від math – математика і whitewashing – відбілювання) – оманливе використання математичних концептів (алгоритмів, моделей) для надання більшої ваги суб'єктивним аргументам.

e.g. The immense processing power available these days enables procedures called machine learning, that can amplify mathwashing. (stop.zona-m.net, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

mHealth / m-health / mobile health n. *мобільна охорона здоров'я* – надання медичних послуг за допомогою електронних пристроїв і безпроводних технологій передачі даних. Див. також **digital health, eHealth**.

e.g. mHealth is the use of mobile technology to provide health care support to patients or technical support to health service providers in a direct, low-cost and engaging manner. (www.itu.int, 2022)

Вперше вжито 2003 року.

mobile-first design п. – дизайн інтерфейсу сайту, який орієнтований в першу чергу на мобільні пристрої.

e.g. Mobile-first design – a design strategy that implies you start designing your digital product with the focus on mobile design, whereas desktop/laptop experiences follow. (topflightapps.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

mouse jiggling п. рух миші для імітації роботи – практика використання спеціальних пристроїв або програм, які періодично рухають курсор миші, щоб створити враження активності користувача на комп'ютері (особливо в контексті віддаленої роботи). Програми для такої імітації називаються **mouse jiggers**.

e.g. Wells Fargo, one of America's leading banks, has taken strict action against employees caught "mouse jiggling" to fake work. (www.ndtv.com, 2024)

Вперше вжито 2020 року.

nanofood n. (від nano- – нано- і food – їжа) *наноїжа* – їжа, створена за допомогою нанотехнологій.

e.g. The idea of nanofood is to have food products in the market with improved safety, enhance nutrition's, flavor and cost-effective. (link.springer.com, 2020)

Вперше вжито у 2000-х роках.

nanokicking n. *нанокікінг, наноудари* – технологія, яка дозволяє перетворювати стовбурові клітини на кісткову тканину завдяки нановібраціям.

e.g. This project studied whether the application of nanoscale mechanical stimulations, called 'Nanokicking', could be used to manipulate the way cells with immune function develop and behave (known as differentiation), which in turn could influence the course of different immune conditions, such as autoimmune disorders and immunodeficiency and the effects of vaccines. (www.alopacia.org.uk, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

nano SIM card / Nano SIM card n. *нано SIM карта* – різновид SIM карти для смартфонів і планшетів з найменшими на сьогодні розмірами (8.8 x 12.3).

e. g. These days, it is not difficult to obtain a Nano SIM card – or a 3-in-1 SIM card that can be used as a Nano SIM – directly from a carrier. (everymac.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

net neutrality п. *мережевий нейтралітет* – принцип, за яким провайдери телекомунікаційних послуг не повинні віддавати перевагу одному цільовому призначенню над іншим, або одним класам додатків над іншими.

e.g. Net neutrality is the idea that internet service providers like Comcast and Verizon should treat all content flowing through their cables and cell towers equally. (www.wired.com, 2020)

Вперше вжито 2003 року.

netilantism п. див. **internet vigilantism**

network sovereignty п. *мережевий суверенітет* див. **cybersovereignty**

neuroeashthetics п. *нейроестетика* – міждисциплінарна галузь науки на перетині психофізіології та естетики, яка досліджує виникнення в мозку відчуття прекрасного при сприйнятті творів мистецтва.

e.g. In essence, neuroaesthetics continues Aristotle's age-old quest for beauty, transforming it into a scientific journey that bridges the gap between the subjective and the objective, the emotional and the empirical. (imotions.com, 2024)

Вперше вжито 1999 року.

new-collar worker / new collar worker n. (від new – новий і collar – комірць у назвах категорій працівників, наприклад blue-collar, white-collar) – людина, яка набуває технічних і комунікативних навичок, необхідних для роботи у сфері технологій, поза системою формальної освіти.

e.g. Unlike traditional office jobs (white collar) or labor jobs (blue collar), new collar jobs are newer, mostly technical jobs that require a specialized skill set. (money.usnews.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

newsgame n. (від news – новини і game – гра) – комп'ютерна гра, яка використовує принципи журналістики і залучає матеріал справжніх новин.

e.g. The Uber Game was so successful that the Financial Times built a second newsgame, Dodging Trump's Tariffs, earlier this year. (knightlab.northwestern.edu, 2019)

Вперше вжито 2001 року.

nomophobia n. (аббревіатура від no mobile phone phobia) – страх залишитись без свого мобільного телефона або бути неспроможним його використати.

e.g. A 2017 study looking at 145 first-year medical students in India found evidence to suggest 17.9 percent of the participants had mild nomophobia. (www.healthline.com, 2019)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

noogler n. (від new Googler) – новий співробітник компанії Google.

e.g. If you're new to Google, expect to be called a Noogler. (www.businessinsider.com, 2018)

Вперше вжито 2006 року.

nutrigenomics n. (від nutrition – харчування і genomics – геноміка) *нутрігеноміка* – науковий напрям, який вивчає вплив харчування на експресію генів.

e.g. Nutrigenomics is a fascinating, up-and-coming field that uses genetic testing to determine the interplay between genes, nutrition, and health. (www.healthline.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року.

online vigilantism n. див. **internet vigilantism**

orphaned exomoon n. див. **ploonet**

pangenome / pan-genome n. (від гр. παν – цілий, весь і genome – геном) *пангеном* – сукупність усіх генів, наявних у всіх досліджуваних штамів або варіантів одного виду (або більш широкої групи організмів). Див. також **supragenome**.

e.g. *A contemporary trend in pangenome studies involves the construction of graph-based pangenomes that offer enhanced versatility as references.* (academic.oup.com, 2024)

Вперше вжито 2005 року.

parastronaut n. *параастронавт* – астронавт з фізичними обмеженнями чи інвалідністю, який пройшов або проходить підготовку для космічних польотів. Цей неологізм підкреслює інклюзивність у космічних дослідженнях та руйнування традиційних бар'єрів для участі людей з інвалідністю у високотехнологічних і складних місіях.

e.g. *Integrating parastronauts into the crew has required balancing mission security and accessibility.* (theconversation.com, 2025)

Вперше вжито 2021 року, коли Європейське космічне агентство (ESA) офіційно оголосило про свою ініціативу "Parastronaut Feasibility Project".

participatory web n. див. **Web 2.0**

paywall n. (від to pay – платити і wall – стіна) *пейвол* – платний доступ, система, за якої доступ до контенту надається тільки після оплати разової чи постійної підписки.

e.g. *In general, paywall works on a subscription model – the user pays a fixed monthly fee to access the content, either fully or in parts.* (rockcontent.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року, внесено до Oxford English Dictionary 2012 року.

personal air vehicle / PAV n. *персональний літальний апарат* – транспортний засіб, призначений для повітряного перевезення однієї чи кількох осіб у будь-якому напрямку без використання аеродромів і без необхідності залучення спеціальних пілотів.

e.g. *In a statement, NeXt said: “We’re thrilled that iFLY embraces our mission to make safe-electric personal air vehicles a reality for the masses while enhancing the future sustainability of our planet for generations to come.”* (www.aerospace-technology.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року в НАСА.

phablet n. (від phone – телефон і tablet – планшет) *фаблет* – великий смартфон, який більше нагадує планшет.

e.g. *When a smartphone is too small and a tablet is too big, phablets are the 'just right' device in between.* (www.lifewire.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

phantom vibration syndrome п. *синдром фантомних вібрацій* – відчуття, коли людині здається, ніби її телефон вібрує, хоча насправді цього не відбувається. Див. також **ringxiety**.

e.g. *Also hilariously called “ringxiety” or “fauxcellarm,” phantom vibration syndrome – when you falsely think you feel your phone vibrate, or even hear it ring – is a psychological phenomenon that appears to be nearly ubiquitous among cell phone users.* (www.healththing.ca, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

phygital adj. (від physical – фізичний і digital – цифровий) *фіджитал* – термін на позначення інтегрованих комунікацій на межі віртуальної і фізичної дійсності.

e.g. *For example, if you create a mobile app for your convenience store and offer curbside pick up on quick meals but you don't properly train store associates to engage with the app, you don't have a successful phygital experience (or*

good customer experience, for that matter).
(www.mobiquity.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

pilotitis н. (від pilot – пілотний та -itis – суфікс на позначення запалення) *пілотит* – іронічний термін на позначення неспроможності багатьох проєктів у сфері соціального захисту населення і мобільної охорони здоров'я (див. **mHealth**) подолати пілотну фазу реалізації.

e.g. To date, several authors have proposed solutions to overcome various barriers owing to the “pilotitis” of digital medicine technologies, such as regulatory frameworks and patients’ data ownership; however, many areas require further consideration. (onlinelibrary.wiley.com, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

ploonet н. (від planet – планета і moon – місяць) – гіпотетична екзопланета, яка спочатку була екзосупутником. Див. також **orphaned exomoon**.

e.g. Ploonet is a theoretical planetary body that formed as a moon orbiting a planet, but which has become tidally detached, so that it enters orbit about its star, separated from its parent planet. (knowledgezone.co.in, 2022)

Вперше вжито 2019 року.

pocket dial / pocket-dial v. – випадково подзвонити комусь з телефона, який знаходиться у кишені. Див. також **butt dial**.

e.g. Yes, I would totally listen to a call if someone "pocket-dialed" me and I heard my name mentioned.
(www.providencejournal.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

power user n. – користувач ПК, програмного забезпечення та електронних пристроїв, який знає та застосовує їх просунуті функції, недоступні середньостатистичному користувачу.

e.g. When power users are fully engaged in an implementation project and excited to start using the system and see its benefits, this energy helps others engage too.
(gen10.net, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

privacy zuckering / Privacy Zuckering n. (від прізвища засновника Facebook Марка Цукерберга) – маніпулятивний елемент користувацького інтерфейсу, спрямований на те, щоб користувачі поширювали про себе більше особистої інформації, ніж вони мали намір поширити спочатку. Прийом, який характерний для Facebook та інших соціальних мереж. Один з темних патернів (див. **dark pattern**).

e.g. *One example of Facebook Privacy Zuckering is when the social media platform confronted users trying to opt out of its facial recognition features by stating “If you keep face recognition turned off, we won’t be able to use this technology if a stranger uses your photo to impersonate you.”* (hide.me, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

produsage n. (від production – вироблення і usage – користування) – спосіб створення онлайн-контенту, в якому стирається межа між активним продукуванням і пасивним сприйняттям.

e.g. *Having identified three major trends in the evolving media landscape, characterized by datafication and intrusions, we specifically examine areas of audiences’ work where new business models of institutional powers center on algorithms and data mining, produsage and crowdsourcing.* (link.springer.com, 2022)

Вперше вжито 2007 австралійським медіазнавцем Акселем Брунсом.

quadcopter n. (від quadruple – той, який складається з чотирьох частин, і helicopter – вертоліт) *квадрокоптер* – безпілотний літальний апарат з чотирма роторами.

e.g. The quadcopter is basically an unmanned aircraft that flies by using four rotors fixed at its endpoints, while the drone is a heavier version of quadcopter and can carry heavy payloads such as cameras or recording equipment. (www.propelrc.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

quantum advantage н. див. **quantum supremacy**

quantum supremacy н. *квантова перевага* – суттєве зменшення часу математичних обчислень, які виконуються на квантових комп'ютерах за допомогою квантових алгоритмів. Див. також **quantum advantage**.

e.g. In October 2019, Google scientists announced they'd achieved "quantum supremacy," the long-sought proof that a computer built around the strange properties of quantum mechanics can, at least in certain cases, carry out calculations exponentially faster than a computer built around classical bits. (www.technologyreview.com, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

quishing н. (від QR та phishing – фішинг, шахрайство з отриманням даних) *квішинг* – це вид кібершахрайства, коли зловмисники використовують QR-коди для перенаправлення користувачів на фальшиві вебсайти з метою крадіжки особистих даних або встановлення шкідливого програмного забезпечення.

e.g. An example of quishing attack is where threat actor sends you an email with a malicious QR code, asking you to secure your Facebook account. (www.aztechit.co.uk, 2024)

Вперше вжито 2021 року.

remote controlled hunting н. див. **internet hunting**

resomation н. *ресомация* див. **bio cremation**

responsive web design н. *адаптивний веб-дизайн* – підхід до веб-розробки, що дозволяє сайтам автоматично адаптуватися до різних розмірів екранів і пристроїв. Він використовує гнучкі сітки, адаптивні зображення та медіа-запити для забезпечення зручності користувачів.

e.g. Before responsive web design became the standard approach for making websites work across different device types, web developers used to talk about mobile web design, mobile web development, or sometimes, mobile-friendly design. (developer.mozilla.org, 2024)

Вперше вжито 2010 року.

ride-hailing н. – виклик таксі за допомогою застосунку на смартфоні. Див. також **e-hailing**.

e.g. Now, there are many more ride-hailing platforms available, such as Uber and Lyft, to hail a ride from practically anywhere. (www.remix.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року, внесено до Oxford English Dictionary 2022 року.

ringxiety н. див. **phantom vibration syndrome**

robo-adviser н. *робо-радник* – автоматизована платформа, яка надає фінансові консультації і послугу керування інвестиційним портфелем з мінімальним втручанням людини.

e.g. A typical robo-advisor asks questions about your financial situation and future goals through an online survey; it then uses the data to offer advice and automatically invest for you. (www.investopedia.com, 2022)

Вперше вжито 2002 року.

roboethics н. (від robot – робот і ethics – етика) *робоетика, етика роботів* – галузь етики технологій, яка вивчає етичні проблеми, пов'язані з використанням роботів, наприклад, чи становлять вони загрозу в довготривалій перспективі, наскільки етично використовувати роботів-убивць на війні тощо.

e.g. Roboethics shares some of its core ideas with information technology ethics, especially concerning the safe use of technology and fair access to technological resources. (www.frontiersin.org, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

robotaxi н. *роботаксі* – таксі, яке функціонує як безпілотний автомобіль. Див. також **driverless taxi**.

e.g. Driverless robotaxis have been launched in Beijing in what is an industry first for the autonomous vehicle sector, as Baidu hopes to have a fully operational driverless taxi service in place for the 2022 Winter Olympic Games. (www.intelligenttransport.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

rollable smartphone / rollable н. – смартфон, екран якого можна розгорнути до розміру планшета.

e.g. If you follow smartphone news, you probably know that rollable smartphones are the next big thing, stealing the thunder from foldable phones so to speak. (www.techradar.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

screenome н. (від screen – екран і genome – геном) – детальна посекундна фіксація використання людиною смартфона, представлена у вигляді послідовності екранів, з якими вона взаємодіє.

e.g. Accurate and detailed second-by-second data on smartphone use – or a person’s individual “screenome” –

could inform researchers about the influences of media and technology, including impacts on mental and physical health, education, relationships, and even our sleep. (www.psu.edu, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

scutoid п. (від лат. scutum – щит) *скутоїд* – відкрите 2018 року геометричне тіло, яке знаходиться між двома паралельними поверхнями.

e.g. The more technical definition of scutoids is as follows: “Scutoids are characterized by having at least a vertex in a different plane to the two bases and present curved surfaces”, according to the 2018 Nature paper. (www.scienceabc.com, 2022)

Вперше вжито 2018 року.

shadow biosphere п. *тіньова біосфера* – гіпотетична мікробна біосфера Землі, в якій відбуваються біохімічні і молекулярні процеси, що кардинально відрізняються від аналогічних процесів у відомих на сьогодні організмах.

e.g. In this case, life would exist in something called a ‘shadow biosphere’ – essentially, it’s a hypothetical biosphere that contains undiscovered creatures with different biochemical and molecular processes to ordinary life. (theboar.org, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

shed DNA п. див. **abandoned DNA**

sky computing п. *небесні обчислення* – потужні системи обчислень, які дозволяють автоматизувати керування хмарним технологіями.

e.g. We hope the opportunities and challenges we describe in this chapter will help trigger a broader collaboration effort between researchers and practitioners to develop Sky Computing, steering the future of cloud computing towards this vision. (link.springer.com, 2024)

Вперше вжито 2021 року.

small data п. *малі дані* – дані, які достатньо малі для розуміння людиною без використання складних статистичних методів, наприклад, результати опитувань. Протилежне до **big data** – великі дані (вперше вжито 1996 року).

e.g. It might sound like an oxymoron, but small data helps artificial intelligence systems behave more like humans, which, in turn, creates more value for sales and marketing processes. (rockcontent.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

smart agriculture п. див. **digital agriculture**

smart city н. *розумне місто* – місто, у якому інтегровано інформативні та цифрові технології задля більш ефективного управління та переміщення.

e.g. *A smart city is a regional area that uses electronic and technology-based infrastructure such as information and communication technology (ICT) to collect real-time data and insights, provide certain important services, and solve city problems.* (www.planetcrust.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

smart glasses / smartglasses н. *розумні окуляри, смарт-окуляри* – окуляри, які показують інформацію на додачу до тієї або замість тієї, яку людина бачить.

e.g. *Smart glasses are set to be the next big thing in technology, but for now, they're an interesting experiment that puts cameras and headphones into what look like normal sunglasses.* (www.lifewire.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

smart manufacturing н. *інтелектуальне виробництво* – виробництво, яке залучає цифрові технології і має велику швидкість адаптації.

e.g. *Smart Manufacturing, often abbreviated SM in reference works and referred to as “intelligent manufacturing”, refers*

to a new global industrial method that relies heavily on the evolutions of the latest technologies in terms of connected means of production during the manufacturing process. (www.picomto.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

smartmob / smart mob п. (від smart – розумний і mob – натовп) *смартмоб* – форма соціальної організації, яка самоструктурується завдяки використанню інтернет-технологій.

e.g. In his book, Leaders Make the Future, Bob Johansen described the leadership skill of smart mob organizing as the “ability to create, engage with, and nurture purposeful or social change networks through the intelligent use of electronic and social media.” (businessmirror.com.ph, 2020)

Вперше вжито 2002 року.

smartphone zombie п. – зневажливий термін на позначення людини, яка так занурена у свій смартфон, що не помічає нічого довкола. Див. також **smombie**.

e.g. A South Korean industrial designer has come up with a satirical solution for “smartphone zombies” who can’t take their eyes away from their screen long enough to stop themselves walking into a wall or other obstacle. (www.reuters.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

smishing (від sms і phishing – фішинг) *смішинг* – різновид фішингу, коли шахраї розсилають sms-повідомлення з проханням надати персональні дані для доступу до електронної пошти чи кредитної карти особи.

e.g. Phishing using instant messenger freeware like Facebook Messenger or WhatsApp does not technically fall under smishing, but it is closely related. (www.trendmicro.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

smombie н. див. **smartphone zombie**

soft robot н. *м'який робот* – робот з м'яких матеріалів, які подібні до тканин живих організмів.

e.g. Researchers at The Chinese University of Hong Kong have created a "soft robot" made of slime containing magnetic particles, which can be manipulated using external magnets. (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

sousveillance н. (від фр. sous – під і англ. surveillance – нагляд, спостереження) – запис події її учасником

шляхом використання «носимих технологій» (wearable technology) чи портативних технологій.

e.g. The disruptive act of “Sousveillance” – the French “sous” (below) to designate the inverse of “sur” (above) – has become central to the contest between authoritarianism and free speech: that is, the subversive act of looking Big Brother squarely in the eye. (www.internationalaffairs.org.au, 2019)

Вперше вжито 2001 року.

spatial sound н. *просторовий звук* – імерсивна технологія, яка забезпечує ефект об'ємного звучання в тривимірному просторі та створює реалістичну атмосферу.

e.g. Available on a plethora of platforms, spatial sound is a software feature that mimics true surround sound and adds multi-directional 3D sound effects to the audio output on any supported device. (screenrant.com, 2021)

Вперше вжито на початку 2000-х років.

spit / SPIT н. (від spam – спам та internet telephony – інтернет-телефонія) – спамові дзвінки, які здійснюються шляхом IP-телефонії.

e.g. The experimental results show that our proposed approach can achieve True Positive Rate between 83.3% and

99.23%, depending on the number of SPIT in the network.
(www.sciencedirect.com, 2019)

Вперше вжито 2004 року.

splinternet n. (від splinter – осколок, уламок та internet – інтернет) *сплінтернет* – процес перетворення глобальної мережі інтернет на велику кількість локальних мереж, межі між якими встановлюються штучно на рівні національних законодавств та державного регулювання. Див. також **internet balkanization, cyber-balkanization**.

e.g. The splinternet refers to the splintering of cyberspace into disparate realms controlled by autonomous political blocs or any other controlling power – such as tech or e-commerce companies, or countries with diverging national interests tied to nationalism or religion. (fortune.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

super app / super-app n. *супердодаток* – багатофункціональний мобільний додаток, який об'єднує різні сервіси (наприклад, платежі, замовлення їжі, транспорт) в єдиній платформі. Концепція виникла в Азії з додатками, такими як WeChat (Китай) та Grab (Південно-Східна Азія).

e.g. According to Statista, 53% of consumers express a desire for a super app to simplify and enhance their shopping

experience, while 40% seek access to a broader array of products and services. (www.infopulse.com, 2024)

Вперше вжито 2010 року.

supercloud *n.* суперхмара – використання надзвичайно потужних обчислювальних ресурсів, які часто об'єднуються для розв'язання складних задач, які виходять за рамки можливостей звичайних хмарних сервісів.

e.g. Supercloud is poised to alleviate common pain points for the 60% of IT teams that leverage more than one IT infrastructure, according to a Nutanix study. (biztechmagazine.com, 2025)

Вперше вжито 2016 року.

Super Wi-Fi *n.* див. **White-Fi**

supragenome *n.* супрагеном див. **pangenome**

tabnabbing / tabnapping *n.* (від *tab* – вкладка і *to nab* – красти / *to kidnap* – викрадати людей з метою отримання викупу) – різновид фішингової атаки, яка маніпулює веб-сторінками.

e.g. Unfortunately, tabnapping is harder to prevent than other forms of phishing, because it doesn't rely on the victim making a mistake – i.e. clicking a link that they shouldn't. (www.grcelearning.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

tappigraphy n. (від to tap – натискати і гр. γράφω – писати) – аналіз того, як часто і в який спосіб людина клікає на своєму смартфоні, що дозволяє робити висновки про її поведінкові особливості та психічне здоров'я.

e.g. This year Ghosh published a small clinical study of people with epilepsy that shows how subtle changes in smartphone tappigraphy alone could be used to infer abnormalities in their brainwaves. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

tattleware n. (від tattle – плітки і software – програмне забезпечення) – програмне забезпечення, яке дозволяє керівникам організацій відстежувати дії підлеглих за комп'ютером. Див. також **bossware**.

e.g. Rather than imposing privacy-invading tattleware on their employees, employers should instead reevaluate how they measure success. (blog.avast.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

tech shame n. *техносором* – відчуття сорому через незнання чи недостатнє володіння сучасними технологіями на робочому місці. Найчастіше спіткає представників покоління Z, від яких очікують високого

рівня володіння технологіями, хоча це не завжди виправдано.

e.g. This disparity in tech evolution exposure contributes significantly to Gen Z's tech shame, as they're expected to intuitively understand both old and new tech, even when their exposure might have been limited. (www.techopedia.com, 2023)

Вперше вжито 2022 року представниками компанії НР.

tech-agnostic / technology-agnostic adj. – термін на позначення людини чи компанії, яка неупереджено та відкрито ставиться до технологічних платформ і програм, які вона використовує у своїй роботі, застосовуючи різні опції залежно від конкретних потреб.

e.g. Technology agnostic is a term that we use in the industry that simply means we are unbiased towards the use of different technology tools to present different business website solutions. (www.commonplaces.com, 2021)

Вперше вжито у 2005-2010 роках.

tech-celeration n. (від technology – технології й acceleration – прискорення) – прискорений розвиток нових технологій, спричинений певними економічними чи соціальними чинниками.

e.g. The acceleration of technology, i.e., tech-celeration, is a fairly new term used to describe the situation where change is happening at an increasingly fast pace due to technological advancements. (esignals.fi, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

techlash n. (від technology – технології і backlash – зворотна реакція) – сильна негативна реакція чи обурення діями великих ІТ-компаній (див. **Big Tech**).

e.g. As the techlash has gained momentum, there has been rising support for policies expressly designed to slow the pace of innovation, including bans, taxes, and stringent regulations on certain technologies. (itif.org, 2019)

Вперше вжито 2013 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

tech-life balance n. (за аналогією до work-life balance – баланс між роботою і особистим життям) – баланс між технологіями і особистим життям.

e.g. If this sounds anything like you, you may be asking yourself: how do I create more tech-life balance in today's changing world? (www.mindfulleader.org, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

techno asceticism н. *техноаскетизм* див. **digital asceticism**

technofossil н. (від techno- – техно- і fossil – скам'янілість, викопні рештки) *техноскам'янілість* – викопні рештки, які є зробленими людиною предметами, збереженими у землі.

e.g. The first examples of technofossils, 'mineralized traces of the technologies used by early hominids to pound, cut and dig', were left by early primates and date back about two million years. (www.kabk.nl, 2020)

Вперше вжито 2003 року.

technosexual н. (від techno- – техно- і sexual – сексуальний) *техносексуал* – людина, яка любить сучасні технології такою мірою, що відчуває сексуальне збудження від них.

e.g. Avatars that are idealized or fantastical selves may be created to shed the human flesh of some technosexuals in order to have virtual sexual encounters with others living through avatars. (www.psychologytoday.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року.

text-walking н. – потенційно небезпечна дія, коли людина веде переписку на смартфоні під час ходьби по вулиці. Див. також **twalking, distracted walking**.

e.g. If you're the sort of person for whom a mobile phone is a constant and indispensable companion, then there's the strong possibility that you have at some point been tempted to do a bit of text-walking. (www.macmillandictionary.com, 2008)

Вперше вжито 2008 року.

thick data *n.* насичені дані – квалітативні дані про різні аспекти людського життя (емоції, цінності, реакції), які важко піддаються вимірюванню.

e.g. In fact, despite all of that, thick data provides never before seen perspective, depth of meaning, and emotionally-powered stories that can influence business decisions and build customer empathy. (www.usertesting.com, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

twalking *n.* див. **text-walking**

unsubscribe *v.* – скасовувати надсилання повідомлення чи листа (функція, яка доступна у деяких месенджерах і сервісах електронної пошти).

e.g. The good thing about direct messaging someone via Instagram is that you can unsubscribe messages without the time limit. (turbofuture.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

upcycling n. (від up – вгору і recycling – переробка) апсайклінг – виготовлення нових меблів, одягу, предметів із старих використаних речей.

e.g. Upcycling is different from recycling because then you are grinding up materials and adding more energy footprint to the material, which is better than burning or landfilling, but not as efficient as upcycling. (www.bbc.com, 2020).

У вказаному значенні вперше вжито 2002 року в книзі Вільяма Макдонаха і Міхаеля Браунгарта *Cradle to Cradle: Remaking the Way We Make Things*. Внесено до Oxford English Dictionary 2014 року.

vape juice n. див. **e-juice**

Vehicle-to-Home (V2H) автомобіль-дім; від автомобіля до дому – технологія, що дозволяє електромобілям (EVs) жити електрикою будинок або інші споруди. Замість того, щоб просто заряджатися від мережі, автомобіль може функціонувати як великий акумулятор, забезпечуючи електроенергію для домашнього використання, особливо під час відключень електроенергії або в періоди високих тарифів, накопичуючи енергію в "дешеві" години та віддаючи її за потреби.

e.g. With smart-charging technology, you could also use V2H tech to lower your energy bill by charging your EV during off-

peak hours and powering your home when prices are higher. (www.cnet.com, 2025)

Вперше вжито у 2010-х рр.

Vehicle-to-Grid (V2G) *автомобіль-мережа; від автомобіля до електромережі – технологія, яка дозволяє електромобілям (EVs) віддавати надлишкову електроенергію назад в електричну мережу. Це відбувається, коли електромобіль підключений до зарядної станції, а мережа потребує додаткової енергії (наприклад, у пікові години або коли відновлювані джерела енергії недоступні).*

e.g. First introduced in the early 2000s as a way to provide stability and resilience to the electric grid, Vehicle-to-Grid technology has come a long way. (go-e.com, 2025)

Вперше вжито у середині 2000-х рр.

virtual data room / VDR *н. віртуальна кімната даних – архів конфіденційних корпоративних документів в електронній формі з чіткою структурою.*

e.g. If you compare virtual data rooms to shared file-sharing applications (like Google Drive), VDRs are created with the goal of using thousands of documents. (underconstructionpage.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

virtual economy п. *віртуальна економіка* – економіка, яка існує у віртуальній реальності багатокористувацького світу і зазвичай ґрунтується на обміні віртуальними благами в рамках онлайн-ігор.

e.g. This economic activity – taking place in virtual environments, based on the trade in virtual marketplaces of virtual assets and virtual labour, but with real monetary value – is the virtual economy. (magazine.verdict.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2006 року.

virtual embodiment п. *віртуальне втілення* – технологія, яка дозволяє людині відчувати, ніби її тіло перенесене у віртуальну реальність.

e.g. Using such virtual embodiment to manipulate body perception is starting to be extensively investigated and may have clinical implications for conditions that involve altered body image such as chronic pain. (www.frontiersin.org, 2019)

Вперше вжито 2016 року.

vishing п. (від voice – голос і phishing – фішинг) *вішинг* – телефонне шахрайство, яке полягає у виманюванні реквізитів банківських карток або іншої

конфіденційної інформації чи примушуванні до переказу коштів на картку шахраїв.

e.g. As such, a lot of vishing scammers will use voice-to-text synthesizers and recorded messages to mask their identity. (www.comparitech.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

voice commerce / voice-based commerce п. *голосова комерція* див. **voice shopping**

voice-enabled shopping п. див. **voice shopping**

voice shopping п. *голосовий шопінг* – здійснення покупок в інтернеті за допомогою голосових команд. Див. також **voice commerce, voice-enabled shopping**.

e.g. Voice-based commerce, or voice shopping, takes convenience to another level by streamlining the whole experience into a dynamic, hands-free interaction. (www.smallbusinessbonfire.com, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

Web 2.0 / Web 2 п. *Веб 2.0* – термін на позначення другого покоління мережевих сервісів, для якого характерні інтерактивні багатокористувацькі системи, учасники яких самі створюють контент. Див. також **collaborative tagging**.

e.g. Web 2.0 describes the current state of the internet, which has more user-generated content and usability for end-users compared to its earlier incarnation, Web 1.0. (www.investopedia.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

Web 3.0 / Web3 п. Веб 3.0 – концепція нової (наступної після Web 2.0) ітерації Всесвітньої мережі на основі блокчейну, з залученням децентралізації і економіки, заснованої на токенах.

e.g. Fans of Web3 technology say it will revolutionize the internet, ushering in a new, decentralized phase of the web run by ordinary people instead of massive platforms like Facebook or Google. (www.dw.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

White-Fi п. (від white space spectrum – білий спектр і wi-fi – стандарт бездротової локальної мережі) – бездротова мережа, яка функціонує в межах аналогових частот телевізійного мовлення, на відміну від радіочастоти 2,4 ГГц, яка використовується звичайними мережами Wi-Fi.

e.g. On average, a White-Fi signal can blanket a surrounding area of around seven miles, which means that establishing a

network can be much cheaper and would require less effort and equipment to develop. (curiositynew.in, 2020)

Вперше вжито 2009 року.

Wi-Fi piggybacker п. див. **Wi-Fi squatter**

Wi-Fi squatter п. (від squatter – людина, яка незаконно захоплює землю або оселяється у чужому домі) – людина, яка під'єднується до незахищеної мережі Wi-Fi, яка є в її доступі, без дозволу власника.

e.g. *"If a Wi-Fi squatter is present, they could be causing your home IP address to get flagged by spam engines that filter into major email services and network security providers," says Hanson. (www.realtor.com, 2021)*

Вперше вжито 2002 року.

xenobot п. *ксенобот* – синтетичний організм-мікроробот, запрограмований за допомогою комп'ютера та побудований з нуля з залученням біологічних клітин. Названий на честь різновиду африканської колючої жаби *Xenopus laevis*.

e.g. *Xenobots, also known as the world's first living robots, have the capability to reproduce, according to a recent study from the University of Vermont, Tufts University and Harvard University. (www.fox10phoenix.com, 2021)*

Вперше вжито 2020 року.

zombie law п. – закон, що забороняє пішоходам перетинати дорогу, які водночас дивляться в екран телефона чи подібного приладу (див. **smartphone zombie**).

e.g. A “Zombie Law” is officially in effect in Honolulu, Hawaii – meaning people who cross the street without looking up from their cell phones can be fined. (toronto.citynews.ca, 2017)

Вперше вжито 2013 року.

Artificial Intelligence / Штучний інтелект

agentic AI н. *агентний ШІ* – клас штучного інтелекту, який зосереджений на автономних системах, які можуть приймати рішення та виконувати завдання без втручання людини.

e.g. *Unlike traditional AI models, which operate within predefined constraints and require human intervention, agentic AI exhibits autonomy, goal-driven behavior and adaptability.* (www.ibm.com, 2025)

Вперше вжито 2023 року.

Algiraism н. (від AI і plagiarism – плагіат) *ШІ-плагіат* – використання написаних штучним інтелектом текстів у навчальному чи робочому середовищі із вказанням власного авторства.

e.g. *Fighting AI within the education sector seems somewhat futile without legal intervention, but if universities learn to work alongside the growing improvements of AI with tactful thinking (rather than brute force via the use of counter-software), then perhaps the future of education will not be tainted by Algirism.* (medium.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

(AI) grounding н. *заземлення ШІ* – процес підкріплення відповідей ШІ фактичними, достовірними джерелами або даними для запобігання вигадкам (галюцинаціям).

e.g. For businesses, grounding enables AI systems to limit their risk of inaccurate results, by anchoring large language model (LLM) responses in enterprise data. (www.gigaspace.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

(AI) hallucination н. *ШІ-галюцинація, вигадка ШІ* – ситуація, коли ШІ "вигадує" факти, надає неправдиву або неіснуючу інформацію з упевненим тоном.

e.g. From courtrooms where AI software is used to make sentencing decisions to health insurance companies that use algorithms to determine a patient's eligibility for coverage, AI hallucinations can have life-altering consequences. (theconversation.com, 2025)

Вперше вжито 2021 року, але набуло популярності з 2022 року.

AI-pocalypse н. (від AI / artificial intelligence – штучний інтелект і apocalypse – апокаліпсис) *ШІ-апокаліпсис* – гіпотетична катастрофа, яка може настати внаслідок значного поступу штучного інтелекту.

e.g. Throw in a spattering of AI-enabled worms, trojans and God-knows-what malware mixed with AI and you have all the makings of an AI-pocalypse. (www.sangfor.com, 2019)

Вперше вжито 2012 року.

(AI) slop н. *ШІ-помії, ШІ-сміття* – низькоякісний контент, створений за допомогою ШІ, особливо коли його масово генерують для заповнення сайтів, соцмереж або публікацій.

e.g. Fake images generated with artificial Intelligence (AI) are rapidly swarming social media, flooding feeds with a new type of spam: useless "AI slop" designed to farm clicks in the form of interactions. (www.euronews.com, 2025)

Вперше вжито 2023 року.

AI washing н. *ШІ-відмивання* – перебільшене або хибне позиціонування продукту як такого, що використовує штучний інтелект.

e.g. There is a growing number of listed companies exaggerating their artificial intelligence (AI) technology to investors – also known as "AI washing". (fundselectorasia.com, 2025)

Вперше вжито 2019 року.

AlaaS (Artificial Intelligence as a Service) *ШІ як послуга* – надання ШІ-рішень через хмарні платформи як сервіс, подібно до SaaS (Software as a Service).

e.g. AlaaS is a low-risk and cost-effective model because businesses can deploy AI without investing in resources to build and implement it from scratch. (www.zendesk.com, 2025)

Вперше вжито 2017 року.

answer engine optimization / AEO п. *оптимізація контенту під системи відповідей* – сукупність стратегій створення та структуризації цифрового контенту з метою забезпечення його відображення у відповідях пошукових систем та ШІ-асистентів.

e.g. The main difference is that AEO targets conversational and voice-based searches, while SEO targets text-based queries on traditional search engines. (www.seo.com, 2025)

Вперше вжито 2025 року.

artificial general intelligence (AGI) п. *загальний штучний інтелект, сильний штучний інтелект* – тип штучного інтелекту, який має людиноподібний рівень розуміння, здатний навчатися, мислити, вирішувати проблеми та виконувати будь-які інтелектуальні завдання так само добре, як людина, або й краще. Інша назва – **strong artificial intelligence**. Пор. **artificial narrow intelligence**.

e.g. True AGI solutions would be capable of executing human-level tasks, and have abilities that current computers simply can't possess. (aitoday.com, 2024)

Вперше вжито 2007 року.

artificial intelligence arms race / AI arms race п. *гонка озброєнь у сфері штучного інтелекту* – змагання між різними країнами світу в галузі розробки і використання автономних бойових систем, яка триває з 2010-х рр.

e.g. *To win the AI arms race with China, the U.S. will spend nearly \$1.5 billion on artificial intelligence research and development over the next five years, Austin said.* (asia.nikkei.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

artificial narrow intelligence (ANI) н. *вузький штучний інтелект* – тип штучного інтелекту, який спеціалізується на виконанні одного завдання або обмеженого набору завдань. Прикладами вузького ШІ є: Siri або Alexa (розпізнавання голосу і виконання команд), програми для гри в шахи чи го (як-от AlphaGo), системи рекомендацій фільмів (як у Netflix) чи товарів (у Amazon). Інша назва – **weak artificial intelligence**.
Пор. **artificial general intelligence**.

e.g. *ANI shows remarkable precision because of its ability to mimic human-like cognition and intellect.* (interviewkickstart.com, 2025)

Вперше вжито у 2000х роках.

artificial superintelligence (ASI) н. *штучний надінтелект* – гіпотетичний тип штучного інтелекту, який перевищує людський інтелект в усіх аспектах: креативності, загальному мисленні, соціальній інтуїції, наукових і технічних навичках. Такий ШІ був би здатний приймати кращі рішення, ніж будь-яка людина, у будь-якій сфері.

e.g. *While ASI far exceeds AI's current capabilities, many experts agree that its creation is not only possible but inevitable.* (builtin.com, 2025)

Вперше вжито 2014 року у книзі Ніка Бострома *"Superintelligence: Paths, Dangers, Strategies"*.

black box AI п. *ШІ чорної скриньки* – моделі штучного інтелекту (переважно глибокого навчання), внутрішні механізми яких є непрозорими або незрозумілими для людини, тобто неможливо простежити логіку прийняття рішень.

e.g. *Lack of transparency is one of the greatest concerns about black box AI, and it's the very reason that regulators and industry experts around the globe are waving the caution flag.* (www.invoca.com, 2025)

Вперше вжито 2016 року.

Bring Your Own AI (BYOAI) (за аналогією до Bring Your Own Device) «*Принеси свій власний ШІ*» – концепція, за якою користувачі або компанії інтегрують власні ШІ-моделі або інструменти у сторонні системи чи платформи.

e.g. *Yet with this rise of GenAI comes a new challenge for organizational leaders: the phenomenon of Bring Your Own AI (BYOAI), which occurs when employees use unvetted, publicly available GenAI tools for work.* (sloanreview.mit.edu, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

cognitive debt п. когнітивний борг – теорія, згідно з якою користувачі ШІ з часом втрачають здатність до критичного мислення, що з часом може призвести до когнітивних порушень.

e.g. *Prioritising which tasks can be offloaded to an AI to reduce cognitive debt is just as important as understanding which tasks require genuine creativity and critical thinking.* (theconversation.com, 2025)

У вказаному значенні вперше вжито 2025 року.

deepfake п. (від deep learning – глибинне навчання і fake – підробка) *dinфейк* – синтетично виготовлений медіаконтент, у якому на початкові зображення чи відео накладаються нові зображення чи відео, у такий спосіб створюючи враження, що людина говорить або робить щось, до чого вона насправді не має стосунку. Див. також **faceswapping**.

e.g. *Deepfake technology is an evolving form of artificial intelligence that's adept at making you believe certain media is real, when in fact it's a compilation of doctored images and audio designed to fool you.* (us.norton.com, 2020)

Вперше вжито 2018 року.

dead internet theory п. теорія мертвого інтернету – конспірологічна теорія, за якою більша частина інтернет-контенту сьогодні створена ботами або штучним інтелектом, а не реальними людьми.

e.g. The dead internet theory is a reminder to be sceptical and navigate social media and other website with a critical mind. (theconversation.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

deepfake phishing н. *дипфейк-фішинг* – форма кібершахрайства, де зловмисники використовують штучний інтелект для створення фальшивих аудіо, відео або зображень, щоб переконати жертву в достовірності повідомлення та змусити її розкрити конфіденційну інформацію або здійснити небажані дії.

e.g. Unlike traditional phishing, which often relies on poorly crafted emails or messages, deepfake phishing uses advanced technology to produce realistic and personalized content. (www.twingate.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

face-swapping / faceswapping н. – технологія переносу обличчя однієї людини замість іншої на фото чи відео, зазвичай для гумористичного ефекту.

e.g. Also, there's always the question of the ethical implication of any use of face-swapping technology, especially in video, as it could be used to fabricate credible video or photographic "evidence" of something that didn't actually happen. (techcrunch.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

GenAI / Generative AI п. *генеративний штучний інтелект* – тип штучного інтелекту, який здатний створювати новий, оригінальний контент. На відміну від традиційного ШІ, який в основному аналізує та класифікує дані, GenAI може генерувати текст, зображення, аудіо, код та інші види даних, базуючись на великих обсягах інформації, з якими він був навчений.

e.g. GenAI is also being added to existing automation software, such as robotic process automation (RPA) and customer service chatbots, to make them more proactive. (www.techtarget.com, 2025)

Вперше вжито 2018 року.

neocloud п. *неохмара* – нове покоління хмарних технологій, яке поєднує традиційні хмари (cloud computing) з інноваційними архітектурами: edge computing, мультихмарами (multi-cloud), гібридними хмарами, AI-інтеграцією тощо. Термін часто використовується для позначення розширеної, інтелектуалізованої інфраструктури хмарних обчислень.

e.g. Known as neoclouds, these providers focus on offering GPU-backed servers and virtual machines, often at prices more affordable than those of the hyperscalers. (journal.uptimeinstitute.com, 2025)

Вперше вжито 2022 року.

p(doom) (від probability of doom) п. ймовірність катастрофи – іронічний термін, що позначає ймовірність того, що розвиток AI призведе до катастрофічних наслідків для людства.

e.g. If $P(\text{doom})$ is just a subjective probability, it would be useless for making important decisions, such as how AI should be regulated by governments to ensure that doom does not happen. (www.psychologytoday.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

prompt engineering п. промт-інженерія, конструювання підказок – процес створення та вдосконалення запитів (prompts), щоб отримати бажані результати від ШІ.

e.g. Prompt engineering helps generative AI models better comprehend and respond to a wide range of queries, from the simple to the highly technical. (www.ibm.com, 2025)

prompt injection п. ін'єкція запиту, ін'єкція промту – вид кібератаки, коли користувач вставляє шкідливі інструкції у запит або контекст, щоб змусити ШІ поводитись неочікувано або порушити правила.

e.g. Prompt injections exploit the fact that LLM applications do not clearly distinguish between developer instructions and user inputs. (www.ibm.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

strong artificial intelligence н. *сильний штучний інтелект* див. **artificial general intelligence**

superalignment н. *супервирівнювання, надвирівнювання* – концепція та дослідницький напрям у сфері штучного інтелекту, що займається тим, як гарантувати, що надпотужний або загальний ШІ (AGI/ASI) буде діяти відповідно до людських цілей, цінностей і намірів, навіть якщо він значно розумніший за людину.

e.g. Superalignment refers to the challenge of aligning future superintelligent AI systems with human values, goals, and constraints—even when those systems may surpass human cognition, reasoning, and adaptability. (www.ibm.com, 2025)

Вперше вжито у 2000х роках, але набуло популярності з 2023 року, коли компанія OpenAI оголосила про запуск “Superalignment team” — дослідницької групи, яка має вирішити проблему вирівнювання суперінтелекту протягом 4 років.

vibecoding н. *вайб-кодинг, вайбкодинг* – неформальний термін на позначення процесу програмування у взаємодії з штучним інтелектом, коли людина може створювати застосунки та складні алгоритми без чіткого розуміння коду.

e.g. Because the AI handles syntax and heavy lifting, vibe coding can dramatically shorten the programming learning curve. (medium.com, 2025)

Вперше вжито 2025 року.

weak artificial intelligence п. слабкий штучний інтелект див. **artificial narrow intelligence (ANI)**

XAI (explainable AI) п. *пояснюваний штучний інтелект* – системи або моделі, здатні надавати людині зрозумілі пояснення щодо прийнятих рішень або прогнозів; протиставляється так званому «ШІ чорної скриньки» (див. **black box AI**).

e.g. XAI serves as a bridge, making complex machine learning algorithms, including deep learning and neural networks, understandable to humans. (www.posos.co, 2024)

Вперше вжито 2016 року.

Політика і суспільство / Politics and Society

Afropolitan n. (від Africa – Африка і гр. πολίτης – громадянин) – термін на позначення людини африканського походження, яка проживає поза Африкою, але все ще має інтерес до її культури та спадщини.

e.g. The term Afropolitan, unlike its older brother, Pan Africanism, came forth as a relatively new terminology used to refer to a class of African elites who are either born or brought up in the diaspora or those who have adopted citizenship of countries other than their original African homelands. (www.taylorfrancis.com, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

ag-gag n. (від agriculture – землеробство і gag – заборона розголошення інформації) – закон, який забороняє робити таємні знімки чи відеоролики на аграрних господарствах, зокрема з метою викриття фактів порушення прав тварин.

e.g. Perhaps most concerning of all, ag-gag laws present an alarming threat to free speech and transparency that has far-reaching implications beyond the animal agriculture industry. (thehumaneleague.org, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

agnogenesis н. (від лат. agnosia – незнання й англ. genesis – походження, виникнення) – навмисне продукування інформації чи ідей, які породжують невігластво і невиправдані сумніви.

e.g. It argues that (1) in a social media-driven era, the Bollywood star's charisma is made possible through the mimetic capital of representations that possess and generate a sensuous fidelity in the audience, (2) such a charisma effect marks the rise of a culturally induced ignorance, or agnogenesis, in the face of any reliable information. (www.taylorfrancis.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року.

algocracy н. (від algorithm – алгоритм і гр. κράτος – влада) *алгократія* – система управління, яка базується на використанні комп'ютерних алгоритмів.

e.g. But a more extreme proposal is to replace democratic processes entirely with sophisticated algorithms, resulting in an alternative political regime that we might call algocracy. (www.publicethics.org, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

allophilia н. (від гр. ἄλλος – інший і φιλία – любов) *аллофілія* – позитивне ставлення до представників інших суспільних груп.

e.g. Regarding age effects on the relation between allophilia and fear of dementia, for adults in their 20s and 40s, allophilia reduced fear of dementia. (academic.oup.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

allyshoring п. див. **friendshoring**

alt-right / alternative right п. *альтернативні праві, альт-праві* – політичний рух, заснований на крайніх ультраправих поглядах.

e.g. Alt right, short for “alternative right,” is a repackaging of white supremacy by extremists seeking to mainstream their ideology. (www.adl.org, 2021)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

anti-natalism п. (від anti- – анти-, проти- і лат. natalis – той, який пов’язаний з народженням) *антинаталізм* – ідеологія та громадський рух, який оцінює продовження роду як аморальне явище.

e.g. Many online newspaper articles deal with this topic, and numerous academic papers on antinatalism have been published over the past ten years in the fields of philosophy and ethics. (philpapers.org, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

artwashing н. (від art – мистецтво і whitewashing – відбілювання) *артвошинг* – використання мистецтва з метою легітимізувати чи відвернути увагу від злочинних дій особи, організації чи уряду.

e.g. *Rather than good-natured philanthropy, Garrard believes that donations from fossil fuel companies are a way of reorienting their public image, a practice known as 'artwashing'.* (www.euronews.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

Axis of Upheaval н. *вісь потрясінь* – термін на позначення зростаючої антизахідної колаборації низки країн, до яких входять Росія, Китай, Іран, Північна Корея. Див. також **CRINK**

e.g. *Meanwhile, the 'Axis of Upheaval' is expanding its influence, aiming for a continuous perimeter from the Persian Gulf to North Korea and the South China Sea.* (www.friendsofeurope.org, 2024)

Вперше вжито 2024 року.

bamboo ceiling н. (за аналогією до glass ceiling – скляна стеля, термін з теорії гендерних досліджень, впроваджений на початку 1980-х на позначення невидимого бар'єру, який обмежує кар'єрне

просування жінок) – перешкоди, які обмежують кар’єрне просування американців азіатського походження, внаслідок стереотипів та расизму в професійному середовищі.

e.g. Nine out of 10 respondents said prejudice excludes them from consideration for senior or executive-level positions – a challenge some call hitting the “bamboo ceiling,” according to a report by the Association of Asian American Investment Managers. (www.bloomberg.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року в книзі Джейн Х’юн *Breaking the Bamboo Ceiling: Career Strategies for Asians*.

bi-globalization п. біглобалізація – концепт, що описує розділення глобального економічного простору на два великі геополітичні блоки (переважно Захід vs Китай/Глобальний Південь). Це альтернатива традиційній глобалізації, яка передбачала інтеграцію світової економіки в єдину систему.

e.g. Partially triggered by Trump administration protectionism measures and trade wars, bi-globalization trends are expected to accelerate in the near future. (www.developmentaid.org, 2025)

Вперше вжито 2024 року.

BIPOC н. (акронім від Black, Indigenous, and People of Color) – термін на позначення чорношкірих людей, корінного населення та людей кольору.

e.g. In early 2020, use of “BIPOC” on social media became more widespread as people began to pay more attention to long-standing police brutality against Black people and call for change. (www.healthline.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року, проте значного поширення набуло з 2020 року внаслідок протестів після вбивства Джорджа Флойда та руху Black Lives Matter.

birth tourism н. – явище, коли вагітні жінки подорожують до іншої країни з метою народити дитину там, наприклад, заради отримання дитиною громадянства цієї країни. Див. також **maternity tourism**.

e.g. The Trump administration is imposing new visa rules aimed at restricting “birth tourism,” in which women travel to the United States to give birth so their children can have U.S. citizenship. (apnews.com, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

blue state н. *синій штат* – штат США, який переважно обирає кандидатів у президенти від Демократичної партії. Протилежне до **red state**.

e.g. Per capita spending on elementary and secondary education is almost 50 percent higher in the blue states compared with red. (www.theatlantic.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

brain waste n. – невизнання розвиненими країнами освітніх кваліфікацій іммігрантів, що призводить до нераціонального використання їх знань та навичок.

e.g. Governments that are serious about confronting brain waste will need to examine policies around migration policy and long-term integration. (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

brass ceiling n. (за аналогією до glass ceiling – скляна стеля, термін з теорії гендерних досліджень, впроваджений на початку 1980-х на позначення невидимого бар'єру, який обмежує кар'єрне просування жінок) – упередження проти жінок, що перешкоджають їх просуванню у військовій кар'єрі.

e.g. While women and minorities started to have success in breaking through the glass ceiling in the late 20th century, the brass ceiling continues to be a major obstacle, for a variety of reasons. (www.smartcapitalmind.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

Brexit н. (від Britain – Британія та exit – вихід) *Брекзит* – вихід Великобританії з Європейського Союзу 2020 року.

e.g. Brexit has already depressed growth in the U.K.'s financial center of London, which saw only 1.4% in 2018 and was close to zero in 2019. (www.thebalance.com, 2022)

Вперше вжито 2012 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року, Word of the Year 2016 за версією Collins Dictionary.

Brexiteer / Brexiter н. (від **Brexit**) – людина, яка підтримує Брекзит і / або докладає зусилля для його здійснення.

e.g. THE next leader of the Conservative Party and Prime Minister must be a Brexiteer, senior Tory MPs have warned as the contenders prepare to launch campaigns in the next 24 hours. (www.express.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

BRICS н. (акронім від назв країн Brazil, Russia, India, China, South Africa) – група найбільших за площею та населенням країн, що розвиваються: Бразилія, Росія, Індія, Китай, Південна Африка.

e.g. Modi's speech was avidly covered by the Indian press, and the summit itself drew significant coverage by newspapers in

India and China, the two most populous BRICS members.
(foreignpolicy.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року у варіанті BRIC, з 2010 року – BRICS (з урахуванням Південної Африки).

bullycide н. (від bully – хуліган, кривдник і suicide – самогубство) – самогубство, спричинене булінгом (переважно у шкільному середовищі).

e.g. On World Suicide Prevention Day, I reflect on bullycide, a preventable form of suicide if we unite together against such cases of bullying and managerial failures in the education sector. (www.linkedin.com, 2020)

Вперше вжито 2001 року.

burglary tourism н. – подорожі до інших країн з метою здійснення крадіжок. Див. також **crime tourism**.

e.g. There's now such a thing as a "burglary tourism," apparently, and criminals from South America are coming for your jewels. (sfist.com, 2022)

Вперше вжито 2019 року.

Calexit н. (від California – Каліфорнія й exit – вихід, за аналогією до **Brexit**) – потенційний вихід штату Каліфорнія зі складу Сполучених Штатів Америки, який обговорювався у 2015-20 роках (рух *Yes California*).

e.g. *Calexit is being spearheaded by Yes California, which describes itself as "the nonviolent campaign to establish the country of California using any and all legal and constitutional means to do so."* (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

cancel culture п. *культура скасування* – форма остракізму, коли внаслідок тиску медійного резонансу людина чи компанія втрачає свою репутацію та професійний вплив.

e.g. *But conservative politicians and pundits have increasingly embraced the argument that cancel culture, rather than being a way of speaking truth to power, has spun out of control and become a senseless form of social media mob rule.* (www.vox.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

chugger п. (від *charity* – добродійність і *mugger* – грабіжник) – зневажлива назва людини, яка збирає пожертвування на якийсь благодійний проект від перехожих на вулицях.

e.g. *Charities and other organisations which use this method of fundraising do not use the term "chuggers" and instead*

refer to “face-to-face” or “F2F” fundraising.
(commonslibrary.parliament.uk, 2019)

Вперше вжито 2002 року.

chumocracy / Chumocracy n. (від chum – друг, приятель і гр. κράτος – влада) – правляча еліта, що складається з людей однакового походження, які знають один одного, навчались разом тощо.

e.g. The ‘Chumocracy’ of the UK government, as it has been dubbed by the media, has been criticised for apparently awarding Coronavirus-related contracts to friends, neighbours and business associates.
(www.historyandpolicy.org, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

churnalism n. (від to churn – штампувати і journalism – журналістика) *чурналістика* – зневажливий термін на позначення недобросовісної журналістської практики, коли журналісти передруковують прес-релізи та новини з інших сайтів з мінімальною обробкою.

e.g. Churnalism is a form of journalism in which news articles are copied directly from press releases, stories provided by news agencies, and other forms of pre-packaged material.
(acme-ug.org, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

collapsology n. (від to collapse – обвалюватися) – сукупність теорій про близький крах індустріальної цивілізації.

e.g. *The crisis has come as a new movement called "collapsology" – which warns of the possible collapse of our societies as we know them – is gaining ground.* (phys.org, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

community fridge n. див. **freedge**

compassion collapse n. див. **compassion fade**

compassion fade n. – тенденція відчувати все менше відчуття до страждаючих людей із зростанням їх кількості. Див. також **compassion collapse**.

e.g. *These results and compassion fade in general may help explain the tendency to view tragedies as abstract occurrences out of our control, thus making them relatively easy to ignore.* (www.publichealthpost.org, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

conspirituality n. (від conspiracy – змова і spirituality – духовність) – суспільний рух, який поєднує теорію

змови та духовність, яка переважно пов'язана з субкультурою нью-ейдж.

e.g. Proponents of conspirituality in its narrow sense believe that the best strategy for dealing with the threat of a totalitarian “deep state” or “new world order” is to act in accordance with an awakened “new paradigm” worldview. (www.abc.net.au, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

corporate sociopolitical activism (CSA) н. корпоративний соціополітичний активізм див. **woke capitalism**

crime tourism н. див. **burglary tourism**

crimmigration н. (від crime – злочин та immigration – імміграція) – галузь права, що поєднує кримінальне і міграційне право.

e.g. “It is not a coincidence that immigration law grew more criminalized just as the U.S. closed off more legal pathways for Mexicans to immigrate legally; we can look at crimmigration from a racialized viewpoint in the present context,” he said. (www.nbcnews.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

CRINK (від англ. *China, Russia, Iran, North Korea*) КРІНК – неформальна назва для блоку країн з авторитарними режимами, які протистоять Заходу: Китай, Росія, Іран та Північна Корея. Див. також **Axis of Upheaval**.

e.g. As a key player in the so-called CRINK bloc – i.e., China, Russia, Iran, and North Korea – Beijing risks entanglement in multiple international conflicts, including Russia's invasion of Ukraine and the intensifying hostilities between Israel and Iran. (chinaobservers.eu, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

crowdspeaking n. (від *crowd* – натовп і *speaking* – мовлення) – координований захід у соціальних мережах, коли багато людей одночасно публікують ідентичне повідомлення.

e.g. While crowdspeaking in South Africa has yet to reach the heights of similar initiatives in the US, Amplifyd founder, Rynaldo Stoltz is bullish on the model's future on his home continent. (www.sagoodnews.co.za, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

deliverology n. (від *to deliver* – доставляти, виконувати) – цілеспрямований процес реалізації певних реформ чи політичного курсу в урядових чи громадських організаціях.

e.g. Though the official government position is that the deliverology approach will continue, it's not clear what shape the renewed approach will take as an official successor to Mendelsohn has yet to be appointed. (summastrategies.ca, 2020)

Вперше вжито 2007 року.

deplatforming *n.* деплатформінг – позбавлення когось можливості висловлюватися на певній платформі (соцмережі, університетській події, конференції тощо). Найчастіше стосується онлайн-платформ (Twitter/X, Facebook, YouTube).

e.g. There are still many open questions about the results of deplatforming and the efficacy of other social media content moderation practices that would be better answered if the platforms made it easy for computational social scientists to access data. (www.techpolicy.press, 2024)

Вперше вжито 2014 року, внесено до Oxford English Dictionary 2025 року.

doomer *n.* (від doom – приреченість, загибель) думер – зневажлива назва для людини, яка вкрай песимістично налаштована щодо тенденцій розвитку світу і вірить у неминучий колапс людської цивілізації. Такі настрої іноді називають doomerism – думеризм.

e.g. Doomer communities attribute unsuccessful outcomes to individual and global factors, which lead to pessimistic or cynical views and encourage negative language to express those feelings. (cnn.com, 2024)

Вперше вжито 2008 року.

dumpster fire п. *пожежа в смітнику* – термін на позначення катастрофічно поганої ситуації у політичній чи соціальній сфері (вживається переважно в США).

e.g. That was the most acutely horrible event of the Trump era, but we should not lose sight of the chronic smaller horrors of this offensive “Dumpster Fire” presidency. (peer.org, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

Elsagate п. (від імені персонажу мультфільму Frozen Ельзи і -gate – суфікса в назві скандалів, наприклад, “Watergate”) – скандал 2017 року навколо появи у відеохостингу YouTube великої кількості відео та каналів, які начебто призначені для дітей, але містять неякісний та не відповідний для дитячого віку контент.

e.g. Elsagate is a phenomenon on Youtube of reoccurring themes, animations and videos of inappropriate topics, available and targeted at children. (childhub.org, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

femvertising н. (від feminine – жіночний і advertising – реклама) – стратегія реклами, яка привертає увагу до прав жінок, висвітлює жіночі таланти та протидіє гендерним стереотипам.

e.g. There is an increasing presence of 'femvertising' in the media; an advertising style that highlights women's talents, centers themes on pro-woman messaging and counters stereotyping. (www.tandfonline.com, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

femwashing н. див. **purplewashing**

flashmob / flash mob н. (від flash – спалах і mob – натовп) *флешмоб* – заздалегідь запланована масова акція, у якій група людей з'являється в публічному місці і виконує певні дії.

e.g. In 2019, during the protests in Hong Kong, demonstrators used a flashmob technique – they popped in different locations in small groups because that allowed them to disappear quickly when police came to act against the protesters. (davidcharlesfox.com, 2020)

Вперше вжито 2003, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

freedge n. (від free – безкоштовний і fridge – холодильник) *громадський холодильник* – холодильник із їжею, встановлений у громадському місці, де кожен охочий може покласти їжу або взяти її безкоштовно. Одна з ініціатив, спрямованих на зміцнення продовольчої безпеки та зменшення харчових відходів. Див. також **community fridge**.

e.g. *The freedge is open 24 hours a day, and those who are struggling financially can take whatever they need to feed themselves and their families.* (www.usnews.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

friendshoring n. (від friend – друг і offshoring – офшоринг) *френдшоринг* – економічна стратегія, коли країни або компанії переносять виробництво та ланцюги постачання в дружні держави, щоб зменшити ризики, пов'язані з недружніми або нестабільними країнами. Див. також **allyshoring**

e.g. *Due to the political sensitivities of today's global economy, friendshoring has quickly become a viable strategy for diversifying and strengthening one's supply chain.* (www.converge.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

gastrodiplomacy п. *гастродипломатія* – використання національної кухні як засобу культурної дипломатії для покращення міжнародного іміджу країни.

e.g. Gastrodiplomacy has become a particularly popular tool with East and Southeast Asian governments, as rapid economic growth has led to an increased desire for countries like Thailand, Malaysia, and South Korea to establish themselves on the international stage. (www.vittlesmagazine.com, 2024)

Вперше вжито 2002 року у контексті запуску Таїландом програми "Global Thai" для популяризації своєї кухні у світі.

gayborhood Am. / **gaybouhood** Br. п. (від gay – гей і neighborhood – район) – район, де сконцентрована велика кількість гомосексуальних людей і є багато закладів, орієнтованих на них.

e.g. Atlantic City looks for its gayborhood, while Judah Dorrington, the city's first LGBTQ + director, sets out to nourish and protect the city's queer community. (www.inquirer.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

gender health inequality п. – нерівність у якості надання медичних послуг чоловікам і жінкам (зазвичай

передбачається, що жінкам надають менш якісні послуги).

e.g. *Decades of gender health inequality will be addressed as the government publishes its vision to reset the dial on women's health.* (www.gov.uk, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

genopolitics п. *генополітика* – напрям у політичній науці, що вивчає вплив генетики на політичні погляди та поведінку. Ідея полягає в тому, що деякі політичні уподобання можуть мати біологічну основу, зумовлену генетичними факторами, а не лише соціальним або культурним впливом.

e.g. *The results show that genopolitics assumes methodological reductionism but rejects ontological and epistemological reductionism.* (ideas.repec.org, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

ghetto tourism п. *гетто-туризм* див. **poorism**

Giving Tuesday п. *Щедрий Вівторок* – вівторок після Дня Подяки, коли людей заохочують займатися благодійністю та робити добрі справи.

e.g. *Since Giving Tuesday's launch in 2012, nonprofits all over the US – and, eventually, all over the world – have hosted*

fundraisers and events, using the branding and hashtag associated with the movement. (www.vox.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

glass cliff n. (за аналогією до glass ceiling – скляна стеля, термін з теорії гендерних досліджень, впроваджений на початку 1980-х на позначення невидимого бар'єру, який обмежує кар'єрне просування жінок) – термін на позначення тенденції приходу жінок до влади в бізнесі та політиці під час економічних криз і труднощів, коли вони мають найменше шансів досягти успіху.

e.g. Subsequent research has found similar glass cliffs in politics, sports, and elsewhere. It doesn't just affect women: the glass cliff also extends to people belonging to ethnicities that are typically underrepresented in leadership. (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

Grexit n. (від Greek – грецький та exit – вихід) Грекзит – потенційний вихід Греції з Єврозони, що обговорювався 2015 року.

e.g. Many now see the exit of Greece from the euro, or Grexit as it is also known, as the only solution for the country to end its cycle of borrowing, regain control of its monetary policy, and stabilize the economy. (ged-project.de, 2016)

Вперше вжито 2012 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

hepeating n. (від he – він і to repeat – повторювати) – явище, коли в бізнес-середовищі чоловік повторює хорошу ідею, яку раніше висловила жінка, видаючи її за власну.

e.g. *“Hepeating” – when a man gets praised sharing the same idea that a woman previously said but was ignored – has become a problem for women in the workplace and could deter them from contributing ideas.* (insights.randstadsourceright.com, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

himpathy n. (від him – його і sympathy – співчуття) – упереджена суспільна симпатія до чоловіків (особливо привілейованих), яка призводить до поблажливого ставлення до їхньої неправомірної або насильницької поведінки, зокрема щодо жінок.

e.g. *Dodson and her colleagues wanted to understand why some people are predisposed to express sympathy towards male perpetrators of sexual misconduct, or himpathy.* (theconversation.com, 2024)

Вперше вжито 2018 року.

hipster racism н. хіпстерський расизм – расистська поведінка, яка позиціонується як іронічна або сатирична.

e.g. Contemporary white hipsters seem to rely on nostalgia rather than irony, which can culminate in hipster racism, instead of promoting progressive, liberal lifestyles. (forap.uni-regensburg.de, 2020)

Вперше вжито 2007 року.

hipster sexism н. (за аналогією до **hipster racism**) хіпстерський сексизм – сексистська поведінка, яка позиціонується як іронічна або сатирична.

e.g. Whilst traditional sexism is aggressive, ignorant and transparent; hipster sexism is tongue-in-cheek. (medium.com, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

homonationalism н. (від **homosexuality** – гомосексуалізм і **nationalism** – націоналізм) – термін, який описує поєднання ідеології націоналізму з правами ЛГБТ-спільноти.

e.g. Homonationalism, as defined by Jasbir Puar, refers to the growing embrace of LGBT rights by (mostly Western) nations, as well as the parallel complicity of lesbian, gay,

bisexual, and transgender (LGBT) individuals and associations with nationalist politics. (oxfordre.com, 2020)

Вперше вжито 2007 року.

hunkvertising н. (від hunk – сильний привабливий чоловік і advertising – реклама) – реклама, яка експлуатує зображення сексуально привабливих чоловіків (зазвичай напіводягнених), щоб привернути увагу жіночої аудиторії.

e.g. 1 in 6 men admit that “hunkvertising” has left them feeling self-conscious with over a quarter believing that male models are just as sexualised as female models. (www.thecollegeview.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

infodemic н. (від information – інформація і pandemic – пандемія) *інфодемія* – поширення недостовірної і суперечливої інформації стосовно певної суспільної чи політичної події або явища.

e.g. This infodemic, according to Tiffany Duque at Cochrane US Network, is “too much information, including false or misleading information, in digital and physical environments during a disease outbreak” that causes confusion and risk-taking behaviors, and can lead to mistrust in health authorities. (www.cochrane.org, 2021)

Вперше вжито 2003 року під час пандемії SARS, але значного поширення набуло з 2019 року під час пандемії Covid-19. Внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

jobfishing n. (від job – робота і fishing – рибалка) – нелегальна практика вербування людей на роботу в компанії, які не існують насправді, з метою отримання персональних даних претендентів.

e.g. This ploy, in which fake companies tout themselves as places that can offer great flexibility and benefits to lure people in, has a name: jobfishing. (www.worklife.news, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

lamestream n. (від lame – слабкий, кволий і mainstream – мейнстрім) – зневажливий термін на позначення традиційних медіа як старомодних і не вартих довіри.

e.g. US President Donald Trump on Saturday launched a scathing attack on 'lamestream media' and said one of the reasons that fake news has become so prevalent and far-reaching is the fact that corrupt "journalists" base their stories on sources that they make up to distort a narrative or story. (www.wionews.com, 2020)

Вперше вжито 2006 року.

leaver n. (від to leave – залишати) – людина, яка голосувала за вихід Британії з Європейського Союзу (див. **Brexit**). Див. також **remainer**.

e.g. When a leaver gets stuck in an airport queue in Málaga for three hours, while their EU counterparts glide through and swipe all the best hire cars, they are allowed to curse the forces of bureaucracy, but if a remainer did it, we'd be remoaning again. (theconversation.com, 2022)

У вказаному значенні вперше вжито 2017 року.

LGBTQ n. (від lesbian – лесбійка, gay – гей, bisexual – бісексуал, transgender – трансгендер, queer – квір) – термін на позначення сексуальних меншин, який, окрім лесбійок, геїв, бісексуалів та трансгендерів, охоплює також квір-людей (тобто людей з небінарною гендерною ідентичністю), на відміну від попередньої версії LGBT (вперше вжито у 1990-х роках).

e.g. Once considered a pejorative term, queer has been reclaimed by some LGBTQ people to describe themselves; however, it is not a universally accepted term even within the LGBTQ community. (gaycenter.org, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

library of things / LoT n. – заклад, у якому можна позичити інструменти, прилади, посуд, іграшки чи інші речі для тимчасового користування.

e.g. *And more than just access to stuff, Libraries of Things typically build community by offering classes and a place where people can share not just things, but also ideas and skills.* (www.shareable.net, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

listicle n. (від list – список і article – стаття) *стаття-список* – поширений в онлайн-журналістиці та блогосфері жанр статті, що структурована як список (зазвичай нумерований).

e.g. *Buzzfeed's style of listicles is excellent for sharing on Facebook and going viral with memes, but it's abysmal for SEO and marketing.* (www.contentpowered.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

manel n. (від man – чоловік і panel – група фахівців) – група фахівців, яка складається лише з чоловіків.

e.g. *Manels are perpetuated by the lack of effort in doing the legwork to look at the world outside of familiar contacts, as well as lack of understanding of the importance of diversity for the quality of the conversation.* (theconversation.com, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

man-sitting n. див. **manspreading**

mansplaining n. (від man – чоловік і to explain – пояснювати) – манера чоловіків самовпевнено пояснювати жінкам те, що вони і так знають (вважається проявом сексизму).

e.g. *Most women I know just roll their eyes knowingly when asked about mansplaining.* (theconversation.com, 2019)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

manspreading n. *менспредінг* – зневажливий термін на позначення тенденції деяких чоловіків сидіти в громадському транспорті, широко розкинувши ноги. Див. також **man-sitting**.

e.g. *A student has faced an "unpleasant backlash" over her award-winning chair designed to stop "manspreading".* (www.bbc.com, 2019)

Вперше вжито 2013 року.

maninterrupting n. (від man – чоловік і to interrupt – перебивати) – манера чоловіків перебивати жінок, які, на їхню думку, говорять нісенітниці (вважається проявом сексизму).

e.g. As we saw in Iowa, even repeat offenders seemed to be on their best behavior, trying not to get caught and called out for manterrupting – and it made for a better debate all around. (forge.medium.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

manufactroversy п. (від manufactured controversy) – штучно створена полеміка чи диспут, які не мають під собою серйозних підстав.

e.g. Though these groups may not consciously and cynically be creating a manufactroversy to maintain their profits like tobacco and energy companies did, their actions in disputing the accepted science by campaigning, lobbying, pointing to contrary studies (no matter how poorly done) and using advertising and social media all put doubt into the general public's mind. (www.edinburghskeptics.co.uk, 2019)

Вперше вжито 2008 року.

maternity tourism п. див. **birth tourism**

microtargeting п. *мікротаргетинг* – маркетингова стратегія, яка використовує персональні дані користувача і демографічні дані для виявлення інтересів конкретних людей чи невеликих груп людей.

e.g. Microtargeting (also called micro-niche targeting or micro-targeting or people-based targeting) is a marketing

strategy that capitalises on the consumer's demographic, psychographic, geographic, and behavioural data to predict his buying behaviour, interests, opinions, and influence that behaviour with the help of a hyper-targeted advertising strategy. (www.feedough.com, 2019)

Вперше вжито 2002 року.

middle class squeeze / middle-class squeeze п. – термін на позначення негативних тенденцій у рівні життя середнього класу в США.

e.g. An important aspect of the comeback of wealth in class analysis is to provide a characterization of the “middle class squeeze” problem on alternate and broader grounds than purely employment-based approaches. (springeropen.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року американською політичною діячкою Ненсі Пелозі.

MINT п. (акронім від назв країн Mexico, Indonesia, Nigeria, Turkey) – Мексика, Індонезія, Нігерія і Туреччина, які розглядаються разом з огляду на їх потенціал до стрімкого економічного зростання.

e.g. MINTs still suffer from corruption and political instability, after struggling with significant problems in the past. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

misogynoir n. (від англ. misogyny – мізогінія і фр. noir – чорний) – мізогінія, направлена на чорношкірих жінок.

e.g. *Breonna Taylor, a 26-year-old Black woman who was murdered in her own house by white police officers in Louisville, Kentucky, is an example of misogynoir's fatal consequences.* (feminisminindia.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

missing white woman syndrome n. *синдром щезлої білої жінки* – термін на позначення надмірного (порівняно з іншими схожими випадками) висвітлення у ЗМІ випадків зникнення людини безвісти, коли йдеться про молодих білих жінок, переважно середнього класу.

e.g. *“Annette Lawless is doing really important work, and kudos to her news director for supporting it,” said Liebler, the scholar who studied police’s influence on missing-persons coverage, who has also studied the “missing white woman syndrome.”* (www.latimes.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

MoJo / Mobile Journalism n. *мобільна журналістика* – журналістика, яка значною мірою покладається на мобільні технології у зборі інформації, її обробці та викладі.

e.g. At times, the result of MoJo can be printed on a newspaper or broadcast on a television or radio channel or streamed as a podcast or published on a web portal. (adamasuniversity.ac.in, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

motonormativity n. *мотономативність, автоцентризм* – термін, що описує суспільну норму або упередження, згідно з якими використання автомобілів вважається домінантним і "правильним" способом пересування, навіть коли це має негативний вплив на довкілля, здоров'я чи урбаністичний простір.

e.g. He believes that due to motonormativity, many people interpret the encouragement toward less driving as a limitation on their freedom of movement. (www.bbc.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

nevertiree n. (від never – ніколи і to retire – виходити на пенсію) – людина, яка продовжує працювати навіть коли досягає пенсійного віку.

e.g. "Instead of planning a conventional retirement or making plans to retire early, most of our respondents aspire to keep on working in some form — to become a 'Nevertiree' rather than a retiree," says Joanna Chu, managing director and

North Asia head at Barclays Wealth. (www.dnaindia.com, 2018)

Вперше вжито 2010 року.

night czar / night mayor п. нічний мер – у деяких європейських містах муніципальний титул для людини, яка допомагає розвивати нічне життя міста.

e.g. London's "Night Czar" Amy Lamé has brushed off calls to quit after industry figures criticised her response to the coronavirus crisis. (www.standard.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

omnishambles п. (від omni- – все- і shambles – розруха, безлад) – термін на позначення ситуації (переважно у політиці), яка вирізняється критичною невдалістю управління, безліччю помилок і хаосом. Вживається здебільшого в Британії.

e.g. His visit would have been a lot more palatable to his critics, moreover, was he not ignoring, or seeking so blatantly to distract attention from, the deepening omnishambles in the UK. (www.newstatesman.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року в політично-сатиричному шоу The Thick of It (BBC), внесено до Oxford English Dictionary 2019 року. Oxford English Dictionary *Word of the Year 2012*.

omnishambolic adj. (від omni- – все- і shambles – розруха, безлад) – той, який характеризується критичним безладом в управлінні. Див. також **omnishambles**.

e.g. Lawyers plying their trade on the sister island registered their disapproval at what was obviously an omnishambolic situation that was not only hindering the dispensation of justice but was managing to grind it to a halt. (theshiftnews.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

overtourism n. *надтуризм* – перенасичення туристами окремих популярних локацій, що призводить до негативних наслідків для їх довкілля та місцевих мешканців.

e.g. Overtourism happens when the number of tourists or the management of the tourism industry in a destination or attraction becomes unsustainable. (www.treehugger.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

participatory culture n. *культура участі* – культура, представники якої є не лише споживачами, а й

активними творцями, маючи широкі можливості для творчої та громадської діяльності у співпраці з іншими.

e.g. In today's world, many has experienced a time where participatory culture gained more popularity because of the evolution of new ways of communication and online technological advancements. (www.linkedin.com, 2020)

Вперше вжито 2006 року американським медіазнавцем Генрі Дженкінсом.

performative activism п. *перформативний активізм* – форма активізму, коли люди або компанії демонструють підтримку певних соціальних чи екологічних рухів, але роблять це радше для створення позитивного іміджу, ніж для реальних змін.

e.g. An example of performative activism in social media is jumping on trends following news of social justice concerns. (blog.globalbrigades.org, 2023)

Вперше вжито 2015 року.

permacrisis п. *пермакриза* – термін, який описує тривалий період нестабільності та невизначеності, що охоплює різні аспекти життя: економіку, політику, екологію та суспільство. Вказує на стан постійної кризи, коли одна проблема накладається на іншу, створюючи відчуття безперервного хаосу. Див. також **polycrisis**.

e.g. The distinctive sign of permacrisis is that, due to globalization and interdependence, crises cause a domino effect that accentuates their duration and disruptive nature. (gizapedia.org, 2024)

Вперше вжито 2022 року. Тоді ж було обрано «Словом року» за версією Collins Dictionary.

petro-masculinity / **petromasculinity** n.
петромаскулінність – концепція, що пов'язує видобування викопного палива з традиційною чоловічою ідентичністю та консервативними цінностями. Вона пояснює, як опір екологічним змінам може бути мотивований захистом патріархальних структур і домінування.

e.g. As fossil fuels became woven into society, now receiving over \$1 trillion in subsidies internationally while making \$4 trillion in profit, petromasculinity identifies how our energy policies have manifested into ways of being that make energy transition work more difficult. (queerbrownvegan.com, 2024)

Вперше вжито 2018 року.

philantourism n. (від *philanthropy* – філантропія і *tourism* – туризм) – тенденція здійснювати туристичні подорожі до тих країн, які мають найбільшу потребу в туристах для свого економічного розвитку.

e.g. After having seen decades of disturbance, Zimbabwe is now inviting tourists from the world to visit their land and leave a positive impact through Philantourism. (traveltrends.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

pink slime journalism / pink-slime journalism п. – явище у журналістиці, коли сайти новин, маскуючись під місцеві джерела, публікують контент низької якості для просування правих поглядів і збору персональних даних.

e.g. That could make conservatives the group most susceptible to an emerging phenomenon that has been dubbed “pink-slime journalism,” websites that masquerade as local news, but may exist to promote a partisan agenda and gather data on users, according to an investigation by the Tow Center for Digital Journalism at Columbia University. (www.deseret.com, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

pinkification п. (від pink – рожевий) – намагання зробити якусь типово маскулінну діяльність більш привабливою для жінок шляхом асоціювання її зі стереотипно жіночими рисами та вподобаннями.

e.g. According to Next Generation, the so called “pinkification” (think “girls” and “boys” toys, cloth, jobs...) is

one of the key reasons why young woman do not see themselves in tech jobs (boys zone?) beyond becoming – attention: more stereotypes – influencers, which is worrying but another story. (www.linkedin.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

pinkwashing п. (від pink – рожевий і whitewashing – відбілювання) *пінквошинг* – піар-стратегія урядів та організацій, яка передбачає підкреслено позитивне ставлення до ЛГБТ-спільноти винятково з метою відвертання уваги від негативних аспектів їх діяльності.

e.g. Ultimately, pinkwashing feels similar to any campaign in which companies attempt to target cultural groups to yield profit. (www.theideamix.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

polycrisis п. *полікриза* – термін, який описує ситуацію, коли декілька криз (економічних, політичних, екологічних тощо) взаємодіють між собою, створюючи кумулятивний ефект. Див. також **permacrisis**.

e.g. No longer a mere buzzword, the ‘polycrisis’ concept highlights causal interactions among crises to help navigate a tumultuous future. (cambridge.org, 2024)

Вперше вжито у 1990-х рр. Термін набув особливої популярності у ЗМІ починаючи з 2020-х рр.

poorism н. (від *poor* – бідний і *tourism* – туризм) *нетряний туризм* – туристичні поїздки, які передбачають відвідування міських нетрів та інших бідних районів. Див. також **poverty tourism, slum tourism, ghetto tourism**.

e.g. *By some accounts, operators reportedly hope to bring awareness (and in some cases cash) to the areas, while critics find “poorism” distasteful.* (www.wisetour.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

post-factual democracy н. – демократія, в якій невігластво та ірраціональність беруть гору над фактами та здоровим глуздом.

e.g. *Post-factual democracy points to the same phenomenon as post-truth politics: the tendency for facts obtained and verified by reliable methods to play second fiddle or worse in politics.* (www.researchgate.net, 2019)

Вперше вжито 2013 року.

post-truth н. *постправда* – термін на позначення громадського занепокоєння тим, хто є авторитетним джерелом для оцінювання правдивості публічної інформації.

e.g. *So I think of post-truth as a tactic that's used by authoritarians and their wannabes to control the flow of information so that they can then control the populace.* (www.wbur.org, 2020)

У вказаному значенні вперше вжито 2004 року, проте значного поширення набуло з 2016 року в контексті президентських виборів у США. Word of the Year 2016 за версією Oxford Dictionaries Online.

post-truth politics н. *політика постправди* – політичні дії і мислення, за яких об'єктивні факти є менш впливовими у формуванні громадської думки, ніж заклики до емоцій і особистих переконань.

e.g. *In an era of post-truth politics, digital media has increasingly replaced traditional legacy media as the most important source and venue of political information and communication.* (www.uvic.ca, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

poverty tourism н. див. **poorism**

prebunking / pre-bunking н. (від pre- – до і to debunk – відкидати, заперечувати) – стратегія передбачення та відкидання дезінформації до того, як вона озвучена.

e.g. Prebunking teaches readers how to spot misinformation and disinformation, so they recognize when they see it. (www.psychologytoday.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

purple state н. *фіолетовий штат* – штат США, де кандидати в президенти від Республіканської та Демократичної партій мають приблизно рівні шанси бути обраними. Традиційно він називається swing state – хиткий штат. Див. також **blue state, red state**.

e.g. The outcome of the vote in such states can become crucial, with most candidates relying on a base of states which vote in a dependable way, and focusing on the purple states to fight for the win. (www.unitedstatesnow.org, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

purplewashing н. (від purple – фіолетовий і whitewashing – відбілювання) – оманливе використання організацією феміністичної риторики, без щирої підтримки гендерної рівності. Див. також **femwashing**.

e.g. Purplewashing is colour washing the 'not so feminist stuff' by sugarcoating things with feminist values. (www.oneworldnews.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

Putinization Am. / **Putinisation** Br. n. (від прізвища президента Російської Федерації Володимира Путіна) *путінізація* – термін на позначення процесу відходу деяких країн східної Європи від ліберальної демократії та наслідування ними режиму Володимира Путіна.

e.g. *"You can't fight Putin on the one hand and organise the Putinisation of the EU legal order on the other," said Laurent Pech, professor of European Law at Middlesex University, London. (www.swissinfo.ch, 2022)*

Вперше вжито у 2000-х роках, але значного поширення набуло з 2016 року після його використання президентом Європейського парламенту Мартіном Шульцом стосовно Польщі.

Putinism n. (від прізвища президента Російської Федерації Володимира Путіна) – термін на позначення політичного та соціально-економічного устрою, що склався у Російській Федерації у перші два десятиліття 21 ст. за доби правління Володимира Путіна.

e.g. *Different from a powerful state intervening in other states solely to maximize power, Putinism divides the world along ideological lines. (direct.mit.edu, 2020)*

Вперше вжито 2000 року російським політологом Андрієм Піонтковським.

rainbow ceiling н. (за аналогією до glass ceiling та похідних **brass ceiling, bamboo ceiling** тощо) *веселкова стеля* – бар'єр, який обмежує кар'єрне зростання ЛГБТ+ людей у компаніях та суспільстві загалом.

e.g. Employers who want to recruit and retain great people need to understand our rainbow ceiling and commit to breaking it down. (diva-magazine.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

red state н. *червоний штат* – штат США, який переважно обирає кандидатів у президенти від Республіканської партії. Протилежне до **blue state**.

e.g. In red states, the focus has been on protecting conservative voices on social media, including those spreading baseless claims of widespread electoral fraud. (www.nytimes.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

redwashing н. (від red – червоний і whitewashing – відбілювання) – явище, коли організація, партія чи компанія видає себе як прогресивну та зацікавлену в соціальній рівності тільки для того, щоб використати цей імідж для власних економічних цілей.

e.g. Redwashing seeks to naturalize colonialism, including the governance structures and neoliberal values which allow for its persistence, and serves to confuse the public and contain

public outrage to acts of land theft and violence against Indigenous Peoples and lands. (briarpatchmagazine.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

regressive left / Regressive Left п. *регресивні ліві* – термін, який вживається у контексті критики взаємовідносин західних «антифашистських» активістів і радикальних ісламістів, які живуть у складі мусульманських діаспор в США і західній Європі.

e.g. Content to live both inside and outside the culture war, Regressive Left are quick to point out this is not a call to arms but more a call to listen. (www.loudandquiet.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

remainer п. (від to remain – залишатись) – людина, яка голосувала проти виходу Британії з Європейського Союзу (див. **Brexit**). Див. також **leaver**.

e.g. One of the strangest features of British politics is that the Remainer army has demobilised to the point that it is difficult to find anyone even willing to comment on the many negative consequences of Brexit, which are becoming more apparent by the day. (www.independent.co.uk, 2022)

У вказаному значенні вперше вжито 2017 року.

remix culture п. культура реміксів – суспільство, яке дозволяє і заохочує похідні витвори шляхом об'єднання і редагування наявних матеріалів для створення нового продукту.

e.g. More importantly, the world has adopted a 'remix culture' where information is shared as 'read and write' meaning that users can engage with online content. (nftnewstoday.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року професором права Гарвардського університету Лоуренсом Лессінгом.

Ruscism / ruscism / Rashism / rashism п. (від Russia – Росія і fascism – фашизм) *рашизм, російський фашизм* – термін на позначення політичної ідеології Росії кінця 20 – початку 21 ст., яка заснована на вірі в особливу цивілізаційну місію Росії, тоталітарній владі, нетерпимості до культури інших народів і використанні православ'я для підтримки мілітаристської політики.

e.g. When Ukrainians speak of "ruscism," they are accusing Russians of a deep betrayal of what should have been a common inheritance and a common memory. (www.nytimes.com, 2022)

Вперше вжито 1995 року президентом Ічкерії Джохаром Дудаєвим, але міжнародного поширення набуло з 2022 року після вторгнення Росії в Україну.

security theater н. *театр безпеки* – сукупність заходів, спрямованих на створення ілюзії посилення безпеки, які насправді є неефективними.

e.g. *This is why Schneier states, "Security theater refers to security measures that make people feel more secure without doing anything to actually improve their security."* (www.paubox.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року американським криптографом Брюсом Шнайдером у книзі *Beyond Fear: Thinking Sensibly About Security in an Uncertain World*.

sextortion н. (від sex – секс і extortion – вимагання) *сексуальне вимагання* – нефізичні форми примусу людини до сексуальних послуг, зокрема шляхом надсилання фішингових повідомлень чи шантажу.

e.g. *Sextortion is a serious crime that involves a perpetrator threatening to publish private and explicit information or material about you (or share it with your friends and family) if you do not give in to their demands.* (www.minclaw.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

shadow docket н. (від shadow – тінь і docket – список справ для слухання в суді) – практика в американській судовій системі, коли суд у дуже короткий термін і без

аргументів сторін виносить рішення, позбавлене чіткого обґрунтування.

e.g. *The shadow docket is simply the nickname for emergency actions taken by the court that do not go through the full briefing and hearing process of a formal opinion.* (edition.cnn.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

slow journalism п. *повільна журналістика* – напрям журналістики, в якому перевага надається довгим репортажам та розслідуванням, що занурюються у зміст питання і глибоко його аналізують.

e.g. *So there's been a movement the past decade or so in favor of slow journalism – a purposeful stepping back from the news cycle to consume news at a slower but deeper pace.* (www.niemanlab.org, 2020)

Вперше вжито 2004 року.

slum tourism п. див. **poorism**

social biome п. *соціальний біом* – система відносин та взаємодії з іншими людьми як важлива складова гарного морального та фізичного самопочуття людини.

e.g. *Well, the social biome, says Hall, is the individual ecosystem of relationships and interactions that shapes our emotional, psychological and physical health.* (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

social supermarket н. *соціальний супермаркет* – супермаркет, у якому продаються товари за низькими цінами для малозабезпечених людей.

e.g. *It's a new "social supermarket" – an institution that is part of a growing trend of social enterprises aimed at tackling food poverty in the UK. (www.globalcitizen.org, 2020)*

Вперше вжито 2019 року.

Spoon Class Theory н. *теорія класових ложок* – концепція, за якою людей у країні можна розподілити на окремі соціально-економічні класи залежно від рівня доходів їх батьків. Походить від виразу “to be born with a silver spoon” – народитися у багатій сім’ї. Найбільшого поширення ця концепція набула в Південній Кореї.

e.g. *In Korea, people have been discussing the Spoon Class Theory, dividing the Korean class into Gold spoons, Silver spoons, Copper spoons, Plastic spoons and Clay spoons. (www.guridio.com, 2022)*

Вперше вжито 2015 року.

sportwashing / sportswashing н. (від sport – спорт і whitewashing – відбілювання) – використання

спортивних подій для покращення поганої репутації держави чи компанії.

e.g. Formula 1 have also been accused of participating in sportwashing by holding or planning to hold Grand Prix events in countries such as Qatar, Saudi Arabia and Azerbaijan. (www.nationalworld.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

superforecaster н. (від to forecast – передбачати) – людина, яка робить статистично більш значущі прогнози, ніж інші експерти.

e.g. To compete in IARPA's tournament, he and Mellers recruited 3,200 volunteers, then winnowed them down to the top 2 percent, which they called superforecasters. (www.entrepreneur.com, 2022)

Вперше вжито 2019 року.

tang ping н. (від кит. 躺平 – лежання пластом) – заснований 2021 року в КНР стиль життя і рух соціального протесту, для яких характерні пріоритет вільного часу, мінімалізм та відмова від надмірних навантажень на роботі.

e.g. The new trend, known as "tang ping", is described as an antidote to society's pressures to find jobs and perform well while working long shifts. (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

TERF п. (акронім від trans-exclusionary radical feminist – радикальна феміністка, яка виключає трансгендерів) – образливий термін, який використовується в мережових суперечках стосовно феміністок, які не визнають права трансгендерних жінок.

e.g. In practice, a huge and diverse cross-section of women are currently being called TERFs and the vast majority have never been radical feminists. (www.jkrowling.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року, проте значного поширення набуло 2020 року у зв'язку з онлайн-булінгом письменниці Джоан Роулінг за начебто упереджене ставлення до трансгендерних людей.

time millionaire п. – людина, яка вимірює свої статки кількістю вільного часу, який вона має.

e.g. In a New York magazine profile last month, Fitzgerald, a former BuzzFeed books editor and author of a popular newsletter about walking, Walk it Off, cheerfully described himself as a time millionaire. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

transmisogyny n. (від transgender – трансгендер і misogyny – мізогінія) *трансмізогінія* – ненависть і нетерпимість до трансжінок.

e.g. I called this particular intersection of oppositional and traditional sexism “transmisogyny” and, over the course of Whipping Girl, I provide many specific examples of how it plays out in our lives, especially with regards to common stereotypes, media depictions, psychopathologizing theories, and sexualization. (medium.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

trumpism / Trumpism n. *трампізм* – політична ідеологія та стиль управління, пов’язані з 45-м президентом США Дональдом Трампом.

e.g. Trump may be fading away, but Trumpism is now in the American bloodstream. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

truther n. (від truth – правда) – людина, яка вірить у те, що правда про важливі суспільні події приховується від публіки.

e.g. That one of the biggest truther organizations in America sprang up out of San Francisco does, on some level, reflect the independent spirit and suspicious minds that have always had a niche in the city. (www.kqed.org, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

truthiness н. – віра чи переконаність у тому, що певне твердження є правдивим, виключно на підставі власної інтуїції чи сприйнятті окремих людей, без опори на логіку та факти.

e.g. Truthiness actually has a long history in philosophy, a history tied to the techniques and appeal of authoritarian and dark populist demagogues. (www.seattletimes.com, 2016)

Вперше вжито 2005 року американським коміком Стівеном Колбертом у телевізійній передачі “The Colbert Report”. Word of the Year 2006 за версією Merriam-Webster Dictionary.

unretirement н. (від to retire – іти на пенсію) – явище, коли пенсіонери знову повертаються до роботи.

e.g. “The unretirement trend is emblematic of what we’re seeing in the labor market overall, which is seeing increasing labor force participation for a broad swath of workers,” said Nick Bunker, economic research director for North America at Indeed. (www.cnbc.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

urbanormativity н. урбанонормативність – упереджене уявлення, що міське життя є нормою або еталоном, а сільські та периферійні території – відсталими. Термін критикує соціальні, політичні й

економічні системи, які ігнорують потреби сільських громад.

e.g. In particular, Critical Rural Theory argues that the United States operates under an ideology of “urbanormativity,” where the urban dominates culture, politics, and the economy. (www.ruralreconcile.org, 2024)

Вперше вжито 2011 року.

virtue signalling *n.* чеснота на показ, демонстрація чесноти – публічна діяльність і висловлювання, які виражають підтримку соціально схвалюваних поглядів, але насправді мають на меті лише збереження компаніїю чи особою власного іміджу.

e.g. “Virtue signaling” has become a buzz-phrase in political and cultural discourse in recent years, often referencing a person or organization that communicates forcefully about an issue to appeal to their audience or customer base. (thehill.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

vote shaming / vote-shaming *n.* – публічне засудження людини за те, що вона не брала участі в голосуванні або голосувала не за того кандидата.

e.g. College students aren't alone; "vote-shaming" in all its forms is becoming a steady fixture in American politics, from its more gentle forms like former President Obama's famous "Don't Boo, Vote" to the explosive aftermath of the 2016 primary when the Democratic Party desperately attempted to knit itself back together. (www.vox.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

westsplaining п. (від West – захід та explaining – пояснення, за зразком mansplaining) *вестсплейнінг* – термін, який описує зверхній або покровительський тон, коли люди з країн Заходу пояснюють іншим культурам, країнам чи спільнотам їхні проблеми, часто нехтуючи локальним контекстом і досвідом.

e.g. The EU should stop 'westsplaining' and listen to its smaller eastern members – they saw the Ukraine war coming. (theconversation.com, 2024)

Вперше вжито 2017 року. Термін набув значної популярності в контексті російсько-української війни.

woke capitalism п. *вок-капіталізм* – феномен, коли компанії підтримують прогресивні соціальні чи політичні ідеї (наприклад, права ЛГБТ+, екологічну стійкість, расову рівність) у своїх маркетингових кампаніях, продуктах чи корпоративній політиці (див. **wokery, wokeness**). Критики вважають, що це часто робиться не через справжню відданість цим ідеям, а як

маркетинговий хід для залучення споживачів, особливо молодшого покоління.

e.g. For some commentators, 2023 was the year in which woke capitalism faced a reckoning at the hands of a global backlash against environmental, social and governance-centred investing (ESG). (www.prosperity.com, 2024)

Вперше вжито 2018 року.

wokeism п. *вокізм* див. **wokery**

wokeness п. (від to wake – прокидатися, усвідомлювати) – стан, коли людина усвідомлює чутливі соціальні проблеми і намагається щось зробити для їх вирішення.

e.g. Having lived away from the West for more than a decade, it came as a shock to discover how widespread and ingrained wokeness is there now. (www.deccanherald.com, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

wokery п. *вокізм* – зневажливий термін, який використовується для позначення активної соціальної чи політичної свідомості, особливо у контексті прогресивних або лівих ідей. Особливо популярне в консервативних колах США для критики "культури пробудження" (woke culture). Див. також **wokeism**, **wokeness**

e.g. *The general pattern is that “wokery” is driven by the Left, and the Right just reacts to it, with some time lag.* (iea.org.uk, 2024)

Вперше вжито 2016 року.

Економіка, бізнес і фінанси / Economy, Business and Finance

acqui-hiring / acq-hiring n. (від to acquire – купувати, набувати і to hire – наймати) – придбання компанії, яке здійснюється передусім з метою найму її працівників, а не з метою встановлення контролю над її продукцією чи послугами.

e.g. One such method is so-called acqui-hiring, which involves the acquisition of company in order to secure the personnel within it. (www.docurex.com, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

agflation n. (від agricultural – сільськогосподарський та inflation – інфляція) *агроінфляція, продовольча інфляція*. Зростання цін на сільськогосподарську продукцію (зокрема продукти харчування), спричинене факторами, такими як зміна клімату, скорочення посівних площ, підвищення вартості добрив чи транспортних витрат.

e.g. The global commodities market has faced challenges with agflation due to rising freight and fertilizer prices, worsened by conflicts, disease outbreaks, and weather concerns. (www.tridge.com, 2023)

Вперше вжито 2007 року.

alternative finance п. *альтернативні фінанси* – фінансові канали та процеси, які виникли поза традиційними фінансовими установами (такі як банки). Основними джерелами альтернативних фінансів є краудфандинг (див. **crowdfunding**) і рівноправне кредитування (див. **peer-to-peer lending**).

e.g. Alternative finance options can help businesses grow their operations – but entrepreneurs need to understand the implications of each possible source.
(www.financialpipeline.com, 2016)

Вперше вжито 2012 року.

Amazon effect п. *ефект Амазон* – вплив бурхливого розвитку онлайн-торгівлі на традиційну офлайн-торгівлю.

e.g. The Amazon effect refers to the impact created by the online, eCommerce, or digital marketplace on the traditional brick and mortar business model that is the result of the change in shopping patterns, customer expectations, and the industry's competitive landscape.
(www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

anxiety economy п. *економіка тривоги* – економіка, заснована на виготовленні та продажу товарів і послуг, спрямованих на послаблення тривоги.

e.g. It's important to understand why the nature of both real and perceived growth is changing because of the Anxiety Economy, and why change takes years longer than you want. (predictablerevenue.com, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

ask gap / Ask Gap п. – різниця в заробітній платні між тими людьми, які просять про її підвищення і тими, які не просять (це більшою мірою жінки і представники расових меншин).

e.g. This "Ask Gap" is shown most blatantly in the salary difference between men and women. (medium.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

ATM jackpotting п. – використання вразливостей системи банкомату задля незаконного отримання та привласнення готівки.

e.g. Two Belarusian nationals have been arrested in connection with a spate of ATM 'jackpotting' attacks in which cash machines across Europe were illegally induced into dispensing €230,000 (\$273,000). (portswigger.net, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

backsourcing н. (від back – назад і sourcing – постачання) – процес повернення компанії до інсорсингу після періоду аутсорсингу.

e.g. While outsourcing often originates from a mere financial cost-benefit analysis, backsourcing often occurs due to dissatisfaction with the quality of services provided. (journals.openedition.org, 2020)

Вперше вжито 2009 року.

backward innovation н. див. **reverse innovation**

bare minimum Monday н. *мінімальний понеділок* – практика, коли співробітники свідомо виконують лише необхідний мінімум роботи на початку робочого тижня, щоб полегшити перехід від вихідних до роботи. Позиціонується як спосіб уникнення вигорання та підтримки ментального здоров'я працівників.

e.g. Although one of the benefits of bare minimum Monday is higher productivity, the trend can backfire and decrease employee productivity. (teambuilding.com, 2025)

Вперше вжито 2022 року.

bikeshedding / bike-shedding н. (від bike shed – сарай для велосипеда) – явище, коли команда співробітників, які мають обговорювати серйозний проєкт, натомість витрачають надто багато часу на обговорення

побутових речей. Термін заснований на історії, наведений у книзі С. Норткотта Паркінсона *Parkinson's Law* (1957), у якій комітет, відповідальний за розробку ядерного реактора, на засіданні впродовж 45 хвилин обговорює сарай для велосипеда.

e.g. There is a perception that bikeshedding arises due to apathy, where by an individual subconsciously chooses the easier option of debating the trivial nuances of a feature (for example) in order to defer tackling complexity.
(levelup.gitconnected.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

bitcoin / Bitcoin / BTC n. (від bit – біт, мінімальна одиниця комп'ютерної пам'яті і coin – монета) *біткоїн* – найпопулярніша криптовалюта, що дозволяє проводити транзакції анонімно та з мінімальними втратами.

e.g. Bitcoin offers an efficient means of transferring money over the Internet and is controlled by a decentralized network with a transparent set of rules, thus presenting an alternative to central bank-controlled fiat money.
(www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

black elephant n. (від **black swan** та ідіоми elephant in the room – «слон у кімнаті», на позначення проблеми,

про яку всі знають, але яку ніхто не хоче обговорювати) чорний слон – серйозний ризик, про який усі знають, але який ігнорують.

e.g. The good news is that there are examples of avoided black elephants, such as ending the use of fluorocarbons to save the ozone layer and using childproof medicine caps to stop product tampering. (ar.casact.org, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

Black Fiveday п. (за аналогією до Black Friday) – п'ятиденний період після Дня Подяки, коли магазини роблять великі знижки на товари.

e.g. Referring to the period as Black Fiveday rolls all of the 5 sale dates into one, and ensures that all of the days are taken into account when planning your marketing strategy. (victressdigital.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

black swan п. чорний лебідь – важкопрогнозована і рідкісна подія, яка, однак, має значні далекосяжні наслідки і може бути осмислена лише в ретроспективі.

e.g. Black swan events can cause catastrophic damage to an economy by negatively impacting markets and investments, but even the use of robust modeling cannot prevent a black swan event. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року американським математиком Нассімом Ніколасом Талебом у книзі *Fooled by Randomness: The Hidden Role of Chance in Life and in the Markets*.

blockchain *n.* (від block – блок і chain – ланцюг) *блокчейн* – розподілена база даних, яка зберігає інформацію про всі транзакції учасників системи у вигляді «ланцюжка блоків». Ця технологія лежить в основі криптовалюти (див. **cryptocurrency**).

e.g. Bitcoin miners run complex computer rigs to solve complicated puzzles in an effort to confirm groups of transactions called blocks; upon success, these blocks are added to the blockchain record and the miners are rewarded with a small number of bitcoins. (www.investopedia.com, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

blockchain agnosticism *n.* *блокчейн-агностицизм* – здатність платформи до роботи з різними видами блокчейн-протоколів.

e.g. This article aims to clarify the meaning of the term within the scope of blockchain and DLTs, the motivation behind making this feature so remarkably relevant, and the biggest challenges around achieving true blockchain agnosticism. (www.finboot.com, 2022)

Вперше вжито 2018 року.

bluewashing / blue washing н. (від blue – блакитний і whitewashing – відбілювання) – оманлива стратегія маркетингу, яка перебільшує соціальну відповідальність компанії з метою збільшення її привабливості для клієнтів.

e.g. Furthermore, the literature in this domain overlooks the 'bluewashing' phenomenon, which is defined in this paper as UNGC members 'paying lip service to the true goals of CSR instead of undertaking substantive but costly changes in their environmental and human rights performance'. (www.sciencedirect.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

brologarch н. (від bro – дружбан, бро і oligarch – олігарх) *бролігарх* – зневажливий термін на позначення власника технологічної компанії, який має великий політичний вплив.

e.g. But here's something the brologarchs have in common: a passionate love for science fiction and fantasy that has shaped their vision for the future of humanity — and their own roles as its would-be saviors. (www.vox.com, 2025)

Вперше вжито 2024 року.

business shower н. (за аналогією до baby shower – вечірка на честь народження дитини) – вечірка, яка

призначена для святкування заснування нової компанії, зазвичай незадовго до її офіційного відкриття.

e.g. Some founders are throwing 'business showers' for their new companies — and one received \$10,000 in gifts to help grow her startup. (www.businessinsider.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

cart abandonment н. – явище, коли людина додає товари у кошик в онлайн-магазині, а потім залишає їх, не оформивши покупки.

e.g. However, the recent pandemic has caused an increase in online shopping so we can see many cart abandonment rates have reduced, especially those in demand like retail and groceries. (www.salecycle.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

cash mob н. (за аналогією до **flashmob**) кеш-моб – група людей, які збираються разом, щоб зробити покупки чи замовлення в місцевому магазині чи ресторані з метою підтримати бізнес.

e.g. If you want the history, the cash mob idea was started in August 2011 in Buffalo (about the only time of year it isn't freezing there) by Chris Smith who convinced more than 100

people to make purchases at a wine shop on August 5.
(www.newbernsj.com, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

cheapflation н. (від cheap – дешевий та inflation – інфляція) – тенденція, за якої ціни на дешеві, низькобюджетні товари зростають швидше, ніж на товари преміум-класу.

e.g. After creating indexes tied to pre-pandemic prices, the researchers concluded that “cheapflation” isn’t unique to the US. (www.library.hbs.edu, 2024)

Вперше вжито 2024 року.

chief experience officer / CXO н. (за аналогією до chief executive officer – головний виконавчий директор, chief financial officer – фінансовий директор тощо) – корпоративна посада, на якій людина відповідає за позитивний досвід клієнтів у користуванні послугами чи товарами компанії.

e.g. While a seemingly niche role, a CXO plays a crucial part in improving a customer’s experience in your product, which in turn ensures low rates of churn and high rates of satisfaction and renewal. (www.parlor.io, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

chronoworking п. *хроноробота* – концепція, яка передбачає, що співробітники працюють у той час, коли вони найбільш продуктивні та залучені, а не дотримуються жорсткого графіку.

e.g. *For those in the so-called “rush hour of life,” chronoworking could offer much-needed breathing room.* (www.hannovermesse.de, 2025)

Вперше вжито 2024 року.

clean crypto mining п. див. **green crypto mining**

cockroach (startup) п. *старпан-тарган* – стартап, який виживає навіть у складних економічних умовах завдяки ощадливості та стійкій бізнес-моделі. Часто протиставляється дорогим і унікальним стартапам-єдинорогам (див. **unicorn**).

e.g. *Cockroach startups frequently have a long-term outlook and strive for steady, sustainable growth rather than rapid but unsustainable expansion.* (www.financialexpress.com, 2023)

Вперше вжито 2015 року.

collaborative consumption п. *сумісне споживання* – економічна модель, яка ґрунтується на колективному використанні товарів і послуг.

e.g. Collaborative consumption provides people with the advantages of ownership while reducing personal burden and expense, as well as reducing environmental impact – and it's proving to be a convincing alternative to conventional purchasing and ownership. (www.linkedin.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

conscious quitting п. *свідоме звільнення* – явище, коли працівники залишають компанію не через зарплату чи умови праці, а через невідповідність їхнім цінностям, наприклад, якщо роботодавець ігнорує екологічні або соціальні проблеми. Це пов'язано з трендами етичного працевлаштування та зростанням важливості корпоративної соціальної відповідальності (CSR).

e.g. While the conscious quitting movement is not limited to one group of workers, it is being spearheaded by Gen Z professionals, who are unhappy with their employers' lack of action. (finance.yahoo.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

conscious unbossing п. *свідоме уникання керівних посад* – тенденція, особливо серед покоління Z, коли молоді фахівці навмисно уникають традиційних лідерських та управлінських ролей. Цей вибір зумовлений бажанням кращого балансу між роботою та особистим життям.

e.g. Gen Z professionals are "consciously unbossing," and avoiding management roles to preserve their wellness,

leading to a big corporate culture shift as they make up more of the world's workforce. (www.businessinsider.com, 2025)

Вперше вжито 2024 року.

conversational commerce п. розмовна комерція – торгівля, яка здійснюється через різноманітні засоби електронного спілкування (месенджери, чатботи, голосові асистенти тощо).

e.g. Conversational commerce is a type of Ecommerce that harnesses the power of one-on-one conversation to generate revenue for brands. (emplifi.io, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

coworking п. коворкінг – схема організації праці, за якої працівники різних компаній (зазвичай фрілансери) працюють у спільному робочому просторі (coworking space).

e.g. Whether you're a large enterprise or a small one, a startup or a mature company, there's a common denominator across coworking that appeals to all – flexibility. (www.upsuite.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

crowd lending п. див. **peer-to-peer lending**

crowdfunding n. (від crowd – громада, натовп і funding – фінансування) *краудфандинг*, «фінансування громадою» – добровільне об'єднання людьми чи організаціями власних коштів з метою допомоги іншим людям чи організаціям (наприклад, фінансування стартап-компаній).

e.g. The different purposes wherefore crowdfunding can be used are from raising money to finance a new car or a vacation, making a movie, to the start-up of a company or developing an innovative idea. (www.businesslaw.org.ua, 2020)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

crowdsourcing n. (від crowd – громада, натовп і sourcing – постачання, за аналогією до outsourcing) *краудсорсинг* – практика залучення співробітників-фрілансерів (з оплатою чи без) для роботи над якимось завданням (наприклад, наповнення сайту контентом).

e.g. Some of those involved in crowdsourcing are paid freelancers, but depending on the nature of the knowledge or services requested, most people perform these tasks on a voluntary basis. (www.braineet.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

crypto agility / crypto-agility / cryptographic agility *n.*
криптографічна гнучкість – здатність інформаційних систем швидко адаптуватися до нових криптографічних алгоритмів, якщо існуючі стають небезпечними через прориви у криптографії або розвиток квантових обчислень.

e.g. Crypto-agility is not just about transitioning to quantum-safe cryptography in the nimblest way possible, and it's not something that can be achieved merely by updating encryption algorithms and protocols. (www.ibm.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

crypto bro *n.* (від **cryptocurrency** і *bro* – «братан», «чувак») – молодий чоловік, який займається торгівлею криптовалютою (див. **cryptocurrency**) і публікує власні фінансові прогнози, часто критикуючи інших експертів.

e.g. This persona, known as the "crypto bro," has proliferated over the past two years as digital currencies' spike in value tipped them from fringe investments to pop-culture touchstones. (www.businessinsider.com, 2022)

Вперше вжито 2019 року.

crypto mugging *n.* – злочин, за якого у людини викрадають телефон з метою заволодіти її криптовалютою.

e.g. Even though crypto muggings are still rare, crypto investors will have to protect their phones and hot wallets from unwanted intrusions. (techgenix.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

cryptocurrency н. (від гр. κρυπτός – прихований, зашифрований і currency – валюта) *криптовалюта* – різновид цифрової валюти, випуск та облік якої відбувається в автоматичному режимі за допомогою технології блокчейн (див. **blockchain**).

e.g. A cryptocurrency, broadly defined, is are a form of digital token or “coins” that exist on a distributed and decentralized ledger called a blockchain. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року, внесено до Oxford English Dictionary 2014 року.

cryptocurrency exchange / crypto exchange н. *сервіс обміну криптовалют, криптовалютна біржа, криптобіржа* – онлайн-сервіс, який дозволяє клієнтам обмінювати криптовалюти на інші активи, зокрема національні валюти та інші цифрові валюти.

e.g. Forbes Advisor reviewed the top 10 centralized cryptocurrency exchanges on CoinMarketCap.com based on their web traffic, liquidity, trading volume and availability for U.S.-based customers. (www.forbes.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

cryptocurrency wallet / crypto wallet *п. криптовалютий гаманець, криптогаманець* – пристрій, програма чи сервіс, які зберігають публічні та/або приватні ключі для криптовалютних транзакцій.

e.g. Be they hardware or software, also called hot and cold storage, custom crypto wallets offer traders dedicated solutions compared to those from crypto exchanges. (money.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

cryptojacking *п. (від cryptocurrency й hijacking – захоплення, пограбування) криптоджекінг* – кіберзлочин, який полягає у встановленні шкідливого програмного забезпечення, яке приховується у системі комп'ютера чи телефона і використовує їх ресурси для видобутку (майнінгу) криптовалюти.

e.g. Cryptojacking harnesses victims' machines to mine, or perform the computations necessary to update cryptocurrencies' blockchains, thereby creating new tokens and generating fees in the process. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

cryptoeconomics / cryptonomics н. *криптоекономіка* – галузь, яка вивчає економічні та фінансові аспекти криптовалют і блокчейн-технологій. Вона включає аналіз токеноміки (див. **tokenomics**), ринків криптовалют, майнінгу, а також вплив криптотехнологій на глобальну економіку.

e.g. The second broad sub-field within cryptoeconomics is the study of business applications that can be deployed on blockchain. (oxfordre.com, 2025)

Вперше вжито 2014 року.

decacorn / Decacorn н. (від deca- – десять і **unicorn**) *декакорн* – компанія-стартап, яка отримала ринкову оцінку вартості в розмірі понад 10 мільярдів доларів США. Див. також **hectocorn**.

e.g. By comparison the number of decacorns – privately held companies valued at \$10bn or more – remain just as elusive as unicorns were back in 2013, with GlobalData research showing there are currently 35 roaming the world's startup ecosystems. (www.verdict.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

deep work н. *глибока робота* – термін на позначення періоду роботи з піковою концентрацією і без будь-яких відволікань, внаслідок чого максимально збільшується продуктивність.

e.g. The concept of deep work was first coined by computer science professor Cal Newport, who suggests that to be truly productive, we should log out of all communication tools for multiple hours a day in order to sustain our focus. (asana.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

disloyalty bonus *п.* – зростання в заробітній платні у тих людей, які змінили роботу, на противагу тим, які залишаються вірними одній компанії впродовж тривалого часу.

e.g. The boost widened the “disloyalty bonus” over those remaining in the same job, who received an increase of just 1.6%, Office for National Statistics data published Tuesday show. (www.bloombergquint.com, 2019)

Вперше вжито 2017 року.

doom spending *п.* *тривожні витрати, витрати з приреченості* – імпульсивні витрати грошей на фоні тривоги або песимізму щодо майбутнього (війна, інфляція, кліматична криза тощо).

e.g. In general, the way it works with doom spending is that you will likely feel good at first, soon after you make your purchase. (www.verywellmind.com, 2025)

Вперше вжито 2022 року.

enshittification *п.* *згівняння* – процес деградації цифрових платформ через поступову зміну їхньої

стратегії: від користувацької орієнтації до надмірної монетизації. Часто застосовується критично щодо таких платформ як Facebook, Amazon, Uber тощо. Див. також **platform decay**.

e.g. As the platform's developers are focused on implementing deliberate work that contributes to enshittification, core parts of the interface or experience that you might take for granted may begin to degrade through general decay or lack of maintenance. (www.ethicalpixels.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року письменником і активістом Корі Доктороу. Було обрано «Словом року 2024» за версією Macquarie Dictionary.

ESG / Environmental, Social and Governance п. екологічні, соціальні та управлінські критерії – набір стандартів, які використовуються для вимірювання впливу бізнесу на суспільство та навколишнє середовище, а також його прозорості та підзвітності. Ці критерії стають все важливішими для інвесторів та стейкхолдерів при оцінці стійкості та етичності компаній.

e.g. ESG frameworks are important to sustainable investing because they can help individuals or other corporations determine whether the company is in alignment with their values, as well as analyse the ultimate worth of a company for their purposes. (www.apiday.com, 2024)

Вперше вжито 2004 року у межах ініціативи ООН "Global Compact" у звіті "Who Cares Wins".

farmwashing п. (від farm – ферма і whitewashing – відбілювання, за аналогією до greenwashing, bluewashing тощо) *фармвошинг* – практика, коли компанії створюють враження, що їхня продукція виготовляється в умовах етичного, локального або "фермерського" господарства, хоча насправді використовуються індустріальні методи.

e.g. *Riverford has issued an open letter with over 100 signatories currently and counting, addressed to the CEOs of the 'Big Six' supermarkets, calling for an end to the practice of farmwashing* (farming.co.uk, 2024)

Вперше вжито 2024 року.

financial literacy п. *фінансова грамотність* – вміння керувати фінансовими потоками (доходами і витратами), правильно розподіляти та інвестувати гроші.

e.g. *Financial literacy is the ability to understand and effectively use various financial skills, including personal financial management, budgeting, and investing.* (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

flat white economy п. (від flat white – флет-вайт, кавовий напій з додаванням спіненого молока) – сегмент економіки, що розвивається людьми, які працюють дистанційно в кафе, а не в офісі.

e.g. *Britain's "flat white economy" is now 28 per cent bigger than the country's manufacturing sector, according to the Centre for Economics and Business Research. (www.thenationalnews.com, 2021)*

Вперше вжито 2015 року в книзі Дугласа Мак-Вільямса *The Flat White Economy: How The Digital Economy is Transforming London and Other Cities of the Future.*

flash crash n. *флеш-збій* – подія на електронних ринках цінних паперів, коли скасування замовлень на акції швидко посилює падіння цін.

e.g. *The term "flash crash" was coined in May 2010 when US stock indices plunged at a dizzying speed as computers struggled to react to a large order in the US futures market, kicking off a chain reaction that spread to equities. (www.ft.com, 2022)*

Вперше вжито 2010 року.

flash retail n. див. **pop-up retail**

flextirement n. (від flexible - гнучкий та retirement - вихід на пенсію) *гнучкий вихід на пенсію* – модель, коли люди похилого віку поступово скорочують робочий час, замість різкого виходу на пенсію. Це може включати часткову зайнятість, консультативну роботу

або фріланс після досягнення офіційного пенсійного віку.

e.g. Seasoned employees, when transitioning to a flexirement role, can become invaluable mentors for younger colleagues. (finance.yahoo.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

freecycling н. (від free – безкоштовний і recycling – переробка) – безоплатна передача предметів, які вже не потрібні, іншим людям замість їхньої утилізації на звалищі.

e.g. The idea of freecycling is to promote the three R's (Reduce, Reuse, and Recycle) by making it easy for people to give away their unwanted but reusable items to people who can use them. (trashnothing.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

freemium н. (від free – вільний і premium – преміум) *фриміум* – бізнес-модель, за якої базова версія продукту (комп'ютерної гри, програми тощо) надається безкоштовно, у той час як покращена версія (оснащена додатковим функціями) надається за додаткову плату.

e.g. A combination of the words "free" and "premium," the term freemium is a type of business model that offers basic features to users at no cost and charges a premium for

supplemental or advanced features.
(www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

fuel poverty н. див. **fuel stress**

fuel stress н. – соціальне становище, коли сім'я витрачає на оплату електроенергії понад 10% свого сукупного бюджету. Див. також **fuel poverty**.

e.g. A think-tank specialising in living standards warned that the bill shock would push 2.5 million families in England alone into so-called "fuel stress", taking the total number of homes spending at least 10% of their incomes on energy to five million. (news.sky.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

gazanging н. (від to gazump – підвищувати ціну на майно після погодження її з потенційним покупцем, але до підписання юридичного договору і to hang – висіти) – раптова відмова продавця від продажу майна (переважно будинку) вже після того, як усі умови були погоджені з потенційним покупцем.

e.g. It is however worth bearing in mind that although the buyer suffers most if they are gazanged gazanging can also

cause problems for sellers too.
(www.propertyinvestmentsuk.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

genericide н. (від generic – загальний і лат. caedo – вбивати) – явище, коли назва зареєстрованої торгової марки стає загальною назвою.

e.g. However, since several trademarks have fallen prey to genericide, multinational companies now pay extra effort in trying to balance on the thin line between being a well-known trademark and having their trademark genericized.
(www.lexology.com, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

gig economy н. *гіг-економіка* – модель трудових відносин, заснована на короткострокових контрактах або неформальних домовленостях.

e.g. In a gig economy, temporary, flexible jobs are commonplace and companies tend to hire independent contractors and freelancers instead of full-time employees.
(www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

Golden Quarter н. *золотий квартал* – період з жовтня по грудень, коли підприємці у роздрібній торгівлі отримують найбільший прибуток.

e.g. Much like the rest of 2020, last year's Golden Quarter – traditionally the busiest shopping period of the year – was unprecedented and unpredictable. (checkpointsystems.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

Great Wealth Transfer н. *Велика Передача Багатства* – це економічний та соціальний феномен, який передбачає масштабну передачу активів і грошей від покоління бебі-бумерів (людей, народжених приблизно між 1946–1964 роками) до молодших поколінь — здебільшого міленіалів (1981–1996) та покоління Z (1997–2012).

e.g. With an estimated USD124 trillion in assets set to be transferred from older generations to younger ones in the US by 2048, plenty of analysts have speculated about the impact of what is commonly called the Great Wealth Transfer on investment markets. (www.cfainstitute.org, 2025)

Вперше вжито 2022 року.

greedflation н. (від greed – жадібність і inflation – інфляція) – явище, коли компанії використовують інфляцію як привід для підвищення цін більше, ніж це є доцільним.

e.g. The “greedflation” claim is that corporations are using inflation as an excuse to raise their prices higher to jack up their profits, exceeding even the price level rise that otherwise would have occurred. (www.advisorperspectives.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

green crypto mining п. *зелений крипто майнінг* – видобуток (майнінг) криптовалют (див. **cryptocurrency**) за допомогою енергії з поновлюваних ресурсів, завдяки чому суттєво зменшується їх негативний вплив на довкілля. Див. також **sustainable crypto mining, clean crypto mining**.

e.g. In contrast, green crypto mining draws power from renewable energy sources such as solar power, hydroelectric power, and nuclear energy that emit little or no carbon. (www.terawulf.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

Green Monday п. – другий понеділок грудня, коли магазини пропонують великі знижки на товари, які мають бути доставлені до Різдва.

e.g. In more recent years, Green Monday has been eclipsed by Black Friday and Cyber Monday, but this retail event

continues to be a marker of holiday sales.
(www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року на платформі eBay.

hashrate н. (від to hash – рубати і rate – рівень, норма)
хешруйт – одиниця, за допомогою якої вимірюється
обчислювальна потужність обладнання для видобутку
(майнінгу) криптовалюти.

*e.g. For crypto investors, hashrate is an important measure of
how decentralized a cryptocurrency's proof of work network
may be against hackers.* (robinhood.com, 2022)

Вперше вжито 2018 року.

hectocorn / Hectocorn н. (від hecto- – сто і **unicorn**)
гектокорн – компанія-стартап, яка отримала ринкову
оцінку вартості в розмірі понад 100 мільярдів доларів
США. Див. також **decacorn**.

*e.g. ByteDance, the parent company of Tik Tok, was the first
company to become a Hectocorn after it was valued at more
than \$100 billion in May 2020.*
(whatisthebusinessmodelof.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

HENRY н. (акронім від high earner not rich yet) – термін
на позначення людини (зазвичай молодої), яка має

дохід вище середнього, але схильна його витратити, ніж інвестувати чи відкласти.

e.g. HENRYs typically have college or advanced degrees, and they tend to work in upper-level management and executive roles, often in a finance field. (www.thebalance.com, 2022)

Вперше вжито 2003 року.

homebody economy *п.* – сектор економіки, пов’язаний з товарами, призначеними для використання вдома (меблі, кухонні прилади тощо).

e.g. While home improvement spending has been one of the biggest sectors driving the sustaining homebody economy, the BofA note also found that spending in furnishings and bedding is playing a role. (www.businessinsider.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

human cloud *п.* людська хмара – працівники-фрілансери з усього світу, яких наймають через спеціалізовані платформи для виконання завдань онлайн.

e.g. The human cloud technology houses information about on-demand workers, and lets employers tap into the fast-growing gig economy to find and use workers on projects that range from redesigning a website to re-evaluating product portfolio. (www.eatmy.news, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

hustle culture п. *культура метушні* – соціальний феномен, який пропагує постійну працю, продуктивність і зайнятість як найвищу цінність і шлях до успіху. Вона часто ідеалізує довгі робочі години, мінімальний відпочинок, проекти «на стороні» (side hustles) та нескінченне самовдосконалення,

e.g. Hustle culture encourages an all-or-nothing mentality that can lead to stress and anxiety at work when professional goals are not met, or deadlines are missed. (www.stress.org, 2025)

Вперше вжито у середині 2010-х рр.

infonomics п. – дисципліна, яка розглядає інформацію як економічний актив, подібний до фінансових, матеріальних, або людських ресурсів. Вона вивчає, як управляти інформацією та оцінювати її вартість, щоб максимізувати її бізнес-цінність.

e.g. Infonomics is about realizing the value customers find in your data and how to implement data management practices to best help customers navigate your products and services. (www.datagalaxy.com, 2023)

Вперше вжито у кінці 1990-х років.

impact investing п. *імпакт-інвестиції* – інвестиції, які здійснюються з наміром генерувати позитивний,

вимірний соціальний та/або екологічний вплив поряд із фінансовою прибутковістю. На відміну від традиційної благодійності, імпакт-інвестиції все ж очікують повернення капіталу.

e.g. Impact investing challenges the long-held views that social and environmental issues should only be addressed by governments and philanthropists, and that market investors should focus exclusively on achieving financial returns. (thegiin.org, 2025)

Вперше вжито 2007 року Фондом Рокфеллера.

lowflation n. (від low – низький та inflation – інфляція) *низька інфляція* – термін, що описує тривалий період дуже низького рівня інфляції, близького до нуля, але не дефляцію.

e.g. Will the world economy see a resurgence in inflation or a return to sustained lowflation? (x.com, 2024)

Вперше вжито 2014 року економістами Міжнародного валютного фонду.

mancession n. (від man – чоловік і recession – рецесія) – економічний спад, який має більше негативних наслідків для чоловіків, ніж для жінок, внаслідок втрати робочих місць у відповідних галузях (наприклад, будівництво, важка промисловість тощо). Переважно стосується економічної кризи 2007-2008 рр.

e.g. A mancession is mainly characterized by higher job losses for men, as the world saw during the period that followed the financial crisis of 2007-2008. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

meetingitis / meeting-itis п. (від meeting – зустріч, засідання й -itis – суфікс на позначення запалення) – іронічний термін на позначення тенденції деяких компаній чи робочих колективів до проведення надто великої кількості засідань.

e.g. One of the ways to cure meeting-itis is to make sure that when you DO really need to have a meeting, you have a formal agenda. (www.timeisltd.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

meme stock п. *мемна акція* – акція компанії, ціна якої різко зростає через масові покупки користувачів соціальних мереж. Часто такі акції зростають завдяки хайпу, а не через економічні показники фірми. Відомий приклад – акції GameStop у 2021 році, коли інвестори з Reddit (r/WallStreetBets) штучно підняли їхню вартість.

e.g. While it is possible to make money with meme stocks, it is an extremely risky venture. (www.nerdwallet.com, 2025)

Вперше вжито 2021 року.

microwork п. *мікроробота* – низка завдань, які виконуються поступово різними людьми через інтернет і разом складають цілісний проєкт.

e.g. *In short, microwork refers to the human “jobs” that involve nudging artificial intelligence in the right direction. (www.theguardian.com, 2021)*

Вперше вжито 2008 року.

nanopublishing п. (від nano- – нано- і publishing – публікування) *нанопублікування* – дешевий спосіб онлайн-публікування, заснований на моделі блогу.

e.g. *Nanopublishing firms run by former journalists, such as Nick Denton's Gawker Media and Jason Calacanis' Weblogs Inc, led the way, creating the likes of gadget blogs Gizmodo and Engadget, and political gossip blog Wonkette. (www.theguardian.com, 2004)*

Вперше вжито 2002 року.

neobank п. *необанк* – фінансовий заклад, який працює виключно онлайн або через мобільний додаток, не маючи традиційних фізичних відділень.

e.g. *Neobanks frequently target millennials, digital nomads and those underserved by traditional banking systems, with services that meet their needs and preferences. (stripe.com, 2024)*

Вперше вжито 2017 року.

neuromarketing п. *нейромаркетинг* – комплекс методів вивчення та прогнозування поведінки покупців, який залучає розробки у галузях маркетингу, когнітивної психології та нейрофізіології.

e.g. As the name suggests, neuromarketing means the application of brain-based research to the discipline of marketing in general and digital marketing in particular. (www.smartinsights.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

NFT / non-fungible token п. *невзаємозамінний токен, унікальний токен* – тип криптовалюти (див. **cryptocurrency**), який є незамінним і становить сертифікат унікальності цифрового об'єкта.

e.g. NFTs can really be anything digital (such as drawings, music, your brain downloaded and turned into an AI), but a lot of the current excitement is around using the tech to sell digital art. (www.theverge.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

omnichannel marketing / omni-channel marketing п. *омніканальний маркетинг, всеканальний маркетинг* – практика інтеграції різних каналів з метою створення цілісного та послідовного обслуговування клієнтів.

e.g. Instead of thinking of a desktop experience, a mobile experience, a tablet experience, and an Apple Watch experience, we'll need to pursue one, holistic approach – an omni-channel experience that customers can use whenever they want. (blog.hubspot.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

onshoring н. див. **reshoring**

Panic Saturday н. див. **Super Saturday**

Pay What You Can / PWYC н. «Плати скільки хочеш» – бізнес-модель, за якої на товар чи послугу немає фіксованої ціни і покупці платять суму на власний розсуд.

e.g. From Spring 2021 onwards, every performance at Battersea Arts will now be available as part of our new, universal Pay What You Can pricing model. (bac.org.uk, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

peer-to-peer lending / P2P lending н. *рівноправне кредитування, P2P-кредитування* – спосіб надання позики не пов'язаним між собою особам без залучення традиційного фінансового посередника (наприклад, банку). Див. також **crowd lending, social lending**.

e.g. Peer-to-peer (P2P) lending enables individuals to obtain loans directly from other individuals, cutting out the financial institution as the middleman. (www.investopedia.com, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

pharmerging adj. (від pharmaceutical – фармацевтичний і emerging – той, який формується) – термін для опису нових фармацевтичних ринків, які мають великий потенціал для розвитку.

e.g. The top-line of the research is the robust pharma market growth will be driven by two factors, and limited by two others: spending in the U.S. and emerging markets (coined “pharmerging” by IQVIA) will push up spending, while limiting factors on growth will be increasing generics and expiration of brand patents. (www.healthpopuli.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

pink tax п. *рожевий податок* – націнка на жіночі товари, аналогічні чоловічим, що вважається проявом цінової дискримінації за статтю.

e.g. The pink tax is not an actual tax, but many apparel products designed for women have higher import tariffs than men’s counterparts. (www.investopedia.com, 2022)

Вперше вжито в 2010-х роках, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

platform capitalism п. *платформний капіталізм*. Див. **platform economy**

platform decay п. *платформна деградація*. Див. **enshittification**

platform economy п. *платформна економіка* – економічна модель, що базується на цифрових платформах, які поєднують споживачів і постачальників товарів чи послуг (наприклад, Uber, Airbnb). Див. також **platform capitalism**.

e.g. Many workers have begun to favour freelancing with online platforms over working at regular positions as a result of the growth of the platform economy and numerous gigs. (globalbusinessoutlook.com, 2023)

Вперше вжито у 2000-х роках.

polywork п. – явище, коли людина одночасно працює на кількох роботах.

e.g. According to advocates of this unique workstyle, polywork pros prefer multiple careers. (www.forbes.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

poor door n. *двері для бідних* – окремий вхід у житловий комплекс для тих, хто проживає у дешевших квартирах.

e.g. *“Poor doors” is the pejorative nickname for entrances leading to the cheaper or “affordable” homes within mixed-tenure housing blocks that are separate from and more prosaic than those giving access to the blocks’ more expensive and posher market-priced homes.* (www.onlondon.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

pop-up retail n. (від to pop up – з’являтися, виринати) *спливаюча роздрібна торгівля* – роздрібна торгівля у тимчасових місцях (наприклад, на виставках, вечірках, культурних заходах). Див. також **flash retail**.

e.g. *In the 20th and 21st century, more efforts have been put in pop-up retail by big brands, medium retailers and online merchants that want to take advantage of seasonal products and faddish trends in increasing their profit margin.* (thebusinessprofessor.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

prankvertising n. (від prank – розіграш і advertising – реклама) – використання розіграшів і приколів як складових маркетингової кампанії.

e.g. *While it seems like a peaceful day-to-day activity in viral marketing, prankvertising comes with not-so-pretty baggage.* (bettermarketing.pub, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

productivity theater н. *театр продуктивності* – явище, коли працівники або компанії імітують активну роботу та зайнятість, щоб створити враження продуктивності, хоча насправді їхні дії не призводять до реальних результатів чи значного прогресу.

e.g. *Stress and burnout are often the result of people feeling undervalued, which can be caused by a lack of autonomy or ownership when it comes to an individual's learning and development – leading to so-called productivity theatre.* (www.hrmagazine.co.uk, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

pulchronomics н. (від лат. pulcher – гарний і англ. economics – економіка) *пульхрономіка* – галузь, яка вивчає економічні імплікації фізичної привабливості.

e.g. *The purpose of this paper is to research CEO pulchronomics by examining whether a beauty premium exists in CEO compensation and whether this beauty premium is justified by differences in CEO performance.* (www.emerald.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

reputation economy н. *репутаційна економіка* – середовище, в якому рішення про покупку товару чи послуги значною мірою залежить від онлайн-репутації сторін.

e.g. Hunting for “stars”, the icons of the reputation economy, is a prerequisite for survival in e-commerce in general and on sharing platforms in particular. (www.nim.org, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

resenteeism n. (від resent – ображатися, за аналогією до presenteeism – презентеїзм, тобто явище, коли працівник приходить на роботу навіть коли хворіє) – явище, коли працівник фізично присутній на роботі, але відчувається незадоволеним, недооціненим або злим, що впливає на його мотивацію та продуктивність.

e.g. Resenteeism is a prevalent issue — 49% of employees experience daily work stress, with 35% considering job changes. (www.aihr.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

reshoring n. (від re- – знову, назад і offshoring – офшоринг, переведення бізнес-процесу компанії за кордон) *решоринг* – процес повернення до країни виробництва, яке раніше було перенесене в країни з дешевшою робочою силою. Див. також **onshoring**.

e.g. Reshoring, also known as onshoring, is the opposite of offshoring and involves the returning of the production and manufacturing of goods to the company's original country. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

retail apocalypse п. *апокаліпсис роздрібної торгівлі* – термін на позначення тенденції до закриття багатьох фізичних магазинів з 2010 року внаслідок стрімкого зростання онлайн-торгівлі.

e.g. *Physical retail stores aren't going anywhere, and I don't see a "retail apocalypse" happening in the near or even distant future – and here's why.* (businessmondays.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

returnship п. (від to return – повертатись та internship – стажування) – стажування для співробітників, які повертаються до роботи після тривалого періоду відсутності (декрет, військова служба, навчання).

e.g. *Returnships are useful for companies too because they can hire from a larger pool of candidates with diverse experiences.* (www.indeed.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

reverse commerce / recommerce / reCommerce п. *рекомерція, зворотна комерція* – продаж використаних товарів в інтернеті, зокрема електроніки та одягу.

e.g. The best part about reCommerce is that there is low barrier to entry, and it can work as both a side hustle or full-time job, depending on the type of goods you work with. (pakfactory.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

reverse innovation н. зворотна інновація – інновація, яка спершу використовується в країні, що розвивається, а згодом поширюється в розвинених країнах. Див. також **backward innovation, trickle-up innovation.**

e.g. This process, called “reverse innovation” because it’s the opposite of the traditional approach of creating products for advanced economies first, allows companies to enjoy the best of both worlds. (hbr.org, 2015)

Вперше вжито 2009 року.

sharewashing н. (від to share – ділитися і whitewashing – відбілювання) – оманлива стратегія маркетингу, спрямована на позиціонування компанії як такої, що заснована на принципах спільного користування послугами.

e.g. Drawing on the concept of greenwashing and on consumer skepticism research, we introduce the concept of sharewashing, which we define as misleading communication

that erroneously asserts a firm's offer as part of the sharing economy. (link.springer.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

sharing economy п. *економіка спільної участі* – економічна система, заснована на спільному користуванні людськими та фізичними ресурсами.

e.g. The sharing economy is an economic model defined as a peer-to-peer (P2P) based activity of acquiring, providing, or sharing access to goods and services that is often facilitated by a community-based online platform. (www.investopedia.com, 2020)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

showrooming п. (від showroom – шоу-рум) *шоурумінг* – явище, коли клієнт розглядає і приміряє товар у фізичному магазині, перш ніж купити його в онлайн-магазині.

e.g. Online retailers and consumers both benefit from showrooming because of the competitive prices offered for the same products as traditional retailers. (www.investopedia.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року, внесено до Oxford English Dictionary 2017 року.

shrinkflation n. (від to shrink – стискатися й inflation – інфляція) *шрінкфляція, стискфляція* – зниження виробником кількості, об'єму або ваги товару в упаковці при збереженні або непропорційно малому зниженні відпускної ціни.

e.g. Shrinkflation runs the risk of turning customers away from a product or brand if they notice they are getting less for the same price. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

silver economy n. *срібна економіка* – термін, що описує сукупність економічної діяльності, товарів та послуг, які задовольняють потреби та використовують потенціал літніх людей (зазвичай старших за 50 або 60 років). Вона охоплює широкий спектр секторів, таких як охорона здоров'я, догляд за літніми, житло, туризм, фінансові послуги, розваги та технології, розроблені спеціально для цієї вікової групи.

e.g. Known as the wealthiest generation, adults belonging to the so-called Silver Economy have an average net worth ranging from USD 1 million to USD 1.2 million. (www.rothschildandco.com, 2024)

Вперше вжито у 2000-х роках.

skimpflation n. (від to skim – урізувати, економити й inflation – інфляція) – зниження якості товарів чи послуг при збереженні тієї ж ціни.

e.g. That said, we're now approaching two years of this pandemic, and, he says, it's time to try to account for quality degradation — aka skimpflation — in the service sector. (www.npr.org, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

slashie n. (від slash – скісна риска) – людина, яка працює на декількох роботах.

e.g. Since becoming a “slashie” seven years ago, Gary Chung has worked as a wedding cameraman/phonics teacher – and is now a Taekwondo instructor/sports products sales trainer. (www.cnbc.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

slowbalization Am. / **slowbalisation** Br. (від to slow – вповільнюватись і globalization – глобалізація) n. – уповільнення темпів глобалізації, яке характеризується зниженням обсягів світової торгівлі.

e.g. If it's true that the old system of mindless growth and unlimited trade is on its way out, then slowbalisation is not a speed bump in the further integration of the global economy. (www.business-standard.com, 2019)

Вперше вжито 2019 року.

social lending п. див. **peer-to-peer lending**

social washing п. див. **bluewashing**

stablecoin п. (від *stable* – стабільний і *bitcoin* – біткоїн) *стейблкоїн* – загальна назва криптовалют, обмінний курс яких намагаються стабілізувати, наприклад, шляхом прив'язування їх котирування до звичайних валют чи біржових товарів.

e.g. Stablecoins aim to provide an alternative to the high volatility of the most popular cryptocurrencies including Bitcoin (BTC), which has made such investments less suitable for wide use in transactions. (www.investopedia.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

stoozing п. – явище, коли людина бере позику під 0% (зазвичай, в межах акцій для нових клієнтів), щоб інвестувати ці гроші з невеликим прибутком.

e.g. Typically employed in conjunction with introductory credit card offers, stoozing and its variations are employed to make relatively small amounts of money. (www.wise-geek.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

sunlighting n. (за аналогією до moonlighting – халтура) *санлайтинг* – практика, коли працівник відкрито працює на двох роботах одночасно, без приховування цього факту від роботодавців. Це протилежність до “moonlighting” (коли людина працює на додатковій роботі у неробочий час потайки).

e.g. *“Sunlighting,” as the term indicates, is work done outside the company—but with complete transparency and within the boundaries of what is allowed by professional ethics and individual conscience.* (www.forbes.com, 2023)

Вперше вжито 2023 року.

Super Saturday n. *супер-субота* – остання субота перед Різдвом, коли магазини отримують великі прибутки від покупців, які використовують останній шанс придбати подарунки. Див. також **Panic Saturday**.

e.g. *Super Saturday, also known as Panic Saturday, is the last Saturday before Christmas, a major revenue-generating day for retailers, and shoppers' traditional last chance for serious gift buying.* (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

supertasker n. (від super- – над- і task – завдання) – людина, яка одночасно може виконувати багато завдань без зниження якості.

e.g. With this in mind, I was excited to discover the concept of the Supertasker — individuals who can not only multitask without losing competence, but actually improve their performance levels when they do so. (medium.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

sustainable crypto mining н. див. **green crypto mining**

sweatworking н. (від sweat – піт і networking – встановлення ділових контактів) – поєднання занять спортом із встановленням робочих контактів (наприклад, тренування у спортзалі разом з колегами чи партнерами).

e.g. Sweatworking is a great way to get your colleagues bonding, and is fast becoming a popular choice for teambuilding, as employers strive to inject more fitness into the workplace. (www.villagegym.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

Swiftonomics н. (від Taylor Swift та economics – економіка) *свіфтономіка* – термін, який описує економічні явища, пов'язані з впливом популярності співачки Тейлор Свіфт на локальні й глобальні економіки, як-от підвищення доходів від концертів, туризму, продажу мерчу тощо.

e.g. Swiftonomics also has implications on the global economy, and relates to international trade and globalization. (www.investopedia.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

tap-to-pay / tap to pay н. – термін на позначення безконтактного методу оплати картою чи смартфоном.

e.g. Sometimes called “tap and go” or “tap to pay,” contactless payments are up to ten times faster than other forms of payment. (www.forbes.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

tipflation н. (від tip – чайові та inflation – інфляція) *зростання чайових* – термін, що описує ситуацію, коли очікування або вимоги щодо чайових значно зростають, часто в умовах, де вони раніше не були стандартною практикою. Ця ситуація частково пов’язана зі збільшенням відсотків або частоти запитів на чайові в електронних системах оплати.

e.g. As it stands, 15 percent of Americans are unsure over who to tip and how much they ought to tip, per a Bankrate poll, and I’d venture to say that far more are annoyed by the proliferation of tipflation. (www.rstreet.org, 2024)

Вперше вжито у 2020-х роках.

tokenomics н. (від token – токен та economics – економіка) *токеноміка* – економічна модель та механізми управління токенами (цифровими активами), зокрема їх випуск, розподіл, використання та вплив на екосистему блокчейну чи криптовалютного проєкту.

e.g. Along with mint and burn rates, tokenomics uses game theory to manage supply and demand and, thus, has an impact on a token's price. (www.bitstamp.net, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках у контексті розвитку криптовалют та децентралізованих фінансів.

toxic asset н. *токсичний актив* – фінансовий актив, який значно впав у ціні і для якого більше немає діючого ринку. Див. також **troubled asset**.

e.g. There are no willing buyers for toxic assets because they are widely perceived as a guaranteed way to lose money. (www.investopedia.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року (під час фінансової кризи у США).

trickle-up innovation н. див. **reverse innovation**

troubled asset н. *проблемний актив* див. **toxic asset**

uberization п. (від назви компанії виклику таксі Uber) *уберизація* – термін на позначення операційної моделі бізнесу чи економіки в цілому, за якої усуваються посередники між клієнтами і постачальниками послуг та знижуються експлуатаційні витрати (засновником цієї моделі була компанія Uber).

e.g. *Well, according to learning experts Lumesse, 'uberization' is "pushing flexibility up the agenda" with research indicating that "70% of the working population in the UK will be mobile, flexible workers by 2020."* (www.calabrio.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

unboxing п. *анбоксінг, розпакування* – зафіксований у відео- або фотозйомці процес розпакування нового товару, зазвичай зі сфери споживчої електроніки або цифрових технологій.

e.g. *Another reason we're hooked on unboxing videos is that they're a way of verifying the company's product without the need to spend money.* (packhelp.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2006 року.

unicorn п. *компанія-єдиноріг* – компанія-стартап, яка отримала ринкову оцінку вартості розміром понад 1 мільярд доларів.

e.g. Some of the more popular unicorns based in the U.S. include home-sharing giant Airbnb, video game company Epic Games, as well as fintech companies Robinhood and SoFi. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

vampire task п. завдання-вампір – робоче завдання або проєкт, який забирає багато енергії, часу та мотивації, але має низьку ефективність або цінність.

e.g. Cecily Motley, the co-founder of Harriet, an AI-powered workplace assistant, calls these repetitive, tedious activities “vampire tasks” — and warns that getting bogged down by admin work is the number one thing that kills people’s productivity. (www.cnbc.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

vibecession (від *vibe* – енергія, вібрація, «вайб» і *recession* – рецесія) *вайбцесія* – ситуація, коли суспільство сприймає економічну ситуацію песимістично (як спад), хоча для цього немає підстав в об’єктивних даних.

e.g. The dangerous thing about a “vibecession” is that it’s easy to make mistakes as the media pushes a fear-based narrative. (www.forbes.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року авторкою фінансового контенту Кайлою Скенлон.

wackaging n. (від wacky – дивакуватий і packaging – упакування) – упакування товарів, яке містить гумористичні надписи і дивні картинки для привертання уваги покупців.

e.g. *Its quirky packaging is designed to create an informal and less corporate image, with features sometime known as “wackaging”.* (www.laytons.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

webrooming n. (від web – мережа і **showrooming**) вебрумінг, веб-примірювання – явище, коли клієнт розглядає товар і вивчає його характеристики в онлайн-магазині чи соціальних мережах, але здійснює покупку у фізичному магазині.

e.g. *As is evident, the practice of webrooming has harmed small retailers who have not known how to make the digital leap or whose development is at an early stage and still has no presence on the Internet.* (www.ecommerce-nation.com, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

workjerkery n. (від work – робота і jerk – нікчема) – термін на позначення поганого ставлення до людини на робочому місці (тиранія керівника, домагання, надмірна змагальність тощо).

e.g. As long as workplaces have existed, the American workforce has put up with “workjerkery” – trickle-down fear, intimidation and uncertainty that undermine workplace performance and well-being: unrealistic job pressures, lack of mental health support, profit over people, harassment, bullying, incivility and ostracism from toxic bosses. (www.forbes.com, 2022)

Вперше вжито 2022 у книзі психолога Тессі Вест *Jerks at Work: Toxic Coworkers and What to Do About Them*.

Психологія і ментальне здоров'я / Psychology and Mental Health

anger room н. див. **rage room**

apatheism н. (від *apathy* – апатія і *theism* – теїзм) *анатеїзм* – відчуття апатії стосовно питання існування чи неіснування Бога (на відміну від атеїзму, коли це питання є принциповим для людини).

e.g. The roots of apatheism are old, as numerous philosophers wrote about apatheistic attitudes during periods like the 1700s, when religion was a topic of hot discussion among many communities. (www.languagehumanities.org, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

ASMR / autonomous sensory meridian response / auto sensory meridian response н. *АСМР*, автономна сенсорна меридіональна реакція – термін на позначення феномену сприйняття, коли людина відчуває приємне поколювання шкіри у відповідь на певні візуальні чи аудіальні стимули. Здобув значного поширення в інтернет-культурі.

e.g. Not everyone experiences ASMR, but for those who do, they describe a pleasant tingling that starts at the top of their head and sometimes travels down the spine and limbs, accompanied by feelings of blissful relaxation and drowsiness. (www.verywellmind.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

Blue Monday н. блакитний понеділок, сумний понеділок – термін на позначення найбільш гнітючого дня року, який випадає на понеділок останнього повного тижня січня.

e.g. The concept of 'Blue Monday' appears to have originated in 2005, in a press release from now defunct holiday company and TV channel Sky Travel, who claimed to have used an equation to calculate the date. (www.scotsman.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

boomerasking н. (від boomerang – бумеранг і asking – запитування) – комунікативна поведінка, за якої людина ставить запитання лише для того, щоб мати змогу поговорити про себе.

e.g. We introduce one pervasive way people attempt to reconcile these competing goals—boomerasking—a sequence in which individuals first pose a question to their conversation partner ("How was your weekend?"), let their partner answer, and then answer the question themselves ("Mine was amazing!"). (www.hbs.edu, 2025)

Вперше вжито 2025 року.

boreout н. (від to bore – набридати, за аналогією до burnout – вигорання) – депресія чи хронічна втома, викликана знудженістю від роботи.

e.g. While burnout is linked to long hours, poor work-life balance and our glamourisation of overwork, boreout happens when we are bored by our work to the point that we feel it is totally meaningless. (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

brain fade н. – тимчасова нездатність сконцентруватися або чітко мислити.

e.g. Apparently Steve Smith is not the one who has had a momentary brush with 'brain fade' in his own words. (www.thecitizen.in, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

busy brain syndrome н. – розлад, для якого характерна надмірно активна і невпинна діяльність мозку.

e.g. In many ways, both cases struggle from what we term "busy brain syndrome" in that they can't quiet the noise that plays constantly in their brain and body. (www.experiencewellnessmn.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

chief happiness officer / Chief Happiness Officer н. (за аналогією до chief executive officer – головний виконавчий директор, chief financial officer – фінансовий директор тощо) – у великих корпораціях

посада, на якій людина повинна забезпечувати психологічний добробут персоналу і стежити за рівнем його задоволеності роботою.

e.g. *One of London's oldest City law firms hit the headlines earlier this week when it discussed hiring a chief happiness officer.* (www.theguardian.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

dark empath н. *темний емпат* – людина, що відчуває емоції інших, але використовує ці знання для маніпуляції ними та досягнення зловмисних цілей.

e.g. *Unfortunately, dark empathes are extremely good at getting their prey to drop their defences.* (www.theguardian.com, 2024)

Вперше вжито 2021 року.

dark triad н. *темна триада* – термін у психології на позначення сукупності трьох негативних рис: нарцисизму, макіавеллізму та психопатії.

e.g. *Researchers found people with dark triad personalities tend to engage in risky behaviors like theft and substance misuse.* (health.clevelandclinic.org, 2025)

Вперше вжито 2002 року.

death doula п. *доула смерті* – немедичний професіонал, який надає емоційну, фізичну та духовну підтримку людям, що перебувають наприкінці життя, а також їхнім родинам. Подібно до того, як доула допомагає під час народження, смертельна доула допомагає під час процесу вмирання, допомагаючи з плануванням кінця життя, полегшенням болю (не медичним, а через створення комфорту), спілкуванням з родиною, пошуком сенсу та гідним прощанням. Див. також **end-of-life doula**.

e.g. End-of-life doulas provide holistic support and comfort to the dying person and their loved ones. (www.americanbar.org, 2024)

Вперше вжито 2003 року.

effective altruism п. *ефективний альтруїзм* – філософський та соціальний рух, який виступає за використання доказів та розуму для визначення найефективніших способів принести користь іншим. Мета полягає в тому, щоб зробити якомога більше добра з наявними ресурсами, обираючи благодійні організації або кар'єрні шляхи, які максимізують позитивний вплив (наприклад, на глобальне здоров'я, зменшення бідності, добробут тварин, екзистенційні ризики від технологій).

e.g. The magnitude of the problems that the effective altruism movement tries to address is still greater than the scale of the movement itself. (www.vox.com, 2024)

Вперше вжито 2011 року.

end-of-life doula н. див. **death doula**

FOGO н. (акронім від fear of going out, за аналогією до **FOMO**) – страх перед виходом на публіку. Значного поширення набуло з 2020 року у зв'язку з пандемією Covid-19.

e.g. But FOGO is more than the fear of getting sick, it can also be influenced “by a kind of situational social anxiety,” which many have developed as a result of a year or more in lockdown, says Rajae. (www.cnbc.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

FORO н. (акронім від fear of running out) – ірраціональний страх залишитися без необхідних запасів.

e.g. My fear of running out (or FORO if you're a hip millennial like me), leaves me unnecessarily anxious about running out of things I need. (thefinancialdiet.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

frolleague н. (від friend – друг і colleague – колега) *фролега* – колега, з яким людина знаходиться у дружніх стосунках.

e.g. In an interesting turn of events, nearly 30 percent of global travellers are opting to vacation with “frolleagues” - friends who also happen to be colleagues, according to Hilton's Annual Travel Trends Report. (iol.co.za, 2024)

Вперше вжито 2009 року.

funwashing н. (від fun – веселощі і whitewashing – відбілювання) *фанвошинг* – стратегія легітимізації або виправдання соціально неприйнятної поведінки шляхом її представлення як щось веселе і жартівливе.

e.g. By analyzing the funwashing attempt of an influencer buying the counterfeit product of a well-known jewelry brand, we reveal how luxury counterfeiting is claimed to be an acceptable practice, despite its legal and ethical implications. (www.taylorfrancis.com, 2025)

Вперше вжито 2023 року.

headline stress disorder н. – стрес, викликаний читанням великої кількості бентежних заголовків.

e.g. “Headline stress disorder” might sound ridiculous to some, but research does show that reading the news can make certain subsets of news consumers develop measurable emotional effects. (www.niemanlab.org, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

holistorexia n. (від *holistic* – холистичний, цілісний) – психічне захворювання, за якого людина obsесивно переймається власним здоров'ям і самопочуттям.

e.g. Hour-long meditations, ever-changing diet fads and an aversion to medical professionals – these could all be signs of so-called 'holistorexia'. (www.newstalk.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

insomnia identity n. – явище, коли людина помилково вважає, що вона має безсоння, внаслідок чого у неї виникають психофізіологічні порушення, характерні для справжнього безсоння.

e.g. Previous studies in adults showed that about 50% of poor sleepers did not label themselves as having insomnia, while 10% of good sleepers endorsed insomnia identity. (link.springer.com, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

janxiety / Janxiety n. (від *January* – січень і *anxiety* – тривога) – відчуття тривоги, яке спіткає людей на початку нового року.

e.g. Apparently so many people suffer with anxiety during January that it now warrants it's own term, "Janxiety". (www.talentedladiesclub.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

JOMO н. (акронім від joy of missing out) – радість від того, що пропустив якусь подію і натомість просто робив щось приємне. Протилежне до **FOMO**.

e.g. Technologists Caterina Fake and Anil Dash – popularizers of FOMO and JOMO respectively – say they wish more had changed since they published their now-famous blog posts five years ago. (www.wnycstudios.org, 2016)

Вперше вжито 2012 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

lemonading н. – підхід до життя, за якого невдачі використовуються як шанс для позитивних змін (похожить від приказки “when life gives you lemons, make lemonade”).

e.g. When it comes to lemonading, things shouldn't be done in hopes of reaching a new goal—instead, it should simply focus on what sparks joy. (www.realsimple.com, 2025)

Вперше вжито 2025 року.

life admin н. адміністрація життя, побутова бюрократія – це дрібні, але необхідні повсякденні завдання (як-от сплата рахунків чи планування зустрічей), які сприймаються як адміністративний

тягар. Термін відображає зростаючий обсяг «невидимої праці» у житті людей.

e.g. *Managing life admin tasks is crucial to maintain order and efficiency in both personal and professional spheres.* (www.larksuite.com, 2023)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2023 року.

main character syndrome п. *синдром головного персонажа, синдром головного героя* – нарцисичний стан, за якого людина уявляє, ніби її життя – це фільм і вона там – головний герой, в той час як всі інші – лише допоміжні персонажі.

e.g. *Digital communication platforms make it easier for people to fall into the trap of main character syndrome.* (www.psychologytoday.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

mental health gym п. – тренажерна зала, яка містить різноманітні сервіси для підтримки психічного здоров'я людини.

e.g. *"I think that mental health gyms at the beginning were seen as a competitor to an individual therapist," said Jennifer Silvershein Teplin, LCSW, founder and clinical director of*

Manhattan Wellness, “but I think people are now realizing that it can work in tandem.” (www.healthline.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

milestone anxiety п. тривога через етапи життя – тривога через невідповідність особистих досягнень соціально очікуваним “етапам” (віхам) життя (наприклад, заміжжя та діти до 30, просування по кар’єрній драбині).

e.g. Reflecting on her path, successful entrepreneur, angel investor, writer and content creator Kate Berski explores the prevalent phenomena of milestone anxiety—especially the anxiety related to turning thirty. (www.usatoday.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

miswanting п. – явище, коли людина помилково прагне чогось, що, на її думку, принесе їй щастя.

e.g. Coined in 2004 by Daniel Gilbert and Timothy Wilson, the concept of miswanting suggests that we tend to overestimate just how much joy a future purchase or achievement will bring us. (verv.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

neurodivergent adj. нейродивергентний, нейровідмінний – термін на позначення людини, чий

спосіб мислення, сприйняття або поведінка відрізняється від загальноприйнятих (так званих нейротипових) норм; охоплює, зокрема, людей з аутизмом, ADHD, дислексією, диспроксією тощо.

e.g. If someone classed as neurodivergent is struggling in their place of work as their condition is not accommodated for, they can begin to feel anxious and depressed about not fitting into the bracket of 'typical'. (www.healthassured.org, 2025)

Вперше вжито 2000 року австралійською письменницею Кассіан Аслан (Kassiane Asasumasu) як персоналізована альтернатива до neurodiverse. Внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

neurodiversity *n.* *нейпорізноманіття* – концепція, згідно з якою різноманітність людського мозку та способів мислення (зокрема при аутизмі, ADHD, дислексії тощо) є природним і цінним аспектом людства, а не патологією.

e.g. The neurodiversity movement shows us how to not only normalize but lift up neurodivergent individuals and our experiences, insights, and strengths. (www.prosperhealth.io, 2024)

Вперше вжито у кінці 1990-х років австралійською соціологинєю Джуді Сінгер (Judy Singer) у контексті активістського дискурсу про права аутистичних людей. Внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

neurospicy adj. *нейронікантний* – неформальний і жартівливий опис людей з нейровідмінностями (наприклад, аутизмом або ADHD). Див. також **neurodivergent**.

e.g. Neurospicy can be used to avoid disclosure of diagnosis and as a way to resist medical functioning labels. (autisticltd.co.uk, 2025)

Вперше вжито 2023 року.

noctalgia (від лат. пох – ніч та -algia – біль) п. *нокталгія* – термін, що означає ностальгію або сум за нічною, темрявою чи природним нічним небом, особливо в умовах світлового забруднення. Переважно стосується людей, які живуть у містах і рідко бачать справжню темряву або зоряне небо.

e.g. Humanity is slowly losing access to the night sky, and astronomers have invented a new term to describe the pain associated with this loss: "noctalgia," meaning "night grief." (www.space.com, 2023)

Вперше вжито 2023 року.

outrospection п. (від out – поза й introspection – інтроспекція) – філософія, згідно з якою людина повинна пізнавати себе шляхом розвитку емпатичних стосунків з іншими.

e.g. Instead, as Roman Krzanaric wrote in his book Empathy, the most potent form of empathic introspection is outrospection. (darylchow.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

oversharer n. (від over – надмірно і to share – ділитися) – людина, яка надмірно багато розповідає про себе в різних соціальних ситуаціях.

e.g. Yet sometimes, oversharers become aware of their behavior midway through the conversation, and suddenly find themselves feeling vulnerable for revealing too much info — or, in some cases, they are aware the entire time that they're oversharing, but don't see it as problematic. (www.mic.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

package rage n. див. **wrap rage**

paradoxical lucidity n. парадоксальна ясність див. **terminal lucidity**

phubbing n. (від phone – телефон і snubbing – зневажливе ставлення) *фабінг* – користування телефоном під час живого спілкування з людьми.

e.g. *While the behavior might not seem like a big deal, research suggests phubbing may be hurting your relationships and your own mental health.* (www.healthline.com, 2018)

Вперше вжито 2012 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

popcorn brain n. *попкорновий мозок* – термін, що описує стан мозку, який постійно «стрибає» між різними стимулами, як попкорн у мікрохвильовці. виникає через надмірне користування цифровими технологіями та соцмережами, що знижує здатність до концентрації та глибокого мислення.

e.g. *According to psychologist Dr Gayle Watts of Turning Tides, who has over a decade of experience in her field, popcorn brain is a so-called phenomenon which comes about as our brains get stuck in – and try to adapt to – fast-paced, high-reward information cycles.* (www.cosmopolitan.com, 2025)

Вперше вжито 2011 року.

rage room n. *кімната люті* – місце, де люди можуть все трощити з метою зменшити стрес та напругу. Див. також **anger room**.

e.g. *Tull, a Philadelphia resident, quickly found several rage rooms throughout the country, where people pay to break*

anything and everything from household objects to electronics to cars and more. (fortune.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

rage-quit *v.* – кидати якусь діяльність внаслідок розчарування через невдачу в ній (переважно в контексті спортивних ігор чи відеоігор).

e.g. A 2014 study published in the Journal of Personality and Social Psychology found that rage quitting is common among gamers because it threatens their ego. (www.inverse.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

sadfishing *n.* (від *sad* – сумний і **catfishing**) – тенденція, коли люди (переважно підлітки) розміщують у соціальних мережах перебільшений опис власних негативних переживань та емоцій, намагаючись привернути до себе увагу.

e.g. While teenagers who engage in sadfishing may be exaggerating their emotions, there are usually real feelings of sadness and loneliness behind their posts. (www.newportacademy.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

shelaborating n. (від she – вона та elaborate – розлого говорити) – зневажлива назва для способу пояснення чогось у надто розлогих деталях, який буцімто більш властивий для жінок.

e.g. At their core, both mansplaining and shelaborating involve communication mismatches, but they stem from different social and psychological forces. (www.forbes.com, 2025)

Вперше вжито 2024 року.

skychology n. (від sky – небо і psychology – психологія) *небологія* – концепція, за якою споглядання неба позитивно впливає на ментальне здоров'я та емоційний стан.

e.g. Skychology can also help regulate your emotions and tame your racing thoughts – which can be especially helpful if practiced before an important event. (www.infijoy.com, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

sleepcast n. (від to sleep – спати і podcast – подкаст) – подкаст, спрямований на те, щоб допомогти слухачу заснути.

e.g. Built on Headspace's successful sleepcast format with kids in mind, Goodnight, World! is part of a collaboration that also includes new books inspired by the popular Sesame Street

Monster Meditation video series.
(www.sesameworkshop.org, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

stresslaxation н. (від stress – стрес і relaxation – розслаблення) – стрес, який люди відчують, коли намагаються розслабитись.

e.g. Even though stresslaxation is a new term, it describes relaxation-induced anxiety, which has been studied for years.
(www.fastcompany.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

stuffocation н. (від stuff – речі й suffocation – удушення) – відчуття психологічного дискомфорту через надмір матеріальних речей.

e.g. Stuffocation is the term the author James Wallman has assigned to the condition we in the developed world suffer from. (medium.com, 2022)

Вперше вжито 2013 року в книзі Джеймса Уоллмана *Stuffocation: Why We've Had Enough of Stuff and Need Experience More Than Ever.*

Sunday scaries н. *недільний переляк* – термін на позначення тривоги та страху, які спіткають деяких

людей у неділю перед початком нового робочого тижня.

e.g. Not everyone has Sunday scares, but anxious people identify with the feeling, said Judson Brewer, a professor at Brown University's School of Public Health and the author of the book "Unwinding Anxiety." (www.washingtonpost.com, 2025)

Вперше вжито 2009 року.

terminal lucidity п. *термінальна ясність* – неочікуване короткострокове повернення ясної свідомості та пам'яті до людей з психічними розладами, яке трапляється незадовго до їхньої смерті. Див. також **paradoxical lucidity**.

e.g. Kay Porterfield believes this was a case of terminal lucidity, a phenomenon in which people whose brains have not functioned properly for significant periods of time – often many years, and mostly because of neurodegenerative diseases such as dementia – suddenly regain cognition and interact with coherence. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

toxic positivity п. *токсична позитивність* – ментальність чи ідеологія, яка передбачає надмірне зосередження на позитивній психології, зокрема за рахунок приховування та придушення негативних

емоцій, що погано впливає на загальне самопочуття людини.

e.g. *Toxic positivity becomes a mask to avoid talking about those heavy-hitting issues that might make people feel uncomfortable.* (www.edsurge.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

trigger warning п. – попередження про те, що подана інформація (вербальна чи візуальна) може викликати негативні емоції чи спогади.

e.g. *Proponents of trigger warnings contend that certain course content can impact the wellbeing and academic performance of students who have experienced corresponding traumas in their own lives.* (uwaterloo.ca, 2021)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2022 року.

trypophobia п. (від гр. τρύπα – отвір і англ. phobia – фобія) *трипофобія* – ірраціональний страх перед скупченням отворів (т.зв. кластерними отворами).

e.g. *Another 2017 study suggests that trypophobia is an evolutionary response to alert a person to the presence of parasites or other infectious diseases.* (www.medicalnewstoday.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

vitamin G н. (від gratitude – вдячність) – вдячність з огляду на пропагування її великого потенціалу для покращення самопочуття людини.

e.g. This Thanksgiving, and throughout the year, don't forget your daily dose of Vitamin G – Gratitude! (sportsmedicineweekly.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року в назві книги американського вченого Прашанта Джейна *Vitamin G: Gratitude: The Daily Supplement to create a magical Life of Fulfilment you deserve.*

vitamin S н. (від social – соціальний) – соціальні контакти з огляду на їх критично важливу роль у здоровому розвитку людини.

e.g. Research points to three broad reasons why people need social contact with strangers, or “Vitamin S.” (www.psychologicalscience.org, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

wrap rage н. – термін на позначення негативних емоцій, які відчуває людина при неспроможності відкрити упаковку товару.

e.g. According to the Canadian Broadcasting Corporation program Marketplace, “91% of Canadians have experienced wrap rage.” (soapboxie.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

Покоління людей, сім'я, виховання / Generations, Family, Upbringing

adulthood n. – іронічний термін, яким міленіали (представники покоління Y) описують рутинні справи та навички, пов'язані з дорослим життям, наприклад, ведення господарства чи сплату податків.

e.g. *At the intersection of these two competing truths is the cottage industry of adulthood, one nurtured by Instagram hashtags and built around how-to classes for hapless Millennials.* (www.bloomberg.com, 2018)

У вказаному значенні вперше вжито 2013 року в книзі Келлі Вільямс Браун *Adulthood: How to Become a Grown-up in 468 Easy(ish) Steps*. Внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

ageotype n. віковий тип – це термін, що позначає індивідуальний спосіб старіння людини, з урахуванням генетичних, біологічних і поведінкових чинників.

e.g. *For many people in the study, all four ageotypes were strong - indicating that there was significant age-related decline in all four parts of their bodies.* (patient.info, 2023)

Вперше вжито 2020 року.

almond mom n. мигдалева мама – мама, яка примушує своїх дітей (ідеться переважно про дівчат) до дотримання суворої дієти задля стрункості.

e.g. Where health-conscious mothers would have once lived off Special K cereal and “low-fat” ready meals, now the new generation of almond moms raising Gen Z are hormone-balancing obsessives who would never dream of consuming anything with “toxins” or processed artificial flavourings. (www.independent.co.uk, 2025)

Вперше вжито 2022 року.

birth striker / birth-striker *n.* – жінка, яка відмовляється народжувати дітей через екологічні та економічні проблеми.

e.g. By choosing to push one or two less consumers into the world, birth-strikers seek to mitigate their personal impact on the environment. (medium.com, 2020)

Вперше вжито 2019 року.

boomsplain *v.* (від boomer – представник покоління бебі-бумерів і to explain – пояснювати) – пояснювати очевидні речі людині, молодшій за віком, що позиціонується як манера представників покоління бебі-бумерів (люди, народжені між 1946 та 1964 роками).

e.g. Let me boomsplain: All parents are out of touch. (www.sfchronicle.com, 2019)

Вперше вжито 2016 року.

bulldozer parent *n.* див. **snowplow parent**

concerted cultivation n. – підхід до виховання дитини, який передбачає намагання батьків всіляко розвивати таланти і здібності дитини, зокрема шляхом забезпечення численних структурованих активностей (позакласні уроки, гуртки тощо).

e.g. Many highly educated parents who practice concerted cultivation also live the contradiction of having liberal views and being in favour of redistribution but, at the same time, being the first and most powerful agents of the reproduction of intergenerational inequality. (www.fabriziobernardi.net, 2021)

Вперше вжито 2003 року соціологом Аннет Ларо.

concierge parent n. – батько чи мати, які вирішують навіть найдрібніші проблеми своєї дитини (зокрема у сфері навчання), стаючи на заваді розвитку її самостійності.

e.g. In other words, a concierge parent simply awaits issues, and then promptly responds to them in a calm manner to prevent consequences for their kids. (www.mamamia.com.au, 2019)

Вперше вжито 2019 року.

dadpreneur n. (від dad – тато й entrepreneur – підприємець) – чоловік, який веде бізнес на товарах чи послугах, пов'язаних з батьківством.

e.g. Many of us used to work from home more often, and these days, home working has become a part of the wider

landscape, but when we are trying to set up a business and we're trying to be an entrepreneur, or dadpreneur if you will, what do we have to remember in order to be an effective one, especially when they're trying to build a business while improving as a parent concurrently? (www.diydaddyblog.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

digital immigrant п. *цифровий іммігрант* – людина, яка народилася та була вихована до широкого розповсюдження цифрових технологій. Протилежне до **digital native**.

e.g. A digital immigrant is an individual who was born before the widespread adoption of digital technology. (www.techopedia.com, 2020)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

digital native п. *цифровий абориген* – людина, яка народилася в цифрову епоху та з дитинства звикла до користування інтернетом і цифровими технологіями. Протилежне до **digital immigrant**. Див. також **zoomer, iGen, Linkster**.

e.g. This exposure to technology in the early years is believed to give digital natives a greater familiarity with and understanding of technology than people who were born before it was widespread. (www.techopedia.com, 2020)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

dolphin parent / Dolphin parent н. – батько чи мати, які виховують дитину з урахуванням її бажань і здібностей, без надмірної опіки та нав'язування.

e.g. A Dolphin parent may prioritize long-term goals of living a healthy, balanced life with connection and purpose over short-term goals of medals and test scores. (xcelsioramericanschooladmissions.com, 2019)

Вперше вжито 2014 року в книзі американського психіатра Шімі Канг *The Dolphin Parent: A Guide to Raising Healthy, Happy, and Self-Motivated Kids*.

Elastic Generation н. – покоління жінок віком приблизно від 50 до 70 років, які є привабливими для маркетологів внаслідок широкого кола своїх інтересів, відносній заможності і схильності витратити багато грошей на косметику, подорожі тощо.

e.g. Well, the Innovation Group published a report looking at what they call the Elastic Generation: women aged between 53 and 72. (www.starsinsider.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

elephant parent n. – батько чи мати, які намагаються надавати максимальну емоційну підтримку, любов і заохочення своїй дитині.

e. g. According to Sindhar, elephant parents are those “who believe that they need to nurture, protect, and encourage their children, especially when they’re still impressionable and very, very young,” she wrote. (indianexpress.com, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

failson n. (від to fail – провалити(сь) і son – син) – дорослий син у сім’ї середнього чи вищого класу, який не працює і живе на гроші батьків.

e.g. The field of reference here is quite limited: to be a failson is to disappoint one’s parents and to be less successful than one’s older siblings. (s-usih.org, 2019)

Вперше вжито 2009 року.

free-range parenting n. – спосіб виховання дітей, за якого їм надається якомога більше свободи, а батьківський контроль зводиться до мінімуму.

e.g. These are examples Lenore Skenazy, who pioneered the idea of “free-range” parenting, gives of how far gone we are as a society when it comes to rearing children. (www.discovermagazine.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

Generation Alpha п. *покоління Альфа* – покоління людей, народжених орієнтовно між 2010 та 2020 роками (наступне покоління після Покоління Z – зумерів).

e.g. *By the year 2025 there will be nearly 2 billion members of Generation Alpha across the globe.* (www.kasasa.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

Generation Beta / Gen Beta п. *покоління Бета* – термін на позначення покоління людей, народжених після 2025 року (наступне після покоління Альфа). Вважається, що їхнє життя буде формуватися під значним впливом кліматичних викликів та розвитку штучного інтелекту.

e.g. *From the start to the end, there is going to be AI impacting everything that Generation Beta does or doesn't do.* (www.forbes.com, 2025)

Вперше вжито у 2020-х роках у контексті футурологічних досліджень.

generation mute п. *німе покоління* – термін, яким часто називають покоління Y (покоління міленіалів) через схильність його представників до текстового спілкування замість голосових дзвінків. Однак цей термін часто застосовується і до покоління Z (зумери),

тобто людей, які народилися між другою половиною 1990-х та другою половиною 2000-х.

e.g. In this case, those within Generation Mute are probably communicating with and keeping up to date with a larger number of people than was possible in the pre-smartphone era. (www.forbes.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

generation rent / Generation Rent п. – термін на позначення поколінь Y (міленіали) і Z (зумери), заснований на уявленні про те, що їхні представники не можуть купити власне житло і змушені платити оренду впродовж тривалого часу.

e.g. Gen Z and millennials have been classified as Generation Rent for years due to being priced out of the housing market – unable to buy and having to pay a high percentage of income on rent. (www.propertyreporter.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

geriatric millennial п. (зневажл.) *геріатричний міленіал* – людина, народжена між 1980 і 1985 роками.

e.g. She said that geriatric millennials are unique because they straddle a digital divide between older and younger generations in the workplace, which enables them to serve as

a hybrid role in the workplace by bridging communication styles. (www.businessinsider.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

goldfish generation n. – зневажливий термін на позначення покоління людей, які вирости з постійним доступом до інтернету і соціальних мереж, внаслідок чого їх концентрація уваги (attention span) менша, ніж у золотої рибки (8 секунд порівняно з 9 секундами відповідно).

e.g. This is why people who have grown up with abundant technology – now being referred to as the 'Goldfish Generation' – could be at a greater risk of memory loss. (www.telegraph.co.uk, 2019)

Вперше вжито 2018 року.

gotcha day n. (від розм. gotcha = I got you) – термін на позначення дня, коли прийомні батьки прийняли в сім'ю дитину і який вони святкують впродовж подальшого життя.

e.g. It's a special bonus, because just about every year, I come back on January 4th which is ASHBY'S GOTCHA DAY! (mixandmatchmama.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

graternity leave n. (від grandparent – дідусь / бабуса та maternity – материнство, за аналогією до maternity

leave) – відпустка для догляду за внуками, яку надають окремі компанії.

e.g. *The company, which employs 2,500 people and offers services to the over-fifties, is the first known UK business to offer 'graternity leave'.* (inews.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

gray divorce / grey divorce *n. сиве розлучення* – розлучення між людьми літнього віку.

e.g. *One 2022 study looking at historical trends in gray divorce found that divorce rates among middle-aged and older adults have increased since 1970.*
(www.verywellmind.com, 2024)

Вперше вжито 2004 року.

grey gapper *n.* (від gapper – людина, яка бере річну перерву від навчання – gap year) – людина віком понад 55 років, яка вирушає у подорож на тривалий термін.

e.g. *However, according to a survey by the Post Office, 'grey gappers' are now on the increase, with 25% of people aged 55 and over taking a long break to travel the world.*
(www.holidaysafe.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

hot saucing *n.* – метод тілесного покарання, за якого дитині на язик кладуть гострий соус у випадку поганої (з точки зору батьків чи опікунів) поведінки.

e.g. Alternately, many parents that practice hotsaucing say it is used only as a last resort; when other punishments such as time outs or taking away a child's favorite toy fail, hotsaucing is a mildly painful alternative that works, they say. (www.wise-geek.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

hummingbird parent п. (від hummingbird – колибри) – батько чи мати, які намагаються зайвий раз не втручатися у діяльність своєї дитини, заохочуючи її до самостійності, на противагу “helicopter parents” (вперше вжито 1969 року), які постійно «нависають» над дитиною і стають на заваді її самостійності.

e.g. Again, while the hummingbird parent will probably be at or near the playground, they will be watchful, but not directly jumping in whenever there is the slightest bit of risk-taking going on. (www.babygaga.com, 2019)

Вперше вжито 2009 року.

hyper-parenting п. *гипер-батьківство* – стиль виховання дітей, за якого батьки приділяють дітям надто багато уваги, контролюючи кожен аспект їхнього життя і вирішуючи їхні проблеми за них.

e.g. In order to push back against this type of hyper-parenting, they insist on the need for children to be able to face challenges that they could possibly fail at. (www.smartick.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року в книзі Елвін Розенфельд і Ніколь Байз *The Over-Scheduled Child: Avoiding the Hyper-Parenting Trap*.

idle parenting п. див. **slow parenting**

iGen п. (від назви бренду iPhone і generation – покоління) – один з термінів на позначення покоління Z (люди, народжені між 1995 і 2012 рр.), який підкреслює залежність цього покоління від смартфонів та цифрових технологій загалом. Див. також **zoomer**, **digital native**.

e.g. *Today's kids, teens, and young adults are iGen (born after 1995), the first generation to spend their adolescence with smartphones.* (www.ashtabulamhrs.org, 2021)

Вперше вжито 2006 року в книзі Жан М. Твенге *Generation Me*.

inchstone п. (від inch – дюйм та milestone – віха) *маленьке досягнення* – невелике, але важливе досягнення, особливо в контексті повільного розвитку, наприклад, у дітей з особливими потребами, де навіть маленький прогрес має велике значення.

e.g. *For parents of kids with special needs, there are clear benefits to acknowledging inchstones, as they carry more meaning and inspiration amid challenging times.* (www.huffpost.com, 2024)

Вперше вжито 2013 року.

jellyfish parent *n.* (від jellyfish – медуза) *мату-медуза/батько-медуза* – батько чи мати, які виховують дитину надмірно м'яко, без належної дисципліни і режиму.

e.g. Jellyfish: Permissive parenting style. These parents are the opposite of authoritarians. (www.additudemag.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року в книзі Барбари Колорозо *Kids Are Worth It!: Giving Your Child the Gift of Inner Discipline*.

lactivism *n.* (від lactation – лактація й activism – активізм) – пропаганда грудного вигодовування та критика штучного вигодовування.

e.g. Yet in a horrifying irony, lactivism itself soon emerged as a profound threat to women and babies in poor countries, particularly in sub-Saharan Africa. (slate.com, 2015)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

Linkster / linkster *n.* (від link – посилання) *лінкстер* – термін на позначення людей, народжених після 2002 року, які з дитинства мають доступ до технологій (у традиційній класифікації вони належать до покоління Z – зумерів).

e.g. Linksters may not be with you for long but give them career goals – even if it is simply working the cash register – while they are with you. (www.amanet.org, 2019)

Вперше вжито 2010 року в книзі Меган Джонсон і Ларрі Джонсона *From Boomers to Linksters: Managing the Friction Between Generations at Work*.

lawnmower parent n. (від lawnmower – газонокосарка) – батько чи мати, які надмірно опікуються дитиною і намагаються прибрати перешкоди з її шляху подібно до того, як газонокосарка скошує траву. Див. також **snowplow parent**.

e.g. If you think you might be a lawnmower parent, making changes in your parenting style can help both you and your child become more independent. (www.webmd.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

mommune n. (від mom – мама і commune – комуна) – група матерів-одиначок, які живуть разом і виховують дітей спільно, розподіляючи обов'язки між собою.

e.g. Mommunes, a play on the word 'communes', are part of a trend of changing living situations as the traditional nuclear family structure evolves. (www.bbc.com, 2019)

Вперше вжито 2018 року.

monster parent n. – термін на позначення батька чи матері, які ставлять невинновданно високі вимоги до своїх дітей.

e.g. But in many cultures where people are more outspoken, there has always been monster parents, so unlike Japan, where it is new, there is not given much attention. (manabink.com, 2020)

Вперше вжито 2007 року в Японії (де цей феномен вважається поширеним).

motherhood penalty п. – термін на позначення фінансових і статусних втрат, які несуть у своїй кар'єрі жінки, які мають дітей, порівняно з тими, які не мають дітей.

e.g. The motherhood penalty affects everything from a woman's wages to hiring and promotions after having a child. (www.businessinsider.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

multi-gen travel / trip п. (від multi- – багато і generation – покоління) – подорож, яку здійснюють разом представники різних поколінь. Див. також **skip-gen travel / trip**.

e.g. Multi-gen trips are typically family oriented – grandparents, parents and children – but just because you're family doesn't mean everyone will agree on how to spend your time. (www.uniglobephillipstravel.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

nepotism baby / nepo baby п. *непо-дитина, непо-бейбі* – термін на позначення дітей знаменитостей або впливових осіб, які досягли успіху (зокрема в кіно, музиці чи моді) завдяки сімейним зв'язкам, а не лише власним зусиллям. Переважно має негативне значення та фігурує у дискусіях про нерівність можливостей.

e.g. *Nicole Kidman admits she didn't want 'nepo baby' daughter to start modeling weeks after teen faced catwalk backlash.* (www.dailymail.co.uk, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках, набрало популярності з 2022 року завдяки соціальним мережам.

panda parenting п. *панда-батьківство* – підхід до виховання дітей, за якого вони заохочуються до якомога більшої незалежності та самостійності.

e.g. *Panda parenting is about being involved in your child's life, but never forcing them into anything either.* (www.moms.com, 2020)

Вперше вжито 2019 року.

perennials п. *переніали* – термін на позначення людей, які залишаються активними, сучасними та відкритими до нового незалежно від віку. Переніали часто протиставляються традиційним категоріям поколінь (Millennials, Boomers тощо).

e.g. *If classifying generations as X, Y, or Z (as many HR departments do) can be tiresome, describing yourself as a*

perennial can be even more misguided, because what's valued among such people are qualities typically associated with youth. (www.philonomist.com, 2023)

Вперше вжито 2016 року.

puriteen н. (від puritan – пуританин і teenager – підліток) – підліток, який відчуває і висловлює гидливість щодо сексуального контенту в інтернеті.

e.g. If there is something to be said for the emergence of “puriteen” views, however, it likely stems from the fact that, as a result of spending their entire lives negotiating the murky spaces of the internet, zoomers have been instilled with perhaps a stronger understanding of consent and the dangers of sexual exploitation more than any other generation. (www.rollingstone.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

quarter-life crisis / quarterlife crisis н. криза чверті життя – термін у популярній психології на позначення віку від 20 до 30 років, коли людина часто відчуває непевність і тривогу, пов'язану з труднощами дорослого життя.

e.g. A quarter-life crisis is a period of uncertainty, stress and deep soul-searching that many young people experience as they embark on a new chapter in life. (7summitpathways.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року.

sharenting н. (від to share – ділитися і parenting – батьківство) *шерентінг* – зневажливий термін, який описує звичку окремих батьків публікувати фото чи відео зі своїми дітьми в інтернеті та розповідати про їхнє життя.

e.g. *But sharenting, or oversharenting, the term for continually posting images, videos and information about your children on the internet, usually without their permission, is dangerous.* (www.qustodio.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року, внесено до Oxford English Dictionary 2022 року.

shift parenting н. *позмінне батьківство* – підхід до батьківства, за якого батько і мати (або інші опікуни) по чергово проводять час з дитиною. Див. також **tag-team parenting**.

e.g. *What I've discovered in the months since we started "shift parenting" is that each of us deserves to have regular time to ourselves without guilt, without needing to negotiate, and without needing to ask for it.* (www.mother.ly, 2020)

Вперше вжито 2006 року.

silver striver н. – людина, яка продовжує працювати після виходу на пенсію.

e.g. *Well no, a silver striver is the term being used by marketing types for people who are working past their retirement date.* (www.ansteeco.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

silver tsunami н. *срібне цунамі* – термін на позначення соціального феномену зростання кількості літніх людей.

e.g. *The silver tsunami isn't driven simply by the size of the older population, but by the fact that life expectancy has grown markedly over the decades.* (www.investopedia.com, 2025)

Вперше вжито 2002 року.

simplicity parenting н. див. **slow parenting**

skip-gen travel / trip н. (від to skip – пропускати і generation – покоління) – подорож, яку здійснюють представники старшого покоління і молодшого покоління (зазвичай, бабусі чи дідусі з внуками), оминаючи «середнє» покоління. Див. також **multi-gen travel/trip**.

e.g. *Speaking from experience, the skip-gen trips I have taken with my nine grandchildren over the past half-dozen years have been some of the most enriching experiences of my life!* (sixtyandme.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

slow parenting п. *повільне батьківство* – підхід до виховання дітей, за якого діти заохочуються до самостійної діяльності і дослідження світу, з мінімальним обсягом структурованих активностей. Див. також **simplicity parenting, idle parenting**.

e.g. Slow parenting is a type of parenting style that focuses on taking things slowly instead of bustling through life and growth when it comes to your child. (sapgrp.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року в книзі Карла Оноре *Under Pressure: Rescuing Our Children from the Culture of Hyper-Parenting*.

snowplow parent Am. / **snowplough parent** Br. п. (від snowplow / snowplough – снігоочисник) – батько чи мати, які намагаються прибрати всі перешкоди зі шляху своєї дитини, щоб вона не відчувала жодного болю чи дискомфорту. Див. також **bulldozer parent**.

e.g. Snowplow parents attempt to remove as many challenges and obstacles from a child's life as possible in the hopes of guaranteeing success and minimizing frustrations and failures. (www.webmd.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

tag-team parenting п. див. **shift parenting**

teen-ternity leave n. (від teen – підліток і maternity leave – декретна відпустка) *відпустка по догляду за підлітком* – неформальний термін для відпустки, яку батьки беруть для підтримки своїх підлітків, особливо у переломні моменти життя (наприклад, початок старшої школи, підготовка до іспитів, психоемоційні труднощі, проблеми з ментальним здоров'ям тощо).

e.g. *When you have a teen, it's expected that you'll be in the peak of your career, but some parents are finding the need to take a "teen-ternity leave" from work to support their adolescent kids.* (www.upworthy.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

thrisis n. (від thirty – тридцять і crisis – криза) – відчуття смутку та тривоги, яке іноді спіткає людей, коли їм виповнюється тридцять.

e.g. *A thrisis is the perfect opportunity to bring creativity back into your life by picking up outlets that have been pushed to the side (music, art, writing, film-making, etc).* (medium.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

tiger mother / Tiger Mother/ tiger mom n. *мату-тигриця* – сувора мати, яка докладає багато зусиль для того, щоб її дитина досягла успіху (вважається

найбільш поширеним серед матерів азійського походження).

e.g. Herself the child of a Tiger Mother, Ho is currently questioning whether she was too relaxed with her two children, now 9 and 13, when they were young. (www.smh.com.au, 2021)

Вперше вжито 2011 року в книзі американської юристки Емі Чуа *Battle Hymn of the Tiger Mother*.

virtual visitation n. – використання засобів електронного зв'язку для забезпечення спілкування між дитиною і одним з батьків, зокрема коли вони перебувають у розлученні.

e.g. Since the global pandemic, virtual visitation is rapidly becoming a popular option for parents to negotiate for in child custody and child visitation proceedings. (www.legalmatch.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

waitthood n. (від to wait – чекати й adulthood – зрілість, дорослість) *очікування дорослого життя* – фаза життя молоді людини, коли вона відкладає на потім важливі кроки, які зазвичай асоціюються з дорослим життям, такі як отримання постійної роботи й укладення шлюбу.

e.g. The idea that large numbers of young people in sub-Saharan Africa are stuck in waithood – trapped between childhood and adulthood – dominates international development policy discourse. (www.ids.ac.uk, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

xennials п. (від generation X – покоління X і millennial – міленіал) – мікропокоління людей, народжених у пізніх 1970-х чи ранніх 1980-х, тобто на межі між поколінням X та поколінням Y (міленіали).

e.g. This divide represents one of the many unique challenges of dating as a Xennial — the micro-generation that rests somewhere between Generation X and Millennials. (www.insidehook.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

yo-pro п. (від young professional – молодий професіонал) – термін на позначення людини віком 20-30 років, яка працює на офісній роботі в корпоративному середовищі.

e.g. From interns to recent grads to YPN members, these folks are sharing the #saslife through the yo-pro lens. (blogs.sas.com, 2019)

Вперше вжито 2003 року.

yuccie / Yuccie н. (від young urban creative – молодий, міський, креативний, за аналогією до yuppie – япі, термін 1980-х років на позначення молодії забезпеченої людини, яка працює у місті) – термін на позначення категорії міленіалів, які цінують свободу, живуть у місті і прагнуть водночас до збагачення та творчої роботи.

e.g. In an article written by David Infante posted on Mashable.com, he explained that a Yuccie acts as a cross between “the yuppie’s new money thirst for yachts and recognition, and smoke-laced individualism”. (dtrio.com, 2021)

Вперше вжито 2015.

zoomer н. (від Generation Z і boomer – бумер, представник покоління Baby Boomers / Boomers, тобто людей, народжених між 1945 і ранніми 1960-ми роками) – термін на позначення представника покоління Z (тобто людей, народжених між 1995 і 2012 роками). Див. також **digital native, IGen, Linkster**.

e.g. While Millennials were the first generation to grow with technology, Zoomers are adopting these tools in new ways and towards new goals. (www.joincake.com, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

Навчання й освіта / Learning and Education

binge learning п. *навчання запоєм* – обсесивний та невинний перегляд онлайн-лекцій, навчальних курсів чи відео.

e.g. The root cause of this binge-learning problem is perhaps the feeling of not being enough, thus causing the need for continuous improvement. (medium.com, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

blended learning п. *змішане навчання* – поєднання навчання в аудиторії з дистанційною формою навчання.

e.g. Blended learning takes every type of learner into account, whether they prefer the familiar traditional classroom, would rather learn online, or try a mixture of both. (elmlearning.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

connectivism п. (від to connect – з'єднувати) *конективізм* – напрямок в теорії навчання, який розглядає знання як мережу і наголошує на ролі цифрових технологій у створенні нових можливостей для навчання.

e.g. Connectivism promotes learning that happens outside of an individual, such as through social media, online networks, blogs, or information databases. (www.wgu.edu, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

digital humanities *n.* цифрові гуманітарні науки – сфера досліджень та навчання, яка поєднує методології традиційних гуманітарних наук із комп'ютерними науками (зокрема, використовуючи інтелектуальний аналіз даних).

e.g. The key to understanding the digital humanities is to reject the idea that digital technology is invading the academy. (www.thebritishacademy.ac.uk, 2019)

Вперше вжито 2001 року.

edupunk *n.* (від education – освіта і punk – панк) – підхід до навчання, який відмовляється від традиційних освітніх методів і установ на користь інтернет-технологій.

e.g. Edupunk could be argued to be an approach to pedagogy that involves a do-it-yourself philosophy whilst embracing a rebellion towards tools used in a wider capacity and a rejection of commercial approaches. (digitalrau.wordpress.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

edupreneur н. (від educator – педагог, вчитель і entrepreneur – підприємець) – підприємець, який працює у сфері освіти.

e.g. In short, because of the massive shift technology has enabled in how we can connect with an audience and share our expertise in seemingly unlimited ways, edupreneurs are everywhere. (www.learningrevolution.net, 2022)

Вперше вжито в 2000-х роках.

flipped classroom н. *перевернутий клас* – принцип навчання, за яким основне засвоєння нового матеріалу учнями відбувається вдома, а час аудиторної роботи виділяється на виконання завдань, вправ, проведення лабораторних і практичних досліджень, індивідуальні консультації вчителя тощо.

e.g. If the problem is that students need help doing the work rather than being introduced to the new thinking behind the work, then the solution the flipped classroom takes is to reverse that pattern. (www.teachthought.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

heutagogy н. (від гр. ἑαυτοῦ – самого себе і pedagogy – педагогіка) *хьютагогіка, евтагогіка* – напрямок в теорії навчання, який ставить самоосвіту в центрі освіти і

обстоює необхідність безперервного навчання впродовж життя.

e.g. *As Lisa Marie Blaschke wrote in The International Review of Research in Open and Distance Learning, heutagogy can produce “learners who are well-prepared for the complexities of today’s workplace.”* (www.powerschool.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

hybrid learning п. *гібридне навчання* див. **blended learning**

leanersourcing п. (від learner – учень і to source – постачати, за аналогією до **crowdsourcing**) – педагогічна практика, за якої учні беруть активну участь у створенні та вдосконаленні навчальних ресурсів.

e.g. *This approach is in line with the recent shift towards learner-centred learning and leanersourcing, that aim to transform the role of students from passive recipients of content to active participants that engage with various higher-order learning tasks including evaluating the quality of resources.* (link.springer.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

massive open online course / MOOC п. *масовий відкритий онлайн-курс* – навчальний курс з масовою

інтерактивною участю та відкритим доступом через інтернет.

e.g. Unlike traditional university courses, most MOOCs are available free of charge – there is no worry of having to pay huge tuition fees! (www.distancelearningportal.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

microlecture п. мікролекція – підготоване вчителем чи викладачем коротке відео (зазвичай тривалістю до 10 хвилин), у якому пояснюється певний концепт чи демонструється певна навичка.

e.g. A microlecture incorporates a set of innovative instruction features by including cognitive science and research findings, tackling the inadequacies of traditional instructional videos, and improving student performance in various ways. (er.educause.edu, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

m-learning / mobile learning п. мобільне навчання – форма дистанційного навчання з опорою на мобільні технології.

e.g. Research shows that m-learning improves productivity by up to 43%, with learners completing courses up to 45% faster than those learning via desktop. (www.edume.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2017 року.

nanodegree н. (від nano- – нано- і degree – ступінь) *наноступінь* – освітній сертифікат, який здобувається шляхом проходження вузькоспеціалізованих інтенсивних курсів, переважно онлайн.

e.g. *Nanodegrees target professionals who want to learn new advanced skills or develop their current abilities, which will allow them to work with the latest technological developments.* (www.mastersportal.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

nanolearning / nano-learning н. *нанонавчання* – навчання шляхом сприйняття коротких порцій інформації чи контенту, зазвичай в інтернеті.

e.g. *It's possible to apply nanolearning to corporate training – and it's happening! – but to do so, we must rethink the way we approach content, credentials and assessments.* (trainingindustry.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

SHAPE н. (аббревіатура від Social Sciences, Humanities, and the Arts for People and the Economy) – збірна назва для соціогуманітарних наук, мистецтва й економіки.

e.g. SHAPE will be deployed as a shorthand for promoting the value and importance of research in these disciplines across different audiences: policy-makers, industry, funders, employers, and the wider public. (www.ed.ac.uk, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

STEAM н. (акронім від Science, Technology, Engineering, the Arts, and Mathematics) – напрям освіти чи навчальна програма, яка інтегрує STEM (див. **STEM**) із мистецтвом.

e.g. As a result, education professionals have developed the acronym STEAM (science, technology, engineering, art and math), leading many to assess STEM vs. STEAM, their merits, and their application in the professional sphere. (www.ucf.edu, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

STEM н. (акронім від Science, Technology, Engineering, and Mathematics) – напрям освіти чи навчальна програма, яка охоплює природничі науки (Science), технології (Technology), інженерію (Engineering) та математику (Mathematics).

e.g. Instead of training students in any one of these domains, STEM combines all four in an interdisciplinary and applied approach, so as to better equip students to have a career and

considering real-world applications. (www.liysf.org.uk, 2020)

Вперше вжито 2001 року.

STEMinist н. – людина, яка обстоює рівні права для чоловіків і жінок у межах STEM-освіти (див. **STEM**), з огляду на те, що традиційно у цих галузях значно переважають чоловіки.

e.g. Universities have designed STEMinist programs, recruiting “fearless and inquisitive young women,” promising to provide training that will help combat gender disparities in STEM. All over the US, there are conferences and organizations designed to promote STEMinism. (thrive.ecu.edu, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

transliteracy н. (від trans- – через і literacy – грамотність) *трансграмотність* – вміння працювати з різними медіа та технологіями і легко перемикатися між ними.

e.g. Transliteracy consists of skills, knowledge, thinking and acting, which enable a fluid ‘movement across’ in a way that is defined by situational, social, cultural and technological contexts. (scitechconnect.elsevier.com, 2016)

У вказаному значенні вперше вжито 2005 року.

Стосунки і гендер / Relationships and Gender

agender – 1) *n.* *агендерність* – відсутність гендерної ідентичності 2) *adj.* *агендерний* – той, який не має гендерної ідентичності.

e.g. Some agender people describe it as having a “lack of gender,” while others describe themselves as being gender neutral. (www.healthline.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

amatonormativity / amato-normativity *n.* (від *amatory* – який відноситься до любові та *normativity* – нормативність) *аматонормативність* – набір соціальних припущень, за якими людина може бути щаслива лише в романтичних моногамних стосунках, бажано у шлюбі.

e.g. Amatonormativity particularly affects those of us who are trying to do relationships differently because we’ve realised some of the problems with basing relationships on romantic love. (www.rewriting-the-rules.com, 2020)

Вперше вжито 2009 року американським філософом Елізабет Брейк.

bae *n.* (від *before anyone else* – понад усіх інших) – романтичний партнер особи, хлопець чи дівчина (часто вживається при звертанні).

e.g. Arbaaz Khan has said that certain individuals should stop referring to Giorgia Andriani as his 'girlfriend' or 'bae' because she has an identity of her own. (www.hindustantimes.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

breadcrumbing n. (від breadcrumb – крихта) – манера романтичного спілкування, за якої один партнер надає іншому дуже обмежені знаки уваги (рідкісні дзвінки, повідомлення), таким чином спонукаючи його / її до продовження стосунків, незважаючи на їх неконструктивність.

e.g. Sometimes, though, breadcrumbing from an ex can also suggest an attempt to maintain control or rekindle your interest, particularly if you ended the relationship. (www.healthline.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

catfishing n. (від catfish – сом) – оманлива діяльність, коли людина створює фейкову ідентичність в соціальних мережах або на сайтах знайомств, надаючи неправдиву інформацію або чужі фотографії. Див. також **kittenfishing**.

e.g. Catfishing is therefore a form of cyberbullying because the target is harmed as the catfisher plays games with their mind. (www.fortinet.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року. Походить від назви документального фільму *Catfish* (2010), головний герой якого виявився обманутим у такий спосіб.

cishet n. (від лат. *cis* – односторонній і англ. *heterosexual* – гетеросексуальний) – термін на позначення людини, яка є водночас цисгендерною (*cisgender* – людина, чия гендерна ідентичність збігається з біологічною статтю; вперше вжито 1994 року) і гетеросексуальною.

e.g. If someone is cishet, it simply means that they are the gender they were assigned at birth and exclusively romantically and sexually attracted to those of the opposite gender. (www.cosmopolitan.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

cuffing season n. (від *to cuff* – заковувати в кайдани, одягати наручники) – холодний період року, коли багато самотніх людей шукає собі пару для психологічного комфорту та підтримки до весни.

e.g. "Cuffing season" typically starts around October, with couples pairing off for a few months–a.k.a. "cuffing"– before ending their relationship in the spring. (www.womenshealthmag.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

demisexual (від demi- – демі-, напів- і sexual – той, який стосується статевого життя) – 1) п. *демісексуал* – людина, яка відчуває сексуальний потяг тільки до тієї людини, з якою у неї сформувався тісний емоційний зв'язок; 2) adj. *демісексуальний*.

e.g. *Demisexual people only feel sexually attracted to someone when they have an emotional bond with the person.* (www.webmd.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2006 року.

digital divorce п. *цифрове розлучення* – розірвання шлюбу за онлайн-процедурою, яка на сьогодні доступна у деяких європейських країнах.

e.g. *Petitioners can apply for a digital divorce at any time day or night, perhaps after a heated row with their partner or too much to drink, instead of having to wait until normal business hours.* (www.weightmans.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

divorce tourism п. *туризм для розлучення* – поїздки до іншої країни з метою скористатися вигіднішими законами стосовно розірвання шлюбу.

e.g. *Senior judges have warned that the Supreme Court has opened the door to “divorce tourism” after it ruled in favour of the estranged wife of an aristocrat.* (www.thetimes.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2019 року.

fictosexuality н. *фіктосексуальність* – сексуальний потяг виключно до вигаданих персонажів (аніме, ігри, книги).

e.g. Some people who identify with fictosexuality may experience both sexual and romantic attraction to fictional characters—with the related term, “fictoromantic,” referring to the latter—while for others it may be one or the other. (www.cosmopolitan.com, 2024)

Вперше вжито 2005 року.

financial infidelity н. *фінансова невірність* – використання грошей чи фінансові операції з кредитними картками, які здійснює одна людина з подружжя без відома іншої.

e.g. Nearly a third of Americans who are married, in a civil partnership, or living with a partner admitted to committing some form of financial infidelity, according to the survey by YouGov Plc for CreditCards.com. (www.bloomberg.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

flirtationship н. (від *to flirt* – фліртувати і *relationship* – стосунки) – романтичні стосунки, які полягають переважно у фліртуванні і не розвиваються далі.

e.g. *Follow these do's and don'ts and your flirtationship might last the test of time — and quarantine.* (identity-mag.com, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

ghosting n. (від ghost – привид) *гостинг* – різке припинення стосунків без попередження і пояснення можливих причин, з подальшим ігноруванням спроб відновити стосунки.

e.g. *Ghosting is a relatively new colloquial dating term that refers to abruptly cutting off contact with someone without giving that person any warning or explanation for doing so.* (www.verywellmind.com, 2020)

Вперше вжито у 2000-х роках, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

gray-a n. див. **graysexuality**

gray-ace n. див. **graysexuality**

graysexuality / gray-asexuality n. (від gray – сірий і sexuality – сексуальність) *сіра асексуальність* – термін на позначення сексуальної ідентичності людини, яка є близькою до асексуальності, але не зовсім відповідає традиційним критеріям. Див. також **gray-a, gray-ace**.

e.g. *Others might identify with graysexuality because they experience infrequent sexual attraction that's not strong enough to act on or pursue.* (www.webmd.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

hatfishing н. (від *hat* – капелюх і **catfishing**) – явище, коли людина (зазвичай чоловік) з лисиною чи значною втратою волосся вводить в оману потенційних партнерів на сайтах знайомств чи в соціальних мережах шляхом публікації фотографій у головному уборі.

e.g. *DATING phenomenon 'hatfishing' – when someone conceals their baldness under a hat on social media or dating apps - has seen a recent surge online.* (www.thesun.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

kittenfishing н. (від *kitten* – котеня і *to fish* – рибачити, за аналогією до **catfishing**) – оманлива діяльність, коли особа спотворює дані про себе або дещо змінює фотографію на сайті знайомств, щоб виглядати більш привабливою. Див. також **catfishing**.

e.g. *Unfortunately, while kittenfishing is generally considered less 'serious' a dating app offence as catfishing (where you pretend to be an entirely different person completely), it can still be damaging, and pretty manipulative.* (www.glamourmagazine.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

lumbersexual н. (від *lumberjack* – дроворуб і *metrosexual* – метросексуал) *ламберсексуал, міський дроворуб* – чоловік-містянин, який дотримується навмисне грубого стилю в одязі і зазвичай має бороду.

e.g. *While some tend to confuse this style with that of a hipster, the reality is that lumbersexuals are far more rugged and tough in their appearance.* (www.zeitholzwatches.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

matrimania п. (від лат. mater – мати й англ. mania – манія) – тенденція надавати надто великого значення весіллям та подружньому життю.

e.g. *To document the year's anticipated matrimania, Mr. Rotunno and Ms. Alexander decided to create a recurring series called "Year of the Wedding," which kicked off last month.* (www.nytimes.com, 2022)

Вперше вжито 2006 у книзі американського психолога Белли ДеПаоло *Singled Out*.

microwedding п. – весілля з невеликою кількістю запрошених (зазвичай до 50 осіб).

e.g. *While some are fundamentally smaller in guest count (elopements are considered more secretive and of-the-moment, whereas microweddings are full-on nuptials with up to 50 guests), only about 10 percent of all weddings in the U.S. in recent years fit into either category.* (www.theknot.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

minimony п. (від mini- – маленький і matrimony – шлюб) – невелика шлюбна церемонія, яка відбувається до або

замість традиційної церемонії з більшою кількістю запрошених. Такі церемонії зазвичай пов'язані з фінансовими проблемами або з карантинними обмеженнями внаслідок пандемії Covid-19.

e.g. *With a lingering coronavirus pandemic and a move towards embracing change, some couples are switching from a traditional wedding ceremony to a minimony instead.* (www.greenvelope.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

pebbling n. (від pebble – галька) *пєблінг* – тренд у романтичних стосунках та дружбі, коли люди дарують одне одному дрібні подарунки, надсилають відео та роблять інші незначні речі, щоб підтримувати та зміцнювати зв'язок. Назва походить від звичаю деяких видів пінгвінів дарувати одне одному гальку.

e.g. *At its core, pebbling stems from the desire to share something that you think your loved one would enjoy.* (www.today.com, 2024)

У вказаному значенні вперше вжито 2023 року.

pet-nup n. (від pet – улюбленець і nuptial – той, який стосується шлюбу, за аналогією до pre-nup / prenuptial agreement – шлюбний договір) – шлюбний договір, який регламентує, кому належатиме спільний домашній улюбленець у випадку розірвання шлюбу.

e.g. A pet-nup agreement can assist during a separation, making discussions more amicable and, importantly, gives couples one less thing to dispute. (www.nelsonslaw.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

queerplatonic relationship п. (від queer – квір і platonic – платонічний) *квірплатонічні стосунки* – стосунки між двома квір-партнерами, які тісніші, ніж дружба, але не залучають сексуальної близькості.

e.g. A queerplatonic relationship (QPR) often goes beyond what is socially acceptable for a platonic relationship but does not fit the typical notion of a romantic relationship. (taimi.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

relationship anarchy п. – концепція, яка передбачає застосування анархічних принципів до романтичних стосунків.

e.g. "In relationship anarchy, you're free to choose what kind of relationship dynamics will work for you, whether they are monogamous or non-monogamous, or not defined at all," says Harrison. (www.shape.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

sapiosexual (від лат. sapiens – розумний і англ. sexual – сексуальний) – 1) п. *сепіосексуал* – людина, яка відчуває

сексуальний потяг тільки до осіб, яких вона вважає розумними; 2) adj. *sapioсексуальний*.

e.g. *Because sapiosexuals are attracted to intellect, you can't be a sapiosexual without the brain being triggered.* (www.verywellmind.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

self-marriage n. див. **sologamy**

showmance n. (від show – шоу і romance – роман) – романтичні стосунки між двома акторами театру чи кіно, які часто зав'язуються з метою піару.

e.g. *No showmance here! Michelle Rodriguez and Zac Efron are a 'genuine' couple* (www.independent.ie, 2014)

Вперше вжито 2001 року.

single shaming n. – зневага, яку часто відчують з боку суспільства люди, які не мають партнера. Див. також **singlism**.

e.g. *In her practice, Abrams has found clients with certain backgrounds, like those with families from Korea, China and India, tend to experience more pronounced single shaming from family members, as do some of her clients who moved to New York from the middle of the US.* (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

singlism n. (від single – самотній) – дискримінація самотніх дорослих людей, які не мають партнера. Див. також **single shaming**.

e.g. Unlike other groups of minorities, singles are often not protected in any way from prejudice, most frequently because singlism is not recognized as prejudice. (www.psychologytoday.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

situationship n. (від situation – ситуація і relationship – стосунки) – невизначені стосунки між двома людьми, які є тіснішими, ніж дружба, однак недостатньо стабільними для повноцінного роману.

e.g. Being in an undefined situationship can prompt some individuals to doubt and second guess themselves, and this uncertainty can extend to other areas of life. (www.womenshealthmag.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

sleep divorce n. – практикування роздільного сну подружжям.

e.g. Or, after spending every waking moment together for nearly a year, you might have come to terms with a regrettable truth: You love your live-in partner, but you want a sleep divorce. (www.self.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

snow-globing / snowglobing н. – явище, коли, під впливом атмосфери зимових свят, романтичним партнерам починає здаватися, що їхні стосунки серйозніші, ніж вони є насправді.

e.g. *'Snow globing' occurs when your date uses the festive season to make you think your relationship is more serious – and more committed – than it actually is.* (www.mirror.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

sober dating н. – утримування від алкоголю під час побачень.

e.g. *As a new frontier of sober dating and sex emerges – taking the place of alcohol as the once 'necessary' component of getting to know someone – the way people form and maintain relationships may be changing along with it.* (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2020 року.

solo wedding н. – церемонія, під час якої молода жінка начебто «одружується» сама з собою, святкуючи в такий спосіб свою незалежність. Особливої популярності набула в Японії.

e.g. *As the rate of marriages decline in Japan, 'solo weddings' have become an increasingly popular option for single women to celebrate their youth and independence.* (www.bbc.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

sologamy n. (від solo – сам і гр. γάμος – шлюб) *сологамія* – шлюб людини з самою собою. Див. також **self-marriage**.

e.g. *According to Monica Manzano, the manager at Rosewood Mayakoba's Sense, A Rosewood Spa, the growing popularity of sologamy in recent years is linked to losing ourselves in our fast-paced lives. (www.brides.com, 2021)*

Вперше вжито 2017 року.

speed dating n. *спід-дейтинг, швидкі побачення, блиц-знайомства* – формат вечірок, на яких люди знайомляться з якомога більшою кількістю потенційних партнерів шляхом коротких розмов з ними.

e.g. *The general concept of speed dating is that a group of individuals will get together at a predetermined location, typically a restaurant or bar, and will have the opportunity to converse one-on-one for a set amount of time. (www.garbo.io, 2022)*

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2006 року.

tradwife n. (від traditional wife – традиційна дружина) – дружина, яка сидить вдома і займається господарством, свідомо відмовляючись від кар'єри.

e.g. So a “tradwife” is a woman who doesn’t work so as to look after their children, their husband, their home and then talk non-stop about how great this is on social media. (www.theguardian.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

tweetheart н. (від to tweet – писати у Twitter (X) і sweetheart – коханий / кохана) – друг чи коханий / кохана, з якою особа переписується у соціальній мережі Twitter (X).

e.g. Do you want to know who my “Tweetheart” is...? Just have a look at my Twitter Timeline and guess. (www.linkedin.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

unplugged wedding н. – весілля, на якому запрошеним заборонено користуватися телефонами, планшетами і подібними пристроями, щоб вони не мали змоги публікувати фото і відео з весілля в інтернеті.

e.g. In today's technology-obsessed culture, stealing several hours of gadget-free time for an unplugged wedding ceremony should be a gift to your guests. (www.brides.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

WAGs н. (від англ. wives and girlfriends – дружини і подружки) – термін на позначення дружин і подружок відомих футболістів.

e.g. *The only British drama you need right now is the real-life feud between two Wags - wives and girlfriends of football stars - currently playing out in the UK High Court.* (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2011 року.

womance n. (від woman – жінка і romance – роман) жіночий роман – тісні стосунки між двома жінками, які не мають сексуального характеру.

e.g. *In its celebration of two-fingers-up female friendship, critics have somewhat inevitably dubbed it a “womance”.* (www.theguardian.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

Естетика, одяг, стиль життя / Aesthetics, Clothes, Lifestyle

braincore n. (від brain – мозок і core – ядро) – манера одягатися в такий спосіб, щоб виглядати розумнішим.

e.g. Middle-aged men are all about the braincore – that's clothes, accessories and merch that show off how intellectual you are. (www.thetimes.co.uk, 2020).

Вперше вжито 2021 року.

catio n. (від cat – кіт і patio – патіо, внутрішній дворик) – закритий дворик біля будинку, в якому живуть домашні коти.

e.g. A portmanteau of "cat" and "patio," a catio is an outdoor enclosure meant to keep cats safe as they play in your backyard. (www.dailypaws.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

circular fashion n. *циркулярна мода* – одяг, створений у такий спосіб, щоб носитися якомога довше і бути здатним до переробки.

e.g. A circular fashion industry is one in which waste and pollution are designed out, products and materials are kept in use for as long as possible, including through reusing and

recycling, and where natural systems are regenerated.
(www.commonobjective.co, 2019)

Вперше вжито 2014 року.

cloffice n. (від closet – комора й office – офіс) – комора чи стінна шафа, перетворена на маленький офісний простір для роботи з дому.

e.g. The term cloffice specifically refers to a closet that has been repurposed as a home office, but it can also be used to describe any small space – cupboard, cloakroom or corner – that has been transformed into an at-home study.
(www.yourhomestyle.uk, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

coatigan n. (від coat – пальто і cardigan – кардиган) – довгий в'язаний жакет, схожий на пальто.

e.g. While some coatigans can be belted or tied at the waist, others are designed for layering so you can pile on plenty of garments and accessories as winter draws near.
(www.refinery29.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

cottagecore n. (від cottage – сільський будинок, котедж і core – ядро) *коттеджкор* – естетичний напрям, який виражає ідеалізацію сільського життя.

e.g. As an aesthetic that romanticises the return to traditional bucolic attributes, cottagecore lays heavy emphasis on a mix of rural self-sufficiency and delicate décor, with a heavy dose of nostalgia. (www.bbc.com, 2020)

Вперше вжито 2021 року.

digital fashion п. *цифрова мода* – одяг, створений з використанням комп'ютерної графіки і 3D-технологій.

e.g. Digital fashion's fanciful impracticality has not prevented fashion magazines and news outlets from uncritically parroting its most fallacious claim: It can be a sustainable alternative – even a solution – to fast fashion. (www.vox.com, 2022)

Вперше вжито 2018 року.

dopamine dressing п. *дофамінове вбрання* – манера одягатися у яскраві кольори з метою почуватися щасливішим.

e.g. The connection between our outfits and our state of mind is receiving renewed attention as style publications predict that the trend of 2022 is "dopamine dressing," which involves dressing in a way that brings you joy and boosts your mood. (www.verywellmind.com, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

drouzers n. (від dress – плаття і trousers – штани) – одяг, який поєднує плаття і штани.

e.g. *Essentially, drouzers keeps your legs from freezing to death while you're sat outside at a beer garden while simultaneously being fashion-editor-approved.* (www.glamourmagazine.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

eyebomb v. (від eye – око і bomb – бомба) – наклеювати маленькі пластикові очі на неживий об'єкт, роблячи його схожим на живу істоту.

e.g. *According to the Googly Eyes Foundation, which has the noble mission of spreading the trend "all over the world," eyebombing is a form of urban art, consisting of sticking googly eyes "onto an inanimate object in the public sphere, in a way that cleverly lends the object the appearance of a living creature".* (www.scientificamerican.com, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

facekini n. (від face – обличчя і bikini – бікіні) *фейскіні* – головний убір, схожий на балаклаву, який призначений для захисту шкіри обличчя від сонячних променів.

e.g. *Interested in protecting their faces from radiation from the sun, algae that lives in the water, and jellyfish strings, women around the world are embracing a fashion trend that*

started in China years ago by wearing a “facekini.”
(weatherboy.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

flatform shoes / flatforms n. (від flat – плаский і platform – платформа) – взуття (переважно сандалі) на високій пласкій платформі.

e.g. Easily transitioning you from day to night, week to weekend, our edit of women’s flatform shoes and sandals are the coveted styles that promise to elevate your wardrobe’s every rotation. (www.jonesbootmaker.com, 2022)

Вперше вжито у 2000-2005 роках.

frugalista n. (від frugal – ощадливий і fashionista – модник / модниця) – людина, яка стежить за модою і вдягається стильно, витрачаючи при цьому мало грошей.

e.g. Frugalistas stay fashionable by shopping through alternative outlets, such as online auctions, secondhand stores, and online forums. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

gorpcore n. (від gorp – розмовна назва суміші горіхів і сухофруктів, що позиціонується як здоровий перекус і **normcore**) *горпкор* – стиль одягу, який передбачає

використання комфортних речей, призначених для туристичних походів і кемпінгу.

e.g. The development of “gorpcore”, coined to describe the convergence of outdoor labels and metropolitan folk, made Patagonia fleeces and North Face jackets a style staple. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

grandmillennial – 1) н. термін на позначення стилю одягу чи інтер'єру, що поєднує старомодні речі з сучасними; див. також **granny chic**; 2) н. людина (зазвичай, представник покоління міленіалів), якій до вподоби такий стиль.

e.g. Ranging in age from mid-20s to late-30s, grandmillennials have an affinity for design trends considered by mainstream culture to be “stuffy” or “outdated” – Laura Ashley prints, ruffles, embroidered linens. (www.housebeautiful.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

granny chic н. див. **grandmillennial** 1

hijabista / Hijabista н. (від hijab – хіджаб і fashionista – модниця) – жінка-мусульманка, яка одягається модно й вишукано, але водночас скромно, дотримуючись приписів своєї релігії.

e.g. Tech-savvy, global, vocal, and brand conscious, modern Hijabistas know what they want and are interweaving their faith to get it. (blog.symrise.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

IKEA effect н. (від назви шведського бренду IKEA) ефект IKEA – когнітивне упередження, за якого споживачі надають непропорційно високу цінність речам, у створенні яких вони брали участь.

e.g. The name 'the IKEA effect' derives from the name of Swedish manufacturer and furniture retailer IKEA, which sells many furniture products that require assembly. (www.adcocksolutions.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

Japandi н. (від Japan – Японія і Scandinavia – Скандинавія) – стиль інтер'єру, який поєднує у собі японські та скандинавські традиційні елементи.

e.g. "Japandi" has become the denomination for interiors where Japanese minimalism meets Scandinavian functionality. (www.dezeen.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

jeggings n. (від jeans – джинси і leggings – легінси) джеґінси – різновид штанів, що містять ознаки джинсів і легінсів.

e.g. Not to mention, that the elastane you find in your typical pair of skinny jeans or jeggings is unrecyclable and deeply bad for the planet. (www.elle.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

jorts n. (від jeans – джинси і shorts – шорти) – джинсові шорти, зокрема виготовлені шляхом відрізання штанин від джинсів.

e.g. But perhaps these designers are merely taking a leap of faith here – throwing these fashion-upped jorts out there to see who takes the bait. (www.gq.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

mom cave n. – простір у будинку чи квартирі, який мама може обладнати на свій смак і використовувати його для усамітнення чи відпочинку.

e.g. Later in the evening, when the kids are in bed, I sneak into my "mom cave" for a little alone time before I call it a night. (www.parents.com, 2020)

Вперше вжито 2007 року.

normcore n. (від normal – нормальний і core – ядро)
нормкор – манера одягатися якомога простіше, щоб не виділятися серед інших.

e.g. *Normcore moves away from a coolness that relies on difference to a post-authenticity coolness that opts into sameness.* (www.highsnobiety.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

sadwear n. (від sad – сумний і wear – одяг) – одяг, який допомагає боротися зі смутком.

e.g. *The false dawn of 2021 was indeed just that, and as it transpired, we had all been shielding from the gloom in “sadwear”, the clothes we have all reached for when the existential ennui of lockdown became too much.* (www.esquire.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

serial returner n. – людина, яка має звичку повертати замовлений в онлайн-магазинах одяг.

e.g. *There's a lot of fear and scaremongering around serial returners, but they can be the most profitable customers.* (www.emarketer.com, 2020)

Вперше вжито 2018 року.

shacket n. (від shirt – сорочка і jacket – куртка) – легка куртка, яка нагадує сорочку.

e.g. Not quite as heavy or utilitarian as a jacket (opens in new tab) and not as lightweight or insubstantial as a shirt (opens in new tab), a shacket is a transitional layering piece for all seasons. (www.marieclaire.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

shants n. (від shorts – шорти і pants – штани) – штани, які сягають колін.

e.g. After all, it's easier to lose a long sleeve shirt over a t-shirt than to turn pants in shorts, unless you mess with shants. (putthison.com, 2019)

Вперше вжито 2013 року.

shedquarters n. (від shed – сарай і headquarters – штаб-квартира) – сарай, який використовується як офіс.

e.g. Affectionately known as my 'shedquarters', I've been working from my garden office for ten years. (www.dailymail.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

shelfie n. (від shelf – поличка і selfie – селфі) – селфі на фоні книжкових полиць із гарним оформленням.

e.g. *Basically, shelfies include the art of creating (and documenting!) the perfect decor arrangements on the bookcases and shelves in your space.* (www.hgtv.com, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

shoffice n. (від shed – сарай і office – офіс) – сарай у саду, обладнаний для дистанційної роботи.

e.g. *Whatever your budget or size restrictions, the shoffice can provide a happy medium, without the distractions of home life or the inconveniences of travelling to the office.* (www.countryliving.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

skirtini n. (від skirt – спідниця і bikini – бікіні) – купальник з короткою спідницею.

e.g. *Due to that additional coverage skirtini gives protection from the harsh sunlight if you are spending your afternoon by the beach.* (www.amantelingerie.in, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

slashkini n. (від slash – розріз і bikini – бікіні) – суцільний купальник з численними розрізами.

e.g. *The new swimsuit, dubbed the 'slashkini' is the hottest holiday trend loved by celebrities and is gradually filtering its way into high street stores, with Lipsy offering one for £35.* (insidebusiness.ng, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

slow fashion н. *повільна мода* – концепція, яка передбачає вповільнення темпів виробництва одягу й орієнтацію на екологічні стандарти.

e.g. *Slow fashion opposes the fast fashion model that emerged around 20 years ago, in which clothes became cheaper, and trend cycles sped up.* (goodonyou.eco, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

smart-casual / smasual adj. – термін на позначення одягу й аксесуарів, які є водночас елегантними та буденними.

e.g. *She has earned a dedicated following for her signature 'smasual' style.* (www.logicsofts.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2003 року.

tour-drobe / tourdrobe н. (від tour – тур і wardrobe – гардероб) – одяг, який знаменитість одягає під час туру.

e.g. *They discuss Meghan and Harry's visit to NYC and Meghan's \$53KUS "tourdrobe", as well as Bobbi Brown's make up rules and why the Victoria Beckham eye pencil Claire bought was worth every cent.* (podcasts.apple.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

trashion n. (від trash – сміття і fashion – мода) *трешн* – термін на позначення одягу й аксесуарів, виготовлених зі старих, зношених і викинутих речей.

e.g. *The visual artist added that "trashion" has become "quite widely used in green and design circles as people catch on more and more to the enormity of the problem with unfettered consumerism," and is leading to conversations about the circular economy, reusing and repurposing.* (thebeaulife.co, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

wardrobe malfunction n. – казус з одягом, коли ненароком оголюються інтимні частини тіла.

e.g. *From split pants and broken straps to showing a heck of a lot more skin than initially anticipated, stars have had their fair share of cringe-worthy wardrobe malfunctions.* (www.usmagazine.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року американським співаком Джастіном Тімберлейком.

wardrobing n. (від wardrobe – гардероб) – шахрайська практика, за якої людина замовляє в магазині одяг, носить його певний час, а потім повертає до магазину з вимогою відшкодувати повну вартість.

e.g. Fraudulent returns in the category of wardrobing, or wear and return, happen when consumers buy merchandise, use it briefly, and return it for a full refund. (www.360idtag.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

workleisure n. (від work – робота і leisure – дозвілля) – різновид одягу, який є максимально зручним, але водночас виглядає достатньо формально, щоб одягати його для офісної роботи.

e.g. Materials that make up workleisure apparel tend to lean towards cotton and rayon as people are on the lookout for more breathable, easy-to-throw-on materials. (cnalifestyle.channelnewsasia.com, 2022)

Вперше вжито 2020 року.

Література, кіно, музика, мистецтво / Literature, Cinema, Music, Art

ambient literature н. – література, яка призначена для читання на телефоні та враховує дані про місцезнаходження людини і час читання для створення якомога більш персоналізованого досвіду.

e.g. *For works of ambient literature, as they bring together the context created by the text of the work with the context given by the situation of the reader, they come to instantiate a third, hybrid context within which the experience of the work comes to be.* (research-information.bris.ac.uk, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

bizarro fiction н. (від bizarre – дивний) – жанр літератури, який поєднує гротеск, абсурдизм і сатиру.

e.g. *Melding elements of absurdism, surrealism, humor, and satire, bizarro fiction is a literary genre that's all about the weird.* (www.masterclass.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

blackwashing н. див. **racebending**

blook н. (від book – книга і blog – блог) – книга, створена на основі блогу.

e.g. *The first blook writer receiving this award was Julie Powell whose book Julie and Julia: 365 Days, 524 Recipes, 1*

Tiny Apartment Kitchen was based on her very popular blog on French cooking. (www.languagehumanities.org, 2022)

Вперше вжито 2002 року.

bro-country n. (від bro – «братан» і country – кантрі) *бро-кантрі* – жанр кантрі-музики, тематика якого зосереджена на алкоголі, вечірках і вантажівках.

e.g. Dierks Bentley, Jason Aldean, and Florida Georgia Line are perfect examples of artists thriving in the “bro-country” genre. (www.thecowl.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

casualism n. – напрям у мистецтві 21 ст., який передбачає використання кольору, композиції і балансу для створення візуально незвичних і позірно незакінчених картин.

e.g. While Butler didn’t out-and-out proselytize for casualism, her enthusiasm for “enervated casualism” – for an engagement with accident, uncertainty, imperfection and incompleteness—was palpable. (artcritical.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

chat fiction n. – жанр онлайн-літератури (web fiction), який має вигляд текстових повідомлень і переписки в соціальних мережах.

e.g. Hooked, which has raised \$6 million so far and boasts investors like media titans Snoop Dogg, Mariah Carey and

Jamie Foxx, is not the only chat fiction clamoring for eyeballs.
(www.ozy.com, 2019)

Вперше вжито 2015 року.

chillwave н. *чіллвейв* – музичний жанр, якому властиве використання звукових ефектів, синтезаторів, семплювання і зациклювання.

e.g. As genre names go, chillwave is actually fairly tame compared to some of Carles' other suggestions in a stream-of-consciousness list of borderline gibberish ideas.
(www.musicradar.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

cli-fi н. (від climate fiction, за аналогією до sci-fi – наукова фантастика) *кліматична фантастика* – новий жанр літератури, присвячений зміні клімату та глобальному потеплінню.

e.g. Some research suggests that cli-fi as a gateway into that frame of mind might effect change. (www.eenews.net, 2020)

Вперше вжито 2007 року.

docuality / docu-ality н. (від documentary – документальний фільм і reality show – реаліті-шоу) – телевізійна програма, яка поєднує ознаки документального фільму та реаліті-шоу.

e.g. *Channel 4 is delighted to reveal the principal cast members of the Black British premium docu-ality series Highlife made in partnership with Google Pixel and co-produced by CR8TIVE ROW and Optomen.* (www.channel4.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

domestic noir н. – різновид детективної літератури, події в якому розгортаються у замкнутому приміщенні, переважно в будинку, де проживає пара людей.

e.g. *The publishing industry categorized her subsequent novels as crime fiction, psychological thrillers, or domestic noir.* (www.mysteryandsuspense.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2013 року.

dubstep н. *дабстеп* – жанр електронної танцювальної музики, який виник у Лондоні на початку 2000-х років.

e.g. *While there is some debate over who actually invented dubstep, the most commonly cited producers include Oris Jay, El-B, Steve Gurley, and Zed Bias.* (www.deepinthemix.com, 2022)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року.

eco-horror н. – різновид фільмів жахів, у якому зображуються природні катастрофи та руйнування довкілля.

e.g. The genre now known as eco-horror (a term that appears to be first coined by an 2008 NPR article) is defined by its themes of unstoppable natural disasters and irreversible environmental devastation.

Вперше вжито 2008 року.

eco-thriller / ecological thriller *n.* – трилер на екологічну тематику.

e.g. This is a subtle take on an eco-thriller but very much carries the mood of trying to survive in nature when all man-made goodness has failed. (bookriot.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

fan-funded *adj.* – той, який фінансується прихильниками. Аналог терміну crowd-funded (див. **crowdfunding**) у музичному контексті.

e.g. SongVest Records is close to reaching its \$50K goal of fan-funded investment and being the first record label to do so under the new crowdfunding regulations. (www.linkedin.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

femgore *n.* *фемгор* – жанр жахів, у якому поєднується криваве насильство (*gore*) з жіночою перспективою, часто феміністською або гіперфемінізованою естетикою.

e.g. Though romcoms and other genres of fiction give a much-needed form of escapism and allows us to explore other sides of femininity, femgore provides a cathartic release of rage, and allows women to embrace a darker side of femininity - one we're so often not allowed to express in real life. (www.cosmopolitan.com, 2025)

Вперше вжито 2025 року.

foodoir п. (від food – їжа і memoir – мемуар) – різновид мемуару, який зосереджений на темі їжі і зазвичай містить рецепти.

e.g. Food writer, magazine editor, and restaurant critic Ruth Reichl's first memoir, Tender at the Bone, is a significant one in the "foodoir" genre, blending recipes into stories and scenes from a life. (whatsnonfiction.com, 2019)

Вперше вжито 2009 року.

F-rating п. – рейтинг, що присвоюється фільму, знятому жінкою.

e.g. The F-rating was originally developed by the Bath Film Festival in 2014 as a way to champion the substantial creative contributions by women to the film industry. (ifi.ie, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

future bass п. *ф'юче бейс* – стиль електронної танцювальної музики, якому властиве використання глибоких басів.

e.g. Future bass is a twenty-first-century electronic dance music genre that closely aligns with trap music and dubstep. (www.masterclass.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

gloving н. (від glove – рукавиця) – танець, який здійснюється руками у спеціальних рукавицях із світлодіодами.

e.g. Finding movement types and figuring out new combos is a vital part of staying on top of the gloving game, but inevitably, these new techniques will need to be fleshed out and cleaned up to reach their maximum aesthetic value. (melmagazine.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року.

grip lit / grip-lit н. (від to grip – захоплювати і literature – література) – різновид роману із захопливим психологічним сюжетом.

e.g. The queen of high-tension grip lit delivers a twisted tale that won't let you go. (harpercollins.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

hicksplotation / hixploitation н. (від hick – селяк, провінціал і exploitation – експлуатація) – кіножанр, якому властиве стереотипне зображення людей із сільської місцевості (зазвичай, з півдня США).

e.g. Hixploitation/Hicksploitation genre movies were created to exploit the cultural stereotypes of Rural American southerners who were/are often regarded as "hillbillies", "crackers" and "yokels". (www.grindhousedatabase.com, 2019)

Вперше вжито 2001 року.

hopepunk п. (від hope – надія і punk – панк) хоуппанк – жанр літератури та кінематографу, позначений оптимістичними та світлими темами.

e.g. Various works of fiction – including the Lord of the Rings and Terry Pratchett's Discworld series – have now been labelled as examples of hopepunk, along with a slew of contemporary writers. (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2017 року.

hyperlink cinema п. – стиль кіно, якому властиві складні багатолінійні наративи та велика кількість персонажів.

e.g. Lijo Jose Pellissery's crime thriller City of God used a hyperlink cinema format as the narrative structure like Satyajit Ray's Bengali movie Kanchenjunga released in the year 1962. (www.republicworld.com, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

hyperpop п. *зіперпоп* – музичний напрям, якому властиве поєднання поп-музики з елементами хіп-хопу й електроніки.

e.g. *According to Spotify Senior Editor Lizzy Szabo, who heads the streaming service's Hyperpop playlist that has more than 272,000 subscriptions, hyperpop is the kind of music that "when you hear it, you know it, but it's also a ton of different things."* (www.thrillist.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

kindie / kindie rock п. (від *kid* – дитина й *indie* – інді-музика, незалежна музика) – музика незалежних лейблів, призначена для дітей до 12 років.

e.g. *"Kindie" is an abbreviated term that stands for independent kids' music: a style of children's music that melds the sensibility of the singer-songwriter with themes aimed at kids under twelve years of age.* (kindiecomm.org, 2020)

Вперше вжито 2006 року.

krumping п. *кранп* – популярний у США вуличний танець, якому властиві енергійні різкі рухи.

e.g. *Krumping is one of the cornerstones of Street Dance and, as such, it's a staple for the professional commercial dancer.* (www.dancecollege.co.uk, 2022)

Вперше вжито на початку 2000-х років.

laboratory literature / lab lit n. – жанр літератури, зосереджений на реалістичному зображенні вчених та їхньої діяльності.

e.g. *'Lab lit', the genre, is exactly what I've been talking about – realistic works of fiction that feature scientists as central characters, with the scientific process as part of the plot.* (researchfeatures.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

mallsoft n. *молсофт* – музичний жанр і естетичний стиль, що передає ностальгічну, меланхолійну атмосферу торгових центрів 1980–1990-х років. Піджанр вейпорвейву (див. **vaporwave**).

e.g. *Mallsoft continues to evolve, with artists incorporating elements of other genres like ambient, synthwave, and even chiptune.* (vaporsoftrecords.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

mumoir n. (від *mum* – мама і *memoir* – мемуар) – книга, заснована на реальному досвіді матері в народженні та вихованні дітей.

e.g. *Featuring Beaumont's "sharp, witty and surreal view on everyday life", the "mumoir" will share the comedian's stories of motherhood, from being hospitalised with indigestion in her third trimester, to coming close to slapping her hypno-birthing instructor, to finding herself drinking a whole pint of*

custard in one sitting — and preferring it to a glass of wine.
(www.thebookseller.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

mundane science fiction / MSF п. *повсякденна наукова фантастика* – піджанр наукової фантастики, в якому дія відбувається у близькому майбутньому на Землі або в межах Сонячної системи і в якому відсутні міжгалактичні подорожі.

e.g. Mundane science fiction means telling stories of exploration and discovery that dig deeper instead of pushing outward – exploring ourselves and our relationships in a future bound to this planet. (www.thefifthworld.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року.

new adult fiction п. *молодіжна художня література* – художня література, націлена на людей віком 18-25 років та зосереджена на темах залишення батьківської сім'ї, розвитку сексуальності, поєднання навчання і кар'єри.

e.g. New adult fiction is fiction that is marketed to readers aged 18 to 25—an age bracket that some people consider the “sweet spot” for young adults. (www.tckpublishing.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

queerbaiting n. (від queer – квір і to bait – приманювати) *квірбейтінг* – прийом навмисного використання у художніх творах натяків на гомосексуалізм персонажів.

e.g. The term queerbaiting is complex and convoluted but can briefly be defined as being when “a celebrity or a public figure capitalizes on the suspicion that they may be romantically involved with another same-sex person for the sake of publicity, promotion or a capitalistic gain,” filmmaker, writer and activist Leo Herrera tells Rolling Stone. (www.rollingstone.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито у 2010-х роках.

quit lit n. – книги, які дають поради про те, як кинути пити.

e.g. Among them, literature supporting recovery from alcohol abuse, often referred to as “quit lit,” is a popular choice for informative support within the recovery community. (www.portstluciehospitalinc.com, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

racebending n. (від race – раса і to bend – гнути) – невідповідність між расою чи етнічною приналежністю персонажа фільму й актора, який його грає.

e.g. Currently, “racebending” refers to characters being “recast” as people of color in order to add positive diversity to a media property that otherwise lacked significant

characters and performers of color. (www.teenvogue.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

romantasy н. (від *romance* – романтика і *fantasy* – фентезі) *романтичне фентезі* – жанр, який об'єднує елементи любовного роману (*romance*) та фентезі (*fantasy*). Він використовується для позначення художніх творів, які поєднують любовну історію з фантастичними світами та магією.

e.g. Romantasy authors are selling well in part because of their huge popularity on social media; Maas' publisher, Bloomsbury, says that videos with hashtags connected to her books have more than 14bn views on TikTok alone. (www.theguardian.com, 2024)

Вперше вжито 2008 року. Термін став популярним у 2020-х роках завдяки книгам Сари Дж. Маас ("*A Court of Thorns and Roses*") та Дженніфер Арментраут ("*Blood and Ash*"), а також TikTok-трендам (#BookTok).

sadcom н. (від *sad* – сумний і *comedy* – комедія, за аналогією до *sitcom*) – телевізійне шоу, в якому смутки, депресія та екзистенційні питання обговорюються в комедійному стилі.

e.g. The word "Sadcom" has been around for a number of years, the American series "Louie" is considered to be the

pioneer, the British series “Fleabag” by and with Phoebe Waller-Bridge is considered the highlight.
(www.tellerreport.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

sensitivity reader п. – додатковий редактор, який аналізує книгу перед публікацією на предмет чутливого вмісту.

e.g. For example, the white author Jodi Picoult used a sensitivity reader for her novel about a black nurse who cares for the children of white supremacists.
(www.spectator.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

slow art / Slow Art п. *повільне мистецтво* – мистецтво, призначене для тривалого, вдумливого перегляду та поціновування.

e.g. ‘Slow Art’ was created to encourage us all to look at art for a little longer, in the hope that we not only see more, but also get to know the works in greater detail.
(www.ashmolean.org, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

slow TV / Slow TV п. *повільне телебачення* – жанр телевізійних програм для релаксації, які демонструють події в реальному часі та тривають кілька годин.

e.g. *The concept of Slow TV is to show something at the rate it is experienced, as opposed to the speed with which a narrative drama is told.* (www.scandinaviastandard.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

straightwashing / straight-washing п. (від straight – той, який має традиційну орієнтацію, і whitewashing – відбілювання) *стрейтвошинг* – зображення ЛГБТ-осіб як гетеросексуальних у кіно та на телебаченні.

e.g. *Straightwashing is defined as the interpretation of a queer character or relationship as heterosexual.* (www.alittlebithuman.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

Swiftie (від прізвища співачки Taylor Swift) *свіфті* – самоназва палких шанувальників творчості американської співачки Тейлор Свіфт.

e.g. *Fans become active participants in a world they helped create, turning passive listeners into a passionate army of "Swifties."* (medium.com, 2024)

Вперше вжито 2007 року.

up lit/ Up Lit п. – жанр літератури, спрямований на підняття настрою читача.

e.g. Eleanor Oliphant Is Completely Fine by Gail Honeyman, essentially the poster child of Up Lit, was named Book of the Year at the British Book Awards and also won a number of people's choice awards, but it's hardly the first addition to the genre. (www.refinery29.com, 2019)

Вперше вжито 2018 року.

vaporwave п. *вейпорвейв* – мікрожанр електронної музики, який характеризується ностальгійним баченням ретрокультурної естетики.

e.g. Vaporwave is a micro-genre derived from the electronic scene, which emerged in the early 2010s. (www.deezer-blog.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

whitewashing п. див. **racebending**

yacht-rock / yacht rock п. *яхт-рок* – жанр рок-музики, який близький до софт-року та був особливо популярний у 1970-80-х роках (хоча назву отримав пізніше).

e.g. Yacht rock is characterized by glossy production, breezy vocals, and bouncy rhythms—all elements thought to evoke relaxing bay cruises in Southern California, where the genre originated. (www.masterclass.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

Здоров'я і краса / Health and Beauty

bacne n. (від back – спина і acne – акне) – акне на спині.

e.g. *A combination of over-the-counter (OTC) treatments, dietary changes, and lifestyle modifications can usually help clear and manage mild cases of bacne.* (www.verywellhealth.com, 2025)

Вперше вжито 2003 року.

beardruff n. (від beard – борода і dandruff – лупа) – лупа в бороді.

e.g. *Beardruff appears when the skin sheds faster than normal, resulting in a noticeable collection of snowflake-like skin cell clusters.* (www.stubbleandstache.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

beauty bias n. див. **pretty privilege**

breathprint n. (від breath – подих і fingerprint – відбиток) *відбиток подиху* – хімічний склад людського видиху, який вважається унікальним для кожної людини, як і відбитки пальців.

e.g. *For the improvement of classification rate, thirteen features associated with the adsorption kinetics were extracted from the breathprint from each of the three sensors.* (www.researchgate.net, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

brotox п. (від bro – «бро», «чувак» і botox – ботокс) *бротокс* – жартівлива назва для ботулінотерапії в разі її використання чоловіками.

e.g. *Today, Brotox is emerging as one of the most popular anti-aging treatments for men of all ages who either want to prevent facial “breakage” or reduce already formed dynamic expression wrinkles.* (www.cosmeticdermamedicine.gr, 2024)

Вперше вжито 2013 року.

clean sleeping п. *чистий сон* – режим, за якого людина отримує достатню кількість якісного сну для підтримки здоров'я.

e.g. *Now, I'm all over healthy living in general, but I've been reluctant to jump on the clean sleeping bandwagon, even though my dodgy snooze patterns leave me running on empty.* (www.womenshealthmag.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року в книзі Гвінет Пелтроу *Goop: Clean Beauty*.

doorling п. – інцидент, за якого водій чи пасажир, відчиняючи двері авто, збиває велосипедиста, який проїжджає повз.

e.g. *The act of dooring is when a driver or passenger opens a car door unsafely into the path of oncoming traffic, resulting in a collision or swerving.* (www2.gov.bc.ca, 2020)

Вперше вжито 2012 року.

elite sleepers п. – люди, яким достатньо до шести годин сну на добу, щоб добре почуватися. Див. також **sleepless elite, short sleepers**.

e.g. *Famous “elite sleepers” include Donald Trump, who claims to only need four hours of sleep a night, and the designer and director Tom Ford, who says he only needs three hours.* (www.theweek.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

fat-shaming / fat shaming п. – дискримінація товстих людей. Протилежне до **skinny shaming**.

e.g. *Research shows that much of the discussion on obesity on social media involves fat shaming, which often turns into harassment and cyberbullying – especially against women.* (www.healthline.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

fit-shaming / fit shaming п. (за аналогією до **fat-shaming**) – дискримінація людей, які займаються

спортом і стежать за своїм здоров'ям (зокрема, представлення їх як поверхневих та інтелектуально нерозвинених).

e.g. Local fitness guru and owner of Every Body's Fit in Oceanside, Megan Johnson-McCullough, describes her recent experience with fit shaming and how Instagram refused to help her. (fox5sandiego.com, 2022)

Вперше вжито 2014 року.

fitspiration / fitspo n. (від fitness – фітнес і inspiration – натхнення) *фітспірація* – фото- та відеоконтент, спрямований на заохочення людей до занять спортом та правильного харчування. Див. також **thinspiration / thinspo**.

e.g. Not only real body acceptance but also inclusion, and breaking the mold of fitspo that health and fitness are only reserved for a segment of the population. (www.collegeofinfluence.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

globesity n. (від global – глобальний і obesity – ожиріння) *глобальне ожиріння* – термін, що описує глобальну епідемію ожиріння, спричинену змінами у способі життя, нездоровим харчуванням та зниженням фізичної активності.

e.g. *This has been such a widespread epidemic, that the WHO coined the term “globesity” to show the extent of its occurrence throughout the world.* (www.nestlenutrition-institute.org, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

gringe п. (від grown-up fringe – відрощений чубчик) – чубчик, який довший, ніж зазвичай, і обрамлює обличчя.

e.g. *From super-short bangs that really make a statement to a long grown-out fringe that A-list hairstylist George Northwood calls a “gringe,” we’ve rounded up our favorite fringe styles that will instantly freshen up your look with the help of tips from experts.* (www.byrdie.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

healthwashing (від health – здоров’я і whitewashing – відбілювання, за аналогією до greenwashing, bluewashing тощо) п. – маркетингова стратегія позиціонування продуктів як корисних для здоров’я, хоча це не відповідає дійсності.

e.g. *Healthwashing terms are often those without legal definitions that food manufacturers can use at their own discretion and are usually based on health, nutrition or medicinal claims about the food.* (www.highspeedtraining.co.uk, 2024)

Вперше вжито 2008 року.

inflammageing n. (від inflammation – запалення і ageing – старішання) – прискорення процесів старішання внаслідок запалення в організмі.

e.g. It has been shown that inflammageing is a hallmark of various cardiovascular diseases, including atherosclerosis, hypertension, and adverse cardiac remodelling. (portlandpress.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

kninkles n. (від knee – коліно і wrinkles – зморшки) – зморшки навколо коліна.

e.g. Knee wrinkles, or “kninkles,” can make you look older than you feel, especially in the warmer summer months when you are wearing shorts and swimsuits more often. (www.ceruleanmedical.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

nap bar n. – місце, де люди платять за те, щоб трохи поспати в денний час.

e.g. Aiming to promote the health benefits of a midday siesta, nap bars around the world give tired individuals on the go a place to rest and relax for a while. (travelaway.me, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

needle spiking n. (від to spike – непомітно щось підливати, підсипати) – явище, коли особі (зазвичай молодій жінці) непомітно роблять ін’єкцію седативних препаратів чи наркотичних речовин.

e.g. Keeling is one of hundreds of people across Britain and Europe who have been victims of suspected “needle spiking” – an injection administered without consent or knowledge, often in a bar or nightclub setting, in an attack similar to the more common crime of contaminating alcoholic drinks. (www.washingtonpost.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

obesity paradox n. – медична гіпотеза, згідно з якою у літніх людей з хронічними захворюваннями ожиріння відіграє захисну роль і сприяє вищій тривалості життя, порівняно з людьми з цієї категорії без ожиріння.

e.g. The obesity paradox refers to extant evidence showing that obesity in older subjects or in patients with several chronic diseases may be protective and associated with decreased mortality. (www.frontiersin.org, 2020)

Вперше вжито 2002 року.

orthosomnia n. (від гр. ὀρθός – правильний і лат. somnus – сон) – обсесивне переймання якістю свого сну,

надмірне використання пристроїв для його вимірювання (sleep trackers).

e.g. Orthosomnia is a new type of sleep problem that has arisen due to the overload of sleep information thanks to the influx of digital sleep trackers and apps in recent years. (www.greenqueen.com.hk, 2020)

Вперше вжито 2017 року.

polypill н. (від poly- – багато і pill – таблетка) – ліки у формі таблеток, які містять кілька активних фармацевтичних речовин.

e.g. The PolyIran study aimed to assess the effectiveness and safety of a four-component polypill including aspirin, atorvastatin, hydrochlorothiazide, and either enalapril or valsartan for primary and secondary prevention of cardiovascular disease. (www.thelancet.com, 2019)

Вперше вжито 2003 року.

prejuvenation н. (від prevention – профілактика і rejuvenation – омолодження) *попереднє омолодження* – профілактичний підхід до догляду за зовнішністю, за якого молоді люди (переважно до 30 років) починають використовувати естетичні процедури (як-от ботокс, лазери, доглядові засоби), щоб уповільнити ознаки старіння ще до їх появи.

e.g. *The best time to start prejuvenation treatments is in your 20s or 30s, even 40s, but it's never too late to begin.* (ministryofskin.com.au, 2024)

Вперше вжито 2013 року.

pretty privilege п. *привілей краси* – термін на позначення переваг, що їх буцімто отримують люди через свою зовнішню привабливість. Див. також **beauty bias**.

e.g. *The ripple effects of pretty privilege, aka “beauty bias,” can cascade across multiple aspects of our lives, influencing social, economic, and even legal outcomes.* (www.verywellmind.com, 2024)

Вперше вжито 2020 року.

sedentary death syndrome п. *синдром ранньої смерті через сидіння* – термін на позначення згубних наслідків для здоров'я через тривалу сидячу поведінку та відсутність фізичної активності, які можуть призводити до передчасної смерті. Сюди належать такі ризики, як ожиріння, серцево-судинні хвороби, діабет та інші ускладнення. Див. також **sitting disease**.

e.g. *Two out of three Australian adults are overweight or obese and one of the biggest threats to our health is from Sedentary Death Syndrome (SeDS).* (fitness.edu.au, 2023)

Вперше вжито 2001 року.

short sleepers п. див. **elite sleepers**

sitting disease / Sitting Disease п. – термін на позначення сукупності симптомів, викликаних сидячим способом життя. Див. також **sedentary death syndrome**.

e.g. This phenomenon has been coined as “Sitting Disease,” which, broadly speaking, is defined as a condition of increased sedentary behavior associated with adverse health effects. (thewholeu.uw.edu, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

skin fasting п. – практика тимчасового утримання від користування засобами для догляду за шкірою, що позиціонується як корисна для її здоров'я та краси.

e.g. Although there is no scientific proof behind this theory, skin fasting can benefit you if you're using too many products and seem to be unsure about how each product is reacting to your skin. (skinkraft.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

skinny shaming п. – дискримінація худих людей. Протилежне до **fat shaming**.

e.g. *I hesitate to share my stories of skinny shaming because they sound like bragging.* (www.scarymommy.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

sleep leadership п. – заходи, які керівники організацій вживають для забезпечення якісного сну своїх підлеглих з метою їх кращої продуктивності.

e.g. *But while a connection between napping and working has been around for a while – a 2008 survey showed more than 30% of American companies allow or encourage napping during the day, and 15% or more provide a place to do so – the concept of sleep leadership takes things a step further, prioritising policies that care for employees' sleep hygiene outside working hours.* (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

sleepless elite п. див. **elite sleepers**

sober bar п. *тверезий бар* – бар, де не подають алкогольні напої. Див. також **temperance bar**.

e.g. *The longtime friends, both eight years sober, plan to open a sober bar called The Dry Mill.* (www.columbusmonthly.com, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

sober curious adj. – той, який усвідомлює свою алкогольну залежність і споживання алкоголю як таке і хотів би кинути пити заради фізичного і психічного здоров'я.

e.g. *Sober curious culture encourages a sober lifestyle, but welcomes individuals who aren't willing, ready, or planning to give up alcohol completely.* (www.verywellmind.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

superager / SuperAger n. – людина, яка у віці понад 65 років зберігає бадьорість та високий рівень когнітивних здібностей.

e.g. *A new Northwestern Medicine study showed cognitive SuperAgers have resistance to the development of fibrous tangles in a brain region related to memory and which are known to be markers of Alzheimer's disease.* (news.northwestern.edu, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

tech neck n. – біль у шиї, спричинений надмірним використанням смартфона чи комп'ютера.

e.g. *Cooper treats tech neck with a combination of physical therapy exercises that strengthen the upper back and neck*

muscles, as well as stretches for the anterior shoulders.
(www.healthline.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

temperance bar п. див. **sober bar**

thinspiration / thinspo п. (від thin – худий та inspiration – натхнення) – контент, який заохочує людей до схуднення у здоровий чи не дуже здоровий спосіб (наприклад, через рекламування анорексії як стилю життя). Див. також **fitspiration / fitspo**.

e.g. The Internet has become a common source of thinspiration imagery, especially on weight loss websites and those that promote eating disorders like anorexia.
(www.wise-geek.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

tweakment п. (від to tweak – модифікувати і treatment – лікування, обробка) – незначна косметична процедура, яка не залучає оперативного втручання.

e.g. A tweakment is a play on the words “tweak” and “treatment” and basically refers to primarily non-surgical, minimally invasive treatments, that can really enhance your look but in a very subtle and natural way.
(www.theplasticsurgeryclinic.ca, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

VEXAS syndrome (акронім від **V**acuoles, **E**1 enzyme, **X**-linked, **A**utoinflammatory, **S**omatic) – рідкісний автоімунний синдром, який вперше описали у 2020 році. Він викликається соматичною мутацією в гені UBA1 на X-хромосомі, і проявляється запальними симптомами, такими як лихоманка, ураження легенів, васкуліт та інші порушення з боку імунної системи. Характерно для чоловіків середнього та старшого віку.

e.g. There are no standardized treatment guidelines for VEXAS currently, but researchers are working to identify the best ways to treat it. (www.niams.nih.gov, 2024)

Вперше вжито 2020 року.

virovore n. (від virus – вірус і лат. vorare – поїдати) *віровор* – організм, який живиться вірусами як основним джерелом енергії або поживних речовин. Вперше такий організм був виявлений у 2023 році: це мікроскопічна інфузорія Halteria, що живе у прісних водоймах.

e.g. If Halteria is the first discovered virovore bacteria, it is probably not the only one as millions of types have yet to be discovered. (uk.news.yahoo.com, 2023)

Вперше вжито 2023 року.

zombie cells n. *клітини-зомбі* – це клітини, які припинили ділитися (перебувають у стані клітинного

старіння), але не гинуть і виділяють запальні речовини, що можуть сприяти старінню й розвитку хвороб.

e.g. Senescent skin cells, often referred to as zombie cells because they have outlived their usefulness without ever quite dying, have existed in the human body as a seeming paradox, causing inflammation and promoting diseases like cancer while also helping the immune system to heal wounds. (hub.jhu.edu, 2025)

Вперше вжито 2011 року, хоча сам феномен клітинного старіння (cellular senescence) описано ще 1961 року.

Спорт / Sports

aerial yoga н. *повітряна йога* – різновид йоги, який передбачає вправи із застосуванням підвісного гамака. Див. також **fly yoga**.

e.g. In addition to providing many physical and mental benefits and fun acrobatics, aerial yoga is quickly gaining stride as a therapeutic and accessible yoga option. (www.healthline.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

canicross н. (від canine – собачий і cross country – легкоатлетичний крос) – вид спорту, який передбачає біг собаки разом із господарем.

e.g. Canicross involves a dog (or sometimes two dogs) staying attached to a runner, with the runner wearing a waist belt with a bungee cord that attaches to the dog's harness. (www.k9ofmine.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

coregasm н. (від core – кор, м'язовий корсет та orgasm – оргазм) *коргазм* – оргазм, який виникає під час фізичних вправ, особливо пов'язаних із напруженням м'язів преса чи кору (core muscles). Найчастіше це трапляється під час інтенсивних тренувань, таких як підйоми ніг, скручування або йога.

e.g. Your ability to coregasm may be determined by your anatomy, emotional state, and muscle strength at the time of your workout. (www.healthline.com, 2023)

Вперше вжито 2007 року.

courtsiding *n.* (від *courtside* – місце у першому ряду) *кортсайдинг* – оперативна передача інформації про перебіг спортивної події від людини, яка перебуває безпосередньо на місці події, з метою використання цієї інформації у ставках на спорт.

e.g. The most famous form of courtsiding is when someone is personally present at sports events and any crucial information about the match is forwarded to outsiders who are placing bets after the tips. (sportssmartbetting.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

crossfit / **CrossFit** *n.* *кросфїт* – різновид функціональних тренувань, який поєднує кардіонагрузки, гімнастичні і силові вправи.

e.g. A CrossFit workout takes these everyday movements and leverages them for a workout by adding higher weights, faster movements, or longer distances. (www.themanual.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

doga n. (від dog yoga) – практика йоги із залученням домашніх собак.

e.g. *Doga, is how you and your dog escape from stress and anxiety, an unfortunately common feeling for dogs as well.* (tractive.com, 2022)

Вперше вжито 2001 року.

Earthing n. – заснований 2013 року у Данії вид спорту, який поєднує біг та плавання.

e.g. *From a sport perspective, Earthing amalgamates two of the most spectated Olympic sports, running and swimming, into one powerful race.* (wondrlust.com, 2019)

Вперше вжито 2013 року.

esports / e-sports n. (від electronic sports) кіберспорт, e-спорт – командні чи індивідуальні змагання з відеоігор.

e.g. *This fusion between popular, competition-fostering social spaces and a free-access live streaming service dedicated to highly skilled players helped esports grow into a popular part of Korean society.* (hir.harvard.edu, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

everesting н. *еверестинг* – різновид тренування для велосипедистів, який передбачає підйом і спуск з гори чи пагорба, поки сумарно не набереться 8,848 метрів пробігу (висота гори Еверест).

e.g. The first person to undertake Everesting was British mountaineer George Mallory – grandson of the famous explorer and Everest climber of the same name – who ascended Australia's Mount Donna Buang in 1994, completing eight laps of the 1,069 metre hill. (www.runnersworld.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

exercise snacking н. – заняття спортом короткими інтервалами, поміж іншими заняттями. Див. також **fitness snacking**.

e.g. A lack of desire to engage in regimented workouts isn't just because of the pandemic; it's biological, according to Nike Master Trainer Joe Holder, who's long championed exercise snacking on his personal Instagram and has since created an Exercise Snacks brand to encourage the practice. (www.shape.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

eye yoga н. *йога для очей* – вправи, спрямовані на зміцнення м'язів очей.

e.g. *Yogic eye exercises, also called eye yoga, are movements that claim to strengthen and condition the muscles in your eye structure. (www.healthline.com, 2020)*

Вперше вжито 2020 року.

fitness snacking п. див. **exercise snacking**

fly yoga п. див. **aerial yoga**

footgolf п. (від football – футбол і golf – гольф) *футгольф* – вид спорту, в якому гравці поштовхами ноги мають забити футбольний м'яч в лунку за найменшу кількість ударів.

e.g. *One of the first things benefits I noticed about footgolf was that I could de-stress on the course without tying my head back up in my poor swing. (www.florida-golf.org, 2021)*

Вперше вжито 2008 року.

free running п. – вид спорту, який передбачає швидке переміщення висотними будівлями із залученням акробатичних елементів. Див. також **parkour**.

e.g. *Free running and free climbing are no longer just hobbies, but potentially lucrative professions. (www.theguardian.com, 2017)*

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року.

High-Intensity Interval Training / HIIT н. *високоінтенсивне інтервальне тренування / ВІІТ* – вид фізичного тренування, який передбачає зміну короткотривалих інтенсивних вправ короткими періодами активного відпочинку.

e.g. *You can use HIIT with any type of cardio workout, whether it's running, using a stair climbing machine, rowing, or jumping rope.* (www.webmd.com, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

motor doping / moto-doping н. *мото-допінг* – у велосипедному спорті використання прихованого маленького моторчика на велосипеді для отримання переваги над суперниками.

e.g. *However, as good as the testing appears to be, the UCI has only implemented at most two of the six steps Greg LeMond suggested are necessary in the fight against motor doping.* (cyclingtips.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

parkour н. *паркур* – швидкісне переміщення через певний урбаністичний простір з подоланням перешкод шляхом використання акробатичних елементів.

e.g. *The idea of parkour is to achieve smooth, uninterrupted movement through an area, typically in an urban environment, negotiating obstacles by running, jumping, and climbing.* (www.lappset.com, 2019)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року.

plogging n. (від швед. plocka upp – підбирати і jogga – бігати) *плоггінг* – поєднання бігу з підбиранням сміття, яке вперше з'явилося у Швеції 2016 року.

e.g. *Swedish native Erik Ahlström, who created the website www.plogga.se, says that all you need for plogging is a pair of gloves and a recyclable bag.* (waste4change.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

racecation n. (від race – перегони і vacation – відпустка) – подорож, яка поєднує в собі перегони (наприклад, марафон або триатлон) і відпочинок.

e.g. *A Spartan vacation, or a "racecation," as we like to call it, blends leisure with adventure, exploration, and stimulation.* (www.spartan.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

runch n. (від to run – бігати і lunch – ланч) – пробіжка під час обідньої перерви.

e.g. *Many runners consider the "runch" run (a run during lunch hour) to be the perfect combination.* (www.active.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

runcommute / run-commute / run commute n. (від to run – бігати і commute – поїздка на роботу з місця проживання, зазвичай з передмістя в місто) – пробіжка від дому до місця роботи.

e.g. *Fellow Colorado runner, city dweller, and five-time Western States 100 run top-10 finisher Kyle Pietari has also utilized the run commute as a key component of his training since 2011.* (www.irunfar.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

scorigami n. (від score – очко й origami – орігамі) *скорігамі* – комбінація очок, яка ніколи раніше не траплялася в історії спорту чи ліги.

e.g. *Scorigami is the art of achieving a score in a game that the NFL has never seen before.* (www.bbc.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

swimrun n. (від to swim – плавати і to run – бігати) – мультиспортивна гонка, в якій учасники по чергово долають бігові та плавальні етапи.

e.g. *But unlike aquathlon, where you swim first, put on your shoes and then run, swimrun involves non-stop multiple swim and run sections.* (www.swimrunner.world, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

VILPA (акронім від **Vigorous Intermittent Lifestyle Physical Activity**) – інтенсивна інтервальна фізична активність у повсякденному житті. Короткі, але інтенсивні фізичні навантаження, які виникають у повсякденному житті (наприклад, швидкий підйом сходами або енергійне прибирання).

e.g. *VILPA is different from traditional vigorous physical activity because it is brief — up to 1-2 minute bouts — and sporadic, rather than continuous and structured.* (www.medicalnewstoday.com, 2023)

Вперше вжито 2021 року.

volcano boarding / volcano surfing n. *вулканічний серфінг* – екстремальний вид спорту, який передбачає швидкісний спуск схилом вулкану на тонкій дошці з фанери чи металу.

e.g. Cerro Negro is the youngest and most active volcano in Nicaragua and has become a real hotspot for volcano boarding. (theculturetrip.com, 2020)

Вперше вжито 2002 року.

wingsuiting п. *вінгсьютинг* – це екстремальний вид спорту, що передбачає стрибки з висоти в спеціальному костюмі-крилі (wingsuit). Різновид скайдайвінгу.

e.g. In wingsuiting, the “pilot” uses his or her body to control their direction, speed, and lift, and as you can imagine this allows the pilot an outrageous increase in performance, stretching the freefall time from a normal skydiving altitude of forty-five to sixty seconds all the way to more than two minutes, with forward speeds of close to 200 miles-per-hour. (www.skydivesc.com, 2025)

Вперше вжито на початку 2000-х років.

Хобі, дозволля та подорожі / Hobbies, Leisure and Travel

AFOL n. (акронім від adult fan of Lego) – дорослий, який любить будувати моделі з конструктора LEGO.

e.g. Then we also have, over recent years, started to invite AFOLs to co-create with us, to share ideas for new LEGO sets, to share content that they create. (www.brickfanatics.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

antilibrary / anti-library n. *антибібліотека* – зібрання книг, які людина придбала, але ще не прочитала.

e.g. The goal of an antilibrary is not to collect books you have read so you can proudly display them on your shelf; instead, it is to curate a highly personal collection of resources around themes you are curious about. (nesslabs.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року в книзі американського математика Нассіма Ніколаса Талеба *The Black Swan: The Impact of the Highly Improbable*.

apitourism n. (від лат. apis – бджола й англ. tourism – туризм) – подорожі до місць, пов'язаних з бджільництвом.

e.g. The beehives and apartment houses in Kozjak offer the perfect experience of discovering the bee world and apitourism in Slovenia. (www.itinari.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

astrotourism / astro-tourism n. (від гр. ἄστρον – зірка і tourism – туризм)

1) *астротуризм*, подорожі місцевостями, де можна якнайкраще розглядати зоряне небо. Див. також **stargazing**.

e.g. *Utah is a destination for astrotourism and is heavily involved in the dark sky movement.* (www.upr.org, 2021)

2) рідко: оплачувані приватними особами подорожі у космічний простір як форма відпочинку чи розваги.

e.g. *Swashbuckling billionaire Richard Branson hurtled into space aboard his own winged rocket ship Sunday, bringing astro-tourism a step closer to reality and beating out his exceedingly richer rival Jeff Bezos.* (www.mauinews.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року.

awe walk n. – прогулянка, під час якої людина докладає зусиль, щоб усе навколо помічати і відчувати, культивуючи в собі захват.

e.g. *The idea behind an awe walk, then, is that combining the known benefits of exercise with a top-up of awe will make you even happier.* (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

beditation n. (від bed – ліжка і to meditation – медитація)
– медитація, яка здійснюється в ліжку.

e.g. The aim of beditation is to bring focus to the here and now, mindfully relaxing the mind and body through awareness of your breathing and the sensations in your body. (www.etrevous.com, 2020)

Вперше вжито 2008 року.

begpacking n. (від to beg – просити, жебракувати і backpacking – туристичний похід) – явище, коли люди збирають гроші собі на подорожі шляхом жебракування на вулиці чи кампаній у соціальних мережах.

e. g. Many would argue that begpacking is in reality an induced or inauthentic representation of poverty and that the begpacker can in fact remove themselves from this situation at any given moment by returning to their home country and getting a job or by claiming social benefits. (tourismteacher.com, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

binge watching / binge-watching n. *телезапой, телемарафон* – звичка дивитися кілька серій чи частин

телевізійної програми або серіалу «запоєм», одна за одною.

e.g. A Netflix survey found that 73 percent of participants reported positive feelings associated with binge-watching. (www.nbcnews.com, 2017)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

bingeable adj. – той, який можна дивитись «запоєм», по кілька серій або частин підряд.

e.g. This bingeable German mystery co-created by Run Lola Run's Tom Twyker and based on a series of novels introduces us to combat soldier-turned-homicide detective Gereon Rath (played by Volker Bruch) as he attempts to navigate around various forms of corruption and deal with his own PTSD during the wacky Weimar Republic days. (www.thrillist.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

bizcation n. (від business – бізнес і vacation – відпустка) див. **bleisure, workation**

black tourism n. чорний туризм див. **grief tourism**

bleisure n. (від business – бізнес і leisure – дозвілля) – поєднання робочої поїздки з дозвіллям, наприклад, відвідуванням видатних пам'яток, природних заповідників тощо. Див. також **workation**, **bizcation**.

e.g. The rise of bleisure travel has understandably led to those in the travel industry placing a focus on who the average bleisure tourist actually is. (www.revfine.com, 2020)

Вперше вжито 2009 року.

cardening n. (від car – машина і gardening – садівництво) – вирощування рослин у машині.

e.g. If you're interested in making your car smell great and promoting a healthy environment, check out these cardening basics to ensure your hobby is safe and legal. (www.motorbiscuit.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

cemetery tourism n. див. **tombstone tourism**

champing n. (від church – церква і camping – відпочинок у кемпінгу) – туристичний похід з ночівлею у старих закинутих церквах.

e.g. On Halloween weekend, Marketplace checked out the champing experience in the St. Mary the Virgin Church in the

small village of Edlesborough, some 40 miles northwest of London. (www.marketplace.org, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

coolcation п. (від cool – прохолодний і vacation – відпустка) кулкейшн, прохолодна відпустка – відпустка у прохолодніших місцях замість традиційних спекотних курортів. Такий вибір часто зумовлений зростанням температур внаслідок зміни клімату.

e.g. On Vancouver Island in British Columbia, Canada, with an average summer temperature of 70 degrees, a coolcation comes with opportunities to responsibly interact with the wild splendor of the Pacific Ocean, mountains, and old-growth rainforests. (www.vogue.com, 2024)

Вперше вжито 2024 року.

comfort planting п. комфортне садівництво – практика висадження на ділянці тих рослин, які найменш вибагливі у догляді і приносять найбільше задоволення особі.

e.g. The Royal Horticultural Society have revealed their gardening trend predictions for 2021 – and comfort planting, lazy lawns and delphiniums are tipped to bloom. (www.countryliving.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

craftivist n. (від craft – ремесло й activism – активізм) *крафтивіст* – людина, яка займається рукоділлям і популяризує свої роботи (часто за допомогою соціальних мереж) з метою привернення громадської уваги до соціальних, політичних чи екологічних проблем.

e.g. For our Unsung Stories project this year, we're working with craftivist, Sarah Corbett, to explore the stories of those who dreamt of brighter futures, and encourage more bright beginnings. (www.heritageopendays.org.uk, 2019)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

dark tourism n. див. **grief tourism**

declutter n. «розхаращення» – прибирання непотрібних речей з приміщення.

e.g. Creating a declutter challenge for yourself that feels like a game can help you avoid frustration throughout the process. (www.budgetdumpster.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

escape room n. *ескейп-рум, квест-кімната* – інтелектуальна гра, у якій гравців закривають у

кімнаті, з якої вони мають вибратися шляхом виконання певних завдань.

e.g. The idea of a school for escape room enthusiasts came from the need for distinct environments in which to set their puzzles, Escape Academy's creators say. (www.polygon.com)

Вперше вжито 2007 року.

flashpacking n. (від flash – блиск і backpacking – туристичний похід) – туристична подорож з підвищеним комфортом.

e.g. Organised flashpacking trips give you access to opportunities you might not be able to have otherwise, and these tend to be included in the price you pay. (tourismteacher.com, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

flexcation n. (від flexible – гнучкий і vacation – відпустка) – відпустка, під час якої батьки частково працюють віддалено, а діти вчаться дистанційно, завдяки чому відпустка може тривати довше, ніж зазвичай, і може бути організована посеред навчального року.

e.g. The whole idea of a flexcation is to get out and flex your adventure muscles, so carve out some time every day – and big blocks of time a couple of days a week – for everyone to do fun stuff. (www.generalitravelinsurance.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

flightseeing n. (від flight – політ і to see – бачити, за аналогією до sightseeing – огляд цікавих місць) – огляд цікавих місць з борту літака.

e.g. The majority of flightseeing companies, including both fixed wing and helicopter operations, are based in the communities immediately surrounding the park such as Talkeetna, Denali Park, Healy, and Kantishna. (www.nps.gov, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

funemployment n. (від fun – радість, веселощі й unemployment – безробіття) – період безробіття, який приносить людині задоволення.

e.g. People who become funemployed may do so by choice or may decide to take part in funemployment when they are suddenly laid off or fired from their jobs. (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2008 року.

geocaching n. (від гр. γῆ – Земля і англ. cache – таємний запас, схованка) *геокешинг* – туристична гра, яка полягає у знаходженні схованок, зроблених іншими учасниками, за допомогою GPS.

e.g. Geocaching has evolved from a small hobby to huge, well-organized treasure hunts for people of every age and ability. (nationalgeographic.org, 2022)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2006 року.

glamping н. (від glamour – гламур і camping – відпочинок у кемпінгу) *глемпінг* – форма кемпінгу, яка передбачає значно комфортніші умови проживання, ніж традиційний кемпінг.

e.g. Glamping may be more suitable for families with kids that want the shared road experience without the hardships of exposure to the elements and a diet of trail mix and lukewarm water. (www.benq.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

grave hunting н. див. **cemetery tourism**

grief tourism н. *скорботний туризм* – туристичні подорожі до місць, пов'язаних з трагедіями і катастрофами. Див. також **black tourism, dark tourism**.

e.g. Grief tourism, also known as black tourism or dark tourism, is a form of tourism that involves travel to sites associated with death and tragedy. (www.chinadaily.com.cn, 2019)

Вперше вжито 2002 року.

half tourist / half-tourist н. *напівтурист* – людина, яка подорожує до іншого міста чи країни і частково працює під час перебування там.

e.g. The sweet spot for a half tourist involves doing less sightseeing than a typical tourist while also doing less work than a typical worker. (www.anyplace.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

hate watching / hate-watching н. – перегляд фільмів чи передач з метою отримання задоволення від їх висміювання і критики.

e.g. The fine line between a guilty pleasure and hate watching is epitomised by The Room, which has inspired a movie about how it became a cult smash, The Disaster Artist (Credit: A24) (www.bbc.com, 2017)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2017 року.

haycation / hay-cation н. (від hay – сіно і vacation – відпустка) – відпустка, яку людина проводить на фермі.

e.g. For a growing number of farms and ranches in Nevada and nationwide, visits by rural vacationers to take

“haycations” are an important part of their annual revenues.
(www.nnbw.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

heartfulness н. (від heart – серце і mindfulness – усвідомленість) – медитація, під час якої увага людини зосереджена на серці.

e.g. Heartfulness meditation has garnered the attention of the scientific community, resulting in several studies on the applications of this system. (www.frontiersin.org, 2021)

Вперше вжито 2004 року.

hidden city ticketing н. див. **skiplagging**

homecation н. див. **staycation**

hometel н. (від home – дім і hotel – готель) – готель підвищеного комфорту, який передбачений для тривалого проживання.

e.g. The website bills the place as a “hometel”, meaning rooms have facilities such as a full kitchen, designed for longer stays.
(travelupdate.com, 2024)

Вперше вжито 2021 року.

knitflixing н. (від to knit – в'язати і Netflix) – поєднання в'язання і перегляду фільмів чи серіалів у сервісі Netflix.

e.g. *I don't think it's a stretch to say knitflying helped me pass the California bar exam.* (www.abeeinthebonnet.com, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

lifehack / life hack n. (від life – життя і to hack – зламати) *лайфхак* – хитрість або корисна порада, яка дозволяє ефективно розв'язати якесь побутове чи робоче питання та заощадити час.

e.g. *Put an end to these problems with this simple life hack, and use binder clips to organize your cables.* (www.oberlo.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року британським журналістом Денні О'Браєном.

microadventure n. *мікропригода* – короткий, але цікавий та насичений виїзд на природу (зазвичай, недалеко від дому).

e.g. *Microadventures, as coined by the prolific adventurer Alastair Humphreys, are a short and simple ways to weave more adventure into your everyday life.* (www.msrgear.com, 2019)

Вперше вжито 2014 року британським письменником Алістером Хамфрісом.

nakation n. (від naked – голий і vacation – відпустка) – відпустка, під час якої люди проводять більшість часу без одягу.

e.g. People who take a nakation choose to visit sites which support the nudist lifestyle, offering clothing optional facilities for guests who wish to take advantage of them. (www.sportshobbies.org, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

photobomb v. – потрапляти в об'єктив фотокамери під час зйомки, зазвичай навмисно, заради жарту.

e.g. Similar to his role as the title character on Sherlock and his acting in many movies like The Imitation Game, Cumberbatch is the master at photobombing. (www.bustle.com, 2014)

Вперше вжито 2008 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

procrastibaking n. (від procrastination – прокрастинація і baking – випічка) – явище, коли людина займається випічкою замість того, щоб виконувати роботу.

e.g. It's called procrastibaking: the term home cooks use on social media (#procrastibaking) to refer to the kind of fun, easy baking that's done to clear your head and avoid "real work," says Erin Gardner, a cheerful, extremely accomplished

baking and cake-design instructor based in Barrington, New Hampshire. (www.aarp.org, 2020)

Вперше вжито 2007 року.

setjetting / set-jetting н. (від set – місце зйомки і jet – літак) – подорожі до місць зйомок відомих фільмів.

e.g. Social media is at the forefront of set jetting, with influencers telling people where to go and studios finding it easier to interact with fans, making the dissemination of information surrounding locations easier than ever. (www.airport-technology.com, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

sew brother / sew bro н. – молодий стильний чоловік, який займається шиттям.

e.g. Good things are rarely described using the suffix 'bro' but the rise of the 'sew bros' could be an exception. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

skiplagging н. *скіплагінг* – це стратегія бронювання авіаквитків, коли пасажир купує квиток із пересадкою, але не летить до кінцевого пункту призначення, а виходить у проміжному аеропорту. Це може бути

дешевше, ніж прямий рейс до потрібного міста. Див. також **hidden city ticketing**

e.g. For budget-conscious travelers or those frustrated by the rising cost of airfare, skiplagging offers an opportunity to stretch travel budgets further. (www.forbes.com, 2024)

Вперше вжито 2014 року, коли з'явився сайт *Skiplagged*, що допомагав пасажирам знаходити такі квитки, хоча сама практика існувала й раніше.

social gifting n. – явище, коли замість матеріального подарунку люди чинять добрі справи та допомагають спільноті.

e.g. Gift.Me, a social gifting platform that allows influencers to earn rewards from fans through customized wishlists, today announced the launch of its direct to consumer website to consumers worldwide. (www.prnewswire.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

stargazing n. див. **astrotourism**

staycation n. (від to stay – залишатися і vacation – відпустка) – відпустка, яку людина або група людей проводять вдома або недалеко від місця проживання. Див. також **homecation**.

e.g. Travel experts have seen an uptick in staycations since the pandemic began. (www.travelandleisure.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року. Вживання цього слова різко зросло у 2020 році у зв'язку з пандемією Covid-19.

tablescaping н. (від table – стіл і landscaping – ландшафтна архітектура) – мистецтво прикрашання святкового столу в незвичний урочистий спосіб.

e.g. Tablescaping, the art of dressing a table, is something everyone can achieve stylishly, no matter the size of the dining table, the type of flatware you own, or your overall style. (www.homesandgardens.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

tombstone tourism н. *цвинтарний туризм* – подорожі кладовищами з метою огляду надгробків та епітафій (переважно видатних людей). Див. також **cemetery tourism, grave hunting**.

e.g. In fact, so-called tombstone tourism is a growing market that attracts millions of visitors a year to cemeteries around the world. (scandinaviantraveler.com, 2019)

Вперше вжито 2003 року.

vegan gardening п. веганське садівництво – практика садівництва, у якій не використовуються жодні речовини тваринного походження.

e.g. *While many of us have become more conscious about how our food choices, items of clothing, beauty products and home habits have an effect on the environment, vegan gardening is only really just taking off.* (www.housebeautiful.com, 2020)

Вперше вжито 2015 року.

workation п. (від work – робота і vacation – відпустка) – тимчасова подорож, яка поєднує роботу і відпочинок. Див. також **bleisure**, **bizcation**.

e.g. *A workation is a vacation that allows you to work remotely while integrating elements of leisure that let you unwind, relax and be more productive.* (timetastic.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

Їжа та стилі харчування / Food and Dietary Styles

alternative meat / alt-meat п. *альтернативне м'ясо* – харчовий продукт, виготовлений з вегетаріанських або веганських інгредієнтів, який їдять як заміник м'яса.

e.g. Then there are fermented and cell-based meats, which could potentially alter the alt-meat segment's dynamics as they come to market. (www.morningbrew.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

alternative milk / alt-milk п. *альтернативне молоко* – рослинний молокоподібний напій, яке отримують з горіхів (мигдала, кеш'ю) та деяких рослин (вівса, сої, конопель тощо).

e.g. Shoppers spent £100m more in 2020 on alt-milks, with sales driven by environmental and health concerns. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2017 року.

aquafaba п. *аквафаба* – назва в'язкої рідини, отриманої в результаті відварювання плодів бобових культур, зокрема нуту, квасолі, гороху. Часто використовується у вегетаріанському раціоні як заміна яєчних білків.

e.g. No one noticed any beaniness in the aquafaba meringues I made, which contained just chickpea liquid, sugar, and vanilla. (www.godairyfree.org, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

bivalvegan n. (від bivalve – двостулковий молюск і vegan – веган) див. **ostrovegan**

bluicing n. (від to blend – змішувати і to juice – вижимати сік) – процес вижимання соку з фруктів чи овочів, з подальшим змішуванням його з іншими інгредієнтами в блендері, в результаті чого виходить смузі або слаш.

e.g. *Thanks to bluicing, you can now use up your produce, reduce your cleanup and get your needed supplements – all at once.* (www.newbeauty.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

cell-based meat n. див. **cultured meat**

clean eating n. *чисте харчування* – стиль харчування, який передбачає споживання лише натуральних продуктів, відмову від рафінованого цукру й ультра-оброблених продуктів.

e.g. *Clean eating recipes can still use salt, it is essential for bringing out the flavor of foods, but we use it smartly and sparingly.* (www.eatingwell.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

clean meat п. див. **cultured meat**

cronut п. (від croissant – круасан і doughnut – донат) – випічка, яка зовні нагадує пончик і зроблена з листкового тіста для круасанів.

e.g. Sweet and delicious, with a crispy outside, cronuts are shaped and fried like doughnuts but have the multiple layers of puff pastry when cut open. (www.thespruceeats.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

cruffin п. (від croissant – круасан і muffin – мафін) *крафін* – випічка, яка є гібридом листкового круасана і мафіна.

e.g. Essentially, the cruffin recipe is exactly the same as that of a croissant (with the same ingredients and the same treatment of the dough through a lamination with butter) but it is baked inside a muffin tin and it therefore has a muffin shape. (www.196flavors.com, 2021)

Вперше вжито 2013 року.

cultivated meat п. див. **cultured meat**

cultured meat п. *м'ясо з пробірки, культивоване м'ясо* – м'ясо, що вирощується в лабораторних умовах у вигляді культури клітин, яке ніколи не було частиною живого, повноцінного тваринного організму. Див.

також **cultivated meat, in vitro meat, cell-based meat, lab-grown meat.**

e.g. Over the past decade, the field of cultured meat has evolved from just a few pioneers to a growing number of players working towards the common goal of making meat derived from animals a thing of the past. (www.labiotech.eu, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

dark kitchen п. *темна кухня* – кухня, яка функціонує лише для онлайн-доставки без фізичного залу.

e.g. For established brands, dark kitchens provide a cost-effective way to expand without the need for additional brick and mortar locations. (www.restroworks.com, 2024)

Вперше вжито 2016 року.

Dryuary п. (від *dry* – сухий і *January* – січень) – соціальна ініціатива, яка передбачає утримання від алкоголю впродовж січня. Див. також **Janopause**.

e.g. We'll discuss "Dryuary" – the initiative that encourages people who are concerned about their drinking to take a month-long break from alcohol. (www.mainepublic.org, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

dude food n. (від розм. dude – «чувак») – тяжка їжа з великим вмістом м'яса, яка асоціюється з чоловічим способом харчування і є стереотипним виразом маскулінності.

e.g. *In its examination of dude food as a reflection of masculinity, the book seeks to untangle a thicket of issues surrounding body image, consumer behavior and societal gendering of food.* (www.insidehook.com, 2020)

Вперше вжито 2000 року.

dunchfast n. (від dinner, lunch, breakfast – вечеря, обід, сніданок) – прийом їжі, який відбувається один раз на день і охоплює сніданок, обід і вечерю. Див. також **OMAD**.

e.g. *Working from home means dropping formal mealtimes, or even eating one big meal a day - known as dunchfast (breakfast, lunch and dinner).* (www.dailymail.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2011 року.

edimentals n. (від edible – їстівний і ornamental – декоративний) *едиментали* – рослини, які поєднують у собі декоративну привабливість і харчову цінність, тобто вирощуються одночасно для естетики та споживання.

e.g. Perennial edimentals are more likely to be resistant to droughts (because of their strong roots) and to pests (due to interspersed seeding). (www.ruralsprout.com, 2024)

Вперше вжито 2013 року.

fakeaway п. (від fake – несправжній і takeaway – готова їжа на виніс) – їжа домашнього приготування, яка схожа на ресторанну їжу на виніс.

e.g. There's something wonderfully satisfying about cooking your own takeaway from scratch; from spicy tikka masala to sticky chow mein, try making one of our DIY fakeaway recipes at home. (www.deliciousmagazine.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2008 року.

food literacy п. – термін на позначення знань і навичок, пов'язаних з правильним харчуванням.

e.g. A preschool program in Australia designed to increase children's food literacy and encourage children to enjoy vegetables shows that food literacy begins at an early age. (www.cdc.gov, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

food swamp п. – урбаністичне середовище, в якому багато ресторанів фаст-фуду та некорисної їжі в магазинах, у той час як здорові опції знайти вкрай важко.

e.g. Food swamps are considered one of the most adverse food environments and a major contributor to the public health crisis next to food deserts. (www.healthdigest.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

foodtech / food technology н. *фудтех* – технології у харчовій сфері (альтернативне м'ясо, агро-ІТ тощо).

e.g. In recent years, food tech has made significant strides driven by the intersection of food science, biotechnology, and engineering. (www.growag.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

freakshake н. (від *freak* – дивацтво і *milkshake* – молочний коктейль) *фрікшейк* – молочний коктейль з додаванням морозива, шоколаду, печива та інших солодоців.

e.g. We have Australia to thank for the freakshake, but these over-the-top drinkable desserts have quickly spread to trendy coffee shops all over the US. (coffeeaffection.com, 2022)

Вперше вжито 2015 року.

goji н. *годжі* – багата на корисні мікроелементи ягода, яка є плодом рослини *Lycium barbarum* (Дерези звичайної), що росте в Азії.

e.g. Thanks to their growing popularity, goji berries are also frequently featured in supplements and superfood blends alongside other fruits, herbs, and extracts. (www.healthline.com, 2020).

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року.

hyperpalatable adj. (від hyper - гіпер і palatable – апетитний, смачний) – термін на позначення їжі з надмірною кількістю цукру, солі чи смакових добавок, яка може викликати залежність у людей.

e.g. Around 25% of the hyperpalatable foods were high in fat and sugar, and 16% of these foods were high in carbohydrates and sodium. (insights.figlobal.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року у книзі Девіда Кесслера *The End of Overeating: Taking Control of the Insatiable American Appetite*.

IIFYM n. (від if it fits your macros – якщо це вписується у вашу кількість макронутрієнтів) – гнучка дієта, за якої людина може їсти які завгодно продукти, якщо вони відповідають необхідній для неї кількості калорій та макронутрієнтів.

e.g. If followers fill their macros with nutrient-dense food choices, such as: fruits, vegetables, whole grains, a variety of protein sources, and healthy fats, most of the time, the IIFYM

can help people reach their health goals.
(www.verywellfit.com, 2021)

Вперше вжито в 2000-х роках.

intermittent fasting п. інтервальне голодування – розклад харчування, за якого періоди голодування по чергово змінюються періодами харчування.

e.g. There are several different ways of doing intermittent fasting – all of which involve splitting the day or week into eating and fasting periods. (www.healthline.com, 2020)

Вперше вжито в 2000-х роках.

in vitro meat п. див. **cultured meat**

Janopause п. (від January – січень і pause – пауза) див. **Dryuary**

lab-grown meat п. див. **cultured meat**

mono meal п. – прийом їжі, під час якого людина споживає лише один вид продуктів (лише фрукти, лише овочі тощо).

e.g. Even if you were to eat three different mono meals a day, you would only get three different kinds of food for that day.
(www.verywellfit.com, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

nanobrewery n. – пивоварний завод, який виготовляє крафтове пиво в дуже малих кількостях.

e.g. It's not rare for a nanobrewery to produce less than 5000 barrels a year, although going too low prevents it from being a viable business model at all. (winning-homebrew.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

nutritarian diet / Nutritarian Diet n. (від nutrition – харчування і vegetarian – вегетаріанський) – стиль харчування, за якого людина намагається споживати якомога більше продуктів, багатих поживними речовинами, уникаючи шкідливих продуктів.

e.g. Some of the limitations on the Nutritarian Diet are in line with solid nutrition advice, Sassos points out – you'll be nixing all forms of processed meats or convenience foods, and items really high in added sugar, sodium and saturated fat. (www.goodhousekeeping.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

OMAD (One Meal a Day) один прийом їжі в день – це дієтична практика, що передбачає споживання лише одного прийому їжі на добу, зазвичай у межах однієї

години. Практика стала популярною на хвилі інтересу до інтервального голодування.

e.g. *The OMAD diet can be extremely dangerous for children and young adults who are hypoglycemic, have diabetes, obesity, or metabolic disorders.* (www.vinmec.com, 2025)

Вперше вжито у 2010-х рр.

ostrovegan н. (від oyster – устриця і vegan – веган) – веган, який, окрім рослинних продуктів, також вживає устриці. Див. також **bivalvegan**.

e.g. *Ostrovegans, also known as bivalvegans, consider it morally acceptable and nutritionally beneficial to eat bivalves because these animals don't have a central nervous system and likely do not feel pain.* (www.iamgoingvegan.com, 2019)

Вперше вжито 2017 року.

pegan н. (від paleo- – палео- і vegan – веганський, веган) пеган, палео-веган – людина, яка дотримується пеганської дієти, що поєднує принципи палеодієти і веганства.

e.g. *The “pegan” diet is a hybrid, combining the paleo diet – which focuses on whole foods that might have been hunted or gathered, like fruits, veggies, meats, and nuts – and the vegan*

diet, in which you eat only plant-based foods.
(www.webmd.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

pollotarian п. (від італ. pollo – курка і vegetarian – вегетаріанець) – людина, яка, окрім продуктів рослинного походження, споживає також м'ясо курки. Близьким поняттям є flexitarian (вперше вжито 1998 року, внесено до Oxford English Dictionary 2014 року) – людина, яка здебільшого споживає продукти рослинного походження, але зрідка їсть і продукти тваринного походження.

e.g. So the pollotarian diet could be an option for someone who would prefer to take small steps instead of a big leap to becoming a vegetarian. (www.healthdigest.com, 2022)

Вперше вжито 2003 року.

power bowl п. – страва, яка містить корисні продукти (зазвичай свіжі овочі і джерело білка) і подається у великій мисці.

e.g. This power bowl combines the smoky spice-rubbed chicken against the fresh flavors of red cabbage, avocado, and lime juice. (insanelygoodrecipes.com, 2022)

Вперше вжито 2016 року.

proffee n. (від protein – білок, протеїн і coffee – кава) *протеїнова кава* – кава з додаванням протеїнового порошку.

e.g. *Proffee is usually made by adding ice cubes and a few espresso shots to a cup and mixing a protein shake through it.* (yourdreamcoffee.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

reducetarian n. (від to reduce – скорочувати) – людина, яка свідомо намагається зменшити кількість м'яса та молочних продуктів у своєму раціоні, але не переходить повністю на вегетаріанство.

e.g. *Unlike vegans or vegetarians, a reducetarian doesn't try to eliminate these things from their diet but rather makes an active choice to reduce the quantity.* (www.rspcaassured.org.uk, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

snackification n. *перекусизація* – тенденція в харчуванні, коли традиційні прийоми їжі замінюються частими перекусами невеликими порціями їжі. Відображає зміну способу життя, орієнтованого на мобільність, багатозадачність та зручність.

e.g. *Even so, our 39th annual Eating Patterns in America research revealed growth in snacking away from home, along*

with an increase in the “snackification” of meals in every daypart. (www.circana.com, 2024)

Вперше вжито у 2015-2020 роках.

social omnivore п. *соціальний всеїдний* – людина, яка загалом дотримується рослинного харчування, але у деяких соціальних ситуаціях (похід у ресторан, подорожі) дозволяє собі продукти тваринного походження.

e.g. But even if a social omnivore never goes 100 percent vegan, as discussed above, this lifestyle still comes with significant benefits. (vegnews.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

spiralizer п. (від spiral – спіраль) *спіралайзер* – спіральна овочерізка, кухонний прилад для нарізання овочів на тонкі довгі смуги.

e.g. This design leaves a lot fewer uncut vegetable bits than some other spiralizer designs, and it also keeps your fingers away from the sharp blades during use. (www.thespruceeats.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

spoonula н. (від spoon – ложка і spatula – кухонна лопатка) – кухонний інструмент, який виконує функції кухонної лопатки, але має заглиблення, як у ложки.

e.g. It is classified among the kitchen scrapers, since it serves the same function as a spatula, although a spoonula can be used for much more than an ordinary spatula. (www.delightedcooking.com, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

veganize Am. / **veganise** Br. v. (від vegan – веганський) – адаптувати страву, яка містить продукти тваринного походження, для споживання веганами шляхом заміщення їх на веганські продукти.

e.g. With her background in tech, Avalakki started building a platform to help those who are already vegan or considering going plant-based to veganise any dish they wanted. (www.greenqueen.com.hk, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

Veganuary н. (від vegan – веганський і January – січень) – соціальна ініціатива, яка заохочує людей впродовж січня споживати лише веганську їжу.

e.g. With respect to businesses, over 600 restaurants and supermarkets promote the Veganuary campaign and they

have launched over 1200 new products in the UK.
(theboar.org, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

vegaphobia / vegophobia п. (від *vegan* – веганський, веган і *phobia* – фобія) *вегефобія, веганофобія* – відраза до веганів і вегетаріанців.

e.g. This article highlights the importance of the dietary pattern of significant others in one's social network to explain both individual meat consumption and vegaphobia, the negative and stigmatizing attitude toward vegetarianism and non-meat-eaters. (www.researchgate.net, 2019)

Вперше вжито 2011 року.

Пандемія COVID-19 / COVID-19 Pandemic

anti-masker н. антимаскер – людина, яка виступає проти носіння масок.

e.g. *“Anti-maskers will say masks are making you breathe in your own carbon dioxide,” said Eleanor Murray, an epidemiologist at Boston University. (www.vox.com, 2020)*

Вперше вжито 2020 року.

anti-vaxxer н. антиваксер – людина, яка виступає проти вакцинації від Covid-19.

e.g. *Based on a significant number of years of studying, reading and teaching the works of the world’s most important philosophies, I am of the view that the anti-vaxxer position that being “forced to take the vaccine is an infringement on their liberal rights” is a misinformed stance. (theconversation.com, 2021)*

Вперше вжито 2001 року, але значного поширення отримало з 2020 року у контексті вакцинації від Covid-19. Внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

anthropause н. (від грец. ἄνθρωπος – людина й англ. pause – пауза) – глобальне зниження активності сучасної людини, особливо подорожей, спричинене пандемією Covid-19.

e.g. *The study, which received funding from the National Science Foundation (NSF) this week, is just one example of how wildlife scientists are now working to understand the*

impacts of what many are calling the "anthropause"—the dramatic slowdown in human activity caused by the pandemic. (www.science.org, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

baby bust н. – термін на позначення падіння народжуваності під час пандемії Covid-19.

e.g. "Births rebounded more in states that saw a larger improvement in the labor market and household spending," Kearney said in a research paper she co-wrote earlier this year, about the COVID-19 baby bust and rebound. (www.npr.org, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

Big Quit н. див. **Great Resignation**

Blursday н. (від to blur – стирати, робити неясним і day – день) – насмішливий термін, який описує відчуття одноманітності днів тижня під час локдауну, пов'язаного з пандемією Covid-19.

e.g. Since then, others have pointed out how days seem to run together in a merging of minutes dubbed "Blursday." (edition.cnn.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

bounceback wardrobe н. – одяг, який людина купує чи орендує на період після локдауну, повертаючись до звичного професійного та соціального життя.

e.g. *The report, compiled by Oxford Economics, indicates a return to a “Roaring 20’s” scenario as Brits are investing in a “bounceback wardrobe” and bolstering the economy as they come out of “loungewear fatigue”.* (www.theindustry.fashion, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

comfort spending н. – тенденція до здійснення приємних, але зазвичай непотрібних та некорисних покупок з метою поліпшити свій настрій, особливо під час локдауну, пов’язаного з пандемією Covid-19.

e.g. *We’re emotional beings and when you add COVID-19 restrictions to the mix, it’s not surprising people turned to comfort spending, with comfort food notably taking out four of the top five comfort-spending categories.* (www.amp.com.au, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

coronababy н. див. **coronnia**

coronasomnia н. (від coronavirus – коронавірус та insomnia – безсоння) – безсоння, спричинене тривогою через пандемію Covid-19.

e.g. *Students and young adults with coronasomnia display more extreme symptoms than adults, particularly in the delay of their bed and wake-up times.* (www.sleepfoundation.org, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

coronavision n. (від coronavirus – коронавірус і vision – зір) – термін на позначення погіршення зору, що пов'язане зі збільшенням часу, проведеного перед екраном.

e.g. MILLIONS of Brits could be suffering from eye problems dubbed 'coronavision' after feeling that their sight deteriorated during lockdown, according to a study for the College of Optometrists. (www.college-optometrists.org, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

coronniel n. (за аналогією до millennial – міленіал) *короніал* – дитина, народжена під час пандемії Covid-19.

e.g. We might as well include all the babies born in 2020 in the "coronnials" generation since some are practically born wearing face shields. (esquiremag.ph, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

covexit n. (від Covid-19 і exit – вихід) – поступове зняття обмежень, пов'язаних з пандемією Covid-19.

e.g. "Covexit" will this be new catch-word to describe exiting from the lockdown measures put in place by countries around the world to deal with Coronavirus and Covid-19? (imbusiness.passle.net, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

(Covid / coronavirus) long-hauler п. – людина, яка страждає від наслідків Covid-19 впродовж тривалого часу.

e.g. Our experience shows most long-haulers tend to fall into the high risk category, but there's also a growing percentage of people who were otherwise healthy before they became infected. (health.clevelandclinic.org, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

covidian – 1) adj. той, який має відношення до пандемії Covid-19; 2) п. людина, яка дуже боїться захворіти на Covid-19 і фанатично дотримується всіх можливих запобіжних заходів.

e.g. This division into "Covidiot," who just deny that this is a thing and are doing everything opposite to what the authorities are saying, and "Covidians," who are brainwashed into thinking we have an eternal pandemic and we should hide in a bubble for the rest of our lives. (www.medpagetoday.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

covidiot п. (від Covid-19 та idiot – ідіот) ковідіот – той, хто применшує небезпеку коронавірусу та ігнорує соціальні обмеження, пов'язані з пандемією.

e.g. The term is thrown around a lot lately, but covidiot have been known to do things like act like nothing has changed, say COVID-19 is a hoax or overblown, get pissed off when they're

asked to wear a mask, or refer to COVID-19 as “just a flu.”
(www.health.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

covidivorce н. (від Covid-19 і divorce – розлучення) – розлучення, спричинене тим, що подружжя опинилось у замкненому просторі під час пандемії Covid-19 і переосмислило свої стосунки.

e.g. Parents have an important role to play to ensure a child’s mental health is not adversely affected by their parents’ covidivorce. (www.blakemorgan.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

elbow bump н. – жест привітання або прощання, при якому дві людини торкаються ліктями замість потискання рук чи обіймів, з метою зменшення ризику зараження інфекційною хворобою.

e.g. The mask-wearing leaders, who met with elbow bumps not handshakes, must also agree a seven-year, €1.07tn budget. (www.bbc.com, 2020)

Вперше вжито 1981 року, але набуло поширення з 2006 року (під час пандемії пташиного грипу) і особливо з 2019 року під час пандемії Covid-19.

fearware н. (від fear – страх і software – програмне забезпечення) – різновид шкідливого програмного засобу, який апелює до поширених страхів (зокрема,

перед Covid-19) для заохочення людей до переходу за шкідливими посиланнями.

e.g. This new trend, called by cyber security specialists "Fearware", is noticeable by the fact that we are much more likely to be fooled or deceived in times of global uncertainty, becoming victims of cyberattacks. (www.certsign.ro, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

FONO п. (акронім від fear of normal, за аналогією до **FOMO**) – страх перед поверненням до нормального життя та соціальної активності після тривалого локдауну. Див. також **re-entry anxiety**.

e.g. People have been expressing their FONO on social media and the subject was addressed in a recent Today show report, in which psychologist Deborah Serani shared, "This is a global example of what's called re-entry after trauma." (namica.org, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

Great Reopening п. – масове відкриття сфери обслуговування (магазинів, готелів, ресторанів) 2021 року, коли пандемія Covid-19 пішла на спад.

e.g. The great reopening has given us a range of options — and yet, as joint research from PYMNTS and Paytronix shows,

consumers are ordering in more often than they did before March 2020. (www.pymnts.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

Great Resignation / great resignation п. – тенденція громадян США до масового звільнення з роботи, яка розпочалася 2021 року у зв'язку з пандемією Covid-19 та її економічними наслідками.

e.g. Anthony Klotz, the Texas A&M University organizational psychologist who coined the term "Great Resignation," said this feeling that Waters describes of being pushed to the edge is widespread at the moment. (www.npr.org, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

hybrid work / hybrid working п. *гібридна робота* – модель організації праці, яка передбачає часткове перебування співробітників в офісі і часткову віддалену роботу (з дому).

e.g. As we come out of the pandemic, organizations are realizing that there must be a middle way for the future of work, balancing between home life and office life, and that middle way is likely to be hybrid work. (www.qualtrics.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року, але значного поширення набуло з 2019 року під час пандемії Covid-19. Внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

long Covid *n.* – перебіг Covid-19, за якого людина страждає від симптомів захворювання впродовж довгого часу.

e.g. The Office for National Statistics (ONS) estimates about 1.3 million people in the UK have "long Covid" – symptoms lasting more than four weeks. (www.bbc.com, 2022)

Вперше вжито 2021 року.

maskne *n.* (від *mask* – маска й *acne* – акне) – акне, спричинене або посилене вдяганням маски.

e.g. Dr. Kassouf explains that stress from the pandemic, as well as the local irritation from your mask, can make maskne more likely. (health.clevelandclinic.org, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

pub desk *n.* – столик у пабі, який надається у користування для дистанційної роботи під час пандемії Covid-19.

e.g. Some pub-goers have queried whether "pub desks" offer a safe way of working, but industry leaders argue more coronavirus transmissions take place in educational settings and care homes than in pubs and restaurants. (www.bbc.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

quaranteam (від *quarantine* – карантин і *team* – команда) – 1) *n.* група людей, які утворюють своє

вузьке коло спілкування під час дії епідемічних обмежень з метою подолання відчуття ізоляції 2) в. збирати таку групу.

e.g. No matter how you're thinking about quaranteaming, it does involve ignoring guidelines from the Centers for Disease Control and Prevention (CDC) that recommend people who don't live together practice safe physical distancing, such as remaining 6 feet (2 meters) apart from one another. (www.healthline.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

quaranteen н. (від quarantine – карантин і teen / teenager – підліток) – особа, яка була підлітком на час початку пандемії Covid-19.

e.g. Stuck with indefinite uncertainty and a sense of dread about her future, Unice and every other “quaranteen” turned to the one place that would guarantee them respite from their feels: TikTok. (www.abc.net.au, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

quarantine shaming н. – приниження і викривання людей, які не дотримуються правил соціального дистанціювання під час пандемії Covid-19.

e.g. “Quarantine shaming” — calling out those not abiding by social distancing rules — is part of a new and startling reality for Americans who must navigate a world of rapidly evolving social norms in the age of COVID-19. (abcnews.go.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

quarantini n. (від quarantine – карантин і martini – мартіні) – коктейль із будь-яких доступних інгредієнтів, який людина готує під час карантину, пов'язаного з пандемією Covid-19.

e.g. In the name of making your solo cocktail session special, we've rounded up some of the tastiest (and easiest) "quarantinis" to enjoy while standing at least six feet away from other people. (www.townandcountrymag.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

re-entry anxiety n. – стрес і хвилювання, які люди відчувають при поверненні до нормального життя після закінчення обмежень, пов'язаних з пандемією Covid-19.

e.g. Those who suffer the most from COVID-19 Re-Entry Anxiety, should always try to look at the big picture. (www.sclhealth.org, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

revenge spending n. – тенденція витратити багато грошей на покупки після періоду, коли це було неможливо, зокрема, після локдауну, пов'язаного з пандемією Covid-19.

e.g. Revenge spending isn't necessarily a bad thing (as long as you wait until it's safe to travel and take safety precautions), but it can take over and wreak havoc on your finances: Stop

it by planning ahead for some controlled (but still fun) and well-earned splurging. (www.realsimple.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

revenge travel н. – тенденція подорожувати більш активно, ніж зазвичай, після тривалого періоду, коли це було неможливо, зокрема після локдауну, пов'язаного з пандемією Covid-19.

e.g. Pent-up demand to travel freely again, or as freely as can be under COVID restrictions, has resulted in an increase in "revenge travel." (fortune.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

scariant н. (від to scare – лякати і variant – варіант) – нова мутація Covid-19, яка викликає серед населення паніку, незважаючи на те, що вона не обов'язково є більш небезпечною, ніж попередня.

e.g. Eric Topol, founder and director of the Scripps Research Translational Institute, says this parade of "scariants" serves more to snag headlines and frighten the public than to further scientific understanding of the coronavirus. (www.wired.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

schoolcation н. (від school – школа і vacation – відпустка) – сімейна відпустка, під час якої діти навчаються дистанційно.

e.g. Really, it's no surprise that, as businesses and destinations reopen and online schooling becomes more organized, a new travel trend has been born: the schoolcation. (thepointsguy.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

shecession n. (від she – вона і recession – рецесія, за аналогією до **mancession**) – економічний спад внаслідок пандемії Covid-19 та його негативні наслідки для жінок (наприклад, необхідність звільнитися з роботи для догляду за дітьми, втрата робочих місць у галузі тризму та роздрібної торгівлі тощо).

e.g. Some fear that the "Shecession," as it is being called, could have lasting impacts on everything from homeownership and wealth accumulation for women to the kinds of people who end up in boardrooms and the scientific discoveries that are made in years to come. (www.colorado.ed, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

social bubble n. соціальна бульбашка – невелика група людей з різних сімей, які можуть соціалізуватися між собою без носіння маски (у контексті послаблення карантинних вимог у деяких країнах).

e.g. In the age of the COVID-19 pandemic, a "social bubble" is a clearly defined group of people who agree to limit their in-

person social interactions to only visit with each other.
(www.verywellmind.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

social distancing п. *соціальне дистанціювання* – дотримання безпечної відстані один від одного і зменшення соціальних контактів задля уникнення інфікування хворобою.

e.g. Social distancing is a tool public health officials recommend to slow the spread of a disease that is being passed from person to person. (theconversation.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року, однак значного поширення набуло з 2019 року під час пандемії Covid-19. Внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

social hangover п. *соціальне похмілля* – відчуття втоми і виснаження після зустрічей з друзями і родичами після закінчення локдауну.

e.g. The reason we have to push sometimes is that becoming avoidant of situations is a very real possibility when trying to minimise social hangovers. (www.gq-magazine.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

social pod п. див. **social bubble**

social recession n. – період суттєво зменшеної взаємодії між людьми, зокрема під час локдауну, пов'язаного з пандемію Covid-19.

e.g. Yet the pandemic could trigger something else: a social recession – a fraying of social bonds that further unravel the longer we go without human interaction. (www.theatlantic.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

socially distance v. соціально дистанціюватися – дотримуватися безпечної відстані один від одного і зменшувати соціальні контакти задля уникнення інфікування хворобою.

e.g. Everyone reacts differently to stressful situations and having to socially distance yourself from someone you love can be difficult. (menorahmanor.org, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2009 року, однак значного поширення набуло з 2019 року під час пандемії Covid-19. Внесено до Oxford English Dictionary 2021 року.

Striketober n. (від strike – страйк і October – жовтень) – хвиля страйків у жовтні 2021 року, пов'язана з погіршенням умов праці внаслідок пандемії Covid-19.

e.g. 'Striketober' is showing workers' rising power – but will it lead to lasting change? (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

twindemic n. (від twin – подвійний і pandemic – пандемія) *подвійна пандемія* – поєднання пандемії Covid-19 з підвищенням захворюваності на грип.

e.g. Influenza has returned to Europe at a faster-than-expected rate this winter after almost disappearing last year, raising concerns about a prolonged "twindemic" with COVID-19 amid some doubts about the effectiveness of flu vaccines. (www.reuters.com, 2022)

Вперше вжито 2020 року.

vaccine envy n. – явище, коли людина, яка ще чекає своєї черги на вакцинацію, заздрить уже вакцинованій людині.

e.g. However, if you're in a low-priority group, or if you're seeing friends and family in states who live in areas with faster vaccine distribution, those pictures can spur a new feeling: Vaccine envy. (www.today.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

vaccine hesitancy n. – зволікання у вакцинації або відмова від неї, спричинена сумнівами людини у її доцільності чи ефективності.

e.g. Defined by a World Health Organization (WHO) working group as a "delay in acceptance or refusal of vaccination despite availability of vaccination services," vaccine hesitancy has increasingly entered the news alongside discussions of the COVID-19 pandemic. (sitn.hms.harvard.edu, 2021)

Вперше вжито 2006 року, однак значного поширення набуло з 2020 року в контексті вакцинації від Covid-19.

vaccine passport н. *паспорт вакцинації* – документ, який підтверджує, що людина повністю вакцинована від Covid-19.

e.g. As the COVID-19 pandemic continues, the idea is that with a vaccine passport system in place, companies could fully open for business to anyone who shows proof of vaccination. (www.webmd.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року, однак значного поширення набуло з 2020 року в контексті вакцинації від Covid-19.

vaxi taxi н. – таксі, яке везе людину у клініку на вакцинацію від Covid-19 (у деяких випадках вакцинація здійснюється у машині).

e.g. “Vaxi taxis” staffed by county-paid health care professionals delivered doses of FDA-approved COVID-19 vaccines to our employees, clients, people at nearby businesses, and anyone else who learned about the events on county websites or just happened to pass by. (corodata.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

vaxinista н. (від vaccine – вакцина і fashionista – модник) – людина, яка двічі вакцинувалась від Covid-19 і всіляко це афішує, в тому числі через відповідні написи на одязі.

e.g. There's even a word for it: a "vaxinista" – a combination of "fashionista" and "vaccine" – is someone who has not only had both jabs, but wants to broadcast it via vaccine selfies, cards and even merchandise. (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

vaxxie n. (від vaccine – вакцина і selfie – селфі) – фотографія самого себе, яка знімається людиною під час введення вакцини від Covid-19 з метою подальшого виставлення у соціальних мережах.

e.g. At a time when many people are wary of government advertising, the selfies of vaccines, or vaxxies, may be the secret weapon in encouraging more people to get these injections. (www.archyworldys.com, 2021)

virtual commute n. – термін на позначення способів встановлення чітких меж між роботою і особистим часом для людей, які працюють з дому.

e.g. In our coaching practice, MDA Leadership's executive coaches have begun encouraging overstretched leaders to reclaim these benefits by establishing a "virtual commute" in their work-from-home routines. (mdaleadership.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

Zoom bombing (за аналогією до **photobombing**) n. зумбомбінг – під'єднання зловмисників до загальнодоступних веб-конференцій у Zoom, які прагнуть зірвати подію, зазвичай публікуючи недоречний чи образливий контент.

e.g. Zoombombing is where outsiders hijack Zoom meetings and display pornography, use racist language or post other disturbing content. (www.reuters.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року під час пандемії Covid-19, у зв'язку з якою різко зросло використання онлайн-платформ для проведення конференцій.

Zoom fatigue н. – втома від надмірного користування платформою Zoom під час пандемії Covid-19.

e.g. Zoom fatigue has very similar ways of showing up, with the primary difference being that it actually contributes to overall burnout. (www.healthline.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

Zoom raiding н. див. **Zoom bombing**

Zumping н. (від Zoom і to dump – кидати) – явище, коли людина повідомляє своєму романтичному партнеру, що покидає його, у відеоконференції в платформі Zoom або інших подібних платформах. Виникло під час локдауну, пов'язаного з пандемією Covid-19.

e.g. Finally, there's a new term for a relatively new phenomenon caused by confinement – zumping, the act of being dumped via the videoconferencing app Zoom! (www.france24.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

Лінгвістика / Linguistics

culturomics n. (від culture – культура) *культуроміка* – напрямок обчислювальної лексикології, який вивчає людську поведінку і тенденції культури шляхом квантитативного аналізу оцифрованих текстів.

e.g. A major source of culturomics data has been Google Books, a Google service that allows to search the full texts of books and magazines scanned and converted to digitized text and stored in a database. (exlibrisgroup.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

eggcorn n. – термін на позначення лінгвістичного явища, коли відбувається заміна елементів певної фрази іншими через помилку у сприйнятті або свідому реінтерпретацію (наприклад, заміна Alzheimer's disease на old-timers' disease). За основу терміна покладено неправильне сприйняття слова acorn (жолудь).

e.g. Though other instances of accidental wordplay might sound like synonyms to eggcorns at first, they are distinct. (www.masterclass.com, 2022)

Вперше вжито 2003 року британо-американським лінгвістом Джеффрі К. Пуллумом.

libfix n. (від англ. liberated – звільнений і affix – афікс) *лібфікс* – афікс, який був виділений з одного слова,

ставши продуктивним для нових словотворів (наприклад, -gate, -zilla, -licious, - washing).

e.g. *At the time I speculated that it was no accident that the morphological boundaries of the new libfix mimic those of the compound.* (wellformedness.com, 2020)

Вперше вжито 2010 року американським лінгвістом Арнольдом Цвіккі.

pancake sentence п. – явище у скандинавських мовах, коли відбувається порушення узгодження підмета і присудка в реченні.

e.g. *Some important outcomes of the study are that morphophonological signals for gender or number in the subject promote the use of predicative agreement in Swedish, that pancake sentences have existed in all the Mainland Scandinavian languages at least since the 1850s, and that the bare subjects in pancake sentences are best analyzed as defective controllers, on a par with infinitival phrases.* (portal.research.lu.se, 2020)

Вперше вжито 2004 року норвезьким лінгвістом Гансом-Олафом Енгером.

phantonym п. (від phantom – фантом і гр. ὄνομα – ім'я) *фантонім* – слово, яке має зовсім інше значення, ніж здається на перший погляд за його зовнішньою формою.

e.g. For those of you who regularly write or speak in English, phantonyms and false friends can cause issues as they alter or change the meanings of your sentences. (thinkinginenglish.blog, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

protologism п. (від гр. πρῶτος – перший і λόγος – слово) *протологізм* – новостворене слово чи вираз, які поки вживались лише тими людьми чи групою людей, які їх запропонували.

e.g. Almost every day I deal with a neologism, while sometimes I have to engage with a prelogism, and, occasionally, if I am especially lucky, I attend the birth of a protologism. (www.mycwt.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року американським літературознавцем Михайлом Епштейном.

snowclone п. (від snow – сніг і clone – клон) – кліше чи фразовий шаблон, який може бути використаний у різних варіантах (наприклад, «X – це новий Y», «X – мати всіх Y»). Назва заснована на журналістських кліше, які згадують велику кількість слів на позначення снігу в мові ескімосів (If Eskimos have *N* words for snow, *X* surely have *M* words for *Y*).

e.g. Snowclones have since become quite popular and are not only in focus in academic publications on linguistic creativity,

but also in blogs which have devoted quite some time to exploring the entertaining features and types of such phrasal formulas. (theconversation.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

tautophrase n. (від гр. ταυτό – те ж саме і phrase – фраза)
тавтофраза – вираз, у якому поняття пояснюється тими ж словами (наприклад, «факти є факти»).

e.g. The only similarity, they then go on, is the use of two similar 'tautophrases', which, in case you wondered, are phrases that repeat an idea by repeating the same words. (completemusicupdate.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

Сленг / Slang

awesomesauce adj. (від awesome – чудовий і sauce – соус) – дивовижний, крутий.

e.g. Awesomesauce is an informal way to describe something that is extremely good or amazing. (www.bbc.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року, внесено до Oxford English Dictionary 2019 року.

awkward turtle n. незграбна черепаха – термін на позначення жесту, який використовується для мовчазного окреслення ситуації як незграбної (долоні накладені одна на одну з відстовбурченими великими пальцями за подобою до плавників черепахи).

e.g. Usually performing or saying amusingly as a nonverbal sign of clumsiness, the awkward turtle conveys an endearing or playful attitude when used in a situation. (www.ilovelanguages.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

baddie n. – термін на позначення впевненої в собі, привабливої та стильно одягненої жінки.

e.g. In fact, the baddie aesthetic was born from the fashion of low-income African-American women in the 1990s. (www.wikihow.com, 2025)

Вперше вжито у 2010-х роках.

bad faith player п. див. **griefer**

brogrammer п. (від bro – брат, «братан» і programmer – програміст) – зневажлива назва програміста, який втілює багато типово маскулінних рис.

e.g. If we, as tech leaders, are unable to roll our sleeves up and dig deep on the issue of authenticity, we have little hope of chipping away at the "brogrammer" attitude that seems all too pervasive in our industry. (techcrunch.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

bussin' / bussin adj. – крутий, кайфовий.

e.g. When you take a bite of something fantastic, saying it was 'bussin' communicates just how much you enjoyed it. (www.parents.com, 2025)

Вперше вжито 2006 року.

butt dial / butt-dial v. (ірон.) див. **pocket dial**

cheugy adj. – термін, який описує щось, що виглядає старомодно або неактуально, особливо в очах молодшого покоління (зазвичай Gen Z). Часто вживається для позначення речей, які колись були популярними, але тепер сприймаються як "перенавантажені" або занадто старанні – наприклад, написи на одязі типу *"Live, Laugh, Love"* чи стиль 2010-х.

e.g. In addition to the skinny jeans and cargo shorts you already knew weren't on-trend, Gucci belts, infinity scarfs and floppy sun hats with corny phrases written across the brim are undoubtedly cheugy fashion trends.
(people.com, 2024)

Вперше вжито 2013 року.

dad bod *n.* – зневажливий термін на позначення статури, яка буцімто найбільш характерна для чоловіків-татусів середнього віку (з животиком і без натренованих м'язів).

e.g. It evokes a relatable, warm kind of dude who kicks back with a beer and pizza after his kids have gone to bed (although it should be mentioned that a dad bod is not exclusive to men who are actually fathers).
(www.menshealth.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

delulu *adj.* (від *delusional* – який страждає на маячний розлад) – опис людини, яка надміру впевнена в собі і беззаперечно вірить у свій успіх.

e.g. So you might see our delulu youth as a generation of Hamlets, pretending to be mad, because the world is mad.
(www.theoldie.co.uk, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

enby (від non-binary – небінарний) – п. людина з небінарною гендерною ідентичністю; adj. той, який має небінарну гендерну ідентичність.

e.g. Because non-binary describes a range of identities with different meaning and experiences, enby people use a range of pronouns. (www.gendergp.com, 2024)

Вперше вжито 2013 року, внесено до Oxford English Dictionary 2022 року.

fruitloopery п. (від розм. fruitloop – дивак) – неправильне і недоречне використання науково-технічної термінології для просування певних товарів чи ідей.

e.g. The media feeds us a diet of anti-aging regimens. Some are just fruitloopery, but others may bear fruit. (www.mcgill.ca, 2021)

Вперше вжито 2001 року.

goblin mode п. *режим гобліна* – стан, коли людина навмисно ігнорує соціальні норми, поводить себе недбало або "ледачо", зосереджуючись на своїх бажаннях та комфорті. Це часто проявляється у відсутності догляду за собою, затишному перебуванні вдома або їжі без правил. Популярність терміну виросла в контексті постпандемійної втоми, коли люди цінують

автентичність і не прагнуть відповідати ідеальним стандартам.

e.g. Goblin Mode includes, but is not limited to: waking up, not changing out of the clothes from the night before (including pajamas), and signing into work remotely with little to no morning routine prior to work. (kcpowell.org, 2024)

Вперше вжито 2009 року. «Слово 2022 року» за версією Oxford English Dictionary.

griefer н. (від grief – горе) – в комп'ютерних іграх термін на позначення гравця, який отримує задоволення від того, що навмисно псує гру для інших учасників. Див. також **bad faith player**.

e.g. Team-based first-person shooters like Team Fortress Classic and Counter-Strike were perfect feeding grounds for hungry griefers. (www.inverse.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2020 року.

headdesk (від head – голова і desk – робочий стіл) – 1) н. акт биття головою об робочий стіл для вираження крайнього обурення, злості чи розчарування; 2) в. здійснювати таку дію.

e.g. Merriam-Webster has been headdesking over Trump's reckless disregard for the English language for some time. (www.huffpost.com, 2017)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2018 року.

humblebrag / **humble-brag** – 1) н. позірно самокритичні та скромні твердження, які насправді спрямовані на привертання уваги до власних позитивних якостей 2) в. висловлювати такі твердження.

e.g. *We turned to question-and-answer site Quora to find out what recruiters had to say about whether you should turn a weakness into an opportunity to humblebrag your way into a job.* (www.bbc.com, 2016)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2014 року.

hypebeast н. (від hype – «хайп», шум, метушня і beast – звір) – людина, яка маніакально стежить за останніми новинками в моді та купує їх.

e.g. *These hypebeasts also spend much of their time curating their social media image by projecting a certain lifestyle, counting the likes from every OOTD posted.* (www.esquireme.com, 2022)

Вперше вжито 2005 року.

inspo н. (від inspiration) н. – натхнення.

e.g. *Kourtney Kardashian's spring nails are serious inspo for this season.* (www.ok.co.uk, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

nerdsplain v. (від *nerd* – зануда й *explain* – пояснювати) – пояснювати щось у надмірно інтелектуальному та нудному стилі, з великою кількістю технічних подробиць.

e.g. *It was accompanied by a faux quote by Oswalt that had him "nerdsplaining" the comic book history of the Green Goblin to Dafoe, who portrayed the villain in Sam Raimi's Spider-Man trilogy before reprising the role in No Way Home.* (www.cbr.com, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

on fleek – точно, саме так, ідеально.

e.g. *You'd never believe it, but that shy kid from bio class has dance moves that are on fleek!* (www.familyeducation.com, 2021)

Вперше вжито 2014 року.

rando n. (від *random* – випадковий) – випадкова людина; людина, яку не запрошували чи яка є невідомою для мовця.

e.g. However, they don't regulate it and some rando person may walk in during your time. (www.tripadvisor.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

rizz *n.* (від *charisma* – харизма) – 1) *n.* термін на позначення привабливості та шарму людини, завдяки яким вона притягує протилежну стать; 2) *v.* приваблювати та зачаровувати людей протилежної статі.

e.g. Spider-Man actor Tom Holland put the term in the mainstream spotlight when he claimed, in a BuzzFeed interview, to be sorely lacking in rizz. (www.today.com, 2023)

Вперше вжито 2021 року. «Слово року 2023» за версією Oxford English Dictionary.

the ick *n.* – раптове відразливе або неприємне відчуття до людини, зазвичай у романтичному контексті. Це може бути спричинене якоюсь дрібницею в поведінці чи зовнішності партнера — наприклад, як він їсть, говорить або одягається — і після цього почуття симпатії швидко зникають.

e.g. There are a whole variety of reasons why the ick develops, but it's a deep feeling that this person isn't somebody you want to be with. (www.cosmopolitan.com, 2024)

Вперше вжито 1999 року, але набуло популярності у 2017-2020 завдяки британському реаліті-шоу Love Island.

totes (від totally – абсолютно) – точно, дуже, абсолютно.

e.g. *I'm totes crazy about reusable shopping bags, big and small.* (mygreenroute.wordpress.com, 2019)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

Twixmas n. (від заст. betwixt – між і Christmas – Різдво) – розмовний термін на позначення періоду між Різдвом (25 грудня) і Новим Роком.

e.g. *Twixmas is the term used to describe the days between Christmas and New Year (27th-30th December), when – work and family commitments depending – you can take some much needed down time.* (www.housebeautiful.com, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

wapanese n. (від white Japanese – білий японець) див. **weeaboo**

weeaboo n. *віабу* – зневажливий термін на позначення людини неазійського походження, яка захоплюється японською культурою (зокрема, манга і аніме). Див. також **wapanese**.

e.g. Usage of "Weeaboo" eventually grew far beyond the Anon community and as a result, its original meaning has been distorted and diluted, with its nuance and reception slightly varying from one community to another. (knowyourmeme.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

Соціальні мережі та інтернет-комунікація / Social Media and Internet Communication

alt girl п. *альт-дівчина* – субкультурний образ дівчини, яка відрізняється нетиповим, альтернативним стилем та інтересами. Вона може поєднувати елементи панку, готики, гранжу чи кіберпанку, часто має яскраве або затемнене забарвлення волосся, пірсинг, татування тощо.

e.g. *The “alt-girl” aesthetic – which, according to Gen Z, is characterized by those who wear alternative fashion, listen to non-mainstream music, and carry an “I-don’t-care” attitude – is taking over.* (editorialist.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

androsphere п. *андросфера* див. **manosphere**

bed rotting п. *гниття в ліжку* – тренд TikTok, який передбачає перебування в ліжку протягом тривалого часу без певної мети, зазвичай для відпочинку, відновлення або як форма емоційної ізоляції.

e.g. *Anecdotally, many Gen Z TikTokers claim that bed rotting helps them recover and avoid burnout.* (www.sleepfoundation.org, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

blogosphere n. (від **blog** – блог і **sphere** – сфера) *блогосфера* – сукупність усіх блогів та блогерів в інтернеті.

e.g. *The blogosphere is considered a defined community within the larger scope of the internet due to the unique ways they interlink with one another and to the wider internet.* (www.techopedia.com, 2016)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2009 року.

BookTokker n. (від **book** – книга і **TikTokker**) – людина, яка публікує відео з оглядами книг на платформі TikTok.

e.g. *This BookTokker has recently been featured on V.E. Schwab's Instagram story for her book review videos about Schwab's most recent book, The Invisible Life of Addie LaRue.* (shereads.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

booktuber / BookTuber n. (від **book** – книга і **youtuber**) – людина, яка публікує відео з оглядами книг на платформі YouTube.

e.g. *The hosts of these channels are called "creators" or "BookTubers," and on their YouTube channels, they regularly upload videos about their TBRs, reviews of books they've read,*

challenges, tags, and videos documenting their reading journeys. (www.epicreads.com, 2021)

Вперше вжито у 2010-х роках.

brain rot /brainrot *n.* *гниття мозку, мозковий застій* – погіршення інтелектуального та душевного стану людини внаслідок споживання низькоякісного контенту у соцмережах. Також може вживатися на позначення такого контенту.

e.g. Consequences of brain rot include difficulty organizing information, solving problems, making decisions, and recalling information. (www.newportinstitute.com, 2024)

Вперше вжито 2004 року. У 2024 році було обрано «Словом року» за версією Oxford University Press.

break the internet *v.* – публікувати в інтернеті (переважно в соціальних мережах) щось, що викликає бурхливий інтерес і активно поширюється між користувачами. Див. також **go viral**.

e.g. In honor of Kardashians West's Webby, here are five other times the reality star "broke the internet" – and yes, we know this list is far from exhaustive. (people.com, 2020)

У вказаному значенні вперше вжито 2014 року.

Caturday n. (від cat – кіт і Saturday – субота) – субота, переосмислена як день для публікації в інтернеті лолкетів (див. **lolcat**) та інших зображень котів.

e.g. Photos like this one of Brodie cat playing with his new bird toy are cute and are meant to be shared on days like Caturday. (www.pennlive.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

chronically online adj. *хронічно онлайн* – зневажливий термін на позначення людини, чия поведінка, судження та світогляд сильно формуються онлайн-культурою, часто незрозумілою або недоречною в офлайн-контексті.

e.g. If a person constantly uses meme language or slang in everyday conversation, they might be called “chronically online” by others around them. (www.wikihow.com, 2025)

Вперше вжито 2021 року.

cleanfluencer n. (від clean – чистий та **influencer**) – людина, яка розміщує у соціальних мережах контент про підтримання чистоти та порядку. Див. також **cleanstagrammer**.

e.g. A woman who describes her passion for cleaning products as ‘self-care for your home’ has become social media’s newest ‘cleanfluencer’ sensation. (metro.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

cleanstagrammer н. (від clean – чистий та **Instagrammer**) – людина, яка розміщує контент про підтримання чистоти та порядку у соціальній мережі Instagram. Див. також **cleanfluencer**.

e.g. *If you need a bit of motivation to get you started, these 'cleanstagrammers' know a thing or two about how to handle a feather duster.* (zoella.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2019 року.

clickbait н. (від click – клік і bait – приманка) *клікбейт* – статті, фото та інший інтернет-контент, спрямований на заохочення користувачів до переходу за посиланням.

e.g. *In many cases, clickbait headlines accurately describe what the blog post or content is about.* (keap.com, 2020)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

clicktivism н. (від click – клік та activism – активізм) *кліктивізм* – підтримка якоїсь соціальної ініціативи в інтернеті, наприклад шляхом підпису онлайн-петицій. Є одним з різновидів *слективізму* (slacktivism, вперше вжито 1995 року) – термін на позначення

загальноприйнятих дій на підтримку соціальної ініціативи, які не мають істотного значення, але дозволяють людині відчувати моральне задоволення.

e.g. The rise of "clicktivism", as it is often termed because people can support a cause at the click of a computer mouse, comes as membership of traditional campaigning organisations such as political parties and trade unions is at an all-time low. (www.theguardian.com, 2014)

Вперше вжито 2010 року, внесено до Oxford English Dictionary 2017 року.

click farm *п.* – вид шахрайства з кліками (див. **click fraud**), коли великій групі людей платять за клікання у соціальних мережах (зазвичай на кнопку «вподобати») з метою позиціонування компанії чи людини більш популярною, ніж вона є насправді.

e.g. Using a complex system of proxy servers, IP addresses and VPNs to cover its tracks, the click farm was thought to be managing tens of thousands of fake profiles. (cheq.ai, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

click fraud *п.* *клікфрод* – вид шахрайства в мережі, коли люди роблять обманні кліки на рекламу, в якій вони насправді не зацікавлені (в межах рекламної моделі pay-per-click). Див. також **click farm**.

e.g. *Click fraud happens with pay-per-click advertising and may involve either a human, a computer program, or an automated script pretending to be a legitimate user and clicking on paid search advertising with no intention of purchasing something.* (www.investopedia.com, 2021)

Вперше вжито 2001 року.

content farm н. *ферма контенту, контент-ферма* – компанія, у якій велика кількість фрілансерів генерує веб-контент низької якості, який призначений для підняття позицій сайту в результатах видачі пошукових систем шляхом врахування алгоритмів пошукової оптимізації (SEO). Див. також **content mill**.

e.g. *Content farms also produce unoriginal content that is duplicated from other websites, or similarly partake in article spinning, which leads to articles that contain little value or insight into a topic.* (growhackscale.com, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

content mill н. див. **content farm**

copy-pasta н. (від to copy – копіювати і to paste – вставити) *копінаста* – текст, який копіюється і вставляється в інтернеті на онлайн-форумах і на сайтах соціальних мереж.

e.g. Instead of going into an image editor and adding captions or editing faces, all you have to do to edit a copy-pasta is change some words around. (www.howtogeek.com, 2022)

Вперше вжито 2006 року.

corecore п. *коркор* – естетичний тренд у TikTok, що поєднує випадкові або емоційно заряджені відео з музикою, створюючи сюрреалістичну або меланхолійну атмосферу, як коментар до цифрової культури.

e.g. Corecore is a trend that revolves around a distinct aesthetic: blending nostalgic, dreamy, and sometimes surreal elements that create a visually stunning and emotionally resonant experience. (www.usmobile.com, 2023)

Вперше вжито 2022 року.

creeping п. (від to creep – повзти, прокрадатися) – таємний перегляд інформації про знайому людину в інтернеті, зокрема в соціальних мережах.

e.g. In the world of online culture, a few commonly accepted guidelines have arisen as to how to do Internet creeping without offending anyone or embarrassing one's self. (www.lifewire.com, 2022)

Вперше вжито 2013 року.

creepshot n. (від to creep – повзти, прокрадатися і shot – знімок) – фото (переважно жінки), зроблене крадькома (переважно чоловіком) без згоди того, кого фотографують.

e.g. The term creepshot typically refers to the act of taking a photo of a person (usually feminine presenting) in public without their consent – unlike typical street photography it is an action loaded with sexual intimidation and harassment. (screenshot-media.com, 2022)

Вперше вжито 2011 року.

cyberbullying n. кібер-булінг див. **virtual mobbing**

dark academia n. *темна академія* – популярна у соцмережах естетика, що романтизує класичну освіту, бібліотеки, готичний стиль, інтелектуальні дискусії.

e.g. In pictures, the Dark Academia aesthetic is often represented by old libraries, leather-bound books, and the quiet pursuit of knowledge. (craftsociety.eu, 2025)

Вперше вжито 2015 року.

dark social (media) n. *темні соцмедіа, темні соціальні медіа* – онлайн-взаємодія між користувачами, яка не є публічною і яку не можна відстежити напряму. Див. також **dark traffic**.

e.g. Dark social is a simple term used by marketers to describe the web traffic that comes from popular modern distribution channels when it's difficult to accurately track. (everyonesocial.com, 2022)

Вперше вжито 2012 року.

dark traffic п. *темний трафік* див. **dark social media**

de-influncer / deinfluencer п. *деінфлюенсер* – користувач соціальних мереж, який, на відміну від інфлюенсерів, відмовляє аудиторію від покупок чи трендів, критикуючи надмірне споживання.

e.g. The de-influencers share key messages, such as 'fast fashion won't make you stylish' and 'underconsumption is normal consumption. (www.bbc.com, 2025)

Вперше вжито 2023 року.

digital blackface п. *цифровий блекфейс* – використання білими людьми гіфок, мемів чи емодзі з чорношкірими людьми, що сприймається як форма культурної апропріації або стереотипізації.

e.g. There are three main categories of digital Blackface: photo filters, Blackfishing, and GIFs/memes. (link.springer.com, 2025)

Вперше вжито 2006 року.

digital campfire н. *цифрове багаття* – маленька група людей, які спілкуються онлайн, переважно в соціальній мережі.

e.g. Digital campfires are intended to be an oasis from the fake where people can garner authentic connections. (arnoldstreet.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

DoggoLingo н. – сукупність слів і виразів, які використовуються в онлайн-спілкуванні для опису собак, їх думок та поведінки. Див. також **doggotalk**, **dog-speak**.

e.g. DoggoLingo, also known as “DoggoSpeak” is an internet language commonly used by dog lovers to verbalize the thoughts and actions of dogs. (zippypaws.com, 2021)

Вперше вжито 2010 року.

doggotalk н. див. **DoggoLingo**

dog-speak / doggo-speak н. див. **DoggoLingo**

doomscrolling н. (від doom – загибель, страшний суд і to scroll – прокручувати) *думскроллінг* – споживання надмірної кількості негативних новин в Інтернеті. Див. також **doomsurfing**.

e.g. *According to psychotherapist and coach Tess Brigham, MFT, doomscrolling is mindlessly scrolling through negative news articles, social media posts, or other content-sharing platforms.* (www.verywellmind.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року, набуло популярності з початком пандемії Covid-19.

doomsurfing п. див. **doomscrolling**

downvote – 1) в. голосувати проти; 2) п. голос проти (про повідомлення у соціальних мережах). Протилежне до **upvote**.

e.g. *EA's comment on a Reddit thread about 'Star Wars: Battlefront 2' set a Guinness World Record for the most downvoted comment of all time.* (www.businessinsider.com, 2019)

Вперше вжито 2000 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

edutuber / **EduTuber** п. (від education – освіта і YouTube) – людина, яка публікує навчальні відео на платформі YouTube.

e.g. *Clark's videos about the climate emergency (the subject of his PhD in theoretical atmospheric physics at Exeter) compete for views against those of climate change deniers*

who profess to be fellow EduTubers. (www.theguardian.com, 2019)

Вперше вжито 2012 року.

fangirl v. (від fan – фанат і girl – дівчина) – надмірно кимось захоплюватись (незалежно від статі).

e.g. Blind date: 'I tried not to fangirl too hard but I don't think I succeeded'. (www.bostonglobe.com, 2022)

У вказаному значенні вперше вжито 2005 року.

facebooking n. (від назви соціальної мережі Facebook) – проведення часу в соціальній мережі Facebook.

e.g. Considered a new form of online socializing, "facebooking" is so popular that some people check their Facebook accounts more often than their e-mail. (www.netlingo.com, 2022)

Вперше вжито 2009 року.

fexting n. (від to fight – сваритись і texting – переписка) – сварка, яка ведеться через текстову переписку.

e.g. Psychologists have determined that fexting can do more harm than good when it comes to relationships, saying the absence of sensory cues and body language can hinder communication. (www.the-sun.com, 2022)

Вперше вжито 2022 року.

filter bubble н. бульбашка фільтрів – стан інтелектуальної ізоляції, спричинений результатами персоналізованого пошуку, в якому алгоритм вебсайту вибірково припускає, яку інформацію користувач хотів би бачити, базуючись на наявній інформації про нього (місцезнаходження, історія пошуку тощо).

e.g. *In an attention economy, filter bubbles assist search engines, websites, and platforms in their goal to command the maximum possible share of our online time.* (fs.blog, 2022)

Вперше вжито 2010 року.

finfluencer н. (від finance – гроші й **influencer**) – людина, яка збирає велику кількість підписників у соціальних мережах, надаючи фінансові поради.

e.g. *The rise of the finfluencer has coincided with a spike in new millennial and Gen Z investors piling into the share market.* (www.abc.net.au, 2021)

Вперше вжито 2021 року.

Finsta / Finstagram н. (від fake – несправжній, «фейковий» і Instagram) – акаунт в Instagram, де особа публікує контент, який вона з певних причин не хоче публікувати у своєму основному акаунті.

e.g. Slang for fake Instagram accounts, finstas were the first place teens would post photos they didn't want to share on main. (mashable.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

FOLO н. (акронім від fear of living offline) – відчуття неповноцінності, яке виникає в людини (зазвичай молоді), коли вона не знаходиться онлайн і позбавлена спілкування у соціальних мережах.

e.g. FOLO, or Fear of Living Offline is a new reality where increasingly people are feeling devalued and uncomfortable when they are offline and not continuously connected with peers and friends in the virtual world. (www.linkedin.com, 2020)

Вперше вжито 2016 року.

FOMO н. (акронім від fear of missing out) *страх втрачених можливостей* – нав'язливий страх пропустити якусь подію чи можливість, що пов'язані з користуванням соціальними мережами. Протилежне до **JOMO**.

e.g. FOMO has existed since the beginning of time, but the recent advent of social media has aggravated the problem by leaps and bounds. (productiveclub.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

girl dinner n. *дівоча вечеря* – жартівливий термін із соцмереж, що описує легкий, часто випадковий прийом їжі, який зазвичай складається з невеликої кількості різних продуктів (наприклад, сиру, крекерів, фруктів, горіхів). Він підкреслює мінімалістичний, спонтанний підхід до харчування, часто без приготування.

e.g. *Get the most out of your Girl Dinner by filling your plate with protein, fiber and healthy fats so you get all the nutrients you need.* (health.clevelandclinic.org, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

gleefreshing n. (від glee – веселощі та to refresh – оновлювати) – тенденція до частого оновлення сторінки медіа-ресурсу чи соціальної мережі з метою побачити радісні новини. Протилежне до **doomscrolling**. Див. також **joyscrolling**.

e.g. *If you're fully prepared to sit and wait for the next batch of 10,000 votes to come in while giggling at your screen, you're in for an evening of gleefreshing.* (slate.com, 2020)

Вперше вжито 2020 року.

go viral v. – швидко поширюватися в інтернеті (про відео, картинки, меми тощо). Див. також **break the internet**.

e.g. In a matter of hours, the video went viral on the popular social platform, something that Michele never planned. (www.tampabay.com, 2022)

Вперше вжито 2000 року.

GRWM (від “Get Ready with Me”) – формат відео, де блогери демонструють процес підготовки до певної події, наприклад, збору на роботу, вечірку або просто звичайний день. Це може включати макіяж, вибір одягу, зачіску та інші етапи підготовки.

e.g. GRWM videos and posts are popular on platforms like Instagram, TikTok, and YouTube, and often feature beauty influencers and content creators showcasing their skills and techniques for their audience. (later.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

hashtag n. *хештег* – ключове слово чи кілька слів повідомлення із символом # (решітка), що використовується в блогах та соціальних мережах для полегшення пошуку інформації на певну тему.

e.g. In the span of approximately 10 years, hashtags went from being a useful tool known in programmer culture to a

mainstream organizational device for online content.
(socialmediaweek.org, 2018)

Вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2014 року.

hashtag activism *п. хештег-активізм* – використання хештегів (див. **hashtag**) як вираження акту (з метою) підтримки чи протесту проти чогось у соціальній мережі X (Twitter).

e.g. No matter what digital activism objectives you want to achieve, whether you want to raise awareness, cause mobilization or encourage action, hashtag activism is here to help. (learn.g2.com, 2020)

Вперше вжито 2011 у *The Guardian*.

haul video / haul *п.* – виставлене онлайн відео, у якому людина розповідає про свої нещодавні покупки.

e.g. On the surface, haul videos might seem like some fun content showing off someone's new clothes, but in reality, they're a great way to advertise your products through user-generated content that appears to be very authentic. (animoto.com, 2022)

У вказаному значенні вперше вжито 2008 року.

incel n. (скорочення від *involuntary celibate*, тобто "ті, хто вимушено утримуються (від стосунків)") *інцел* – термін інтернет-спільнот на позначення людей, зазвичай чоловіків, які вважають себе нездатними знайти романтичного чи сексуального партнера, незважаючи на намагання. Спочатку використовувався як нейтральний опис у спільнотах, які підтримували одне одного в подоланні самотності, але з часом у 2010-х роках він набув негативного забарвлення. Сьогодні «інцели» часто асоціюються з популяризацією мізогінії.

e.g. Incel ideology is based on the belief that men, especially white men, are entitled to sex and that feminism and women's liberation have thwarted them in establishing successful romantic or sexual relationships. (www.britannica.com, 2024)

Вперше вжито 1999 року.

influencer n. (від *to influence* – впливати) *інфлуенсер*, *інфлюенсер* – людина, яка має значну і лояльну аудиторію в соціальних мережах, яку вона може використовувати для маркетингу (див. **influencer marketing**).

e.g. Because of the loyalty of their audience, an influencer has the ability to drive traffic to your site, increase your social media exposure, and flat-out sell your product through their recommendation or story about their experience. (neilpatel.com, 2022)

У вказаному значенні вперше вжито 2003 року.

influencer marketing п. *маркетинг впливу* – різновид маркетингу, у якому ключову роль відіграють люди чи групи людей, які отримують платню за просування та рекламування продукту, зокрема в соціальних мережах (див. **influencer**).

e.g. Influencer marketing has managed to change how we define marketers and consumers by shifting the power back towards them, but it's difficult to do right without following some basic steps in research and execution. (greatcontent.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

influencerdom п. (від **influencer** і stardom – слава) – явище, коли людина стає відомим у своїй сфері інфлуенсером.

e.g. True influencerdom presupposes a particular type of relationship between content creator and viewer, at scale, one that hinges on the willingness of the viewer to be influenced. (www.linkedin.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

insta-famous / Insta-famous adj. (від Instagram і famous – відомий) – відомий завдяки публікаціям у соціальній мережі Instagram.

e.g. *The anonymous grad student behind this Instagram account didn't start things up with the aim of being Insta-famous.* (www.topuniversities.com, 2019)

Вперше вжито 2015 року.

instagrammable / Instagrammable adj. (від Instagram) – той, який вартий публікації в соціальній мережі Instagram.

e.g. *Back in 2017, we launched a campaign for our holiday home insurance client, Schofields Ltd, on how two fifths of millennials choose their holiday destinations based on how instagrammable their holiday photos would be.* (www.bronco.co.uk, 2020)

Вперше вжито 2013 року.

Instagrammer n. (від Instagram) *інстаграмер* – людина, яка активно користується соціальною мережею Instagram.

e.g. *These Instagrammers travel the world – giving you all the FOMO you need to finally bite the bullet and book that vacation you've been talking about.* (www.themuse.com, 2020)

Вперше вжито 2011 року.

instapoetry н. (від Instagram і poetry – поезія)
інстапоезія – поезія, призначена для поширення в соціальних мережах.

e.g. *Now, I'm not even going into how freaking out of bounds this felt at the time, but if this sounds familiar, that's because it is, especially for those who have followed the rise in Instapoetry of the last couple of years.* (bookriot.com, 2021)

Вперше вжито 2015 року.

joyscrolling н. (від joy – радість і to scroll – гортати) – тенденція до частого оновлення сторінки медіа-ресурсу чи соціальної мережі з метою побачити радісні новини. Протилежне до **doomscrolling**. Див. також **gleefreshing**.

e.g. *What if “joyscrolling” – scrolling fervently through sites dedicated to uplifting or positive news – is just as important?* (www.theguardian.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

kidfluencer н. (від kid – дитина та **influencer**) – дитина, яка публікує відео у соціальних мережах, має багато підписників і зазвичай заробляє гроші на рекламі.

e.g. *Though child actors are able to gain access to numerous protection mechanisms, “Kidfluencers” are treated differently*

because their activity takes place in a private home setting on a platform in which parents consensually participate. (www.humanium.org, 2021)

Вперше вжито 2016 року.

lolcat / LOLcat н. (від lol / laughing out loud – гучно сміятись, інтернет-сленг для вираження бурхливого сміху і cat – кіт) *лолкет* – інтернет-мем, який містить фотографію кота чи кішки з гумористичним підписом.

e.g. The meme's creator, Eric Nakagawa, announced his foray into a series of lolcat NFTs on Feb. 23. (cointelegraph.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року.

looksmaxxing / looksmaxing н. *максимізація зовнішності* – термін на позначення популярної у соціальних мережах тенденції до покращення зовнішності через різні методи – від догляду за собою до косметичних процедур. Вперше з'явився серед користувачів так званих "інцел" спільнот (див. **incel**), а згодом був популяризований серед на платформі TikTok, переважно серед чоловічої аудиторії (див. manosphere). .

e.g. The aim of looksmaxxing is becoming the most attractive one can possibly look according to a set of prescribed criteria, with particular importance given to jawlines, eyes and physique (including "hunter" eyes, angled slightly upward

toward the temples – a positive canthal tilt). (www.bbc.com, 2024)

Вперше вжито 2014 року.

manosphere н. (від man – чоловік і sphere – сфера) *маносфера* – сукупність блогів, форумів та веб-сайтів, які просувають маскулінність і мізогінізм, протидіючи фемінізму.

Див. також **androsphere**.

e.g. *The manosphere is a network of online men's communities who promote anti-feminist and sexist beliefs blaming women and feminists for all sorts of problems in society*. (www.internetmatters.org, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

medfluencer н. (від medical – медичний і influencer – інфлуенсер) *медфлуенсер* – лікар, який дає поради чи рекомендує ліки в соціальних мережах.

e.g. *Medfluencers: Medical professionals by day, influencers by night, these clinicians and researchers use their social media clout to educate, enlighten, and entertain their large following with the most pressing medical topics*. (www.medpagetoday.com, 2021)

Вперше вжито 2020 року.

media asceticism п. *медіа-аскетизм* див. **digital asceticism**

microblogging п. (від *micro-* – мікро- і *blog* – блог) *мікроблогінг* – вид блогінгу, який дозволяє користувачам публікувати короткі текстові чи фото/відео матеріали.

e.g. Microblogging refers to the act of creating concise posts for short audience interactions, often on common microblogging platforms such as Twitter and Tumblr. (blog.hubspot.com, 2020)

Вперше вжито 2005 року.

microfeminism п. *мікрофемінізм* – щоденні невеликі дії чи жести, спрямовані на боротьбу з гендерною нерівністю. Наприклад: свідоме надання жінкам слова на нарадах, використання інклюзивної мови, підтримка колег-жінок тощо.

e.g. If you have ever intentionally addressed your female colleagues first during a meeting or shut down a guy trying to manspread on the subway, you may have been practicing microfeminism — small but meaningful acts of uplifting women in male-dominated spaces. (www.npr.org, 2024)

Вперше вжито 2023 року, набуло вірусної популярності у мережі TikTok.

nano-influencer / nano influencer п. (від nano- – нано- та **influencer**) *нано-інфлуенсер* – інфлуенсер з невеликою кількістю підписників (зазвичай від 100 до 10000).

e.g. Nano influencers have become increasingly important to brands and influencer-marketing agencies because of their niche content and highly engaged audiences. (www.businessinsider.com, 2022)

Вперше вжито 2018 року.

native advertising п. *нативна реклама, природна реклама* – реклама, яка виглядає як природна частина сайту і не викликає в аудиторії відторгнення. Див. також **sponcon**.

e.g. Native advertising provides an alternative that combines advertising and content together to create a seamless and natural format of digital ad. (rockcontent.com, 2021)

Вперше вжито 2011.

nursefluencer п. (від nurse – медсестра й **influencer**) – медсестра, яка дає поради чи рекомендує ліки в соціальних мережах.

e.g. There are several factors behind why providers choose to become social media influencers, or "nursefluencers," Jennings writes. (www.advisory.com, 2019)

Вперше вжито 2019 року.

podcast *n.* (від iPod – торгова марка популярного медіа-плеєра і to broadcast – транслявати) *подкаст* – цифровий аудіофайл або низка файлів, що поширюються в інтернеті і можуть відтворюватися на портативних медіа-плеєрах та комп'ютерах.

e.g. Podcasts can be broken up into "seasons" like a TV show (Serial is probably the most famous example of this, but my new favorite is Business Wars by Wondery), or be episodic and ongoing. (www.podcastinsights.com, 2021)

Вперше вжито 2004 року, внесено до Oxford English Dictionary 2005 року.

Poe's law *n.* *закон По* – принцип інтернет-спілкування, сформульований Натаном По, за яким дуже важко або неможливо відрізнити екстремізм від пародії на нього без чіткого зазначення намірів автора.

e.g. Poe's law might not be as famous as Murphy's law, but it's something you probably encounter every time you log in to Facebook, Twitter, TikTok, Medium — well most of the internet, these days really. (computer.howstuffworks.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року.

quantified self н. *кількісне «я»* – тенденція до самопізнання шляхом отримання та оцінки квантитативних даних про власне щоденне життя (через використання мобільних застосунків, фітнес-браслетів тощо).

e.g. To achieve such goals, the quantified self programs have identified key biomarkers; be it biological molecules found in our body fluids, blood or tissues that can be a sign of either normal or abnormal process or digital biomarkers like everything measured on our smartphone or wearable. (medium.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

Quit-Tok н. (від to quit – кидати і TikTok) – тренд у TikTok, де користувачі діляться своїм досвідом звільнення з роботи або розповідають про плюси відмови від токсичного середовища. Він став популярним серед молоді, яка переосмислює баланс між роботою та життям.

e.g. A new trend has emerged, coined 'Quit-Tok', whereby employees use the social media platform, TikTok, to broadcast covertly recorded workplace meetings including performance reviews and dismissals. (www.peoplemanagement.co.uk, 2024)

Вперше вжито 2022 року.

ratioed adj. – неформальний термін на позначення ситуації в соцмережах (переважно Twitter/X), коли допис отримує значно більше відповідей, ніж лайків чи ретвітів, що вважається ознакою критики або невдачі.

e.g. *While divisive opinions are common on the internet, the types of tweets that tend to get ratioed are purposefully malicious or offensive.* (www.androidauthority.com, 2024)

Вперше вжито 2017 року.

reaction GIF n. *gif-реакція* – GIF, який зображає емоційну реакцію людини (зазвичай відомої) чи тварини на щось і який надсилається у відповідь на повідомлення в соціальних мережах.

e.g. *The method exploits the online use of reaction GIFs, which capture complex affective states.* (aclanthology.org, 2021)

Вперше вжито 2012 року.

review bomb / review bombing n. *рев'ю бомбінг* – явище в інтернеті, коли групи користувачів масово залишають негативні відгуки на видані роботи (книги, ігри) чи програми (застосунки) з метою завдати збитків виробнику чи зашкодити його репутації.

e.g. *Review bombing is a practice in which many people (or a few aggrieved folks with multiple accounts) barrage a*

product, business or service with negative reviews, usually in bad faith. (www.engadget.com, 2022)

Вперше вжито 2007 року.

screencast (від screen – екран і to broadcast – транслявати) – 1) н. цифровий відеозапис інформації з екрану комп'ютера, зазвичай з голосовим супроводом; 2) в. робити такий запис.

e.g. One of our customers even uses screencasts to walk his employees through changes to documents and other content. (www.techsmith.com, 2022)

Вперше вжито 2004 року.

screenwashing н. (від screen – екран і whitewashing – відбілювання) *скрінвошинг* – практика, коли соціальні мережі (як-от TikTok, Instagram, Facebook) створюють видимість соціальної відповідальності, наприклад, через політики модерації, кампанії за психічне здоров'я, протидію дезінформації тощо — але лише на рівні заяв або інтерфейсу, не змінюючи реальних алгоритмів чи практик.

e.g. As potential effective measures directly oppose their commercial interests, current actions taken by social media companies are simply examples of screenwashing, i.e., pretending to be more socially responsible than a tech company actually is. (akjournals.com, 2024)

Вперше вжито 2024 року.

sealioning / sea-lioning / sea lioning n. (від sea lion – морський лев) – різновид онлайн-тролінгу, який полягає у настирному наполяганні на тому, щоб опонент надав докази або аргументи на підтримку своєї думки, із збереженням підкреслено ввічливого стилю спілкування. Термін бере свій початок з вебкоміксу *Wondermark* Девіда Малкі, у якому один з персонажів висловлює свою нелюбов до морських левів, а морський лев його перебиває нескінченними проханнями аргументувати свою думку.

e.g. I learnt that sealioning is another form of online harassment where someone questions you persistently and tries to get you to expend time and energy to explain your perspective. (www.thequint.com, 2019)

Вперше вжито 2014 року.

selfie n. *селфі* – фотографія самого себе, зроблена людиною на камеру смартфона або цифровий фотоапарат, зазвичай з метою публікації в соціальних мережах.

e.g. Selfie is the slang term for "self-portrait," a photograph you take of yourself, usually taken using a mirror or with a camera held at arm's length. (www.thoughtco.com, 2020)

Вперше вжито 2002 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

selfie stick *n.* селфі-паличка – пристрій, який дозволяє робити селфі (див. **selfie**) з відстані, більшої, ніж відстань витягнутої руки.

e.g. In recent years, selfie sticks have been banned from Disney World and several museums around the world after tourists went to extreme (and meddlesome) ways to snap memorable selfies. (www.businessinsider.com, 2017)

Вперше вжито 2012 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

sext *v.* (від sex – секс і to text – надсилати повідомлення) – надсилати повідомлення сексуального характеру.

e.g. Sexting is sending sexually explicit messages, photos, or videos via cell phone, computer, or any digital device. (www.verywellfamily.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

shadow banning *n.* тіньова блокування – приховане блокування користувача або його контенту на платформі без його відома (пост лишається видимим лише для нього самого).

e.g. That feeling of doing everything the same while your results quietly collapse is what makes shadow banning so

frustrating, because the platforms rarely explain why it happens and often don't even admit it exists, which leaves you stuck trying to troubleshoot a problem you can't see, caused by rules you might not even know you broke. (podcastle.ai, 2025)

Вперше вжито 2001 року.

sigma male п. *сигма-самець* – термін, який використовується (переважно в онлайн-спільнотах) для опису типу чоловіка, який є інтровертом, але при цьому впевненим у собі, самодостатнім і не потребує соціальної ієрархії чи зовнішнього визнання. Він не прагне бути лідером ("альфа") чи послідовником ("бета"), а обирає власний шлях, діє згідно зі своїми принципами та не піддається соціальному тиску.

e.g. The sigma male is the new-age lone wolf, and the idea of being a lone wolf is mostly romanticized. (www.verywellmind.com, 2024)

Вперше вжито у 2010-х роках.

sludge content п. *сладж-контент* – цифровий контент низької якості (часто відео), створений для пасивного споживання з метою затягнути увагу користувача, а не інформувати чи розважати.

e.g. Internet communities have cracked jokes and made memes about how sludge content is an extreme response to people's growing need for more and more stimuli to

completely fill their attention span.
(www.scientificamerican.com, 2024)

Вперше вжито 2023 року.

social media н. *соціальні медіа* – онлайн-ресурси, які дозволяють створювати контент та ділитися ним, а також підтримувати зв'язок з іншими користувачами.

e.g. Social media refers to websites and applications that are designed to allow people to share content quickly, efficiently, and in real-time. (www.thebalancesmb.com, 2020)

Вперше вжито 2004 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року.

sponcon / SponCon н. (від *sponsored content* – проплачений контент) *спонкон* – реклама у соціальних мережах, яка замаскована під статті, огляди та інший нерекламний контент. Див. також **native advertising**.

e.g. As SponCon becomes more widespread, followers should hold influencers accountable and demand that they be more transparent. (studybreaks.com, 2021)

Вперше вжито 2018 року.

thinkfluencer н. (від *to think* – думати й **influencer**) – людина, яка ділиться в соціальних мережах власними думками і поглядами, збираючи багато підписників.

e.g. YouTube thinkfluencer Siraj Raval admits he plagiarized boffins' neural qubit papers – as ESA axes his workshop. (www.theregister.com, 2019)

Вперше вжито 2014 року.

thirst trap *п. настка спраги* – фотографія (зазвичай селфі) чи відео, які публікуються у соціальних мережах заради привернення сексуальної уваги з боку аудиторії.

e.g. Many marginalized people have used thirst traps to affirm their desirability in a society that would like them to fit in. (www.refinery29.com, 2024)

Вперше вжито 2011 року.

TikTokker *п. міктокер* – активний і зазвичай популярний користувач соціальної мережі TikTok.

e.g. TikTokker manages to swap her hairpin for a HOUSE after trading up 28 times. (www.mirror.co.uk, 2021)

Вперше вжито 2019 року.

tl;dr / tldr / TLDR / TL;DR (від too long; didn't read – надто довгий текст, не прочитав) – акронім, який вживається в мережевому спілкуванні на позначення того, що адресат проігнорував певний текст через те, що вважає його надто довгим і нецікавим.

e.g. Along this same line, writers sometimes include a TLDR at the top or bottom of their web article, email, or text message. (www.howtogeek.com, 2021)

Вперше вжито 2003 року.

tweet – 1) н. повідомлення в соціальній мережі Twitter (X); 2) в. писати повідомлення у соціальній мережі Twitter (X).

e.g. Twitter, launched in 2006, is a microblogging social media site where users create short-form content, known as tweets, to share with others. (blog.hubspot.com, 2020)

У вказаному значенні вперше вжито 2007 року, внесено до Oxford English Dictionary 2013 року.

Tweetstorm н. (від **tweet** і storm – шторм) – низка повідомлень (зазвичай емоційних), які публікуються у Twitter (X) одне за одним.

e.g. The primary argument against the Tweetstorm is that Twitter is designed for short bursts of sharing information or opinion. (www.lifewire.com, 2021)

Вперше вжито 2007 року.

tweetup н. (від **tweet** і to meet up – зустрічатися, збиратися) – організована зустріч у Twitter (X).

e.g. The usual reason for a tweetup is to gather people with the same interests to share ideas and make friends in person and strengthen personal networks. (www.techopedia.com, 2017)

Вперше вжито 2009 року, внесено до Oxford English Dictionary 2010 року.

tweleb n. (від Twitter і celeb – зірка) – зірка Twitter (X); зазвичай людина, яка має понад 1000 підписників у цій платформі.

e.g. Local tweleb shares social media guidance to eager students of the worldwide web. (randburgsun.co.za, 2020)

Вперше вжито 2014 року.

twitterati n. (від Twitter і glitterati – відомі й багаті люди, еліта) – люди, які часто використовують Twitter (X) для спілкування та публікації новин.

e.g. While all these things are bringing back the mental trauma we left behind, Twitterati took to Twitter to turn the panic into a light dose of laughter to disperse the intense, charged-up situation a bit. (www.timesnownews.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

twitterature / Twitterature n. (від Twitter і literature – література) – збірна назва коротких літературних жанрів (до 280 символів), які викладаються на платформі Twitter (X) (зокрема, афоризми, хайку і навіть оповідання).

e.g. *Although he predates social media, Hemingway probably would have rejoiced in Twitterature.* (studybreaks.com, 2020)

Вперше вжито 2009 року в книзі Александра Ейсімана й Еметта Ренсіна *Twitterature: The World's Greatest Books in Twenty Tweets or Less*.

unfriend v. видалити з друзів, «розфрендити» – видалити когось зі списку друзів у соціальній мережі.

e.g. *Whatever reasons you have for wanting to unfriend, unfollow, or block a Facebook friend are your business; fortunately, the actual unfriending process is a lot simpler than the complex weavings of the interpersonal issues behind your motivation to do so.* (www.businessinsider.com, 2019)

Вперше вжито 2003 року, внесено до Oxford English Dictionary 2009 року. Oxford English Dictionary Word of the Year 2009.

upvote – 1) v. голосувати за; 2) n. голос за (про повідомлення в соціальних мережах). Протилежне до **downvote**.

e.g. *Twitter may soon allow users to upvote and downvote tweets.* (timesofindia.indiatimes.com, 2021)

Вперше вжито 2005 року, внесено до Oxford English Dictionary 2015 року.

vaguebooking n. (від vague – неясний і Facebook) – явище, коли людина навмисно публікує у Facebook незрозумілий і дуже емоційний пост, який спрямований просто на привертання уваги.

e.g. *Status updates which fall under the category of vaguebooking can be long or short, but most comprise of just a few simple words.* (www.makeuseof.com, 2021)

Вперше вжито 2009 року.

vamping n. (від vampire – вампір і texting – переписка) – активна переписка вночі, яка практикується переважно підлітками.

e.g. *'Vamping' is a term that comes from the English words 'vampire' (vampire, animal active at night) and 'texting' (sending messages) and refers to the practice, carried out mostly by teenagers, which consists in making excessive use of electronic devices such as cell phones, laptops, tablets, consoles... just before going to sleep.* (www.bbva.com, 2021)

У вказаному значенні вперше вжито 2014 року.

vibe check п. *вайб-чек* – жартівливий термін на позначення перевірки настрою чи загальної атмосфери спільноти або людини.

e.g. *Your earnest vibe check is a form of feedback – a take that someone can make use of that is wholly unavailable until you say it.* (www.growthology.me, 2025)

Вперше вжито у 2010-х роках.

virtual mobbing п. *віртуальне цькування* – колективне онлайн-цькування людини через соціальні мережі, форуми або інші цифрові платформи. Включає публічне приниження, загрози та психологічний тиск. Див. також **cyberbullying**.

e.g. *Virtual mobbing, also known as cyberbullying, is a lesser-known form of harassment that can involve sending hateful, aggressive, or intimidating messages or emails.* (www.healthline.com, 2024)

Вперше вжито у 2000-х роках.

vlog п. (від video – відео і blog – блог) *влог* – блог з відеоматеріалами.

e.g. *James Charles came to fame for his beauty content, but he also posts a number of vlogs, musical covers, and activities that bring in a number of other influencers.* (www.businessinsider.com, 2021)

Вперше вжито 2002 року.

vlogger п. *влогер* – людина, яка веде свій влог (див. **vlog**).

e.g. Each video will usually feature the vlogger speaking directly into the camera, sharing his or her day, or thoughts on a particular subject. (influencemarketinghub.com, 2022)

Вперше вжито 2002 року.

youtuber / YouTuber п. *ютубер* – людина, яка активно поширює відео на платформі YouTube і зазвичай займається просуванням свого контенту.

e.g. The richest YouTuber in the world today is Jeffree Star with a net worth of \$200 million. (www.commoncentsmom.com, 2021)

Вперше вжито 2006 року, внесено до Oxford English Dictionary 2016 року.

Покажчик / Index

Екологія, клімат, природне середовище / Ecology, Climate, Environment

anthrome / anthropogenic biome
Anthropocene
apocalypse of heat
blue carbon
blue economy / Blue Economy
carbon bomb
carbon bubble
carbon footprint
carbon insetting
carbon negativity
chief environmental commitment officer / CECO
chief green officer / Chief Green Officer / CGO
chief heat officer / Chief Heat Officer
chief sustainability officer / Chief Sustainability Officer / CSO
climatarian diet
climatarianism
climate alarmism
climate (change) denialism
climate (change) denier
climate (change) mitigation
climate crime
climate doomism
climate gentrification
climate grief
climate inactivist
climate justice
climate mobility
climate porn

climate quitter
climate repair
climate strike
climate tech / climate technology
climate whiplash
climate-smart
cryoseism
ecobrick
ecological grief / eco-grief
eco-score
eco-sufficiency
energy crunch
energy island
environmental gentrification
environmental grief
fatberg
fire twister
fire whirl
firenado
flash drought
flight shame
forever chemicals
frost quake / frost-quake
global weirding
Green Friday
green gentrification
green gifting
green growth
green score
green swan
greenflation
greenhushing
greenlash

greenstalling
heat apocalypse
hydricity
ice quake
last chance tourism / last-chance tourism
lithium fever
Lithium Triangle
low-carbon economy
MAPA
megaberg
micro-sustainability
ocean vinyl
oyster-tecture / Oyster-Tecture / oystertecture / Oystertecture
plastic footprint
plastisphere
pollen vortex
pollutocrat
precipitation whiplash
pyrocene
Regenuary
sea snot
shade balls
solarpunk
solastalgia
subnivium
vertical farming
water footprint
weather whiplash
white oil
white petroleum
wild belt / wildbelt
wish-cycling / wishcycling
Wood Wide Web

zombie battery

Будівництво й архітектура / Construction and Architecture

15-minute-city

agrihood

anti-homeless architecture

barkitecture

city repair

defensive architecture

D.I.Y. urbanism

Earthscraper

energy-plus building

energy-positive building

farmscraper

gentle density

grey belt

guerrilla urbanism

hostile architecture

iceberg house / iceberg home

landscraper

myco-architecture

nail house

parklet

plyscraper

pop-up urbanism

positive energy building (PEB)

sneckdown

sponge city

tactical urbanism

treescraper

vertical forest

Наука і технології / Science and Technology

abandoned DNA
abandonware
a-commerce
age tech / agetech
agribot
agriculture 4.0
agrivoltaics
algospeak
altermagnetism
alternate reality game / ARG
altmetrics
appification
app smashing
aquamation
augmented commerce
autobesity
bidirectional charging
Big Nudging
Big Tech
bio cremation / bio-cremation
biofacturing
bioprinting
blanet
bloatware
blogosphere
BookTokker
booktuber / BookTuber
bossware
botnet
breakout room

brinicle
bulletproof hosting
butt dial / butt-dial
CAPTCHA
cartomizer
chief hacking officer
chip-and-PIN (card)
chip crunch
chumbox
chumbucket
claytronics
clearomizer
click-and-collect / click and collect
collab house
collaborative tagging
commons-based peer production
confirmshaming
connectome
connectomics
cord cutter
cord never
credential stuffing
crippleware
CRISPR
crowdsensing / crowd sensing / crowd-sensing
cryomation
cyber capabilities
cyber footprint
cyber hoarding
cyber hunting
cyberbalkanization Am. / cyberbalkanisation Br.
cyberchondria
cyberperformance

cybergeddon
cyberloafing
cyber-physical system
cyberslacking
cybersovereignty / cyber sovereignty
dark pattern
darmstadtium
data deluge
data journalism
data lake
datafication
DDoS / distributed denial-of-service attack
decision intelligence
deep learning
defeaturing / de-featuring
digital agriculture
digital amnesia
digital asceticism
digital dementia
digital detox
digital diet
digital footprint
digital health
digital hoarding
digital pickpocketing
digital product passport
digital sovereignty
digital transformation
digital twin
digital vigilantism
distracted walking
dotcom bubble / dot-com bubble / dot com bubble
driverless taxi

dumbphone
dwell time
e-agriculture
e-cigarette / electronic cigarette
ecophagy
e-hailing
eHealth / e-health
e-hoarding
e-juice / electronic juice
electroceutical
electronic pickpocketing
e-liquid
e-skin / electronic skin
exposome
fab lab / fabrication laboratory
femtech
fog computing
foldable smartphone / foldable
folksonomy
foodomics
forensicate
Fourth Industrial Revolution / 4IR
frackademia
fracklog
fracktivist
GAFA
gamification
gastrophysics
Google bombing
Google effect
googleganger / googlegänger
Googlewashing
green cremation

holoportation
homo digitalis
homo technicus
homo virtualis
honeynet
honeytoken
hoverbike
hovercycle
hypermiling
Industrial Internet of Things / IIoT
industry 4.0
information scent
infostealer
insurtech
internet balkanization Am. / internet balkanisation Br.
internet hunting
Internet of Everything / IoE
Internet of Senses / IoS
Internet of Things / IoT
Internet of Underwater Things / IoUT
internet vigilantism
interstitium
IT-agnostic
juice jacking
li-fi
livermorium
live shopping / live stream shopping
lootbox / loot box
malvertising
mathwashing
mHealth / m-health / mobile health
mobile-first design
mouse jiggling

nanofood
nanokicking / Nanokicking
nano SIM card / Nano SIM card
net neutrality
netilantism
neuroeashtetics
network sovereignty
new-collar worker / new collar worker
newsgame
nomophobia
noogler
nutrigenomics
online vigilantism
orphaned exomoon
pangenome
parastronaut
participatory web
paywall
personal air vehicle / PAV
phablet
phantom vibration syndrome
phygital
pilotitis
ploonet
pocket dial / pocket-dial
power user
privacy zuckering / Privacy Zuckering
produsage
quadcopter
quantum advantage
quantum supremacy
quishing
remote controlled hunting

resomation
responsive web design
ride-hailing
ringxiety
robo-adviser
roboethics
robotaxi
rollable smartphone / rollable
screenome
scutoid
shadow biosphere
shed DNA
sky computing
small data
smart agriculture
smart city
smart glasses / smartglasses
smart manufacturing
smartmob / smart mob
smartphone zombie
smishing
smombie
soft robot
sousveillance
spatial sound
spit / SPIT
splinternet
super app / super-app
supercloud
Super Wi-Fi
supragenome
tabnabbing / tabnapping
tappigraphy

tattleware
tech shame
tech-agnostic / technology-agnostic
tech-celeration
techlash
tech-life balance
techno asceticism
technofossil
technosexual
text-walking
thick data
twalking
unsend
upcycling
vape juice
Vehicle-to-Home
Vehicle-to-Grid
virtual data room / VDR
virtual economy
virtual embodiment
vishing
voice commerce / voice-based commerce
voice-enabled shopping
voice shopping
Web 2.0 / Web2
Web 3.0 / Web3
White-Fi
Wi-Fi piggybacker
Wi-Fi squatter
xenobot
zombie law

Штучний інтелект / Artificial Intelligence

agentic AI
Algiorism
(AI) grounding
(AI) hallucination
AI-pocalypse
(AI) slop
AI washing
AlaaS (Artificial Intelligence as a Service)
answer engine optimization
artificial general intelligence (AGI)
artificial intelligence arms race / AI arms race
artificial narrow intelligence (ANI)
artificial superintelligence (ASI)
black box AI
Bring Your Own AI (BYOAI)
cognitive debt
deepfake
dead internet theory
deepfake phishing
face-swapping / faceswapping
GenAI / Generative AI
neocloud
p(doom)
prompt engineering
prompt injection
strong artificial intelligence
superalignment
vibecoding
weak artificial intelligence
XAI (explainable AI)

Політика і суспільство / Politics and society

Afropolitan
ag-gag
agnogenesis
algocracy
allophilia
allyshoring
alt-right / alternative right
anti-natalism
artwashing
Axis of Upheaval
bamboo ceiling
bi-globalization
BIPOC
birth tourism
blue state
brain waste
brass ceiling
Brexit
Brexiteer / Brexiter
BRICS
bullycide
burglary tourism
Calexit
cancel culture
chugger
chumocracy / Chumocracy
churnalism
collapsology
community fridge
compassion collapse
compassion fade
conspirituality
corporate sociopolitical activism

crime tourism
crimmigration
CRINK
crowdspeaking
deliverology
deplatforming
doomer
dumpster fire
Elsagate
femvertising
femwashing
flashmob / flash mob
freedge
friendshoring
gastrodiplomacy
gayborhood Am. / gaybouhood Br.
gender health inequality
genopolitics
ghetto tourism
Giving Tuesday
glass cliff
Grexit
hepeating
himpathy
hipster racism
hipster sexism
homonationalism
hunkvertising
infodemic
jobfishing
lamestream
leaver
LGBTQ

library of things / LoT
listicle
manel
man-sitting
mansplaining
manspreading
maninterrupting
manufactroversy
maternity tourism
microtargeting
middle class squeeze / middle-class squeeze
MINT
misogynoir
missing white woman syndrome
MoJo / Mobile Journalism
motonormativity
nevertiree
night czar / night mayor
omnishambles
omnishambolic
overtourism
participatory culture
performative activism
permacrisis
petro-masculinity
philantourism
pink slime journalism / pink-slime journalism
pinkification
pinkwashing
polycrisis
poorism
post-factual democracy
post-truth

post-truth politics
poverty tourism
prebunking / pre-bunking
purple state
purplewashing
Putinization Am. / Putinisation Br.
Putinism
rainbow ceiling
red state
redwashing
regressive left / Regressive Left
remainder
remix culture
Ruscism / ruscism / Rashism / rashism
security theater
sextortion
shadow docket
slow journalism
slum tourism
social biome
social supermarket
Spoon Class Theory
sportwashing
superforecaster
tang ping
TERF
time millionaire
transmisogyny
trumpism / Trumpism
truther
truthiness
unretirement
urbanormativity

virtue signalling
vote shaming / vote-shaming
westsplaining
woke capitalism
wokeism
wokeness
wokery

Економіка, бізнес і фінанси / Economy, Business and Finance

acqui-hiring / acq-hiring
agflation
alternative finance
Amazon effect
anxiety economy / Anxiety Economy
ask gap / Ask Gap
ATM jackpotting
backsourcing
backward innovation
bare minimum Monday
bikeshedding / bike-shedding
bitcoin / Bitcoin / BTC
black elephant
Black Fiveday
black swan
blockchain
blockchain agnosticism
bluewashing / blue washing
brologarch
business shower
cart abandonment
cash mob

cheapflation
chief experience officer / CXO
chronoworking
clean crypto mining
cockroach (startup)
collaborative consumption
conscious quitting
conscious unbossing
conversational commerce
coworking
crowd lending
crowdfunding
crowdsourcing
crypto agility
crypto bro
crypto mugging
cryptocurrency
cryptocurrency exchange / crypto exchange
cryptocurrency wallet / crypto wallet
cryptojacking
cryptoeconomics / cryptonomics
decacorn / Decacorn
deep work
disloyalty bonus
doom spending
enshittification
ESG / Environmental, Social and Governance
farmwashing
financial literacy
flat white economy
flash crash
flash retail
flectirement

freecycling
freemium
fuel poverty
fuel stress
gazanging
genericide
gig economy
Golden Quarter
Great Wealth Transfer
greedflation
green crypto mining
Green Monday
hashrate
hectocorn / Hectocorn
HENRY
homebody economy
human cloud
hustle culture
infonomics
impact investing
lowflation
mancession
meetingitis / meeting-it is
meme stock
microwork
nanopublishing
neobank
neuromarketing
NFT / non-fungible token
omnichannel marketing / omni-channel marketing
onshoring
Panic Saturday
Pay What You Can / PWYC

peer-to-peer lending / P2P lending
pharmerging
pink tax
platform capitalism
platform decay
platform economy
polywork
poor door
pop-up retail
prankvertising
productivity theater
pulchronomics
reputation economy
reseteerism
reshoring
retail apocalypse
returnship
reverse commerce / recommerce / reCommerce
reverse innovation
sharewashing
sharing economy
showrooming
shrinkflation
silver economy
skimpflation
slashie
slowbalization Am. / slowbalisation Br.
social lending
social washing
stablecoin
stoozing
sunlighting
Super Saturday

supertasker
sustainable crypto mining
sweatworking
Swiftonomics
tap-to-pay / tap to pay
tipflation
tokenomics
toxic asset
trickle-up innovation
troubled asset
uberization
unboxing
unicorn
vampire task
vibecession
wackaging
webrooming
workjerkery

Психологія і ментальне здоров'я / Psychology and Mental Health

anger room
apatheism
ASMR / autonomous sensory meridian response / auto sensory
meridian response
Blue Monday
boomerasking
boreout
brain fade
busy brain syndrome
chief happiness officer / Chief Happiness Officer
dark empath

dark triad
death doula
effective altruism
end-of-life doula
FOGO
FORO
frolleague
funwashing
headline stress disorder
holistorexia
insomnia identity
janxiety / Janxiety
JOMO
lemonading
life admin
main character syndrome
mental health gym
milestone anxiety
neurodivergent
neurodiversity
neurospicy
miswanting
noctalgia
outrospection
oversharer
package rage
paradoxical lucidity
phubbing
popcorn brain
rage room
rage-quit
sadfishing
shelaborating

skychology
sleepcast
stresslaxation
stuffocation
Sunday scaries
terminal lucidity
toxic positivity
trigger warning
trypophobia
vitamin G
vitamin S
wrap rage

**Покоління людей, сім'я, виховання / Generations,
Family, Upbringing**

adulthood
ageotype
birth striker / birth-striker
boomsplain
bulldozer parent
concerted cultivation
concierge parent
dadpreneur
digital immigrant
digital native
dolphin parent / Dolphin parent
Elastic Generation
elephant parent
failson
free-range parenting
Generation Alpha
Generation Beta / Gen Beta

generation mute
generation rent / Generation Rent
geriatric millennial
goldfish generation
gotcha day
graternity leave
gray divorce / grey divorce
grey gapper
hot saucing
hummingbird parent
hyper-parenting
idle parenting
iGen
inchstone
jellyfish parent
lactivism
Linkster / linkster
lawnmower parent
mommune
monster parent
motherhood penalty
multi-gen travel / trip
nepotism baby / nepo baby
panda parenting
perennials
puriteen
quarter-life crisis / quarterlife crisis
sharenting
shift parenting
silver striver
silver tsunami
simplicity parenting
skip-gen travel / trip

slow parenting
snowplow parent Am. / snowplough parent Br.
tag-team parenting
teen-ternity leave
thrisis
tiger mother / Tiger Mother/ tiger mom
virtual visitation
waithood
xennials
yo-pro
yuccie / Yuccie
zoomer

Навчання й освіта / Learning and Education

binge learning
blended learning
connectivism
digital humanities
edupunk
edupreneur
flipped classroom
heutagogy
hybrid learning
leanersourcing
massive open online course / MOOC
microlecture
m-learning / mobile learning
nanodegree
nanolearning / nano-learning
SHAPE
STEAM
STEM

STEMinist
transliteracy

Стосунки і гендер / Relationships and Gender

agender
amatonormativity / amato-normativity
bae
breadcrumbing
catfishing
cishet
cuffing season
demisexual
digital divorce
divorce tourism
fictosexuality
financial infidelity
flirtationship
ghosting
gray-a
gray-ace
graysexuality / gray-asexuality
hatfishing
kittenfishing
lumbersexual
matrimania
microwedding
minimony
pebbling
pet-nup
queerplatonic relationship
relationship anarchy
sapiosexual

self-marriage
showmance
single shaming
singlism
situationship
sleep divorce
snow-globing / snowglobing
sober dating
solo wedding
sologamy
speed dating
tradwife
tweetheart
unplugged wedding
WAGs
womance

Естетика, одяг, стиль життя / Aesthetics, Clothes, Lifestyle

braincore
catio
circular fashion
cloffice
coatigan
cottagecore
digital fashion
dopamine dressing
drouers
eyebomb
facekini
platform shoes / flatforms
frugalista

gorpcore
grandmillennial
granny chic
hijabista / Hijabista
IKEA effect
Japandi
jeggings
jorts
mom cave
normcore
sadwear
serial returner
shacket
shants
shedquarters
shelfie
shoffice
skirtini
slashkini
slow fashion
smart-casual / smasual
tour-drobe / tourdrobe
trashion
wardrobe malfunction
wardrobing
workleisure

**Література, кіно, музика, мистецтво / Literature, Cinema,
Music, Art**

ambient literature
bizarro fiction
blackwashing

blook
bro-country
casualism
chat fiction
chillwave
cli-fi
docuality / docu-ality
domestic noir
dubstep
eco-horror
eco-thriller / ecological thriller
fan-funded
femgore
foodoir
F-rating
future bass
gloving
grip lit / grip-lit
hicksplotation / hixploitation
hopepunk
hyperlink cinema
hyperpop
kindie / kindie rock
krumping
laboratory literature / lab lit
mallsoft
mumoir
mundane science fiction / MSF
new adult fiction
queerbaiting
quit lit
racebending
romantasy

sadcom
sensitivity reader
slow art / Slow Art
slow TV / Slow TV
straightwashing / straight-washing
Swiftie
up lit / Up Lit
vaporwave
whitewashing
yacht-rock / yacht rock

Здоров'я і краса / Health and Beauty

bacne
beardruff
beauty bias
breathprint
brotox
clean sleeping
dooring
elite sleepers
fat-shaming / fat shaming
fit-shaming / fit shaming
fitspiration / fitspo
globesity
gringe
healthwashing
inflammageing
kninkles
nap bar
needle spiking
obesity paradox
orthosomnia

polypill
prejuvenation
pretty privilege
sedentary death syndrome
short sleepers
sitting disease / Sitting Disease
skin fasting
skinny shaming
sleep leadership
sleepless elite
sober bar
sober curious
superager / SuperAger
tech neck
temperance bar
thinspiration / thinspo
tweakment
VEXAS syndrome
virovore
zombie cells

Спорт / Sports

aerial yoga
canicross
coregasm
courtsiding
crossfit / CrossFit
doga
Earthing
esports / e-sports
everesting
exercise snacking

eye yoga
fitness snacking
fly yoga
footgolf
free running
High-Intensity Interval Training / HIIT
motor doping / moto-doping
parkour
plogging
racecation
runch
runcommute / run-commute / run commute
scorigami
swimrun
VIPLA
volcano boarding / volcano surfing
wingsuiting

Хобі, дозвілля та подорожі / Hobbies, Leisure and Travel

AFOL
antilibrary / anti-library
apitourism
astrotourism / astro-tourism
awe walk
beditation
begpacking
binge watching / binge-watching
bingeable
bizcation
black tourism
bleisure
cardening

cemetery tourism
champing
coolcation
comfort planting
craftivist
dark tourism
declutter
escape room
flashpacking
flexcation
flightseeing
funemployment
geocaching
glamping
grave hunting
grief tourism
half tourist / half-tourist
hate watching / hate-watching
haycation / hay-cation
heartfulness
hidden city ticketing
homecation
hometel
knitflixing
lifehack / life hack
microadventure
nakation
photobomb
procrastibaking
setjetting / set-jetting
sew brother / sew bro
skipgagging
social gifting

stargazing
staycation
tablescaping
tombstone tourism
vegan gardening
workation

Їжа та стилі харчування / Food and Dietary Styles

alternative meat / alt-meat
alternative milk / alt-milk
aquafaba
bivalvegan
bluicing
cell-based meat
clean eating
clean meat
cronut
cruffin
cultivated meat
cultured meat
dark kitchen
Dryuary
dude food
dunchfast
edimenatls
fakeaway
food literacy
food swamp
foodtech / food technology
freakshake
goji
hyperpalatable

IIFYM
intermittent fasting
in vitro meat
Janopause
lab-grown meat
mono meal
nanobrewery
nutritarian diet / Nutritarian Diet
OMAD
ostrovegan
pegan
pollotarian
power bowl
proffee
reducetarian
snackification
social omnivore
spiralizer
spoonula
veganize Am. / veganise Br.
Veganuary
vegaphobia / vegophobia

Пандемія Covid-19 / Covid-19 Pandemic

anti-masker
anti-vaxxer
anthropause
baby bust
Big Quit
Blursday
bounceback wardrobe
comfort spending

coronababy
coronasomnia
coronavision
coronnia
covexit
(Covid / coronavirus) long-hauler
covidian
covidiot
covidivorce
elbow bump
fearware
FONO
Great Reopening
Great Resignation / great resignation
hybrid work / hybrid working
long Covid
maskne
pub desk
quaranteam
quaranteen
quarantine shaming
quarantini
re-entry anxiety
revenge spending
revenge travel
scariant
schoolcation
shecession
social bubble
social distancing
social hangover
social pod
social recession

socially distance
Striketober
twindemic
vaccine envy
vaccine hesitancy
vaccine passport
vaxi taxi
vaxinista
vaxxie
virtual commute
Zoom bombing
Zoom fatigue
Zoom raiding
Zumping

Лінгвістика / Linguistics

culturomics
eggcorn
libfix
pancake sentence
phantonym
protologism
snowclone
tautophrase

Сленг / Slang

awesomesauce
awkward turtle
baddie
bad faith player
break the internet
brogrammer

bussin' / bussin
butt dial / butt-dial
cheugy
dad bod
delulu
enby
fruitloopery
goblin mode
griever
headdesk
humblebrag / humble-brag
hypebeast
nerdsplain
on fleek
rando
rizz
the ick
totes
Twixmas
wapanese
weeaboo

Соціальні мережі та інтернет-комунікація / Social Media and Internet Communication

alt girl
androsphere
bed rotting
blogosphere
BookTokker
booktuber
brain rot / brainrot

break the internet
Caturday
chronically online
cleanfluencer
cleanstagrammer
clickbait
clicktivism
click farm
click fraud
content farm
content mill
copypasta
corecore
creeping
creepshot
cyberbullying
dark academia
dark social (media)
dark traffic
de-influencer / deinfluencer
digital blackface
digital campfire
DoggoLingo
doggotalk
dog-speak
doomscrolling
doomsurfing
downvote
edutuber / EduTuber
fangirl
facebooking
fexting
filter bubble

finfluencer
Finsta / Finstagram
FOLO
FOMO
girl dinner
gleefreshing
go viral
GRWM
hashtag
hashtag activism
haul video / haul
incel
influencer
influencer marketing
influencerdom
insta-famous / Insta-famous
instagrammable / Instagrammable
Instagrammer
instapoetry
joyscrolling
kidfluencer
lolcat / LOLcat
looksmaxxing / looksmaxing
manosphere
medfluencer
media asceticism
microblogging
microfeminism
nano-influencer / nano influencer
native advertising
nursefluencer
podcast
Poe's law

quantified self
Quit-Tok
ratioed
reaction GIF
review bomb / review bombing
screencast
screenwashing
sealioning / sea-lioning / sea lioning
selfie
selfie stick
sext
shadow banning
sigma male
sludge content
social media
sponcon / SponCon
thinkfluencer
thirst trap
TikTokker
tl;dr / tldr / TLDR/ TL;DR
tweet
Tweetstorm
tweetup
tweleb
twitterati
twitterature / Twitterature
unfriend
upvote
vaguebooking
vamping
vibe checking
virtual mobbing
vlog

vlogger
youtuber / YouTuber

Література

- Дзюбіна О. І. Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж Twitter та Facebook (на матеріалі англійської мови): дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2016. 206 с.
- Зацний Ю. А., Янков А. В. *Інновації англійської мови XXI століття: Англо-український словник*. Вінниця: Нова Книга, 2008. – 360 с.
- Козаченко І. В. Особливості перекладу неологізмів англійської мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2016. Вип. 25. № 2. С. 166-168.
- Малярчук О. В. Неологізми, неоніми, терміни в сучасних англійських наукових текстах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць*. 2014. Вип. 49. С. 70-72.
- Погоріла А.І., Тимчук О.Т. Особливості перекладу неологізмів англійської мови. *Молодий вчений*. 2018. Вип. 3.1. № 55.1. С. 143-146.
- Alyeksyeyeva I., Chaiuk T., Galitska E. Coronaspeak as key to coronaculture: Studying new cultural practices through neologisms. *International Journal of English Linguistics*. 2020. doi: 10. 202-212. 10.5539/ijel.v10n6p202.

- Anderson H. How americanisms are killing the English language. *BBC Culture*. 6 Sept 2017. URL: www.bbc.com/culture/story/20170904-how-americanisms-are-killing-the-english-language
- Bodle A. How new words are born. *The Guardian*. 4 Feb 2016. URL: <https://www.theguardian.com/media/mind-your-language/2016/feb/04/english-neologisms-new-words>
- Cambridge Dictionary: New Words. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org/category/new-words/>
- Collins Dictionary: Latest New Word Suggestions. URL: <https://www.collinsdictionary.com/submissions/la-test>
- Creese, S. Neologisms in Online British-English versus American-English Dictionaries. 18th Euralex International Congress, Lexicography in Global Contexts, 2018. Ljubljana, Slovenia.
- Hormingo, D., Tadea, M. Lexical creation and euphemism: Regarding the distinction Denominative or Referential Neology vs. Stylistic or Expressive Neology. *Lexis. Journal in English Lexicology*. 2012. Vol. 7. doi: 10.4000/lexis.371

- Kerremans D. A Web of New Words. A Corpus-Based Study of the Conventionalization Process of English Neologisms. Peter Lang Edition, 2015. 278 p.
- Lalić-Krstin G., Silaški N. From Brexit to Bregret: An account of some Brexit-induced neologisms in English. *English Today*. 2018. Vol. 34. No. 2. P. 3-8. doi:10.1017/S0266078417000530
- Lalić-Krstin, G., Silaški, N., Đurović, T. Meanings of -nomics in English: From Nixonomics to coronanomics: How -nomics has extended its original meaning to additional senses. *English Today*. 2022. P. 1-8. doi:10.1017/S0266078422000013
- Mattiello E. Analogical neologisms in English. *The Italian Journal of Linguistics*. 2016. Vol. 28. P. 103-142.
- Merriam-Webster Dictionary: Words We Are Watching. URL: <https://www.merriam-webster.com/words-were-watching/see-all>
- Renouf, A. "A finer definition of neology in English: The life-cycle of a word". *Corpus Perspectives on Patterns of Lexis*, edited by Hilde Hasselgård, Jarle Ebeling and Signe Oksefjell Ebeling, John Benjamins Publishing Company, 2013, pp. 177-208. doi: 10.1075/scl.57.14ren
- Roig-Marín A. English-based coroneologisms: A short survey of our Covid-19-related vocabulary. *English*

Today. 2021. Vol. 37, No. 4. P. 193-195.
doi:10.1017/S0266078420000255

Rodríguez Guerra A. Dictionaries of neologisms: a review and proposals for its improvement. *Open Linguistics*. 2016. Vol. 2, No. 1. doi: 10.1515/opli-2016-0028

Urban Dictionary. URL:
<https://www.urbandictionary.com/>

Word Spy: <https://www.wordspy.com/>

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ЦЕНТР НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Наукове видання

Крамар Наталія. A Dictionary of 21st-Century English Neologisms / Словник англomовних
неологізмів ХХІ століття: Видання друге, виправлене і доопрацьоване. —
— К.: Видавниче підприємство “ЕДЕЛЬВЕЙС,” 2026. — 550 с.

В авторській редакції

Керівник проєкту – Крамар Н. А.
Комп’ютерна верстка – Крамар Н. А.

Підп. до друку 14.10.2025р., формат 60/84/16

Ум. друк. арк. — 34,38, обл.вид.арк. — 32,00

Наклад 50 прим., Зам. № 1014

Друк: ФОП Пилипенко Н.М.

Видавець: ТОВ «ВП Едельвейс»

Свідоцтво про державну реєстрацію суб’єкта видавничої діяльності

Серія ДК №4249 від 29.12.2011 р.